

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Latvijas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3391000218</i>
Juridiskā adrese	<i>RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050</i>
Tālrunis	<i>67034301</i>
E-pasts	<i>lu@lu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Psiholoģija"

Latvijas Universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	4
1. Informācija par augstskolu/ koledžu	4
2.1. Studiju virziena pārvaldība	17
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	41
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	53
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	77
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	84
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	91
Pielikumi	92
Citi pielikumi	93
Psiholoģija (47313)	94
Studiju programmas informācija	97
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	97
3.2. Studiju saturs un īstenošana	101
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	109
3.4. Mācībspēki	113
Pielikumi	117
Psiholoģija (51313)	118
Studiju programmas informācija	121
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	121
3.2. Studiju saturs un īstenošana	125
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	130
3.4. Mācībspēki	135
Pielikumi	142
Psiholoģija (43313)	143
Studiju programmas informācija	146
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	146
3.2. Studiju saturs un īstenošana	151
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	161
3.4. Mācībspēki	166
Pielikumi	170

1. Informācija par augstskolu/ koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) dibināta 1919.gadā un ir vienīgā klasiskā tipa universitāte Latvijā. LU ir zinātnes universitāte, kurā apvienots un tiek attīstīts valsts galvenais studiju un zinātniskās pētniecības potenciāls dabas, tehnisko, humanitāro un sociālo zinātņu jomā. Latvijas Universitāte kalpo zinātnei un tēvzemei. Līdzdarbojoties pasaules zinātnes un izglītības procesos, tā sekmē Latvijas valsts un nācijas attīstību un ilgtspējību. Studējošo skaita ziņā LU ir lielākā augstākās izglītības iestāde valstī.

Misija: LU misija ir izteikta tās devīzē “Zinātnei un tēvzemei”. LU dod savu ieguldījumu pasaules zinātnes, augstākās izglītības, zināšanu, tehnoloģiju pārneses un inovācijas procesos, nodrošina Latvijas demokrātijas un kultūras izaugsmi, latviešu valodas attīstību un tautsaimniecības uzplaukumu.

Vīzija: Telpa izcilībai, vide attīstībai, laiks atbildībai. LU ir zinātnes universitāte ar augstu starptautisko reputāciju. LU veido starpdisciplināru, atvērtu un uz inovācijām vērstu izcilu darba un studiju vidi. LU darbība ir Latvijas valsts ilgtspējīgas attīstības un ekonomikas transformācijas pamats.

Vērtības:

- Universitātes saime,
- Virzība uz izcilību,
- Zinātnē balstīta attīstība,
- Atvērtība,
- Sadarbība,
- Akadēmiskā brīvība.

LU ir nozīmīga loma ne tikai Latvijas augstākās izglītības sistēmas attīstībā, bet arī valsts ekonomikas izaugsmē, tā nodrošina mūsdienu līmenim atbilstošas studijas un pētniecību, balstoties uz augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU aktīvi piedalās aktuālu valsts un sabiedrības problēmu risināšanā, kā arī ir Latvijas intelektuālās dzīves centrs, kurā tiek radītas arvien jaunas zināšanas, reizē kopjot nacionālo valodu, kultūru un veicinot valsts un sabiedrības attīstību. LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu kvalitatīvas studijas un attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras, nodrošinot augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu. LU attīstās kā moderns starptautisks akadēmiskais centrs, kas veido vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem studijās, pētniecībā un jaunradē.

Studiju process LU tiek īstenots [6 fakultātēs](#), [7 filiālēs](#) un [3 medicīnas koledžās](#). LU zinātniskā darbība tiek īstenota [19 zinātniskos institūtos](#), dažādi pētījumi, apmācības un konsultācijas papildus notiek arī [27 studiju centros](#). LU ir noslēgti vairāk kā [232 divpusēji sadarbības līgumi ar augstskolām 53 valstīs un reģionos](#). [LU Kultūras centra](#) pārziņā darbojas vairāk kā 20 amatiermākslas kolektīvi – kori, deju kolektīvi, vokālais ansamblis, senās mūzikas ansamblis, teātris, pūtēju orķestris un keramikas studija. [LU Sporta centrs](#) organizē LU sporta aktivitāšu iespējas līdz pat 40 dažādas sporta nodarbībās 11 sporta veidos – basketbolā, cīņas sportā, fitnesa grupu nodarbībās, futbolā, florbolā, galda tenisā, kendo, vispārējā fiziskā sagatavotībā, volejbolā, karsējmeitenēs un paš aizsardzībā. LU sastāvā aktīva darbība notiek arī pamatstruktūrvienībās: [LU](#)

Muzejs, LU Botāniskais dārzs, LU Rododendru audzētava "Babīte", LU Akadēmiskais apgāds, LU Baldones observatorija. Sekmīgi darbojas arī LU nodibinājumi: LU Fonds un LU Absolventu klubs.

Lai īstenotu LU strukturālās pārmaiņas un veicinātu starpdisciplināritāti, atbilstoši LU Padomes 2023. gada 16. novembrī un 2024.gada 22.aprīlī pieņemtajiem lēmumiem no 2024.gada 1.septembra 29 LU akadēmiskās iestādes (fakultātes, institūti un centri) konsolidētas sešās fakultātēs:

1. **LU Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultātē;**
2. **LU Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātē;**
3. **LU Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātē;**
4. **LU Humanitāro zinātņu fakultātē;**
5. **LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātē;**
6. **LU Juridiskā fakultātē.**

LU Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultāti veido bijušās 3 fakultātes - Bioloģijas fakultāte, Ķīmijas fakultāte un Medicīnas fakultāte, kā arī Mikrobioloģijas un biotehnoloģiju institūts, Bioloģijas institūts, Klīniskās un profilaktiskās medicīnas institūts, Kardioloģijas un reģeneratīvās medicīnas institūts. **LU Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātē** apvienojās bijušās 3 fakultātes - Datorikas fakultāte, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultāte, kā arī Ģeodēzijas un ģeoinformātikas institūts, Ķīmiskās fizikas institūts, Astronomijas institūts, Atomfizikas un spektroskopijas institūts, Materiālu mehānikas institūts, Fizikas institūts, Starpnozaru izglītības inovāciju centrs, Dabas resursu izpētes centrs. **LU Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātē** ietilpst bijusī Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāte, Sociālo zinātņu fakultāte, kā arī Eiropas un sabiedrības attīstības studiju akadēmiskais centrs. **LU Humanitāro zinātņu fakultāti** veido bijušās 3 fakultātes - Humanitāro zinātņu fakultāte, Vēstures un filozofijas fakultāte, Teoloģijas fakultāte, kā arī Filozofijas un socioloģijas institūts, Latvijas Vēstures institūts, Latviešu valodas institūts, Starptautiskais Indijas studiju institūts un Lībiešu institūts. **LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātei** mainīts līdzšinējās LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes nosaukums, savukārt **LU Juridiskā fakultāte** saglabājusi līdzšinējo identitāti, turpinot sagatavot nozares profesionāļus un saglabājot savu identitāti nozares ilgtspējas nodrošināšanā.

Veicot iekšējo konsolidāciju, Latvijas Universitāte, balstoties Ziemeļeiropas augstskolu labajā praksē, pilnveido organizatorisko struktūru, lai tādējādi celtu LU konkurētspējas izaugsmi, veicinātu personāla attīstību un nodrošinātu iespējami pilnvērtīgu studiju un zinātnes pārvaldību. Veidojot mūsdienīgu un efektīvā pārvaldībā sakņotu augstskolas struktūras modeli, LU tiecas uz augstāku kvalitāti studijās un izcilību zinātnē, sekmējot starpnozaru un komandu darba pieeju. Mūsu mērķis ir radīt apstākļus, lai katram būtu iespēja efektīvi īstenot savas izaugsmes potenciālu, veidojot adaptīvus plānus, izmantojot daudzveidīgu pētījumu piedāvājumu un izvēloties akadēmiskas vai profesionālas karjeras ceļus. Ar šo lēmumu par apvienoto fakultāšu modeli tiek īstenotas vērienīgas un būtiskas pārmaiņas Latvijas Universitātes struktūrā ar nolūku koncentrēt spēkus, lai sasniegtu izcilību kā pētniecībā, tā studiju kvalitātē.

Uz 2024.gada 1.oktobri LU strādā 3171 darbinieki, t.sk. 1300 — LU akadēmiskais personāls un 1871 — LU vispārējais personāls. LU galvenā darbība noris Rīgā, Raiņa bulvārī 19 un Torņkalna Akadēmiskajā centrā, kā arī vairākās vietās Rīgā un LU reģionālajās filiālēs Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

Pasaules universitāšu reitingā *Times Higher Education* zinātniskās vides vērtējumā LU ierindojas 531. vietā, kopvērtējumā ieņemot 1001-1200 vietu (2024). QS reitingā LU ierindojoties 781. – 790. vietā no 5663 reitingā izvērtētajām pasaules augstskolām. Universitāte atzīta par labāko Latvijā tādos stratēģiskos rādītājos kā citējamība, nodarbinātība, starptautiskā zinātniskā sadarbība, kā arī ilgtspējīga attīstība.

LU īsteno visu līmeņu studiju programmas, aptverot 28 zinātņu nozares un 23 studiju virzienus. Universitātē tiek īstenotas 111 studiju programmas. Studiju virzienus, tajos īstenoto studiju programmu skaitu un akreditācijas termiņus skat. 1.1.1.tabulā.

1.1.1. tabula

LU īstenotie studiju virzieni, studiju programmu skaits tajos un akreditācijas termiņi (31.12.2024.)

N.p.k	Studiju virzieni	Studiju programmu skaits	Akreditācijas termiņš
1.	Arhitektūra un būvniecība	1	08.06.2022-09.06.2028.
2.	Dzīvās dabas zinātnes	4	19.12.2023-20.12.2029.
3.	Ekonomika	8	08.09.2021-09.09.2027.
4.	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika	6	04.10.2023-05.10.2029.
5.	Ģeogrāfijas un zemes zinātnes	5	01.03.2023-02.03.2029.
6.	Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	4	23.08.2023-24.08.2029.
7.	Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	4	13.11.2024-14.11.2030.
8.	Informācijas un komunikācijas zinātnes	4	17.05.2023-18.05.2029.
9.	Izglītība un pedagoģija	7	11.12.2024-12.12.2030.
10.	Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija	2	25.10.2023-26.10.2029
11.	Mākslas	1	24.11.2021-25.11.2027
12.	Psiholoģija	3	21.06.2019-21.06.2025.
13.	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	8	17.11.2023-16.11.2029.
14.	Sociālā labklājība	2	14.09.2022-13.09.2028.
15.	Reliģija un teoloģija	3	13.09.2023-14.09.2029.
16.	Tiesību zinātne	4 (+2*)	21.06.2019-21.06.2025.

N.p.k	Studiju virzieni	Studiju programmu skaits	Akreditācijas termiņš
17.	Tulkošana	1	14.05.2013-31.12.2024.
18.	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	8	29.09.2021-30.09.2027.
19.	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	9	06.12.2023-07.12.2029.
20.	Veselības aprūpe	14	01.02.2023 -02.02.2029.
21.	Vēsture un filozofija	6	13.09.2023-14.09.2029
22.	Vides aizsardzība	3	13.11.2024-14.11.2030.
23.	Sports	2	23.10.2024.-24.10.2030

*licencētas 02.08.2023. un vēl nav iekļautas atbilstošajā studiju virzienā.

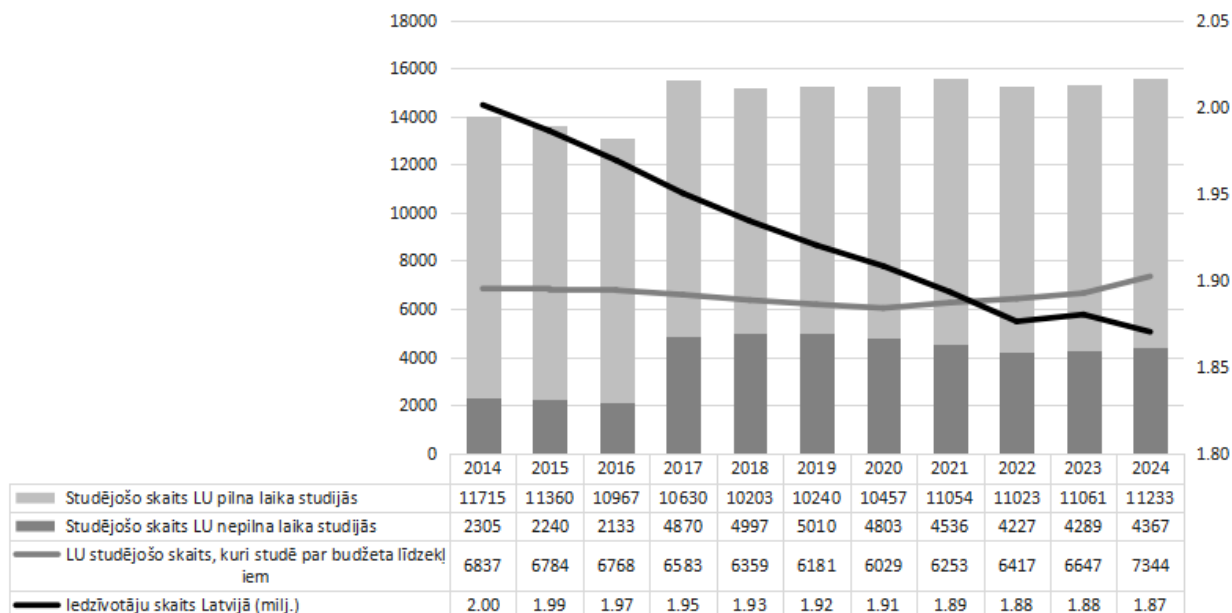
LU studiju programmas atsevišķos studiju virzienos apgūstamas arī Latvijas reģionos izvietotās septiņās LU filiālēs. Filiālēs 2024./2025.ak.g. kopumā tiek īstenotas 5 dažādas studiju programmas 2 studiju virzienos, sākot ar īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmām, profesionālā bakalaura līdz maģistra studiju programmām. Filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaitu skat. 1.1.2.tabulā.

1.1.2.tabula

LU reģionālajās filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaits, dati uz 2024.g.

Filiāles	Alūksne	Bauska	Cēsis	Jēkabpils	Kuldīga	Madona	Tukums
Studiju virzienu skaits	2	2	2	2	2	1	1
Studiju programmu skaits	3	3	4	5	4	2	2
Studējošo skaits	56	213	513	135	296	76	291

Uz 2024.gada 1.oktobri LU studē kopā 15 600 studentu, no kuriem 47% studijas finansētas no valsts budžeta līdzekļiem. Ap 10% studējošo studē LU filiālēs. Kopumā ik gadu tiek uzņemti vairāk kā pieci tūkstoši jaunu studentu. Studējošo skaita tendences pēdējo vienpadsmit gadu periodā skat. 1.1.1.attēlu.

Avots: Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji – Rādītāji un Laika periods. PxWeb (stat.gov.lv)

1.1.1.attēls. LU studējošo skaits salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu Latvijā, 2014.-2024.g.

LU Stratēģiskās studiju programmu kopas, studiju programmu un mūžizglītības prioritārie attīstības virzieni vidējā un ilgtermiņā, kā arī prioritārās pētniecības jomas un zinātniskās darbības prioritārieos attīstības virzienos ilgtermiņā – līdz 2030. gadam, noteikti LU Senāta apstiprinātajā LU Studiju procesa attīstības plānā un LU Zinātniskās darbības attīstības plānā. Abos plānos definēti studiju un mūžizglītības, kā arī zinātniskās darbības īstenošanai un attīstībai nepieciešamie būtiskākie resursi, efektīvākā finansēšanas, organizācijas un pārvaldības forma. Dokumenti balstās Latvijas Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027.g. “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”, Latvijas Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam un pamatojas LU Stratēģiskajā specializācijā, kā arī LU Satversmē noteiktajā misijā.

LU Senāta apstiprinātajā LU vidējā termiņa attīstības stratēģijā laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam ([LU Stratēģija 2021-2027 LV, ENG](#)) ir formulēts LU misijas vēstījums un definēti stratēģiskie mērķi sešos attīstības virzienos – pa trijiem katrā – pamatdarbības un institucionālajās jomās. Attīstības mērķi noteikti zinātnes, studiju, sabiedrības izglītošanas jomās, kā arī personāla un organizācijas kultūras, vides un pārvaldības jomās.

LU Stratēģija 2021.-2027.gadam paredz universitātes kā starptautiski atzītas zinātnes centra tālāko attīstību, unikālu studiju un mūžizglītības programmu pilnveidi, kā arī piedāvājumu konkurētspējīgiem darba un studiju nosacījumiem. LU turpina iepriekšējā stratēģiskajā periodā iesākto darbu, lai sasniegtu augstāko zinātnes izcilības līmeni, kā arī veicinātu studentorientētas studijas un attīstītu modernu studiju vidi. Mērķtiecīgi tiek sekmēta LU iesaiste un ieguldījuma sniegšana Latvijas sabiedrībā. Universitāte pilnveido talantu attīstībai nepieciešamos darba nosacījumus un vidi. Ilgtspējīga izaugsme ieņem ar vien būtiskāku lomu un kļūst par caurviju principu visās tās darbības jomās. Būtiska uzmanība tiek pievērsta akadēmiskā godīguma nodrošināšanā un vērtīborientētas LU organizācijas kultūras nostiprināšanā. LU aktuālos stratēģiskos virzienus un mērķus skat. 1.1.3.tabulā.

1.1.3.tabula

LU Stratēģisko mērķu karte, 2021.-2027.g.

Attīstības virzieni	Stratēģiskie mērķi
Pamatdarbības attīstība	
1.V. Zinātnes izcilība	1.M. Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs
2.V. Studiju attīstība	2.M. Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja
3.V. Ieguldījums sabiedrībā	3.M. Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats
Institucionālā attīstība	
4.V. Talantu attīstība	4.M. Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika
5.V. Vide un pārvaldība	5.M. Zaļā domāšana, pievilcīga, ilgtspējīga universitātes vide un efektīvs administratīvais atbalsts
6.V. Organizācijas kultūra	6.M. Iekļaujoša, uz sadarbību un inovācijām vērsta kultūra

LU Stratēģijas 2021-2027 īstenošanas rezultāti tiek vērtēti, izmantojot divdesmit vienu sasniedzamo snieguma rādītāju, no kuriem pieci izvirzīti par LU galvenajiem snieguma rādītājiem (angļu val. - *Key Performance Indicators*), tie ir pētniecībai piesaistītais finansējums no ārvalstu resursiem attiecībā uz vienu akadēmiskā personāla pilna laika ekvivalentu EUR, koppublicāciju ar ārvalstu partneriem *Scopus* un *Web of Science* datubāzēs īpatsvars (%), absolventu, kuri ir apmierināti (vērtējums vismaz «labi») ar studiju kvalitāti, īpatsvars (%); ārvalsts studējošo skaita īpatsvars LU (%), kā arī ieņēmumu apmērs no komercializācijas (EUR/tūkstošos).

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

Universitātes galvenās lēmējinstīcijas ir Satversmes sapulce, Senāts, Padome, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa. LU galveno lēmējinstīciju sastāva proporciju un ievēlēšanas termiņus skat. 1.2.1.tabulā.

1.2.1.tabula

LU galveno lēmējinstīciju ievēlēšanas termiņi, sastāva proporcijas un pilnvaru raksturojums

Lēmējinstīcija	Ievēlēšanas termiņš	Kopējais dalībnieku skaits	Akadēmiskā personāla pārstāvniecība	Vispārējā personāla pārstāvniecība	Studējošo pārstāvniecība

Satversmes sapulce	3 gadi	200	65%	10%	25%
Padome	4 gadi	11	45,5%*		
Senāts	3 gadi	50	76%	4%	20%
Rektors	4 gadi	1	100%		
Akadēmiskā šķirējtiesa	3 gadi	5	80%		20%

*LU Padomes sastāvā ir 11 locekļi, no kuriem: piecus — augstskolas satversmē noteiktajā kārtībā izraudzītus — izvirza senāts (45,5%); vienu — ar augstskolas darbību nesaistītu izcilu akadēmiskās vides pārstāvi — izvirza Valsts prezidents (9%); piecus sabiedrības pārstāvjus saskaņā ar Ministru kabineta noteikto kārtību, iesaistot atlases procesā sabiedrību (tai skaitā augstskolu absolventu organizācijas, profilam atbilstošās nozares asociācijas un darba devējus, akadēmisko, pētniecības un radošo organizāciju pārstāvjus, personas ar starptautiski nozīmīgiem sasniegumiem zinātnē, mākslās vai uzņēmējdarbībā, nozaru ministriju un pašvaldību pārstāvjus), izraugās ministrija, kuras pārraudzībā ir augstskola, un izvirza Ministru kabinets (45,5%).

Satversmes sapulce ir augstskolas akadēmiskā, vispārējā personāla un studējošo pārstāvības lēmējinstītūcija (*Augstskolu likums*). LU Satversmes sapulces vadību, tās ievēlēšanu, komisijas un to kompetenci, kā arī Satversmes sapulces sēžu norisi un lēmumu pieņemšanu nosaka *LU Satversmes sapulces nolikums*. Satversmes sapulces kompetence:

- apstiprina augstskolas satversmi un tās grozījumus, ievēlē amatā rektoru;
- var rosināt rektora atcelšanu no amata;
- noklausās rektora sagatavoto ikgadējo pārskatu par augstskolas darbību;
- ievēlē senāta locekļus no akadēmiskā un vispārējā personāla vidus;
- var atsaukt senāta locekļus; ievēlē akadēmisko šķirējtiesu. (LU Augstskolu likums).

Padome ir koleģiāla valsts augstskolas augstākā lēmējinstītūcija, kas ir atbildīga par valsts augstskolas ilgspējīgu attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina valsts augstskolas darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem. Padome aizsargā valsts augstskolas autonomiju, kā arī respektē akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību un veicina tās īstenošanu. (*Augstskolu likums*). LU Padome darbojas saskaņā ar LU Satversmē noteikto kārtību un LU padomes nolikumu. Padomes kompetence:

- apstiprina augstskolas satversmi un tās grozījumus un virza tos apstiprināšanai satversmes sapulcē, ja augstskolā ir izveidota satversmes sapulce;
- apstiprina augstskolas attīstības stratēģiju un pārbauga tās ieviešanas progresu;
- apstiprina augstskolas budžetu un finanšu plānu, kā arī gada pārskatus
- pārbauga augstskolas un valsts sadarbības un finansēšanas līguma darbību;
- uzrauga iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbību, pārskata to atbilstību un darbības efektivitāti;
- apstiprina politikas, kurās definēti augstskolas pārvaldības procesi un to darbības vispārīgie

principi;

- pēc rektora priekšlikuma lemj par augstskolas struktūru, augstskolas struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju un likvidāciju, augstskolas filiāļu un iestāžu dibināšanu un likvidēšanu, augstskolas dalību komercsabiedrībās, nodibinājumos un biedrībās, augstskolas personāla atlīdzības politiku, investīciju piesaisti, augstskolas kredītsaistībām, augstskolas nekustamā īpašuma attīstības plānu, augstskolas auditora izraudzīšanu;
- apstiprina rektora vēlēšanu nolikumu; virza vienu vai vairākus kandidātus ievēlēšanai rektora amatā satversmes sapulcē, ja augstskolas satversme paredz satversmes sapulces izveidošanu; ievēlē amatā rektoru, ja augstskolas satversme neparedz satversmes sapulces izveidošanu; nosaka rektora darba pienākumus un atalgojumu, slēdz ar rektoru darba līgumu un novērtē rektora darbību;
- var rosināt rektora atcelšanu no amata, kā arī lemj par rektora atcelšanu no amata.
- Padome pirms tādu lēmumu pieņemšanas, kuri skar studiju maksas apmēru, attiecas uz studiju virzienu un programmu slēgšanu un augstskolas dibinātajām stipendijām, pieprasa atzinumu no studējošo pašpārvaldes. (*Augstskolu likums*).

Senāts ir koleģiāla augstskolas augstākā akadēmiskā lēmējinstītūcija, kas ir atbildīga par augstskolas izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem kvalitātes standartiem. Senāts regulē augstskolas akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas. Senāts augstskolas autonomijas ietvaros aizsargā un nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību. (*Augstskolu likums*). LU Senāts darbojas saskaņā ar LU Satversmē noteikto kārtību un LU Senāta nolikumu. Senāta struktūru un lēmumu pieņemšanas procesu, ciktāl to nenosaka citi normatīvie akti nosaka *LU Senāta reglaments*. Senāta kompetence:

- izstrādā augstskolas satversmes un tās grozījumu projektu. Senāts ir atbildīgs par satversmes atbilstību augstskolas attīstības vajadzībām un normatīvajiem aktiem;
- apstiprina augstskolas studiju procesa attīstības plānu, sniedz padomei priekšlikumus par attīstāmām studiju jomām;
- pēc rektora ierosinājuma lemj par: studiju virzienu atvēršanu, attīstību un slēgšanu, studiju programmu atvēršanu, saturu un attīstību, kā arī slēgšanu, prasībām, procedūrām un pārbaudījumiem grādu un kvalifikāciju iegūšanai;
- apstiprina augstskolas zinātniskās un mākslinieciski radošās darbības attīstības plānu, rosina konkrētu zinātniskās darbības virzienu īstenošanu;
- nosaka prasības ievēlēšanai akadēmiskajos amatos un akadēmiskā personāla vērtēšanas kritērijus;
- nosaka ar akadēmiskā godīguma ievērošanu saistītās prasības un procedūras;
- augstskolas satversmē noteiktajā kārtībā izvērta augstskolas padomes locekļus;
- var rosināt rektora atcelšanu no amata, kā arī lemj par rektora atcelšanu no amata,
- sniedz atzinumu un izsaka priekšlikumus par augstskolas attīstības stratēģiju, budžetu, augstskolas struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju un likvidāciju un nekustamā īpašuma attīstības plānu pirms to skatīšanas padomē. Ja senāts neatbalsta kādu no minētajiem dokumentiem, tā apstiprināšana un virzīšana padomei tiek atlikta uz vienu mēnesi. Ja dokuments mēneša laikā senātā netiek saskaņots, tas tiek izskatīts padomē, uz klausot senāta iebildumus;
- ir tiesīgs atsevišķu jautājumu koordinācijai un risināšanai izveidot komisijas. Komisiju veidošanas un darbības kārtību nosaka senāta nolikums (*LU Satversme*).

LU Akadēmiskā šķirējtiesa ir lēmējinstītūcija, akadēmiskā personāla un studējošo pārstāvniecības institūcija. Akadēmiskās šķirējtiesas sastāvu un kārtību, kādā Akadēmiskā šķirējtiesa izskata lietas, nosaka LU Satversmes sapulces apstiprināts *LU Akadēmiskās šķirējtiesas*

nolikums. Akadēmiskā šķirējtiesa izskata:

- studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par augstskolas satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem;
- strīdus starp augstskolas amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās;
- noteiktos gadījumos iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus augstskolas satversmē paredzētus uzdevumus;
- Akadēmiskās šķirējtiesas lēmumus izpilda administrācija. (Augstskolu likums).

LU rektors ir augstskolas augstākā amatpersona, kas īsteno augstskolas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv augstskolu. LU rektora kompetenci nosaka *Augstskolu likums, LU Satversme, LU Administrācijas nolikums* un citi normatīvie akti. Rektora kompetence:

- Rektors saskaņā ar Augstskolu likumu nodrošina augstskolas vadību un atbild par augstskolas attīstības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu, kā arī augstskolas finanšu resursu lietderīgu un likumīgu izlietojumu saskaņā ar likumu, citiem normatīvajiem aktiem, kā arī augstskolas satversmi, padomes un senāta lēmumiem.
- Rektors pārrauga un atbild par LU stratēģisko attīstību, LU vadības darba efektivitāti, LU institucionālo starptautisko sadarbību, kā arī sadarbību ar LU Studentu padomi, SIA "Rīgas Juridiskā augstskola", SIA "Rīgas Ekonomikas augstskola", Rīgas Ekonomikas augstskola - SSE Rīga nodibinājumu un LU Fondu (LU Administrācijas reglaments).
- Rektors nosaka LU vadības un LU Administrācija darba organizāciju, LU vadības pārstāvju funkcijas, uzdevumus un pilnvaru sadalījumu, LU Administrācijas struktūru u.c. jautājumus (LU Administrācijas nolikums).
- Rektors izveido un LU darbībā iesaista konsultatīvas institūcijas. Saskaņā ar Augstskolu likumu, augstskolās tiek izveidots padomnieku konvents. Kā padomdevēja institūcijas LU darbojas zinātņu padomes, kā arī Kvalitātes konsultatīvā komisija un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija.

Galveno LU Lēmēj institūciju pilnvaru raksturojumu skat. *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmātā* 1.2.nodaļā (*Kvalitātes vadības rokasgrāmata* pieejama sadaļā Citi pielikumi).

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

LU [Kvalitātes politika](#) un no tās izrietošā [Kvalitātes rīcībpolitika](#) ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt un pārsniegt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās un nākotnes vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozari regulējošajām prasībām, kā arī organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*)

izcilības modeli. Pamatdarbības jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, veidojot kvalitātes vadības sistēmā integrētas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kurās par pamatu tiek izmantoti nozares aktuālie standarti un ietvari. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieeja – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: RADAR, *Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*), kvalitātes nodrošināšanas sistēmās tiek izmantota “Plāno – dari – pārbaudi – rīkojies (angliski: PDCA, *Plan – Do – Check – Act*) pieeja.

1.3.1.attēls. **LU Kvalitātes politikas un rīcībpolitikas hierarhija**

Kvalitātes vadības sistēmas dokumentus hierarhiski strukturē atbilstoši EFQM 2020 modelim kā virziena noteikšanas dokumentus, īstenošanas dokumentus un rezultātu apliecinājošos dokumentus. 1.3.1.attēlā atspoguļoti LU virziena noteikšanas dokumenti.

Hierarhiski augstākais kvalitātes vadības sistēmas dokuments ir [LU Studiju procesa attīstības plāns līdz 2030.gadam](#), [Zinātniskās darbības attīstības plāns līdz 2030.gadam](#) un [LU Stratēģija 2021.-2027](#) (turpmāk – Stratēģija), kuru mērķu īstenošanas sekmēšana ir Kvalitātes vadības sistēmas pamatmērķis. Plānošanas dokumentu koordinēšana kvalitātes vadības sistēmas ietvaros nodrošina ar LU Stratēģiskajiem un kvalitātes mērķiem saskaņotu procesu īstenošanu un pilnveidi.

LU attieksme pret kvalitāti Stratēģijas īstenošanā, aptverot visas darbības jomas, formulēta LU Kvalitātes politikā, kā arī specificēta galvenajos stratēģiskajos attīstības virzienos (zinātniskās darbības, studiju un sadarbības ar sabiedrību jomās un horizontāli – talantu attīstības, vides un pārvaldības, kā arī organizācijas kultūras jomās) LU Kvalitātes rīcībpolitikā.

1.3.2.attēlā sniegta kvalitātes vadības sistēmas shēma ar integrētu studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmu. LU Kvalitātes vadības sistēmas plašāku raksturojumu skat. *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 2.1.nodaļā (Kvalitātes vadības rokasgrāmata pieejama sadaļā Citi pielikumi)*.

1.3.2.attēls. **LU Kvalitātes vadības sistēma un LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveides principi**

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai LU tiek īstenota LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kura ietver procedūras augstākās izglītības kvalitātes plānošanai, nodrošināšanai, mērīšanai un novērtēšanai atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)*), kā arī iekšējai nepieciešamībai. LU tiek nodrošināta studiju virziena attīstības un tajā esošo studiju programmu pilnveides plānošana 6 gadu periodam. Studiju programmu īstenošanas kārtība tiek noteikta LU iekšējos tiesību aktos, tostarp reglamentējot jaunu studiju programmu izstrādi, uzņemšanas nosacījumus, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām, studiju kursu un moduļu izstrādi, īstenošanu un pārskatīšanu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un novērtēšanu, pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi, akadēmiskā godīguma principus un to ievērošanu, eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu, ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu, aptauju veikšanas kārtību, studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu, promocijas procesu u.c. LU nodrošina kvalitātes novērtēšanā un pilnveidē nepieciešamo mērījumu veikšanu un datu vākšanu, kā arī to izmantošanu gan tūlītēju korigējošo darbību veikšanai, gan regulārai novērtēšanai un turpmākas pilnveides plānošanai. Ik gadu tiek īstenota studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem izpildes kontrole, mērījumu analīze un SVID apspriešana nepieciešamības gadījumā veicot izmaiņas operatīvajos studiju programmu īstenošanas plānos, studiju virziena plānā, vai, izvērtējot studiju virzienu kopējo attīstību LU stratēģiskās kontroles ietvaros, veicot izmaiņas LU Stratēģiskajos rīcības plānos. Plašāka informācija par studiju kvalitātes nodrošināšanu *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas* 3.1.nodaļā. Atbildību sadalījumu par kvalitātes vadību un nodrošināšanu skat. *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas* 2.5. nodaļā.

LU kvalitātes nodrošināšanas sistēmas pamatā ir LU darbībā galveno iesaistīto pušu dalība kvalitātes novērtēšanā un pilnveidē. LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Galvenās iesaistītās puses definētas LU Kvalitātes rīcībpolitikas 12.punktā. Galveno

kvalitātes vadībā iesaistīto pušu lomas raksturojumu un piemērus skatīt LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.2.nodaļas 1.2. sadaļā (3.6.tabulā).

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2(1) daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	<p>LU formulēta tās Stratēģijai atbilstīga Kvalitātes politika, kas detalizēta Kvalitātes rīcībpolitikā atbilstoši stratēģiskajiem pamatdarbības virzieniem.</p> <p>Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai ieviesta LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma (ievērojot ESG), kas integrēti iekļaujas LU Kvalitātes vadības sistēmā (ievērojot EFQM). Plašāka informācija: šī dokumenta I daļas 1.3.nodaļā, kā arī LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.1.nodaļā (Kvalitātes vadības rokasgrāmata pieejama sadaļā Citi pielikumi)</p> <p>Kvalitātes vadības sistēmas izveidi, uzturēšanu un pilnveidi LU nodrošina vadība un pamatstruktūrvienību vadītāji (fakultāšu dekāni) un to deleģēti darbinieki. Par studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas iedibināšanu, īstenošanu un pilnveidi atbildīgs Akadēmiskais departaments, cieši sadarbojoties ar studiju virzienu vadītājiem un studiju programmu direktoriem. Ar LU iesaistīto pušu dalību, kvalitātes novērtēšanai izveidotas divas koleģiālas komisijas – Kvalitātes konsultatīvā komisija un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija. Plašāka informācija: LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 2.5.nodaļā.</p>
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	<p>Studiju programmu veidošana, iekšēja apstiprināšana noteikta Latvijas Universitātes Studiju programmu nolikums (LU Senāta 26.02.2024. lēmums Nr. 2-3/13 (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU/LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3_STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTE/JOSIE_DOKUMENTI/LU_Studiju_programmu_nolikums.pdf)). Plašāka informācija: šī ziņojuma II daļas 2.2.2. apakšnodalā, kā arī LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā 3.1.nodaļas II sadaļā.</p> <p>Studiju programmu darbības kvalitātes periodiska pārbaude noteikta LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībā (LU 14.07.2018. rīkojums Nr.1/255 (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU/LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3_STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTE/JOSIE_DOKUMENTI/LU_Studiju_virzienu_ikgadejo_parskatu_sagatavosanas_kartiba_2023.pdf)). Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 2.2.2. apakšnodalā, LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā 3.1. nodaļas IX un X sadaļā.</p>

3.	<p>Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu</p>	<p>Ar studiju rezultātiem, tostarp vērtēšanu, saistītā informācija tiek ietverta studiju kursu aprakstos, kuru sagatavošana un aktualizēšana, kā arī publicēšanas noteikumi atrunāti Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas noteikumi (LU 29.02.2024. rīkojums Nr.1-4/95). Iestājpārbaudījumu un noslēgumu pārbaudījumu norise un vērtēšana, kā arī iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšana un atzišana reglamentēta atbilstošos LU nolikumos. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 2.1.4. un 2.1.5. apakšnodaļā.</p> <p>Vēlamā ētiskā un godprātīgā rīcība un taisnīgums LU tiek nodrošināts iekšēji reglamentējot ar akadēmisko brīvību un akadēmisko godīgumu saistītos jautājumus, ievēlot un nodrošinot Akadēmisko šķīrējtiesu, un nodrošinot Akadēmiskās ētikas komisijas darbību, kā arī reglamentējot intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības principus. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 2.1.6. apakšnodaļā, kā arī Kvalitātes vadības rokasgrāmatā 3.2. nodaļas 2.1. sadaļā.</p>
4.	<p>Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p>LU personāla vadības principi personāla atlasē, darba attiecībās, motivācijas sistēmas nodrošināšanā un personāla attīstībā noteikti LU Personāla vadības politikā (LU Senāta 28.01.2019. lēmums Nr. 264 (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2_POLITIKAS/Latvijas_Universtitates_Personala_vadibas_politika.pdf)). Atbilstoši tai akadēmiskā personāla attīstība tiek plānota vidējam termiņam, kā arī sastādīti mācību plāni gadam. Personāla kvalifikācijas prasības tiek noteiktas LU iekšējos normatīvos aktos atbilstoši ārējiem normatīviem aktiem, bet prasības darba kvalitātes nodrošināšanai – regulārās darbinieku novērtēšanas ietvaros, tostarp analizējot studējošo apmierinātību ar vadītājiem studiju kursiem, kā arī zinātniskās darbības rezultātus. Plašāka informācija par darbinieku piesaisti, iesaisti, attīstīšanu un noturēšanu šī ziņojuma II daļas 2.3.5. un 2.3.6. apakšnodaļā un Kvalitātes vadības rokasgrāmatā 3.2. nodaļas 3.2. sadaļā.</p>
5.	<p>Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem</p>	<p>Informācija par studējošo sekmēm tiek uzkrāta Latvijas Universitātes informatīvajā sistēmā LUIS un analizēta studiju kursa īstenošanas (t.sk. studentcentrētās pieejas nodrošināšanas), kā arī studiju programmas pilnveides ietvaros. Studējošo un studiju programmu absolventu apmierinātība ar studiju programmu tiek monitorēta caur studiju programmu īstenošanā iesaistīto darbinieku komunikācijas aktivitātēm, studējošo un absolventu pārstāvniecību lēmēj- un padomdevējinstācijās, kā arī veicot aptaujas saskaņā ar Noteikumi par regulāro aptauju norisi studiju novērtēšanai Latvijas Universitātē (LU 12.06.2023. rīkojums Nr.1-4/260 (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3_STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLEMENTEJOSE_DOKUMENTI/12.06.2023_Noteikumi-par-regularo-aptauju-norisi-studiju-novertesana-LU.pdf)). Plašāka informācija par iesaistīto pušu iesaisti kvalitātes nodrošināšanā šī ziņojuma II daļas 2.2.4. apakšnodaļā un LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.2. nodaļas 1.2. apakšnodaļā.</p> <p>Ar akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamajiem studiju līdzekļiem un to izmaksām saistītie jautājumi tiek monitorēti pamatstruktūrvienībās (fakultātēs, institūtos u.c.), kā arī centralizēti. Plašāka informācija par studiju informācijas vadību šī ziņojuma II daļas 2.3. nodaļā un LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.1. nodaļas VII sadaļā.</p> <p>LU ieviesta un tiek īstenota LU rezultātu pārvaldības sistēma, kurā tiek monitorēti būtiskākie LU darbības rādītāji, balstoties uz kuriem tiek pieņemti turpmāki stratēģiski lēmumi. Plašāka informācija LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.2. nodaļas 7. sadaļā.</p>
6.	<p>Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti</p>	<p>Katra studiju virziena pilnveide tiek plānota saskaņoti ar LU attīstības stratēģiju 6 gadiem. Plāna kontrole un darbības efektivitātes izvērtēšana tiek īstenota studiju virziena ikgadējā pašnovērtējuma ietvaros. Šie procesi notiek studiju virziena padomes, studiju virzienu īstenojošās pamatstruktūrvienības/-u, (studiju virzienu var īstenot vairākas fakultātes), kā arī administrācijas un Senāta līmenī.</p> <p>LU nodrošina likumdošanā paredzēto ārējo novērtēšanu, atsevišķās programmas papildus iegūstot ārējus kvalitātes sertifikātus. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 2.2.2. apakšnodaļā un LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas IX un X sadaļā.</p> <p>Lai veicinātu LU studiju programmu kvalitāti un konkurētspēju LU veido un finansē iekšējos grantu projektus (Latvijas Universitātes studiju kvalitātes pilnveidošanas fonds), kā arī piesaista ārējos līdzekļus (Eiropas Sociālais fonds (https://www.ozolzile.lu.lv/projekti/eiropas-socialais-fonds/)), Erasmus+ (https://www.ozolzile.lu.lv/projekti/erasmus/)).</p>

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums.

Studiju virziena „Psiholoģija” mērķi un uzdevumi ir atbilstīgi Latvijas Universitātes darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem un mērķiem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm, ko nosaka Latvijas Universitātes stratēģija 2021.- 2027. gadam (apstiprināta LU Senāta sēdē 2021.gada 28.jūnijā). Tāpat studiju virziena mērķi atbilst vairākiem nacionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentiem. "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam" (apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā) ietver virkni atziņu par psiholoģijas lomu kvalitatīvas izglītības un bērnu aprūpes pieejamības nodrošināšanā, Latvijas cilvēkkapitāla bāzes vērtības saglabāšanā un produktivitātes palielināšanā, kā arī novecošanās un mājsaimniecību struktūras izmaiņu ietveršanā sabiedrisko un sociālo pakalpojumu politikā. "Latvijas Nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam" (apstiprināts Saeimā 2020. gada 2. jūlijā) kā viena no Latvijas attīstības prioritātēm ietverta "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki", kuras ietvaros viens no rīcības virzieniem ir "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība" ar sešiem uzdevumiem, kas visi ir balstīti psiholoģijas zinātnes atziņu, kā arī psiholoģijas zinātnes pierādījumos balstītu praktisko intervenču pielietojumā cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību. Jāatzīmē arī, ka šajā dokumentā psiholoģijas devums sabiedrības un tautsaimniecības attīstībā ir pieminēts arī citu prioritāšu un rīcības virzienu ietvaros, piemēram, rīcības virzienos "Saliedētība" un "Drošība" (prioritātes "Vienota, droša un atvērta sabiedrība" ietvaros). Psiholoģijas zinātnes attīstības un ilgtspējas aspektos virziena mērķi balstīti "Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēs 2021.-2027." (MK rīkojums Nr. 246.), kas paredz pētniecības un attīstības cilvēkkapitāla ilgtspējīgu veidošanu, attīstot talantus un prasmes, kā arī akadēmiskā personāla attīstības un izaugsmes iespēju nodrošināšanu. Savukārt augstas kvalitātes psiholoģijas izglītības nodrošināšanas jomā virziena mērķi balstīti "Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam", kuru virsmērķis ir "nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu potenciāla attīstību un īstenošanu visa mūža garumā un lai veidotu viņu spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā". Izglītības mērķu ietvaros plānotās rīcībpolitikas iniciatīvas īstenojamas, akcentējot būtiskākās pārmaiņas augstākā izglītībā: akadēmiskā personāla kvalitātes nostiprināšana un ilgtspējīgas akadēmiskās karjeras nodrošināšana; augstākās izglītības izcilības veicināšana un augstākās izglītības institūciju pārvaldības modeļa maiņa. Latvijas Universitātes stratēģija izvirza stratēģiskos mērķus, kas akcentē unikālu studiju piedāvājumu un augstu absolventu konkurētspēju, uz attīstību un izcilību orientētu personāla politiku un iekļaujošu, uz sadarbību un inovāciju vērstu kultūru un nosaka Latvijas Universitātes darbības jomas atbilstīgi Latvijas Universitātes Satversmei.

Pamatojoties uz Latvijas Universitātes stratēģiju 2021.-2027. gadam, studiju virziena «Psiholoģija» mērķi ir:

- Veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību.
- Paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu satura kvalitāti, nodrošināt studējošo piesaisti, paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības

programmām Latvijā un ārvalstīs, kā arī maksimāli izmantot studējošo un mācībspēku mobilitātes programmas, veicinot studējošo un mācībspēku līdzdalību tajās.

- Sniegt ieguldījumu sabiedrības izglītošanā par psiholoģijas zinātnes atziņām un to pielietojumu, kā arī palielināt mācībspēku un studējošo iesaisti lietišķajā pētniecībā sabiedrībā aktuālu jautājumu risināšanai.
- Nodrošināt kvalitatīva akadēmiskā personāla piesaisti, noturēšanu un izaugsmi.
- Veicināt modernas, pievilcīgas, un ilgtspējīgas studiju, pētniecības un administratīvās vides izveidi, uzturēšanu un attīstību.
- Veicināt studējošo un personāla labbūtnību, attīstīt un stiprināt sadarbību un jaunradi veicinošu organizācijas kultūru.

Psiholoģijas studiju virziena attīstības mērķu izstrādes procesā ir iesaistīts viss virziena akadēmiskais personāls. Mērķi formulēti Psiholoģijas nodaļas darbinieku pilnsapulcē, dalībniekiem sadaloties apakšgrupās, kur katras grupas dalībnieki fokusējas uz savu psiholoģijas virziena attīstības aspektu – programmu satura attīstību un kvalitāti, pētniecības attīstību, virziena personāla pilnveidi. Formulētie virziena attīstības mērķi tiek izmantoti studiju virziena padomes darbā, saskaņojot ar tiem studiju programmu un kursu saturu. Virziena attīstības mērķi tiek pārskatīti īpaši šim nolūkam sasauktā nodaļas darbinieku kopsapulcē vai kārtējā nodaļas darbinieku kopsapulcē reizi akadēmiskajā gadā. Virziena attīstības mērķu izpildi vada un kontrolē studiju virziena vadītājs un Psiholoģijas nodaļas vadītājs.

LU Psiholoģijas studiju virziens tika izveidots 1989. gadā kā pirmais no mūsdienu psiholoģijas studiju virzieniem Latvijas augstskolās, reaģējot uz pieprasījumu pēc psiholoģijas speciālistiem visdažādākajās jomās. Sākotnēji veidots kā programma psiholoģijas skolotāja kvalifikācijas iegūšanai, psiholoģijas studiju virziens 30 gadu laikā, pielāgojoties tirgus pieprasījumam un psiholoģijas zinātnes un prakses attīstībai, izveidojies par vadošo specialitātes studiju virzienu Latvijā, kas ļauj iegūt psihologa profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešamo kvalifikāciju klīniskās, skolu, organizāciju un juridiskās psiholoģijas jomā, kā arī iegūt psiholoģijas doktora grādu klīniskajā, attīstības, sociālās un organizāciju, personības, kā arī vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas apakšnozarē.

2017. gadā tika pieņemts Psihologu likums, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī. Likums paredz tiesības veikt psihologa profesionālo darbību pēc akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguves vismaz 200 Latvijas kredītpunktu (atbilst 300 ECTS kredītpunktiem) apjomā (no kurām vismaz vienai jābūt profesionālai studiju programmai). Pašreizējā akreditācijas perioda sākumā LU Psiholoģijas studiju virziena bakalaura un maģistra studiju programmas kā pirmās Latvijā tika pielāgotas šī likuma prasībām, atbilstīgi pārstrukturējot un optimizējot studiju programmu saturu.

Studiju virzienā iekļauta psiholoģijas bakalaura studiju programma, psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma, kā arī psiholoģijas doktora studiju programma. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas apjoms ir 180 KP (pilna laika klātienes studiju ilgums seši semestri, nepilna laika klātienes – septiņi semestri). Psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, attīstīt pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt vispārējai nodarbinātībai aktuālās prasmes kā kritiskā domāšana, informācijas tehnoloģiju lietošanas prasmes, sociāli komunikatīvās, sadarbības un organizatoriskās prasmes, un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Programmas absolventi ir sagatavoti studiju turpināšanai maģistra studiju programmā. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmas (120 KP) mērķis ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni un izpratni par psiholoģijas zinātnei, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu un psihologa kvalifikāciju klīniskajā, izglītības, organizāciju vai juridiskajā psiholoģijā. Kopējais studiju ilgums bakalaura un maģistra programmās psiholoģijas maģistra grāda un psihologa

profesionālās kvalifikācijas iegūšanai ir ekvivalents piecu gadu pilna laika studijām, kas atbilst Eiropas Savienības definētām prasībām psihologu kvalifikācijai. Profesionālās maģistra studiju programmas absolventi ir sagatavoti psihologa profesionālo pienākumu veikšanai sertificēta speciālista pārraudzībā (supervīzijā) atbilstīgi Psihologu likuma prasībām. Maģistra programmas absolventi var turpināt studijas doktora studiju programmā. Psiholoģijas doktora studiju programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus dažādās psiholoģijas nozarēs (programmas studiju virzienos – vispārīgā/kognitīvā, klīniskā (t.sk. kognitīvi biheiviorālā psihoterapijā), attīstības, personības, sociālā/organizāciju psiholoģijā), veicinot viņu kompetences un prasmes pētniecības akadēmiskā darba organizācijā, vadībā un realizācijā.

Latvijas tirgū LU psiholoģijas studiju virziens ir unikāls ar piedāvāto specializācijas iespēju dažādību gan praktiskās kvalifikācijas ieguves (maģistra programmas līmenī), gan zinātniskās specializācijas (doktora programmas līmenī) ziņā. LU profesionālā maģistra studiju programma piedāvā četras dažādas studiju jomas, no tām divas – klīniskajā un juridiskajā psiholoģijā – tiek piedāvātas tikai Latvijas Universitātē. LU psiholoģijas doktora studiju programma piedāvā piecas dažādas apakšnozares. Nodrošinātās izglītības iespējas padara Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju virzienu konkurētspējīgu ar līdzīgām studiju programmām Baltijā un Ziemeļvalstīs.

Pieprasījums pēc speciālistiem ar psihologa kvalifikāciju ir visās iespējamās specializācijas jomās. Izglītības psihologu profesionālais pienesums ir novērtēts skolu atbalsta komandās, tādēļ pieprasījums pēc izglītības un skolu psihologiem ir augsts. Lai arī pašreizējā situācijā ir nedaudz pieaudzis atalgojuma līmenis, kas padara šo darbu izglītības iestādē pievilcīgāku absolventiem, tomēr ir daudz atvērtu vakanču. Situācija ar atalgojumu joprojām nav īpaši uzlabojusies veselības aprūpes iestādēs. Tā kā psihologa profesijai nav speciāla regulējuma Ārstniecības likumā, Veselības ministrijas finansējums psihologa štata vietām netiek paredzēts, un ārstniecības iestādes algo kvalificētus psihologus no iekšējām finanšu rezervēm vai palīgpersonālam paredzētajiem līdzekļiem, kas bieži vien ir ierobežoti. Kopumā ne pārāk konkurētspējīgā atalgojuma dēļ gan izglītības, gan ārstniecības jomā psihologu pieprasījums pārsniedz piedāvājumu. Kopumā sabiedrībā ir augsts pieprasījums pēc psiholoģiskiem pakalpojumiem, tādēļ vairums jauno speciālistu viegli uzsāk privāto uzņēmējdarbību, piedevām, studiju laikā iegūtās kompetences ir pietiekami plašas un augsta līmeņa, lai arī citu amatu pienākumu izpildei, ja atalgojums ir pievilcīgs. Arī juridiskajiem psihologiem ir atvērtas vakances gan valsts un pašvaldības policijā, gan dažādos Latvijas cietumos. Organizāciju psiholoģijas jomā darba tirgū valda zināms līdzsvars. Tā kā lielākā daļa darbavietu ir privātās organizācijās, atalgojuma līmeni un pieprasījuma un piedāvājuma attiecību nosaka tirgus dinamika. Līdz ar ekonomikas pieaugumu var prognozēt stabilu darbavietu skaita kāpumu gan organizāciju konsultāciju uzņēmumos, gan komercorganizāciju personāla vadības struktūrās, kas ir iecienīta psihologu darba vieta. Nākotnes darba tirgus pieprasa aizvien augstākas kvalifikācijas psihologus, vēlams ar doktora grādu, kas daudz profesionālāk varētu strādāt arī tajos projektos, kas paredz lietišķo pētījumu sadaļas, ne tikai klientu konsultēšanu un psiholoģisko izpēti. Līdzšinējie doktora studiju programmas absolventi ir sekmīgi ne tikai Latvijas, bet arī starptautiskajā darba tirgū. Starp lielākajiem darba devējiem minami: krīžu un konsultāciju centru „Skalbes”, SIA Bērnu un pusaudžu resursu centrs, Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Rīgas skolu valde, Lidosta „Rīga”, Rīgas Stradiņa universitāte u.c.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par

studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

STIPRĀS PUSES

- Programmas realizācijā strādā pieredzējuši un augsti kvalificēti mācībspēki, visiem vēlētajiem docētājiem ir doktora grāds psiholoģijā, kas pozitīvi ietekmē programmas pieprasījumu.
- Programmā iesaistīto docētāju augstā pētnieciskā aktivitāte un regulāra piedalīšanās zinātniskās konferencēs, dažādos pētniecības projektos.
- Veiksmīga akadēmiskā personāla atjaunošana.
- Docētāju aktīvā zinātniski pētnieciskā darbība skar sabiedrībai aktuālas tēmas.
- Labvēlīga studiju vide un veiksmīga pasniedzēju un studentu mijiedarbība studiju un individuāla pieeja studiju procesā
- Valsts budžeta finansētas studiju vietas.
- Pieejamas nozīmīgas psiholoģijas pētījumu datu bāzes un plaša psiholoģijas literatūras bibliotēka, kas ir pieejama arī citu augstākās izglītības iestāžu (turpmāk – All) studējošajiem.
- Pieejama mūsdienīga e-studiju vide. Daudz labi izstrādātu kursu Moodle vidē.
- Darba devēji kā supervizori un prakses vadītāji tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā.
- Sadarbība pētniecībā ar citām augstskolām un organizācijām.
- Pasniedzēju labās svešvalodu zināšanas. Kursu docēšana angļu valodā un individuāls darbs ar Erasmus+ studentiem.

TRŪKUMI

- Vajadzība atjaunot un papildināt materiāli tehnisko nodrošinājumu.
- Netiek izmantotas visas studējošo un mācībspēku apmaiņas iespējas.
- Fakultātes atrašanās ārpus Rīgas centra, kas apgrūtina iespējas studējošiem elastīgāk izvēlēties C-daļas studiju kursus.
- Latvijā nav pietiekami daudz standartizētu psiholoģiskās novērtēšanas metožu studējošo lietošanai mācību procesā.
- Docētājiem ir liela studiju darba slodze, kas ierobežo laiku pētniecībai un iespējas iesaistīties izejošās mobilitātes programmās.
- Zema sociālo zinātņu prioritāte zinātnes finansējuma sadalē.
- Studējošo darbs paralēli studijām, kas mazina studiju kvalitāti un iesaisti izejošās mobilitātes programmās.
- Mācībspēku atalgojums nav pietiekami motivējošs un liek meklēt papildu peļņas iespējas.

IESPĒJAS

- Iespējas piesaistīt līdzekļus, lai nodrošinātu studiju procesu ar jaunākajām tehnoloģiskajām iekārtām.
- Varētu vairāk iesaistīt studentus docētāju un doktorantūras studentu pētnieciskajā darbībā.
- Sagatavojot studiju kursus angļu valodā, iespējas piesaistīt ārzemju studentus.
- Ārvalstīs studējošo LU studentu pieredzes izmantošana studiju programmas pilnveidē.
- Iespējas organizēt starpdisciplinārus pētījumus, sadarbojoties ar citām fakultātēm.
- Iespējas apgūt studiju kursus citās augstskolās un veidot kopīgas programmas.
- Iespējas paplašināt mācībspēku un studējošo apmaiņu.
- Iespējas piesaistīt vieslektoros, sadarbojoties ar citu All psiholoģijas programmām.

- Iespējas attīstīt un piedāvāt tālākizglītības kursus dažādās psiholoģijas un starpdisciplinārajās jomās.
- Iespēja veidot jaunu maģistra studiju programmu reflektantiem, kuriem bakalaura grāds ir citā specialitātē, nevis psiholoģijā, un studentiem no ārzemēm.
- Iespējas tālāk attīstīt LU Psiholoģijas nodaļas zīmolu, skaidrāk diferencējot studiju virziena stiprās puses, salīdzinot ar citu All psiholoģijas programmām.
- Ilgtermiņā iespēja attīstīt Psiholoģijas nodaļas kā reģionāla pētniecības centra specializāciju, gan diferencējot piedāvājumu no citiem Baltijas un Ziemeļvalstu pētniecības centru piedāvājumiem, gan arī attīstot sadarbību ar līdzīgas specializācijas centriem reģionā.

DRAUDI

- Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas realizācijā un pienācīgai prakses vadītāju darba apmaksai.
- Attīstības perspektīvu neskaidrība jaunajiem mācībspēkiem.
- Vidusskolas absolventu skaita samazināšanās.
- Studentiem pieaug iespējas izvēlēties līdzīgas programmas Latvijā un ārvalstīs, kas var mazināt potenciālo studentu skaitu.
- Psihologu skaita pieaugums un konkurences palielināšanās darba tirgū.
- Valsts finansēto studiju vietu skaita samazināšanās.

Analizējot virziena trūkumus, tos var grupēt divās galvenajās kategorijās. Viena trūkumu grupa saistīta ar studējošo un mācībspēku nepietiekamu motivāciju un iniciatīvas uzņemšanos (piemēram, iesaistīties izejošās mobilitātes programmās, mācībspēkiem piesaistīt projektus). Šo trūkumu novēršanai un situācijas uzlabošanai ir izstrādāts organizatorisko darbību kopums, kas vērsts uz mērķtiecīgāku un sistemātiskāku studējošo un mācībspēku informēšanas darbu, mācībspēku organizēšanu, uzdevumu deleģēšanu un to izpildes kontroli, lai veicinātu iniciatīvas un atbildības uzņemšanos. Otra trūkumu kategorija saistīta ar finansējuma trūkumu. To novēršanai izstrādāts darbību kopums, kas vērsts uz papildus finanšu resursu piesaisti gan studiju darbam, gan pētniecībai fakultātes, universitātes, zinātnisko organizāciju, valsts pārvaldes un privātā sektora organizāciju līmenī.

2.1.2.1. tabula.

Būtiskākie trūkumi un plāns to novēršanai/uzlabošanai

Trūkumi	Darbības novēršanai/uzlabošanai	Atbilstošais LU stratēģiskais mērķis un punkts virziena attīstības plānā
Netiek izmantotas visas studējošo un mācībspēku apmaiņas iespējas.	Sistemātisks darbs (informēšana, atbalsta sistēmas pilnveide) pasniedzēju un studējošo iesaistei izejošās mobilitātes programmās.	M2: 2.12., 2.13

Docētājiem ir liela studiju darba slodze, kas ierobežo pētniecībai pieejamo laiku un iespējas iesaistīties izejošās mobilitātes programmās.	Slodzes plānošana, lielāku uzmanību pievēršot pētniecībai un paredzot iespējas izejošās mobilitātes aktivitātēm.	M2: 2.5., 2.11. M4: 4.1., 4.2.
Mācībspēku atalgojums nav pietiekami motivējošs un liek meklēt papildu peļņas iespējas.	Iespēju meklēšana finansējuma piesaistei atalgojuma palielināšanai fakultātes un LU līmenī; komerciālu tālākizglītības programmu un kursu attīstīšana un docēšana, dodot iespēju mācībspēkiem gūt papildu peļņu fakultātē.	M1: 1.2., 1.3., 1.6., 1.8., 1.9. M2: 2.2.
Latvijā nav pietiekami daudz standartizētu psiholoģiskās novērtēšanas metožu studējošo lietošanai mācību procesā.	Sistemātisks, pakāpenisks darbs pie metožu arsenāla pilnveides, izmantojot arī studējošo iesaisti metožu izstrādes procesā.	M3: 3.2. M5: 5.1.

Līdzīgā veidā iespējams grupēt draudus virziena attīstības mērķu sasniegšanai un darbības, lai no tiem izvairītos. Papildus iespējams nodalīt laikā un telpā lokālus draudus (kas ietekmē tikai studiju virzienu ierobežotā termiņā, piemēram, finansējuma trūkums jauno mācībspēku piesaistei), un globālus draudus, kas ietekmē visas nozares attīstību ilgtermiņā (piemēram, potenciālo reflektantu skaita samazināšanās un psihologu skaita pieaugums, un konkurences palielināšanās darba tirgū). Atbilstīgi jādiferencē prioritātes draudu novēršanai.

2.1.2.2. tabula.

Būtiskākie draudi un plāns, kā tos novērst

Draudi	Darbības, kā tos novērst	Atbilstošais LU stratēģiskais mērķis un punkts virziena attīstības plānā
Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas realizācijā un pienācīgai prakses vadītāju darba apmaksai.	Lobēt šo vajadzību fakultātes un LU vadības līmenī.	M4: 4.1., 4.2. M6: 6.1.2.
Attīstības perspektīvu neskaidrība jaunajiem mācībspēkiem.	Veikt regulāru stratēģisko plānošanu, lai plāni atbilstu konkrētajai situācijai.	M4: 4.2.

Vidusskolas absolventu skaita samazināšanās.	Popularizēt psiholoģijas studijas kā mūsdienīgu, uz pierādījumiem balstītu zināšanu kopumu, kas ietver plašas zināšanu jomas, mācības.	M2: 2.7.
Studentiem pieaug iespējas izvēlēties līdzīgas programmas Latvijā un ārvalstīs, kas var mazināt potenciālo studentu skaitu.	Konstanti rūpēties par savu studiju programmu kvalitāti un mūsdienīgumu starptautiskā nozīmē.	M2: 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.9., 2.10., 2.11., 2.12.
Psihologu skaita pieaugums un konkurences palielināšanās darba tirgū.	Kvalitātes līmeņa nodrošināšana, plašu zināšanu (prasmju, kas noderīgas, arī strādājot citās profesijās) sniegšana.	M2: 2.2., 2.4.
Valsts finansēto studiju vietu skaita samazināšanās.	Iespējamās divas taktikas (atkarībā no situācijas) – izglītībai jābūt tik kvalitatīvai, lai to uztvertu kā vērtīgu, vai jālobē valsts politika, kuras rezultātā valsts finansētā izglītība netiek īstenota nevienā studiju virzienā (tas ir, jebkuru universitātes izglītību finansē pakalpojuma saņēmējs).	M2: 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.9., 2.10., 2.11., 2.12.

Psiholoģijas virziena attīstības iespējas daļēji pārklājas ar trūkumu novēršanu un draudu mazināšanu. Līdzīgi darbības iespēju izmantošanai var grupēt organizatoriskās darbības un darbības finansējuma piesaistei. Abu veidu darbības lielā mērā pārklājas ar darbībām trūkumu un draudu novēršanai.

2.1.2.3. tabula.

Būtiskākās iespējas un plāns iespēju izmantošanai

Iespēja	Darbības izmantošanai	Atbilstošais LU stratēģiskais mērķis un punkts virziena attīstības plānā
Iespējas piesaistīt līdzekļus, lai nodrošinātu studiju procesu ar jaunākajām tehnoloģiskajām iekārtām.	Izmantot visas iespējas, lai piedalītos atbilstīgos projektu konkursos.	M1: 1.2., 1.3., 1.6., 1.8. M5: 5.1.
Sagatavojot studiju kursus angļu valodā, iespējas piesaistīt ārzemju studentus.	Sagatavot kursus.	M2: 2.9., 2.10, 2.11., 2.12.

Ārvalstīs studējošo LU studentu pieredzes izmantošana studiju programmas pilnveidē.	Tikšanās (vismaz 1 reizi akadēmiskā gada laikā) ar esošajiem vai bijušajiem studentiem, kuri studē citu valstu universitātēs. Viņu aicināšana mācīt atsevišķus kursus vai kursu daļas.	M2: 2.5., 2.11.
Iespējas organizēt starpdisciplinārus pētījumus kopā ar citām fakultātēm.	Regulāri piedalīties finansējuma konkursos – piemēram, LU efektīvas sadarbības finansējuma konkursos.	M1: 1.6.
Iespējas apgūt studiju kursus citās augstskolās un veidot kopīgas programmas.	Sākt pārrunas ar citu augstskolu pārstāvjiem par šo jautājumu.	M2: 2.5., 2.6., 2.11., 2.12.
Iespējas paplašināt mācībspēku un studējošo apmaiņu.	Aktīvāk informēt docētājus par iespējām doties lasīt lekcijas uz citu zemju universitātēm; konkretizēt docētāju plānus par apmaiņas iespēju izmantošanu ikgadējo pārrunu laikā ar nodaļas vadītāju. Veidot tīklojumus ar citu zemju universitāšu pasniedzējiem.	M1: 1.5. M2: 2.13.
Iespējas piesaistīt vieslektorus, sadarboties ar citu All psiholoģijas programmām.	Sākt pārrunas ar citu augstskolu pārstāvjiem par šo jautājumu.	M2: 2.5.
Iespējas attīstīt un piedāvāt tālākizglītības kursus dažādās psiholoģijas un starpdisciplinārās jomās.	Veikt mārketinga izpēti par pieprasītākajām tēmām un atkarībā no izpētes rezultātiem sākt mācīt kursus, kas atbilst pieprasītākajām tēmām.	M2: 2.2.
Iespēja veidot jaunu maģistra studiju programmu reflektantiem, kuriem bakalaura grāds ir citā specialitātē, nevis psiholoģijā, kā arī ārvalstu studentiem.	Turpināt iesākto darbu pie starpdisciplinārās maģistra studiju programmas ekonomikas psiholoģijā, kurā tiktu uzņemti arī studenti bez bakalaura grāda psiholoģijā.	M2: Šobrīd ierobežotu resursu dēļ darbs pie šīs iespējas realizācijas nav iekļauts virziena attīstības plānā, bet iespēja saglabājas un var tikt aktualizēta nākamajā akreditācijas periodā. Atbildīgais: virziena vadītājs, nodaļas vadītājs.

Iespējas attīstīt LU Psiholoģijas nodaļas zīmolu, skaidrāk diferencējot studiju virziena stiprās puses, salīdzinot ar citu All psiholoģijas programmām.	Izmantot visas sabiedrisko attiecību iespējas, lai uzsvērtu LU Psiholoģijas nodaļas stiprās puses – sasniegumus zinātnē un mācību kursus psiholoģiskajā novērtēšanā.	M2: 2.7. M3: 3.1.
Ilgtermiņā iespēja attīstīt Psiholoģijas nodaļas kā reģionāla pētniecības centra specializāciju, gan diferencējot piedāvājumu no citiem Baltijas un Ziemeļvalstu pētniecības centru piedāvājumiem, gan arī attīstot sadarbību ar līdzīgas specializācijas centriem reģionā.	Turpināt iesāktos pētniecības virzienus par IT un cilvēka mijiedarbību, novērtēšanas instrumentu attīstīšanu, autovadītāju uzvedību, veselības uzvedību starptautiskā līmenī, veicot pētnieku un doktorantu apmaiņu. Organizēt zinātniskas konferences minēto pētniecības virzienu ietvaros.	M1: 1.1.-1.9.

Studiju virziena attīstības plānu, balstoties uz studiju virziena attīstības mērķiem, izstrādā Psiholoģijas virziena vadītājs un apstiprina psiholoģijas studiju virziena akadēmiskais personāls nodaļas personāla pilnsapulcē. Virziena attīstības plāns kopumā tiek pārskatīts kopā ar virziena attīstības mērķiem īpaši šim nolūkam sasauktā nodaļas darbinieku kopsapulcē vai kārtējā nodaļas darbinieku kopsapulcē reizi akadēmiskajā gadā. Studiju virziena attīstības plāns tiek formāli apstiprināts un tā izpilde tiek kontrolēta studiju virziena padomes sēdēs, kur, balstoties uz programmu direktoru ieteikumiem, tiek arī formulēti labojumi un papildinājumi attīstības plānā, kurus tālāk plānā iestrādā virziena vadītājs.

Virziena attīstības plāns vērtējams kā atbilstīgs virziena attīstības mērķiem un ir reāli izpildāms. Virziena attīstības plāna izstrādes process vērtējams kā efektīvs un atbilstīgs LU normatīviem.

Studiju virziena attīstības plāns atrodams pielikumā Nr. 3.

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Koleģiālā atbildība studiju virziena pārvaldībā ir LU lēmēj institūcijām – Senātam, LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (kuru vada prorektori), fakultāšu domēm un Studiju virzienu padomēm, kuras vērtē studiju kvalitāti un pieņem lēmumus par pasākumiem studiju kvalitātes nodrošināšanai.

LU vadība ir atbildīga par studiju kvalitātes nodrošināšanu, atbildību par studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveidi un funkcionēšanu deleģējot Akadēmiskajam departamentam.

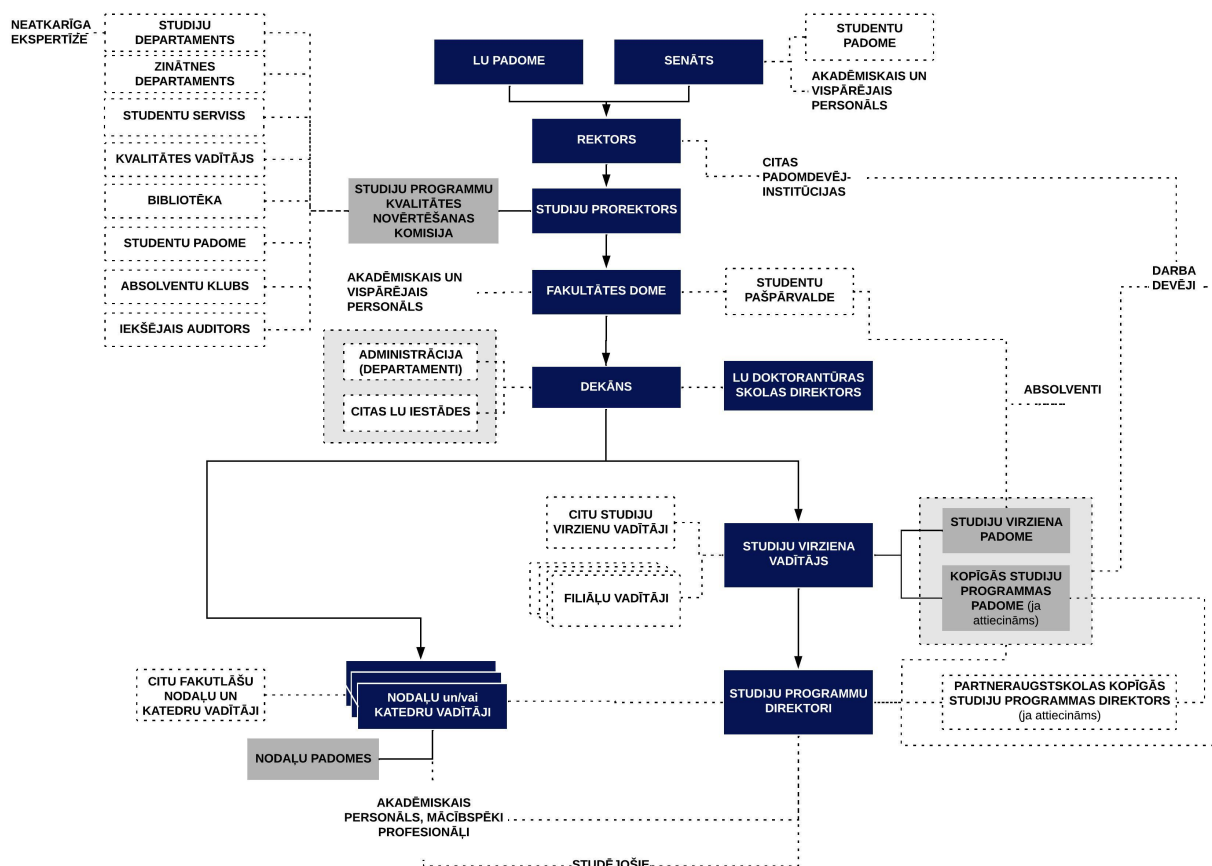
Atbildība par studiju virziena attīstību un tā ietvaros īstenoto studiju programmu kvalitāti ir studiju virziena vadītājam un dekānam, studiju programmu direktoriem, kā arī apakšprogrammu

vadītājiem.

Katrs mācībspēks ir atbildīgs par docētā kursa saturu un īstenošanas kvalitāti, pētniecisko darbību un profesionālo pilnveidi.

Studējošo atbildība ir noteikta viņu tiesībās un pienākumos sekmēt LU mērķu īstenošanu un izcilību studijās, piedaloties LU koleģiālajās institūcijās un regulāri izsakot savu viedokli studējošo aptaujās.

LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēmu skat. 2.1.3.1.att.

2.1.3.1. attēls. LU Studiju virziena “Psiholoģija” un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēma

LU studiju virzienu pārvaldības, kvalitātes nodrošināšanas un studiju virzienu attīstības kārtība, studiju virzienu padomes funkcijas un darbības principus, studiju virzienu vadītāja un virziena studiju programmu direktora un apakšprogrammu vadītāja kvalifikācijas prasības, pienākumi un tiesības noteikti *Nolikumā par LU studiju virzienu pārvaldību* (apstiprināts ar Senāta 27.01.2020. lēmumu Nr.70).

Katrai LU studiju programmai ir **studiju programmas direktors**, kurš vada šīs studiju programmas izstrādi un īstenošanu. Studiju programmas direktoru pēc fakultātes domes priekšlikuma apstiprina Senāts. Studiju programmas direktors ir atbilstošās nozares studiju virziena padomes loceklis un savu darbību saskaņo ar studiju virziena vadītāju un virziena padomi. Par savu darbību studiju programmas direktors ir atbildīgs fakultātes dekānam. Studiju programmu direktoru pienākumos ietilpst sekmīgi funkcionējošas, ilgtspējīgas studiju programmas darbības nodrošināšana LU noteiktajā kārtībā u.c. pienākumi. Ja studiju programma aptver vairākas apakšprogrammas, nodrošinot konkrētas kvalifikācijas vai specializācijas ieguvu, tad katrai apakšprogrammai var būt vadītājs. Šajā gadījumā daļu no studiju programmas direktora

pienākumiem veic apakšprogrammas vadītājs. Apakšprogrammas vadītāju apstiprina fakultātes dome. Apakšprogrammas vadītājs par savu darbību ir atbildīgs studiju programmas direktoram.

Studiju virziena vadītāja (turpmāk – virziena vadītājs) kompetence ir nodrošināt studiju virziena pārvaldību un attīstību. Virziena vadītāju apstiprina rektors pēc fakultātes dekāna priekšlikuma. Virziena vadītājs ir atbildīgs virziena padomei un dekānam. Virziena vadītāji sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un LU Reģionālā centra direktoru, gadījumos, kad studiju virzienā iekļautās programmas tiek īstenotas LU filiālēs, nodrošina studiju virziena tajā iekļauto studiju programmu pārskatīšanu, kā arī attīstības plānošanu un īstenošanu. Virziena vadītāji organizē studiju virziena padomju darbu, kā arī regulāri organizē ikgadējā Studiju virziena pārskata izstrādi un virzīšanu izskatīšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē un Fakultātes domē. Virziena vadītāji sadarbībā ar virzienā iekļauto studiju programmu direktoriem un LU Akadēmisko departamentu nodrošina studiju virziena akreditāciju un pārrakreditāciju, un veic citus pienākumus. Studiju virziena vadītājiem var būt vietnieki

Studiju virziena padome (turpmāk – virziena padome) ir koleģiāla studiju virziena vadības institūcija, kas pārrauga studiju virzienam atbilstošās visu līmeņu akadēmiskās, profesionālās (t.sk. rezidentūras) un doktora studiju programmas. Virziena padomē darbojas studiju virziena vadītājs un studiju virziena vadītāja vietnieks, ja tāds ir, visi studiju virzienam atbilstošie studiju programmu direktori un apakšprogrammu vadītāji, atbilstošās programmās studējošo pārstāvji (ne mazāk kā 20% no studiju virziena padomes sastāva, sekmējot visu līmeņu studiju programmu pārstāvniecību, kā arī iespējami lielāku studiju programmu skaita pārstāvniecību, kandidatūras izvirza studējošo pašpārvalde), darba devēju un studiju virziena sadarbības partneru pārstāvji (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji, studiju programmu direktori un apakšprogrammu vadītāji). Virziena padomes sastāvu var papildināt ar studiju virziena programmu absolventiem, kas nav iesaistīti studiju virziena īstenošanā, kā arī ar nozares profesoriem, asociētajiem profesoriem un citiem kvalificētiem speciālistiem (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji un studiju programmu direktori). Virzienu padome apstiprina virziena attīstības plānu, izvērtē jaunu studiju programmu koncepcijas, izmaiņas studiju programmās, ikgadējos studiju virzienu pārskatus, licencēšanas un akreditācijas pieteikumus un saistītos dokumentus.

Fakultāšu domes, kuru sastāvā ir akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem, lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumus, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Studiju departamenta direktors un pārstāvji, Zinātnes departamenta pārstāvis, Studentu servisa departamenta pārstāvis, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes delegēts pārstāvis un LU Absolventu kluba delegēts pārstāvis.

LU Administrācijā ietilpst šādas struktūrvienības: Studiju departaments, Studentu servisa departaments, Zinātnes departaments, LU Attīstības un sadarbības centrs, kā arī Trešās misijas

centrs, Komunikācijas departaments, Startpautiskās sadarbības departaments, Digitālo pārmaiņu departaments, Juridiskais departaments, Personālvadības departaments, Finanšu un uzskaites departaments, Dokumentu pārvaldības departaments, Drošības risku nodaļa, Nekustamo īpašumu ieņēmumu nodaļa, Stratēģiskās informācijas un datu centrs. Administrācijas sastāvā darbojas arī iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, darba drošības sistēmas vadītājs, ilgtspējīgas attīstības vadītājs. Administrācijas pārraudzībā atbalsta funkcijas nodrošina šādas neakadēmiskās LU iestādes – LU inovāciju un akselerācijas centrs, LU profesjonālās pilnveides akadēmija, LU Akadēmiskais apgāds, Institucionālās attīstības centrs, Informācijas tehnoloģiju serviss, Dienesta viesnīcu serviss, Infrastruktūras apsaimniekošanas serviss, Kultūras centrs, Sporta centrs un Pirmstudiju mācību centrs.

Studiju departamentam ir būtiskākā loma studiju virziena pārvaldībā. Studiju departaments izveido, nosaka norises kārtību, īsteno, novērtē, uzrauga un pilnveido studiju un mūžizglītības īstenošanu. Tā sastāvā ir Studiju kvalitātes, Reģionālo studiju nodaļa un Pedagoģiskās izaugsmes nodaļa.

Studiju kvalitātes nodaļa izstrādā LU studiju attīstības plānu un pēc tā apstiprināšanas organizē un uzrauga to izpildi; izstrādā visu īsā studiju cikla, I un II cikla studiju procesa (studiju programmām, praksēm, mācībspēkiem un studējošajiem) regulējuma normatīvos aktus un veic tā ievērošanas kontroli; veic ārējo normatīvo aktu studiju jomā ievērošanas kontroli; izstrādā vadlīnijas studentu pieredzes un prasmju vadībai un kontrolē to izpildi; pārrauga un sniedz metodisku atbalstu fakultātēm

jaunu studiju programmu izstrādē un esošo programmu īstenošanā un pilnveidē; izstrādā (sadarbībā ar Zinātnes departamentu), uzrauga un analizē akadēmiskā personāla un studiju procesā iesaistītā personāla slodžu uzskaiti

Reģionālo studiju nodaļa pārrauga un koordinē LU filiāļu darbu; attīsta sadarbību ar Latvijas pašvaldībām, apzinot reģionālām vajadzībām atbilstošus pakalpojumus dažādām iedzīvotāju grupām; koordinē LU fakultāšu un filiāļu sadarbību studiju procesa īstenošanā, attīstībā un akreditācijā filiālē; sekmē un īsteno projektu izstrādi atbilstoši reģionu vajadzībām.

Pedagoģiskās izaugsmes nodaļa izstrādā sadarbībā ar Zinātnes departamentu, uzrauga un analizē akadēmiskā darbā iesaistītā personāla un studiju procesā iesaistītā personāla slodžu uzskaiti, sadarbībā ar Zinātnes departamentu un Personālvadības departamentu izstrādā akadēmiskā personāla vērtēšanas kritērijus un pēc to apstiprināšanas pārrauga to izmantošanu un pilnveidi, veic studiju darbā iesaistītā personāla zināšanu un prasmju monitoringu, izstrādā sistēmu to pilnveidei sadarbībā ar Studiju inovāciju nodaļu, kā arī izstrādā studiju darbā iesaistītā personāla profesionālās pilnveides sistēmu – aktivitāšu piedāvājumu, reģistra izveidi sadarbībā ar Digitālo pārmaiņu departamentu un nodrošina tā pārraudzību.

Studiju inovāciju nodaļa izstrādā LU studiju inovāciju attīstības plānu un pēc tā apstiprināšanas organizē un uzrauga tā izpildi, seko starptautiskajiem jauninājumiem studiju procesa attīstībā un izvērtē to piemērotību integrēšanai LU studiju procesā, nodrošina studiju procesu pilnveidojošu mehānismu izstrādi, testēšanu un ieviešanu, vada mākslīgā intelekta tehnoloģiju aprobēšanu un ieviešanu studiju procesā, vada mūsdienu tehnoloģiju integrāciju mācību procesā, sniedz metodisko atbalstu mācībspēkiem studiju programmu īstenošanas metodikā un tehnoloģiju izmantošanā studiju procesā, kā arī koordinē LU sadarbības ar skolām un skolēniem aktivitātes, analizē to efektivitāti.

Studentu serviss sniedz centralizētus pakalpojumus studentiem un potenciālajiem studentiem un tā sastāvā ir Akadēmisko servisu nodaļa un Uzņemšanas nodaļa.

Akadēmisko servisu nodaļa uzrauga imatrikulācijas, eksmatrikulācijas, rīkojumu par studiju datu

maiņu sagatavošanu un sagatavo norādījumus par personas datu maiņu, nodrošina studiju dokumentācijas noformēšanu un uzskaiti, kā arī LU noteikumos paredzēto diplomu izgatavošanu un izsniegšanu, sagatavo kvalifikācijas dokumentus, reģistrē izsniedzamos diplomus un izgatavo kvalifikācijas dokumentu dublikātus, informē, konsultē un reģistrē studentus, izgatavo un izsniedz studentu apliecības, administrē studiju kursus un profesionālo praksi, organizē un nodrošina studentu datu apmaiņu ar citām informācijas sistēmām, sniedz informāciju un konsultācijas par LU piedāvātajām studiju iespējām, organizē un nodrošina karjeras izvēles atbalsta pasākumus studentiem un sniedz psiholoģiskās konsultācijas.

Uzņemšanas nodaļa organizē, nodrošina un metodiski vada Latvijas un ārvalstu studējošo uzņemšanas procesu īsā studiju cikla, I un II cikla studiju programmās, kā arī apkopo informāciju par LU studiju programmu piedāvājumu uzņemšanai un izstrādā uzņemšanas procesu regulējošos normatīvos aktus. Nodaļa apkopo un sagatavo atskaites par uzņemšanas procesu un tā rezultātiem īsā studiju cikla, I un II cikla studiju programmās.

Studiju kvalitātes vadības sistēmas izveidē, uzturēšanā, īstenošanā, novērtēšanā un pilnveidē piedalās arī LU kvalitātes vadītājs un iekšējais auditors.

Būtiska loma studiju pārvaldībā ir sadarbībai ar **fakultātes studējošo pašpārvaldi**, kura pārstāv studējošo intereses fakultātes darbībā, tostarp akadēmiskās, sociālās un kultūras vides jautājumu risināšanā. Studentu pašpārvaldes biedri tiek pārstāvēti **LU Studentu padomē**, tādējādi piedaloties LU pārvaldībā. Programmu direktori, Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes (turpmāk – IZPF) dekāne un prodekānes regulāri tiek ar IZPF studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem, lai apspriestu un saskaņotu fakultātes un studiju programmu darba un attīstības svarīgākos jautājumus.

Studiju virziena pārvaldībā liela nozīme ir vispārējā personāla iesaistei. Vispārējais personāls ikdienā sniedz praktisku atbalstu studējošajiem un akadēmiskajam personālam studiju procesa ietvaros. Atbalsta personāls IZPF veidots pēc studiju programmu, kā arī citu institūciju, piesaistes principa: Studiju virziena īstenošanā iesaistīti dekāne, prodekānes, fakultātes izpilddirektors, izpilddirektora vietniece, studiju metodiķi, IT speciālists, fakultātes sekretāre, IZPF domes priekšsēdētājs un sekretāre, studiju virziena padomes priekšsēdētājs, viņa vietnieks un studiju virziena padomes sekretārs, ārējo sakaru (Erasmus+) koordinators, LU IZPF bibliotēkas darbinieki.

Studiju virziena pārvaldības struktūra iekļaujas kopējā LU un IZPF vadības ietvarā. Studiju virziena realizāciju ikdienā saskaņā ar LU vadības norādījumiem, virziena attīstības stratēģiju, fakultātes domes lēmumiem, dekānes norādījumiem un Psiholoģijas nodaļas personāla sapulču koleģiālajiem lēmumiem vada IZPF Psiholoģijas nodaļas vadītājs. Studiju virziena programmu saturu, tai skaitā gada pārskatus, vērtē un apstiprina Psiholoģijas studiju virziena padome, kuras sastāvā iekļauti visu psiholoģijas studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji (Psiholoģijas nodaļas profesori un asociētie profesori), studentu pārstāvji, kā arī darba devēju pārstāvis, savukārt šo procesu organizē un koordinē studiju virziena vadītājs. Visas izmaiņas studiju programmās tiek veiktas ar studiju virziena padomes akceptu. Psiholoģijas studiju virziena realizācijā iesaistītā administratīvā personāla un akadēmiskā personāla pienākumi un atbildība definēta amatu aprakstos un LU normatīvajos aktos. Studējošo pienākumi un atbildība definēta LU iekšējās kārtības noteikumos un citos LU normatīvajos aktos. Ikdienas studiju organizāciju psiholoģijas studiju virzienā pārrauga Psiholoģijas nodaļas vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem. Reizi mēnesī notiek Psiholoģijas nodaļas personāla sapulces, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi saistībā ar studiju virziena realizāciju un koleģiāli pieņemti lēmumi saistībā ar praktiskā studiju un pētniecības darba organizāciju.

Studiju virziena “Psiholoģija” un tā programmu pārvaldības struktūra, kā arī LU administratīvā un vispārējā personāla atbalsts ir atbilstošs studiju virziena programmu īstenošanai un attīstībai.

Studiju virziena programmu vadības struktūra darbojas saskaņoti un efektīvi, tā nodrošina visu studiju virziena programmu pārvaldību un sadarbību ar citām LU struktūrvienībām, virzieniem un programmām.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Studējošo uzņemšanas kārtība un prasības:

- [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudijās](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studijās](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji doktorantūras studijās](#)
- [Noteikumi studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē](#)

Normatīvie akti, kas reglamentē atzīšanas procedūras:

- [Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē](#)
- [Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#)

Uzņemšanas procesu LU un līdz ar to arī studiju virzienā "Psiholoģija" esošām studiju programmām regulē Uzņemšanas noteikumi un tam pakārtotie rīkojumi, kas nosaka procedūras konkrētajam akadēmiskajam gadam:

1. Uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudiju programmās;
2. Uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studiju programmās;
3. Uzņemšanas prasības un kritēriji doktora studiju programmās;
4. Uzņemšanas kārtība akadēmiskajam gadam;
5. Reģistrācijas maksas uzņemšanā;
6. Studiju maksas par pilnas studiju programmas apguvi;
7. Studiju vietu skaits uzņemšanai;
8. Iestājpārbaudījumu materiālu sagatavošanas kārtība;
9. Uzņemšanas komisijas sastāvs;
10. Iestājpārbaudījumu komisiju sastāvs;
11. Iestājpārbaudījumu norises laiks un vieta.

Prasības un kritēriji studiju programmās tiek pārskatīti un atjaunoti katru gadu, un saskaņā ar Augstskolu likuma 46.pantu publicēti LU mājas lapā līdz 1.novembrim. Uzņemšanas procedūras atšķiras pa studiju līmeņiem.

Uzņemšana pamatstudijās notiek centralizēti, izmantojot *Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās*, kas apvieno uzņemšanu 12 Latvijas augstskolās. Nosacījumi par uzņemšanas konkursa vērtēšanas kritērijiem, konkursa vērtējuma aprēķināšanas formulām un uzņemšanas procedūru tiek noteikti LU kārtējā akadēmiskā gada uzņemšanas noteikumos un publicēti LU portālā

www.lu.lv/gribustudet. **Uzņemšana maģistra līmeņa studiju programmās** notiek decentralizēti, katrā fakultātē, bet vienotos termiņos. Nosacījumi par uzņemšanas konkursa vērtēšanas kritērijiem, konkursa vērtējuma aprēķināšanas formulām un uzņemšanas procedūru tiek noteikti LU kārtējā akadēmiskā gada uzņemšanas noteikumos un publicēti LU portālā <http://www.lu.lv/gribustudet>. Reflektanti piedalās iestājpārbaudījumā, kas sastāv no:

1) pārrunām par studiju motivāciju un studiju jomas izvēli

Reflektants dokumentu iesniegšanas laikā iesniedz eseju, kurā pamato savu vēlmi studēt PMSP "Psiholoģija" un argumentējis izvēlētajā studiju jomas izvēli, kā arī norāda savu otro apakšnozares izvēli, ja neizdodas iekļūt pirmajā sevis izvēlētajā studiju jomā, kā arī apraksta savas pētnieciskās intereses. Pēc visu pieteikumu saņemšanas, dokumentu iesniegšanas pēdējā dienā tos sagrupē un nodod katram komisijas loceklim anonīmai izvērtēšanai. Papildus esejai pretendents iesniedz dzīves gājuma aprakstu (CV).

Iestājpārbaudījuma laikā, katrs komisijas loceklis uzdod iepriekš sagatavotos jautājumus, kas balstīti uz iesniegtajā esejā pausto saturu un vērtē reflektantu atbildes. Pārrunu tēmas: studiju motivācija, studiju jomas izvēle un pētnieciskās intereses.

2) pārbaudījuma angļu valodai

Reflektantam pārbaudījuma laikā ir rakstveidā jāiztulko zinātniskā raksta anotācija. Pārbaudījuma laikā drīkst izmantot tikai drukāta formāta vārdnīcu. Pārbaudījuma ilgums – 1 astronomiskā stunda.

Iestājpārbaudījumos maksimāli var iegūt 1000 punktus. Konkursa vērtējuma aprēķināšanai tiek izmantota šāda formula: (vidējā svērtā atzīme (25 x 10 = 250)), + (bakalaura darba atzīme (25 x 10 = 250), + angļu valodas) + (iestājpārbaudījums angļu valodā (25 x 10 = 250), lai iestātos programmā, vērtējumam jābūt ne zemākam par 4) + (iestājpārbaudījums – pārrunas (25 x 10 = 250), lai iestātos programmā, vērtējumam jābūt ne zemākam par 4).

Uzņemšana doktorantūrā norisinās centralizēti. Pretendentam jāiesniedz promocijas darba tēma un jāsaskaņo vadītājs. Pretendenta atbilstību izvērtē nozares doktorantūras padome. Iestājpārrunās tiek vērtēta promocijas darba pieteikuma kvalitāte un prasme komunicēt angļiski par plānotā promocijas pētījuma tēmu.

LU nodrošina iespēju uzsākt studijas arī vēlākos studiju posmos, saskaņā ar *Noteikumi studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē* (LU 07.06.2022. rīkojums Nr. 1-4/332) Priekšnoteikums studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos ir iepriekš apgūto studiju kursu vai ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšana, ko LU regulē *Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē* (LU Senāta 28.06.2021. lēmums Nr.2-3/86) (turpmāk – atzīšanas nolikums) un *Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi Latvijas Universitātē* (LU 04.11.2021. rīkojums Nr.1-4/543).

Piesakoties studiju uzsākšanai vēlākos posmos, jāaizpilda pieteikums un tam jāpievieno nepieciešamie dokumenti. LU ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisija (turpmāk – atzīšanas komisija) vai programmas direktors, ja studējošais atjaunojas tajā pašā LU programmā, izvērtē un atzīst tos iepriekš apgūtos studiju kursus, kas atbilst LU studiju programmas studiju kursu studiju rezultātiem. Netiek atzīti noslēguma pārbaudījumi. Atzītie studiju

rezultāti tiek iekļauti studējošā izpildītajās akadēmiskajās saistībās. Studiju kursu atzīšana, ārpus formālās izglītības atzīšana, kā arī papildu studiju kursu apgūšana vai pārbaudījumu kārtošana ir maksas pakalpojums, saskaņā ar LU maksas pakalpojumu cenrādi, kas tiek apstiprināts katru gadu. LU izvērtē un atzīst arī ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes, kompetences, iepriekšējā izglītībā sasniegtus studiju rezultātus. Iesniedzot pieteikumu, jāpievieno dokumenti, kas apliecina sasniegtos studiju rezultātus – sertifikātus, darba devēja apliecinājumus, rekomendācijas, projektu rezultātus, amata aprakstus u. c. Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, vai par tādas studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kuri apliecina iegūtās praktiskās zināšanas. Atzīšanas nolikumā noteiktos gadījumos atzīšanas komisija pretendētājam var noteikt kārtot attiecīgajā studiju kursā vai tā daļā paredzētos pārbaudījumus.

Pirmā cikla (bakalaura) studiju programmā “Psiholoģija” (turpmāk – BSP “Psiholoģija”) uz 2024. gada 1. decembri studē 143 studenti, kam veikta kursu atzīšana. Psiholoģijas bakalaura programmā kopš 2019. gada kursu atzīšana veikta 370 studentiem.

2019. gadā pēc programmas akreditācijas programmā tika pārņemti 38 iepriekšējās psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas studenti, atzīstot visus viņu iepriekš apgūtos kursus. Katru gadu programmā tiek uzņemti studenti, kas iepriekš studējuši citās augstskolās, piemēram, 2021./22. mācību gadā tādi bija 8 studenti, 2022./23. gadā - 4., 2023./24. gadā - 6. Šobrīd programmā studē 9 studenti, kas ir pārnākuši no citām augstskolām, to skaitā 2, kas pārnākuši no citām Eiropas augstskolām. Katru gadu studijām vēlākos posmos atjaunojas 4-8 studenti, kuriem tiek veikta iepriekš apgūto kursu atzīšana. Šobrīd programmā studē 15 studenti, kas ir atjaunojušies studijām vēlākos posmos. Visbiežāk studējošie no savas iepriekšējās izglītības vēlas atzīt šādus studiju kursus: svešvaloda, civilā aizsardzība, vides aizsardzība, statistika, brīvās izvēles (C) daļas kursi.

Uz 01.11.2024. PMSP “Psiholoģija” ir 165 aktīvi studenti, kur 74 studentiem ir atzīti 182 studiju kursi, bet kopš iepriekšējā akreditācijas perioda, sākot no 2019./2020. ak.g. atzīti 503 studiju kursi, 243 studentiem. Pirmajos šī posma akreditācijas gados atzīto kursu skaits ir liels, tas bija saistīts ar pāriešanu uz jaunajām programmām, līdz ar to tie studenti, kas iestājās profesionālajā maģistra programmā pēc profesionālās bakalaura programmas pabeigšanas varēja pielīdzināt 5 studiju kursus kopā 14KP (21ECTS) apjomā, kā arī tie studenti, kuri bija uzsākuši studijas 3-gadīgajā profesionālā maģistra programmā, pārejot uz 2 - gadīgo programmu veica 7 studiju kursu atzīšanu kopā 30KP (45ECTS) apjomā. Tipiska kursu atzīšana ir kursam “Civilā aizsardzība” un “Uzņēmējdarbība, projektu izstrāde un vadība”, jo normatīvais regulējums nosaka, ka šie kursi varbūt jau apgūti iepriekšējos studiju posmos. No šī akadēmiskā gada obligāti apgūstama ir arī *Vides aizsardzība*, kas strauji palielina atzīto kursu skaitu, jo lielākā daļa studentu šo studiju kursu jau ir apguvuši bakalaura studiju programmā. Attiecībā uz pārējiem studiju kursiem 4 studentu studiju kursi tika pielīdzināti Erasmus+ programmas laikā apgūtajiem kursiem. Katrs students pirms došanās apmaiņas programmā saskaņo ar programmas direktoru apgūstamos kursu plānu un to pielīdzināšanas iespējas, līdz ar to atgriežoties nerodas problēmas ar kursu atzīšanu atbilstoši plānam. 2 atzīšanas gadījumi bija saistīti ar pārnākšanu no citas augstskolas. Atsevišķos gadījumos (3 studenti) kursu atzīšana bija nepieciešama, jo atjaunošanās studijām notika pēc ilgāka laika pārtraukuma.

2.1.4.1. tabula.

Atzīto kursu skaits PMSP “Psiholoģija”

Kursa kods	Kurss	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	Kopā
Ķīmi1059	Civilā aizsardzība	15	38	36	55	42	186
VadZ6088	Uzņēmējdarbība, projektu izstrāde un vadība	13	34	34	18	5	104
Psih5126	Pētījuma metodoloģija un psiholoģiskā izpēte I	35	9	1	2		47
PsihR007	Prakse I	36	9	1	2		48
PsihR006	Prakse II	8	6				14
PsihR004	Prakse III		13		1		14
PsihR005	Prakse IV		2				2
Psih5134	Psiholoģiskā konsultēšana un KBT pamatprincipi	20	6		2		28
Psih5168	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija		1	1			2
Psih5164	Izglītības un skolu psiholoģija II		2				2
JurZ5257	Darba tiesību pamati organizāciju psiholoģijas kontekstā				1		1
Psih5116	Darba un organizāciju psiholoģija II				1		1
Psih5036	Neiropsiholoģija	1			1		2
Psih6055	Personāla datu izmantošana karjeras attīstībā un prognozēšanā				1		1
Psih5172	Sociālā izziņa	1			1		2
Psih5136	Psiholoģiskā izpēte II			1			1
Psih5023	Maģistra darbs I		1				1
	Atzīto kursu skaits akadēmiskajā gadā	129	121	74	87	47	456

Pamatstudiju un augstākā līmeņa studiju programmās pamatā tiek veikta studiju kursu atzīšana, studējošajiem atgriežoties no starptautiskās apmaiņas programmām, kā arī atsākot vai turpinot studijas vēlākos posmos pēc LU vai citā augstskolā uzsāktu studiju maiņas vai pārtraukšanas. Atsevišķos gadījumos programmās teorētiski var tikt veikta profesionālās pieredzes atzīšana, pielīdzinot atbilstošās jomas profesionālajā darbībā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetenci studiju programmā paredzētajai praksei, taču PMSP šādu precedentu nav bijis.

Doktora studiju programmas prasībām ir iespējams pielīdzināt akadēmisko darbību, kas veikta ārpus doktora studiju programmas, kā arī atzīt LU vai citās augstskolās, tai skaitā, starptautiskās apmaiņas programmu ietvaros apgūtus studiju kursus vai praksi. Doktora programmās pieļaujamās akadēmiskās darbības pielīdzināšanas prasības ir noteiktas atzīšanas nolikumā.

LU nodrošinātā iespēja veikt ārpus formālās izglītības, tai skaitā, tālākizglītības programmās iegūtu studiju rezultātu atzīšanu tiek izmantota reti un studiju virziena programmās šādi precedenti nav bijuši.

LU studējošiem, kuri **studē** vai iziet **praksi** dažādu starptautisko apmaiņas programmu ietvaros, mobilitātes laikā apgūtu studiju rezultātu atzīšana un pielīdzināšana tiek veikta saskaņā ar iepriekš minētajiem atzīšanu regulējošajiem normatīviem LU, kā arī *Erasmus+ programmas mobilitātes organizēšanas kārtību LU* (LU 18.12.2014. rīkojums Nr.1/363). Pirms došanās mobilitātē studējošais saskaņo ar programmas direktoru mobilitātes studiju kursu vai prakses plānu, norādot tajā arī LU kursus, kuri tiks pielīdzināti un pēc atgriešanās LU nebūs jāapgūst. Ja apmaiņas laikā tiek veiktas izmaiņas šajā plānā, tas tiek saskaņots ar studiju programmas direktoru. Arī prakses mobilitātes gadījumā ar programmas direktoru tiek saskaņots prakses vieta un ilgums, kā arī tās atzīšanas nosacījumi. Saskaņā ar LU normatīviem, mobilitātē apgūto studiju rezultātu atzīšanā tiek ņemta vērā mobilitātes laikā apgūto studiju rezultātu atbilstība gan starptautisko apmaiņas programmu nosacījumiem, gan LU programmas prasībām. Mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu pielīdzināšanu veic attiecīgās studiju programmas direktors vai atzīšanas komisija, pamatojoties uz sekmju izrakstiem no partneraugstskolas vai apliecinājuma no prakses vietas. Pēc pozitīva lēmuma pieņemšanas atzītie studiju rezultāti tiek iekļauti studenta izpildītajās akadēmiskajās saistībās.

BSP "Psiholoģija" kopš 2019.gada atzīšana veikta 15 studējošajiem, kas devušies Erasmus+ apmaiņas programmās. Katrs students pirms došanās apmaiņas programmā saskaņo ar programmas direktori apgūstamos kursus un to pielīdzināšanas iespējas, to atzīšana pēc atgriešanās no studijām ārzemju augstskolā ir atbilstoša jau iepriekš izveidotajam plānam. Apmaiņas programmās apgūto kredītpunktu skaits nereti ir atšķirīgs no KP skaita līdzīgosursos LU, tāpēc kursi var tikt kombinēti, lai varētu atzīt visus apgūtos kursus. Studējošie apmaiņas programmā var apgūt kursus, kas LU studiju plānā ir arī vēlākos posmos un, pēc atgriešanās no apmaiņas programmas, studējošais turpina studijas pēc individualizēta plāna. Visi studējošie, kas devušies apmaiņas programmā ir izpildījuši paredzēto plānu un viņu apgūtie kursi ir atzīti LU BSP "Psiholoģija".

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Atbilstīgi Latvijas Republikas „Augstskolu likumam” izstrādāts LU iekšējais normatīvs *Latvijas Universitātes Studiju kursu izstrādes un aktualizācijas noteikumi* (LU 29.02.2024. rīkojums Nr.1-4/95), kas nosaka, ka informācija par katra studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarbībās, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos studiju kursu aprakstos, kas studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē. Studējošo rezultātu vērtējumu registrēšana un uzskaitē notiek atbilstīgā studiju kursa e-vidē. LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu, studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana. Kartēšanas rezultāti atrodami pielikumā Nr. 20.

Sākot studijas, studējošie tiek informēti par studiju organizāciju un īstenošanu atbilstīgajā studiju programmā, bet, sākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētāji informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem un nosacījumiem un saistošajām procedūrām studiju kursu aprakstos un e-studiju vidē, kā arī katra studiju kursa apguves sākumā, pirmajā nodarbībā, kad katrs docētājs iepazīstina studējošos ar kursa apguves organizāciju, īsumā raksturo starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu prasības, vērtēšanas kritērijus un pārbaudījumu norises kārtību, nemainot šīs prasības un vērtēšanas kritērijus semestra laikā.

Specifiski bakalaura studiju programmā

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas. Metožu izvēle ir cieši saistīta ar studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Piemēram, ja mērķis ir attīstīt studentu pētnieciskās prasmes, tiek izmantotas aktīvas mācīšanās metodes, piemēram, projektu darbi, eksperimenti un pētījumi. Komunikācijas prasmju attīstīšanai studenti veic intervijas un tās analizē. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu un pētījumu izstrāde, šīs metodes veicina lēmumu pieņemšanas prasmju attīstību. Integrējot pētniecības elementus studijuursos, studenti var iegūt praktisku pētniecības pieredzi un attīstīt kritisko domāšanu un analītiskās prasmes. Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Semināri studijursos veicina studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus.

Docētāji izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Psiholoģijas bakalaura studiju programmā izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studijursos pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Zināšanu novērtēšanā semestra laikā tiek izmantoti kontroldarbu un patstāvīgo darbu vērtējums. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50 % no kopējā kursa vērtējuma. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk par 10 % no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un patstāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra laikā paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studijursos, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizēto kursa sadaļu apguves līmeni, tātad arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studijursos prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studijursos aprakstā, kā arī tiek ziņots studentiem pirmo divu nodarbību laikā.

Bakalaura studiju programmas A, B, un C daļas kursu novērtēšana notiek 10 baļļu sistēmā. Katrā studijursos aprakstā ir skaidri definēti vērtēšanas kritēriji un sasniegtie rezultāti katram vērtējumam.

Beidzot jebkuru studijursos kursu, studenti kārtu eksāmenu. Pašlaik 90 % eksāmenu studenti kārtu rakstiski – tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj novērtēt

iegūto zināšanu praktisko lietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos mācībuursos, piemēram, svešvalodā.

Specifiski maģistra studiju programmā

Studijas tiek veidotas, ievērojot studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principus. Ņemot vērā studentu vajadzību daudzveidību, katrs pasniedzējs studiju kursa ietvaros izmanto piemērotus mācīšanās veidus, atbilstoši apstākļiem pielāgo daudzveidīgas pedagoģiskās metodes (lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, prasmju treniņi, lomu spēles, grupu darbi, darbnīcas, projektu izstrādes, pārraudzību, tieša studenta darba ar klientiem vērošanu u.c.), sniedzot vadību un atbalstu ne tikai lekcijās, bet arī konsultācijās. Lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi, tādējādi radot demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Semināri ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātnisko un lietišķo literatūru, piedaloties mērķtiecīgās diskusijās, prezentāciju apspriešanas, vizualizējot (piemēram, veidojot infografikas, komiksus u.c.), sintezējot zināšanas jaunos produktos, izstrādājot atbalsta materiālus sev un citiem studentiem, izmantojot moderno tehnoloģiju rīkus. Tāpat tiek izmantoti grupu darba, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes, tādējādi pilnveidojot problēmrisināšanas prasmes. Praktiskajās nodarbībās fokuss ir gan uz studējošā praktisko iemaņu trenēšanu psihologa darbam (izmantojot lomu spēles, pārraudzību, praktiskā darba ierakstus), gan pašpiederzi un emocionālā brieduma veicināšanu (veicot pašrefleksiju, piedaloties personiskās pieredzes grupās un veicot individuālus uzdevumus). Lai pārbaudītu lekcijās un semināros iegūtās zināšanas un to pielietojumu, tiek izmantoti kontroldarbi, testi, praktiskie darbi, patstāvīgie darbi, esejas, ziņojumi un referāti, kas ļauj novērtēt studentu iegūtās zināšanas mācību procesa laikā. Praktisko iemaņu treniņos atgriezeniskās saite un vērtējums tiek saņemts ne tikai no docētāja, bet arī citiem studentiem.

Specifiski doktora studiju programmā

Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri. Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē. Vecāko kursu studenti tiek iesaistīti jaunāko kursu studiju procesa vadīšanā (bakalaura studiju programmas ietvaros, *peer teaching-learning*). Semināri studijuursos veicina studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes. Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus. Promocijas eksāmeni svešvalodā un specialitātē tiek vērtēti ar atzīmi 10 ballu skalā, teorētiskie un semināru kursi—ar ieskaites metodi, savukārt ar promocijas darba izstrādi saistītie kursi—ar atbilstošā promocijas darba izstrādes posma rezultāta priekšizstāvēšanu nozares grupā (promocijas darba teorētiskais pamatojums) vai doktorantūras padomē (pētījuma projekts un promocijas darba melnraksts).

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek atbilstīgi saskaņā ar Augstskolu likumu un LU Satversmi izstrādātajai *Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai Latvijas Universitātē* (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211), kas

piemērojama visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai.

Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā.

Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi, eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kurasa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Kurasa apguves kopējo vērtējumu aprēķina LU e-studiju vidē pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus.

Atbilstoši studiju kursa specifikai var noteikt arī prasības nodarbību apmeklējumam.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums: eksāmens vai aizstāvēšana (kurasa darbam, noslēguma darba projektam, semestra darbam, lauku kursam, praksei). Kurasa darba, noslēguma darba projekta, semestra darba, lauku kursa un prakses aizstāvēšanas un vērtēšanas kārtība noteikta LU normatīvajos aktos.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 baļļu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”. Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 baļļu skalā nav zemāks par „4” (gandrīz viduvēji) vai ir „ieskaitīts”. Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā 10 baļļu sistēmā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums (skat. 2.1.5.1. tabula), kas publicēti *Latvijas Universitātes Studiju kursu izstrādes un aktualizācijas noteikumi* (LU 29.02.2024. rīkojums Nr.1-4/95).

2.1.5.1. tabula

Vērtējumu 10 baļļu sistēmā skaidrojums

Apguves līmenis	Atzīme (atsifrējums)	Skaidrojums
		(atbilstīgi Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.305, Nr.240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumam Nr. 211)

ļoti augsts apguves līmenis	10 (izcili)	zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni
	9 (teicami)	zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi izmantot iegūtās zināšanas
augsts apguves līmenis	8 (ļoti labi)	pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas un prasmes patstāvīgi izmantotu sarežģītāku problēmu risināšanā
	7 (labi)	kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas un prasmes izmantot patstāvīgi
vidējs apguves līmenis	6 (gandrīz labi)	izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	5 (viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	4 (gandrīz viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā
zems apguves līmenis	3 (vāji)	zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās
	2 (ļoti vāji)	ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta
	1 (ļoti, ļoti vāji)	nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai programmā

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinot vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošos sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.305 (13.06.2023.) „Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu”, Nr.240 (13.05.2014.) „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” formulētie vērtēšanas pamatprincipi::

- **pozitīvo sasniegumu summēšanas princips** – vērtē, summējot pozitīvos studiju rezultātu sasniegumus;
- **vērtēšanas atklātības un skaidrības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim, uzdevumiem un studiju rezultātiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem vērtēšanai noteikts zināšanu, prasmju un kompetences pamatprasību kopums;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka *Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē* (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38). Noslēguma darbu vērtēšanai var noteikt papildkritērijus, kurus pēc atbilstošās virziena padomes priekšlikuma apstiprina fakultātes dome.

Noslēguma darbu izstrādes vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstrādēšana, praktiskās daļas priekšizstrādēšana un noslēguma darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju vērtēšanas sistēma ļauj sekot studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studentu atsevišķu prakses uzdevumu izpilde, prakses atskaite un prakses eksāmens, kura laikā lomu spēlē jādemonstrē atbilstošas konsultēšanas prasmes un gadījuma analīzē atbilstošas izpētes prasmes. Studentu sniegumu prakses laikā novērtē koleģiāli visi prakses vadītāji/supervizori. Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

LU savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras ir aprakstītas [Latvijas Universitātes Akadēmiskās ētikas kodeksā](#) (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/46) un [Noteikumos par akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/48), šie noteikumi ir publiski pieejami ikvienam LU darbiniekam un studējošajam.

Lai nodrošinātu akadēmiskā godīguma ievērošanu atbilstoši *Noteikumiem par akadēmisko godīgumu LU* (apstiprināti ar LU Senāta 26.04.2021. lēmumu Nr. 2-3/48), LU izstrādāja kārtību, kādā notiek teksta oriģinalitātes pārbaudes rīku - līdzības noteikšanas rīka *Turnitin* un *Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas* - izmantošana un kā norit plaģiāta konstatēšana. Saskaņā ar *Noteikumiem par teksta oriģinalitātes pārbaudes rīku izmantošanu un plaģiāta konstatēšanas procedūru LU* (apstiprināti ar LU 09.01.2024. rīkojumu Nr. 1-4/12) teksta oriģinalitātes pārbaude tiek veikta studējošo studiju darbos, noslēguma un promocijas darbos, kā arī LU personāla

izstrādātajos zinātniskajos rakstos un pētījumos. Noteikumi regulē gan teksta oriģinalitātes pārbaudes veikšanu, gan rīcību gadījumos, ja konstatētas iespējamā akadēmiskā godīguma pārkāpuma (plaģiāta saskaņā ar *Noteikumiem par akadēmisko godīgumu LU*) pazīmes.

LU kā šīs sistēmas izstrādātājs un uzturētājs regulāri pilnveido to, un piedāvā iespēju arī citām Latvijas augstskolām uz sadarbības līguma pamata izmantot šo sistēmu. Balstoties uz 2014.gada noslēgtā sadarbības līguma pamata, sistēmu no pirmsākumiem izmanto septiņas Latvijas augstskolas, Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola. Kopš 2014.gada Sistēmas lietošanā pievienojušās arī Alberta koledža, Baltijas Starptautiskā akadēmija, Banku augstskola, Biznesa augstskola "Turība", Informācijas sistēmu un menedžmenta augstskola, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Jēkabpils Agrobiznesa koledža, Juridiskā koledža, Latvijas Jūras akadēmija, Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža, Rīgas Celtniecības koledža, Rīgas Tehniskā koledža, Rīgas Tehniskā universitāte, Sociālās integrācijas valsts aģentūra, Starptautiskā kosmetoloģijas koledža, Valsts policijas koledža, Ventspils augstskola, Vidzemes augstskola un Lutera Akadēmija – kopumā sistēma tiek lietota 30 augstākās izglītības iestādēs.

Sistēma automātiski salīdzina LU augšupielādētos noslēgumu darbus pret iepriekšējo gadu (sākot no 2005.g.) LU un pārējo augstskolu un koledžu studiju darbiem, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, fakultāšu deleģētām personām tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos. Deleģētās personas šo informāciju nodod sākotnējai izvērtēšanai attiecīgās studiju programmas direktoram, noslēguma darba vadītājam un recenzentam, un, gadījumā, ja pastāv aizdomas par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, šos analīzes rezultātus tālāk nodod izskatīšanai un gala lēmuma pieņemšanai noslēguma pārbaudījuma komisijai, vai arī smagu pārkāpumu gadījumā fakultātes dekāns var lemt par studējošā eksmatrikulāciju vai brīdinājuma par eksmatrikulāciju izteikšanu.

Psiholoģijas studiju virziena studējošajiem plaģiātisms noslēguma darbos tiek konstatēts ārkārtīgi reti. Akreditācijas periodā konstatēti tikai viens plaģiāta un viens pašplaģiāta gadījums. Abi šie gadījumi bija PMSP "Psiholoģija" studējošajiem, pārējās virziena programmās plaģiāta konstatējumu nav. Minētā plaģiāta gadījumā pārkāpums tika atzīts par smagu, jo tika konstatēti 20% sakritību ar 2015.gadā aizstāvētu maģistra darbu, un IZPF dekāne rosināja lemt par studējošā eksmatrikulāciju. Tomēr, tā kā eksmatrikulācijas process ir laikietilpīgs (jāveic darbu izvērtēšana, jāsaņem saskaņojumi ar fakultātes studentu pašpārvaldi utt.), studējošais eksmatrikulējās pēc paša vēlēšanās. Pašplaģiāta gadījumā autora maģistra darbs saturēja 34% no iepriekšējā studiju posmā izstrādātā bakalaura darba. Šajā gadījumā tika izteikts brīdinājums par eksmatrikulāciju, un students aizstāvējās. Pašplaģiāts ir iespējams, ja studējošajam ir noturīga interese par kādu tēmu, un tās izpēte tiek turpināta vairākos studiju līmeņos.

Svarīgi atzīmēt, ka plaģiāta iespējas minimizēšana psiholoģijas studiju programmās ir panākta rūpīgi pārdomāta noslēguma darbu izstrādes un aizstāvēšanas procesa rezultātā. Noslēguma darba teorētiskā daļa tiek veidota kā integrēts zinātnisko publikāciju pārskats, maksimāli izvairoties no apjomīga nepārfrāzēta teksta fragmentu iekļaušanas. Darba izstrādes laikā tiek organizēta regulāra kontrole no darba vadītāja puses, kā arī nodrošināts daudzpakāpju priekšizvērtēšanas process, kas ļauj sekot līdzi katra studējošā darba izstrādes gaitai.

Vairāku augstskolu un koledžu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā. Šī sistēma ir unikāla studiju darbu kolekcija latviešu valodā, ir finansiāli un tehnoloģiski pieejama pat nelielām augstskolām un koledžām un

praksē veiksmīgi pilda savas funkcijas, veicinot noslēgumu darbu oriģinalitāti un kvalitāti.

Neskatoties uz augstāk aprakstītās sistēmas sekmīgo pielietojumu, Latvijas Universitātei kā zinātnes universitātei vienmēr svarīgs ir bijis arī zinātniskās darbības virziens, t.sk. zinātniskās publikācijas, citējamības rādītāji un reputācija starptautiskajā zinātnes vidē, kurā dominējošā ir angļu valoda. Tāpēc būtisks elements šajā virzienā ir pirms publicēšanas LU Apgāda vai citu akadēmisko apgādu žurnālos vai rakstu krājumos pārlicināties par iesniegto manuskriptu oriģinalitāti, ko var panākt vien ar tādiem instrumentiem, kuriem ir piekļuve starptautisko izdevniecību slēgtajām jeb maksas datu bāzēm. Šobrīd pasaulē vienīgais rīks, kurš šādu iespēju sniedz ir uzņēmuma *Turnitin* LLC pakalpojums "Turnitin Similarity".

Paralēli tam, "Turnitin Similarity" spēj nodrošināt arī vairākas funkcionalitātes, kuras LU uzturētā sistēma tās arhitektūras un mērogošanas robežu dēļ nevar piedāvāt, proti – iespēju teksta oriģinalitātes instrumentu integrēt e-studiju platformā un sniegt piekļuvi instrumentam akadēmiskajam personālam ikdienas studiju darbu oriģinalitātes pārbaudei.

Visbeidzot, pasaulē un arī Latvijā izplatību un ar to saistīto ažiotažu arī Latvijas medijos gūst teksta tulkošanas un radīšanas tehnoloģijas, kuras ar mašīnmācīšanās un mākslīgā intelekta instrumentu palīdzību rada jaunus izaicinājumus studiju procesā iesniegto tekstu oriģinalitātes pārbaudei. Vienīgi tādu globālu kompāniju kā *Turnitin LCC* uzkrātā kolektīvā kompetence, uztrenētie valodu modeļi un skaitļošanas jaudas ļauj efektīvi un operatīvi reaģēt uz jaunajiem valodu tehnoloģiju izaicinājumiem studiju un zinātnes videi, tāpēc LU, 2022.gadā rūpīgi izvērtējot un testējot tirgū pieejamos risinājumus nonāca pie lēmuma par nepieciešamību papildināt jau esošo plaģiātisma kontroles sistēmu ar LU akadēmiskajai un zinātnes kopienai nepieciešamu instrumentu.

16.12.2022. LU ar uzņēmumu *Turnitin LLC* noslēdza līgumu par plaģiāta novēršanas rīka ieviešanu un izmantošanu LU vajadzībām.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošu studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

LU studiju virziena un studiju programmas mērķiem atbilstoša, sekmīgi funkcionējoša, ilgtspējīga studiju programmas darbība tiek nodrošināta sistēmiski nosakot un īstenojot kvalitātes nodrošināšanas procedūras, tostarp nodrošinot nepārtrauktu studiju programmas īstenošanas monitoringu un analīzi, mērījumu izmantošanu operatīvai preventīvu un pilnveides pasākumu īstenošanai. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanā iesaistīto pārvaldības līmeņu nodrošinājums ļauj īstenot programmas iepriekš noteiktā formā pēc iepriekš noteiktām procedūrām, operatīvi reaģējot uz iespējamām situācijas izmaiņām, ar kvalitāti saistītos lēmumus pieņemot koleģiāli vai atbilstoši kompetenču sadalījumam. Būtisks metodisks līdzeklis kvalitātes nodrošināšanā ir LU Kvalitātes vadības rokasgrāmata, kurā tostarp detalizēti identificēta LU prakse ESG izpildē.

Īstenojot kvalitātes pilnveides pasākumus iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ietvaros, kā būtiskākās minamas šādas aktivitātes:

- Studiju virziena ikgadējā pārskata sagatavošana un apspriešana studiju virziena padomē, kā arī no neatkarīgā eksperta, studējošo pašpārvaldes un SP KNK saņemto komentāru un vērtējumu apspriešana studiju virziena padomē un iestrāde studiju virziena attīstības plānā;
- Operatīvās vadības grupas, kurā ietilpst Psiholoģijas nodaļas vadītāja, studiju virziena vadītājs un visi studiju programmu direktori, sasaukšana situācijās, kur nepieciešama ātra koleģiāla lēmuma pieņemšana studiju vai pētniecības procesa nodrošināšanai, bet jautājums nav piekritīgs akadēmiskā personāla kopsapulcei vai studiju virziena padomei;
- Vismaz divas studiju virziena akadēmiskā personāla kopsapulces akreditācijas periodā veltītas studiju virziena stratēģiskās attīstības jautājumiem, problēmām un aktualitātēm – parasti šādās kopsapulcēs akadēmiskā personāla pārstāvji apakšgrupās strādā pie iepriekš definētu problēmjautājumu risināšanas;
- Programmu direktoru identificēto un aktualizēto problēmu apspriešana nodaļas akadēmiskā personāla ikmēneša kopsapulcēs, kas ļauj ātri reaģēt uz problēmām studiju procesā un tās operatīvi risināt;
- Studējošo viedokļa uzklaušīšana studiju virziena padomes sapulcēs;
- Regulāras studiju programmu direktoru sapulces ar studiju programmās studējošajiem;
- Pārskata periodā – jaunu aptauju izstrāde programmu absolventiem un darba devējiem, maksimizējot iegūstamās informācijas izmantojamību studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, kā arī nodrošinot aptauju rezultātu centralizētu pieejamību studiju satura un studiju procesa plānošanā iesaistītajām personām (virziena vadītājam, programmu direktoriem);
- Pārskata periodā – dažāda veida attālināto risinājumu ieviešana studiju procesa plānošanā un nodrošināšanā, kā arī studējošajiem draudzīgu “hibrīdo” (kombinējot klātienē un attālinātās studijas) risinājumu saglabāšana un pilnveidošana (pēc studējošo ierosinājuma) pēc COVID-19 ierobežojumu atcelšanas.

Lai mērķtiecīgi mazinātu studentu atbirumu un veicinātu sekmīgi programmu absolvējušo proporciju, līdztekus studiju kvalitātes uzlabošanas pasākumiem tiek mērķtiecīgi analizēti dati un veiktas izmaiņas uzņemšanas nosacījumos, lai konkursa kārtībā atlasītu studijām psiholoģijā spējīgākos un motivētākos reflektantus. Analizējot bakalaura programmā studējošo sekmīgas absolvēšanas iznākumus (to, vai reflektants veiksmīgi absolvējis programmu, iegūstot bakalaura grādu) saistībā ar uzņemšanas rezultātiem 2018. un 2019.gadā (attiecīgi $n=146$ un $n=178$) tika konstatēta vāja statistiski nozīmīga pozitīva korelācija (abās izlasēs $r=0,19$, $p<0,05$). Tātad iestājpārbaudījumos izmantotie kritēriji vāji prognozēja to, vai studijas tiks veiksmīgi pabeigtas. Lai stiprinātu spējīgāko studentu piesaisti studijām BSP “Psiholoģija”, 2020.gada uzņemšanā papildu latviešu un angļu valodas vērtējumam iestāšanās pārbaudījumu kritērijos tika iekļauts arī matemātikas vērtējums. 2020.gada reflektantu grupā ($n=158$) korelācijas koeficients liecina par statistiski nozīmīgu vidēji ciešu pozitīvu korelāciju starp iestājpārbaudījumu rezultātiem un to, vai reflektants veiksmīgi absolvējis programmu, iegūstot diplomu ($r=0,26$, $p<0,05$). Līdzīga tendence novērojama, analizējot saistību starp uzņemšanas rezultātiem un bakalaura darba vērtējumu 2018., 2019. un 2020.gada reflektantu grupā (attiecīgi $r=0,19$, $r=0,21$, $p<0,05$ un $r=0,28$, $p<0,01$). Kopš uzņemšanas pārbaudījumu kritērijos iekļauts vērtējums matemātikā, ir vērojama ciešāka korelācija starp uzņemšanas rezultātiem, sekmīgi absolvējušo studentu proporciju un vērtējumu, kāds iegūts noslēguma (bakalaura) darbā. Šie rezultāti apstiprina uzņemšanas kritēriju izvēles pamatotību - situācijā, kad pieteikumu skaits studijām BSP “Psiholoģija” nozīmīgi pārsniedz pieejamo vietu skaitu un veidojas konkurss ne tikai uz budžeta, bet arī uz maksas studiju vietām, iespējams atlasīt studijām spēcīgākos pretendētus, kas rezultējas augstākas kvalitātes noslēguma darbos.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un

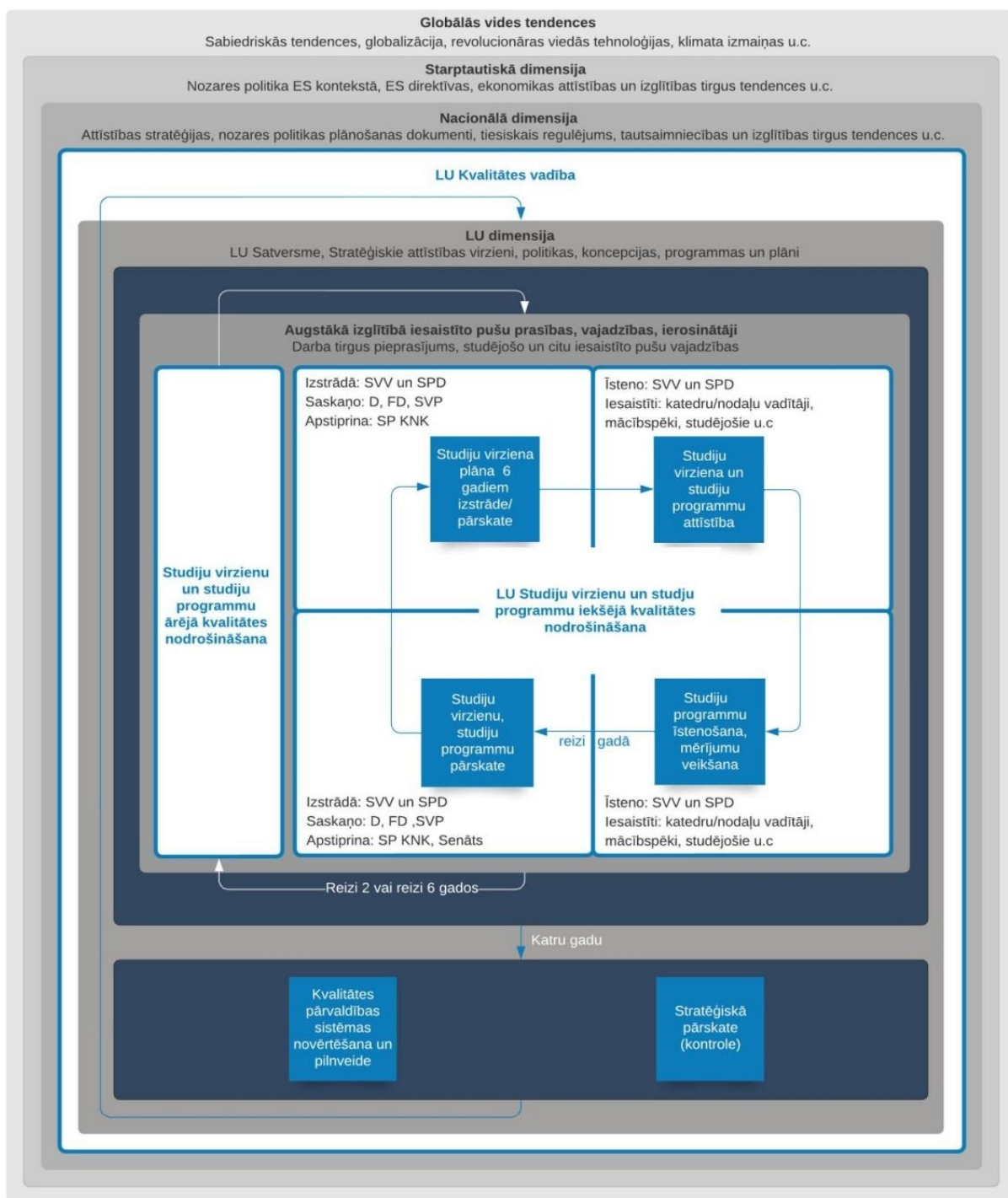
novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Normatīvie regulējumi, kur noteikta kārtība un darbības, kuras jāievēro studiju programmu izveides un pārskatīšanas procesa laikā:

- [Latvijas Universitātes Studiju programmu nolikums](#)
- [LU Studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība](#)

Studiju virziena un tajā ietverto studiju programmu kvalitāte tiek vadīta, izmantojot plāno, dari, pārbaudi, darbojies (*Plan-do-check-act*) jeb Deminga ciklu, studiju virziena attīstību un pilnveidi plānojot sešu gadu periodam, tās mērķus un uzdevumus kaskadējot līdz katras studiju programmas līmenim un efektīvas plānošanas vajadzībām regulāri monitorējot iesaistīto pušu prasības, vajadzības un ierosinātājus, saskaņā ar LU Stratēģiju 2021-2027, ņemot vērā nozaru nacionālās un starptautiskās nostādnes un tendences, kā arī globālās vides tendenču ietekmi uz LU darbību līdz pat studiju programmu līmenim.

LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas (skat. 2.2.2.1.att.) ietvaros studiju virziena attīstība, un tajā ietverto studiju programmu savstarpējā sasaiste, jaunu studiju programmu izveide, kā arī katras esošās studiju programmas īstenošanas rezultāti tiek plānoti, kontrolēti, izvērtēti un pārskatīti, nodrošinot visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo, kā arī galveno iesaistīto pušu pārstāvju iesaisti studiju kvalitātes nodrošināšanā. Studiju programmu pārskatīšana reglamentēta [LU Studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībā](#) (apstiprināta ar LU 13.07.2018. rīkojumu Nr.1/255).

Saīsinājumi:

SVV - studiju virzienu vadītājs; SPD - studiju programmas direktors, D - dekāns; FD - Fakultātes dome, SVP - Studiju virzienu padome, SP KNK - Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija

2.2.2.1.attēls LU īstenoto studiju virzienu un tajā iekļauto studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Jaunu studiju programmu izstrāde reglamentēta *Latvijas Universitātes Studiju programmu nolikums* (apstiprināts ar LU Senāta 26.02.2024. lēmumu Nr.2-3/13), tā tiek īstenota vairākos posmos, tostarp saskaņošanu un izvērtēšanu visos studiju kvalitātes nodrošināšanā iesaistītajos pārvaldes līmeņos veicot divas reizes - saskaņojot un apstiprinot studiju programmas koncepciju, kā arī saskaņojot un apstiprinot studiju programmas raksturojumu procesa noslēgumā. Detalizētu programmas izstrādes un koncepcijas satura aprakstu skat. *Kvalitātes vadības rokasgrāmatā* 3.1.nodaļas II sadaļā.

Pašnovērtēšanas un jaunu studiju programmu izstrādes izvērtēšanas procesā atbildības sadalītas starp studiju programmu direktoriem, studiju virziena vadītāju, studiju virziena padomi, Fakultātes domi, Akadēmisko departamentu un SP KNK, kā arī Senātu.

LU studiju virzienu vadītāji, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem katru akadēmisko gadu (izņemot periodus, kad studiju virziens iesaistīts pārkreditācijas procesā) gatavo studiju virziena pārskatus (turpmāk – Pārskats). Pārskats tiek apstiprināts studiju virziena padomē un fakultātes domē un iesniegts Akadēmiskajā departamentā. Akadēmiskais departaments izvērtē pārskata atbilstību prasībām un virza to izvērtēšanai SP KNK, kura sastāvā ietilpst LU jomu prorektori, LU Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs, LU studējošo pārstāvis, LU Absolventu kluba pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Kvalitātes vadītājs, Iekšējais auditors, kā arī Akadēmiskā departamenta un Studiju servisa departamenta pārstāvji. Pārskatā tiek atspoguļota studiju virziena un tā programmu īstenošana un attīstība, analizēti kvantitatīvie rādītāji un aptauju rezultāti, kā arī sniegti priekšlikumi virziena darbības pilnveidei. Studiju virziena pārskatīšanas, kā arī jaunas studiju programmas izstrādes procesā Akadēmiskais departaments nodrošina neatkarīgu ekspertīzi un eksperta priekšlikumu iestrādi. Akreditācijas pašnovērtējuma ziņojumi tiek sagatavoti, izmantojot ikgadējos pašnovērtēšanas rezultātus. Akreditācijas un licencēšanas novērtēšanas ekspertu grupas un SP KNK rekomendācijas tiek izvērtētas studiju virziena padomē, sagatavojot ekspertu rekomendāciju ieviešanas plānu, kas tiek saskaņots SP KNK. Plašāka informācija par studiju programmu pārskata saturu un ārējās akreditācijas nodrošināšanas procesu *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā* 3.1.nodaļas IX un X sadaļā.

Studiju virziena ikgadējā pārskata sagatavošana un apspriešana studiju virziena padomē, kā arī no neatkarīgā eksperta, studējošo pašpārvaldes un SP KNK saņemto komentāru un vērtējumu apspriešana studiju virziena padomē un iestrāde studiju virziena attīstības plānā kalpo kā viens no līdzekļiem studiju un pētniecības procesu efektivitātes analīzei un novērtējumam. No neatkarīgā eksperta ikgadējo pārskatu izvērtēšanas procesā visā pārskata periodā tikušas saņemtas kopā 17 rekomendācijas, no kurām apmēram puse (9) fokusētas uz uzlabojumiem un precizējumiem ikgadējā pārskata saturā un formulējumos, kamēr pārējās (8) vērstas uz paša studiju virziena procesu un satura pilnveidi. Pateicoties šīm rekomendācijām, tika veikta LU psiholoģijas studiju priekšrocību un trūkumu analīze Latvijas augstskolu psiholoģijas studiju programmu piedāvājumā, kas ļāvusi kritiski izvērtēt programmu piedāvājuma saturu un labāk saprast iespējas un riskus, domājot par virziena ilgtspēju un konkurētspēju. Tāpat, sekojot eksperta ieteikumiem, ir veikti precizējumi un papildinājumi virziena attīstības plānā attiecībā uz sadarbības attīstību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem gan Latvijā, gan ārzemēs, mācībspēku un studējošo mobilitātes attīstību, kā arī dažādības veicināšanu mācību procesā, visos līmeņos aicinot vietējos un ārvalstu vieslektorus). Tāpat, sekojot atgriezeniskajai saiknei no studējošo pārstāvjiem, SP KNK un neatkarīgā eksperta rekomendācijām, veikti vairāki uzlabojumi komunikācijā ar studējošajiem attiecībā uz darbu ar literatūru un datu bāzēm, kā arī attiecībā uz studējošo izpratni par bakalaura studiju programmas nozīmi un vietu studiju virzienā, kā arī iespējām pēc programmas absolvēšanas.

BSP "Psiholoģija" AkD neatkarīgā eksperta ieteikums bija iekļaut programmas mērķos vispārējai nodarbinātībai aktuālās prasmes. Tas sakrīt arī ar iepriekšējās akreditācijas ekspertu ieteikumu un uz akreditāciju sagatavotās programmas mērķi un sasniedzamajos rezultātos šīs prasmes ir iekļautas.

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus,

kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

LU, ievērojot demokrātijas un līdztiesības principus, kā arī atbilstoši LU kvalitātes vadības politikai, visos studiju procesa posmos, sākot no uzņemšanas, beidzot ar noslēguma darbu, tiek nodrošināta reflektantu un studentu līdzdalība LU studiju procesa novērtēšanā. Jautājumos par uzņemšanas procedūru, LU reflektantiem ir tiesības iesniegt sūdzības uzņemšanas komisijas priekšsēdētājam.

LU reflektantu tiesības iesniegt sūdzības par pārkāpumiem uzņemšanas procedūrā paredz [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 31.05.2021. lēmums Nr.2-3/68), nosakot sūdzības iesniegšanas, izskatīšanas un lēmuma apelācijas kārtību.

Savukārt, studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā studentiem ir tiesības iesniegt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu un kvalitāti, par materiāli tehniskā nodrošinājuma kvalitāti, par LU darbinieku pienākumu pildīšanu, apkalpošanas kultūru un sadarbību, kā arī par negodīgu vai neētisku rīcību no LU darbinieku puses.

Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas pilnveidei 2022.gadā LU pārstrādāja 2002.gadā izstrādāto *Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtību* aizstājot to ar [Noteikumi par studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu un izskatīšanu Latvijas Universitātē](#) (LU 28.09.2022. rīkojums Nr. 1-4/501). Noteikumi nosaka, kādā formā studējošie, individuāli vai apvienojoties grupā, var iesniegt priekšlikumus un sūdzības, kā arī to reģistrācijas un izskatīšanas kārtību. Priekšlikumus un sūdzības var iesniegt fakultāšu dekāniem vai prorektoriem (ja tie ir par dekāna darbu vai ja to iesniegšana varētu nelabvēlīgi ietekmēt turpmākās studijas). Noteikumi paredz, ka atbildes uz priekšlikumiem un sūdzībām jāsniedz [Iesniegumu likumā](#) noteiktajā termiņā. Jānorāda, ka minētie noteikumi nosaka, ka fakultāšu dekāni un prorektors katra akadēmiskā gada noslēgumā iesniedz LU Kvalitātes vadītājam pārskatu par pagājušajā akadēmiskajā gadā saņemtajiem priekšlikumiem un sūdzībām un pieņemtajiem lēmumiem to sakarā. Savukārt LU Kvalitātes vadītājs izvērtē šos pārskatus, analizē tendences un sagatavo ziņojumu LU Vadībai. Ieviestais process liecina par iekšējās kontroles mehānismu un sūdzību iesniegšanas, lēmumu pieņemšanas, studējošo tiesību un interešu ievērošanas ciklisku monitoringu, kas ir nozīmīgs šīs sistēmas pienācīgas funkcionēšanas nodrošināšanā un arī iespējamajā pilnveidē.

Pilnīgai LU studiju procesu novērtēšanai ir izstrādāta un ieviesta [Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr.211), kurā ir noteiktas studējošo tiesības iesniegt sūdzības par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālo vai vērtēšanas kārtību un noteikta šo sūdzību izskatīšanas kārtība. Studējošajam ir tiesības iesniegt iesniegumu mācībspēkam, kurš ir vērtējis pārbaudījumu piecu darbdienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS (pie nosacījuma, ka pirms sūdzības iesniegšanas studējošais ir pieprasījis no mācībspēka vērtējuma pamatojumu). Docētājam iesniegumu jāizskata 5 darba dienu laikā. Ja mācībspēks uzskata, ka studējošā iesniegums nav pamatots, viņš iesniegumu nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai katedras vadītājam.

Attiecībā uz noslēguma darbiem ir pieņemts [Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 27.12.2011. lēmums Nr.183), kurā noteikts, ka studējošie ir tiesīgi iesniegt apelāciju, ja dekāns viņam nav devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus vai par noslēguma pabaudījuma norisi.

LU darbojas arī Akadēmiskā šķīrējtiesa, kuras nolikums paredz iespēju vērsties šajā koleģiālajā institūcijā par jebkuru ar studijām saistītu jautājumu, t.sk., arī vērtēšanas principu ievērošanas

kontroli.

Studējošajiem ir tiesības apstrīdēt rīkojumu par eksmatrikulāciju, kas pieņemts *Latvijas Universitātes valsts budžeta dotēto studiju vietu konkursa (rotācijas) kārtības* (LU Senāta 24.05.2010. lēmums Nr. 381). Savukārt *Studiju maksas atvieglojumu piemērošanas kārtība* (LU 14.04.2009. rīkojums Nr.1/89) paredz studējošajiem iespēju lēmumus par studiju maksas atvieglojumu piešķiršanu vai nepiešķiršanu apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma paziņošanas studējošajam, iesniedzot LU rektoram adresētu rakstveida iesniegumu, kuru rektoram jāizskata mēneša laikā.

Savukārt *Studiju pārtraukšanas kārtība Latvijas Universitātē* (LU Senāta 01.12.2008. lēmums Nr.178) paredz tiesības apstrīdēt dekāna lēmumu par atteikumu piešķirt studējošajam studiju pārtraukumu. Arī *Noteikumi studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē* (LU 07.06.2022. rīkojums Nr. 1-4/332) paredz tiesības noteiktā termiņā apstrīdēt dekāna pieņemtos lēmumus.

Ievērojot studējošo tiesības arī ārpus studiju procesa, tiem studējošiem, kuri izmanto LU dienesta viesnīcas ir saistoši, *Latvijas Universitātes dienesta viesnīcu iekšējās kārtības noteikumi* (LU 30.06.2009. rīkojums Nr. 1/171), kuri nosaka studējošo tiesības un pienākumus, t.sk. tiesības iesniegt sūdzības par problēmām dienesta viesnīcās. Šādus jautājumus risina dienesta viesnīcas vecākais.

Ikviena studējošais ir tiesīgs ne tikai izmantot *Latvijas Universitātes Akadēmiskā ētikas kodeksa* (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/46) paredzētās tiesības vērsties LU Akadēmiskajā ētikas komisijā par iespējamiem ētikas pārkāpumiem, bet iesniegt kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus LU Akadēmiskajai ētikas komisijai.

Visu procesu priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurā tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

LU normatīvā līmenī *Noteikumi par LU viesstudentu no Latvijas augstskolām* (LU 25.01.2006. rīkojums Nr. 1/17) ir definējusi principu, ka arī viesstudentiem studiju procesā LU ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā LU studentiem, kas nozīmē, ka sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēma ir attiecināma arī uz šiem studentiem.

No iepriekš minētā secināms, ka LU sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēmas centralizētais segments aptver visas ikviena studējošā studiju dzīves sastāvdaļas, jo attiecināms kā uz uzņemšanu LU, tā arī studijām visa cikla garumā, noslēguma pārbaudījumiem u.c.

No psiholoģijas studiju virzienā studējošajiem oficiālas, dekānam vai prorektoram adresētas sūdzības tiek saņemtas ļoti reti. Visbiežāk studējošie ar sūdzībām vērsas pie programmu direktoriem, kuri parasti atrisina situāciju savu pilnvaru robežās studiju programmas vai studiju virziena ietvaros.

Katru gadu bakalaura studiju programmas direktore tiek ar visu kursu studentiem un apspriež aktuālos jautājumus, tostarp, studentu neapmierinātību un uzklausa ierosinājumus situācijas pilnveidei. Šāda prakse proaktīvi palīdz atrisināt daudzus jautājumus arī, nenonākot līdz oficiāli reģistrētām sūdzībām. Īpaši aktuāli tas bija attālināto studiju laikā, kad šādi izdevās operatīvi atrisināt, piemēram, tehniskas neskaidrības ar *MS Teams* lietošanu. Arī neskaidrības par aizkavētiem studiju kursu vērtējumiem tika atrisinātas, kā mediatoru starp studējošajiem un pasniedzēju, iesaistot programmas direktoru. Studējošo neapmierinātība ar atšķirīgām prasībām pilna laika klātienēs (turpmāk - PLK) un nepilna laika klātienēs (turpmāk - NLK) studentiem tika pārrunāta ar attiecīgā kursa docētāju un šīs prasības tika līdzsvarotas. Ir gadījumi, kad studenti

individuāli vēršas pie programmas direktora ar lūgumu palīdzēt risināt pārpratumus kursu vērtējumos, arī šajos gadījumos, pārrunājot situāciju ar iesaistītajiem mācībspēkiem, vienmēr ir izdevies atrast apmierinošu risinājumu.

PMSP "Psihologija" vienā akadēmiskajā gadā nav vairāk par divām sūdzībām. Lielākoties pārpratumu un neskaidrības izdodas atrisināt uzreiz. Studenti par savām grūtībām un problēmām personiski informē programmas direktoru, kurš iesaistās problēmas risināšanā. Lielākoties tās ir saistītās ar kādu informācijas iztrūkumu vai neskaidrībām vērtēšanas kritērijos. Salīdzinoši nelielais sūdzību skaits atspoguļo, ka ir izveidota efektīva sistēma, kas ļauj ātri reaģēt uz notiekošo, kā arī preventīvi novērst potenciālās grūtības. Tas tiek panākts ar to, ka katra semestra sākumā ir tikšanās ar katru no kursiem, kurā tiek izstāstītas būtiskākas lietas, kas attiecas uz studiju procesu konkrētajā semestrī, gan pārrunātas aktuālās neskaidrības. Piedevām, katram kursam un specializācijai ir savs kursa vecākais, ar kuriem notiek tikšanās reizi 1-2 mēnešos, lai izrunātu un rastu risinājumus esošajām grūtībām.

DSP "Psihologija" ietvaros katra akadēmiskā gada sākumā programmas direktors tiek ar studējošajiem doktorantu kopsapulcē, lai izrunātu programmas aktualitātes un praktiskos un problemātiskos jautājumus saistībā ar studiju procesu. Studiju programmas direktors ir pieejams studentiem sūdzību izskatīšanai un atbildēm uz jautājumiem par studiju un promocijas procesu. Doktorantūras programmā tiek uzturēta un kultivēta koleģiāla gaisotne starp mācībspēkiem un doktorantiem.

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Lai kontrolētu, analizētu, prognozētu studējošo skaita dinamiku, LU divas reizes gadā apkopo datus par:

- reflektantu un imatrikulēto skaitu un to profilu raksturojošus datus, tādus kā vidējās izglītības ieguves iestāde, iestādes absolvēšanas gads, vidējās izglītības pārbaudījumos iegūtais vērtējums, vecums, dzimums, iepriekš iegūtā augstākā izglītība un tās pārbaudījumos iegūtais vērtējums;
- studējošo skaits, sadalījumā pa fakultātēm, studiju programmām, studiju līmeņiem, studiju gadiem, studiju formām un veidiem, studiju finansējuma avots, studiju statuss - eksmatrikulēts kā akadēmiskās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā finansiālās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā grādu ieguvis (absolvents), studiju pārtraukumā.

Lai kontrolētu studējošo studiju gaitu un programmas izpildi, LU apkopo datus par:

- studējošo studiju kursu apguves starpvērtējumu un gala vērtējumu, sadalījumā pa pārbaudījumu veidiem, noslēguma pārbaudījumu gala rezultātus, vidējo svērto atzīmi; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studiju programmas izpildi, atbilstoši programmas apguves nosacījumiem, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām (obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un citas, atbilstoši programmas uzbūvei); dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo akadēmiskos parādus kredītpunktos, sadalījumā pa studiju semestriem,

programmas daļām, studiju kursiem; dati tiek apkopoti reizi semestrī;

- studējošo līgumā paredzētā studiju apmaksas grafika izpildi, sadalījumā pa studiju programmām, semestriem.

Lai iegūtu informāciju studiju resursu plānošanai un efektīvai izmantošanai, saistībā ar studiju programmām tiek apkopota šāda statistiska informācija:

- studiju vietu finansējums, sadalījumā pa valsts budžeta finansētām, LU finansētām un studējošo apmaksātām studiju vietām;
- studējošo stipendiju saņēmēju skaits un studiju kredītu, un studējošo kredītu saņēmēju skaitu;

Lai novērtētu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, kā arī lai veiktu nepieciešamos pilnveides pasākumus, LU regulāri organizē un apkopo datus par šādām aptaujām:

- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu;
- aptauja, uzsākot studijas;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju pieredzi;
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju pieredzi;
- aptauja studējošiem, kuri pārtrauc studijas;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja

Visiem studentiem paredzēta **aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu** (arī par studiju prakses kursiem) – , kas tiek īstenota LUIS katru semestri. Ar šo aptauju LU noskaidro studentu viedokli par konkrētajā semestrī aktuālo studiju kursu saturu un sniedz mācībspēku darba novērtējumu. Aptaujā iegūtā informācija palīdz pilnveidot studiju procesu, novēršot nepilnības un uzlabojot studiju kvalitāti.

Aptauja, uzsākot studijas notiek LUIS reizi akadēmiskajā gadā. Ar šo aptauju tiek noskaidrota studentu motivācija augstskolas un studiju programmas izvēlē un informācijas iegūšanas avoti par studijām LU, kā arī iegūts pieteikšanās un reģistrēšanās procesu novērtējums. Aptauja palīdz LU veidot komunikāciju ar potenciālajiem studentiem nākamajos gados, kā arī uzlabot uzņemšanas procesu.

Pirmā kursa studējošiem paredzēta **aptauja par studiju pieredzi** – tā norit LUIS reizi akadēmiskajā gadā, noskaidrojot studentu viedokli par dažādiem studiju aspektiem un par to, kāds atbalsts ir nepieciešams, uzsākot studijas. Tādējādi tiek iegūta informācija studiju vides pilnveidošanai un studentu adaptācijas veicināšanai.

Pēdējā kursa studējošiem tiek īstenota **aptauja par studiju pieredzi**. Tā notiek reizi akadēmiskajā gadā. Ar aptauju tiek noskaidrots topošo absolventu vērtējums par studiju programmu tās tālākai attīstībai, studiju procesa pilnveidei, kvalitātes un studiju vides uzlabošanai.

Lai apzinātu galvenos studiju pārtraukšanas iemeslus un sekmētu studējošo atbiruma samazināšanu, tiek veikta **aptauja studējošiem, kuri pārtrauc studijas**. Aptauja tiek veikta LUIS visa akadēmiskā gada laikā.

Absolventu aptaujas mērķis ir apzināt informāciju par absolventu profesionālo darbību un tālākām dzīves gaitām, kā arī noskaidrot absolventu viedokli par iegūto izglītību LU. **Darba devēju aptaujas** mērķis ir noskaidrot darba devēju viedokli par LU absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī gūt priekšlikumus studiju kvalitātes uzlabošanai. Aptaujas pēc saviem ieskatiem, izmantojot Akadēmiskā departamenta sagatavoto aptaujas anketas, organizē programmu direktori.

Lielākajai daļai regulāro aptauju – aptaujai par studiju kursiem un mācībspēku darbu, aptaujai, uzsākot studijas, un aptaujām par studiju pieredzi – rezultāti tiek apkopoti divos veidos – (1) aptauju rezultātu kopsavilkumus katrai studiju programmai atsevišķi automātiski ģenerē LUIS, (2) aptauju (izņemot aptaujai par studiju kursiem un mācībspēku darbu) rezultātu apkopojumus par LU kopumā un par fakultātēm gatavo Akadēmiskais departaments, noslēdzoties aptauju norisei, un publisko tos *Mans portāls*. Studijas pārtraukušo aptaujai rezultātu apkopojumu gatavo Akadēmiskais departaments un publisko tos *Mans portāls*. Savukārt absolventu un darba devēju aptauju rezultātu apkopojumu pēc saviem ieskatiem organizē programmu direktori.

Mans portāls publiskotie aptauju rezultāti ir pieejami ikvienam studentam un LU darbiniekam ar viņam piešķirto lietotājvārdu un paroli. Savukārt aptauju rezultātu kopsavilkumu pieejamība LUIS ir atšķirīga dažādu lietotāju grupām. Turklāt, līdzīgi kā studentu sekmes, arī daļa aptauju rezultātu, piemēram, studiju kursu un mācībspēku darba vērtējums, ir ierobežotas pieejas informācija.

Aptaujas par studiju kursiem un mācībspēku darbu rezultāti pilnībā ir pieejami katram konkrētajam mācībspēkam par savu īstenoto studiju kursu, programmu direktoriem par savas studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem un mācībspēka struktūrvienības vadītājiem (nodaļas vai katedras vadītājam, virziena vadītājam, prodekānam un dekānam), kā arī LU Studentu padomei un fakultāšu studentu pašpārvaldēm.

Pārējo aptauju – aptaujas, uzsākot studijas, un aptauju par studiju pieredzi – rezultātu kopsavilkumi par savu studiju programmu ir pieejami studentiem un programmas direktoram, par amatam piesaistītajām studiju programmām – nodaļas vai katedras vadītājam, virziena vadītājam, prodekānam un dekānam. Šo aptauju rezultātu kopsavilkumi par savu fakultāti pilnībā ir pieejami fakultāšu studentu pašpārvaldēm un par visām studiju programmām – LU Studentu padomei.

Absolventi un darba devēju pārstāvji var saņemt atgriezenisko saiti par aizpildīto aptauju rezultātiem un darbībām, kas veiktas atbilstoši aptauju rezultātiem no atbilstošo studiju programmu direktoriem.

Ik gadu studiju virziena vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem gatavo pārskatu par studiju virziena un tajā iekļauto programmu darbību akadēmiskā gada laikā. Pārskata gatavošanā tiek veikta statistikas datu apkopošana un analīze, un iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena darbības novērtēšanai un pilnveidei. Pārskats ietver šādus statistikas datus, kas tiek apkopoti un analizēti ik gadu:

- studējošo skaits programmās, norādot kopskaitu, 1. studiju gadā imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu, atbirumu, atsevišķi izdalot dažādas studiju formas, veidus, valodas;
- studējošo izejošā un ienākošā mobilitāte, to dalība apmaiņas programmās;
- mācībspēku sastāvs, norādot amatu, akadēmiskā personāla skaits ar doktora grādu, mācībspēku mobilitāte;
- studējošo un mācībspēku skaita attiecība;
- nozarē strādājošo darba devēju skaits, kas iesaistīti programmas īstenošanā;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par studiju kursiem un programmu kopumā.

Studiju virziena pilnveidei visaktīvāk tiek izmantoti studējošo aptauju rādītāji. Primāri tas tiek darīts kursu satura uzlabošanai. Studiju programmas uzlabošanas nolūkos rūpīgi tiek analizēta studējošo apmierinātība ar studiju kursiem un tajosursos, kur apmierinātība saglabājās zema arī pēc pārrunām ar kursu docētājiem, tiek pieņemti lēmumi kursa docētājus mainīt. Analizējot 5. pielikumā iekļauto informāciju, redzams, ka pēc docētāju nomaiņas parasti vērtējums par studiju kursu ir būtiski paaugstinājies un studējošo kopējā apmierinātība ar studiju kursiem pieaug. Vēl viens aspekts, kur studējošo atgriezeniskā saite ir izmantota studiju virziena pilnveidei, ir studējošo

informēšanas uzlabošana par studiju procesu organizāciju, saprotot, kuriem aspektiem pievēršama lielāka uzmanība. Šis punkts ir sevišķi būtisks attiecībā uz to studējošo informēšanu, kuri ir pārnākuši mācīties no citām augstskolām vai uzsākuši studijas PMSP pēc bakalaura grāda iegūšanas citā augstskolā, jo viņiem studiju sākumā var būt grūtības atrast atbilstošo informāciju par studiju procesu un tā praktiskajiem un organizatoriskajiem aspektiem.

Ne vienmēr visu studējošo aptaujās iegūto informāciju ir iespējams pilnvērtīgi izmantot studiju virziena pilnveidei, jo rīcības iespējas ierobežo praktiskie apstākļi. Piemēram, daļa studējošo vērtējumu ir saistīti ar fakultātes fizisko vidi, nav pieejamas brīvas darba un atpūtas telpas, auditorijās nav pietiekami daudz rozešu, lai pieslēgtu viedierīces, nav pieejama ēdināšana u.tml. Kaut arī šie jautājumi iespēju robežās tiek risināti, studenti var dabūt auditoriju, ja tā nepieciešama studiju procesam, taču tas ir iepriekš jāaskaņo, auditorijās ir pieejami vairāki pagarinātāji, fakultātes gaitenēs ir pieejami ēdiena pagatavošanas automāti, ir pieejama mikroviļņu krāsns un tējkanna, taču pilnībā šie praktiskie jautājumi varētu tikt atrisināti tikai ar pāriešanu uz jaunām telpām – šobrīd būvniecības procesā esošo Rakstu māju.

Apkopojums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīzi un novērtējumu atrodams Pielikumā Nr. 5.

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

LU tīmekļvietne <https://www.lu.lv> (turpmāk tekstā vietne) mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, darbinieki, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā.

Vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par LU darbību digitālā veidā interneta vidē.

Vietni veido šādas sadaļas:

- ROTĒJOŠĀS ZIŅAS – nozīmīga LU informācija izmantojot LU vizuālā tēla identitāti, kam ir noteikti parametri un, kas stiprina universitātes tēlu un veicina tās atpazīstamību digitālajā vidē.
- ZIŅAS UN NOTIKUMI – LU aktualitātes un plānotie notikumi. Informāciju sagatavo Komunikācijas departaments sadarbībā ar citām LU struktūrvienībām.
- ATKLĀJ LU – informācija par studijām, ārpus studiju dzīvi, zinātni.
- STUDIJAS – ar apakšsadaļām:
 - Koledžas līmeņa studijas,
 - Bakalaura līmeņa studijas,
 - Maģistra līmeņa studijas,
 - Doktorantūra,

Informāciju sagatavo un vietnē ievieto Komunikācijas departaments sadarbībā ar Akadēmisko departamentu un Studiju servisa departamentu.

STUDIJU sadaļā latviešu valodā ir iegūstama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem, studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā

norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vēl šajā sadaļā tiek publicēta studijām noderīga informācija zem apakšsadaļas STUDIJU CELVEDIS - akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzīšanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS.

Sadaļā ir izvietota informācija par LU Bibliotēku piedāvājumu, Karjeras centra informācija, Studentu padomes aktivitātēm.

Divas apakšsadaļas STUDENTU SADZĪVE un ĀRPUSSTUDIJAS informē gan esošo studentu, gan potenciālo par dienesta viesnīcām, ēdināšanu, auto un velo novietošanu, mentoru atbalstu, kā arī informācija, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Plašs ir informācijas klāsts par iespējām bagātināt savu ārpusstudiju dzīvi ar sportu, kultūru.

GRIBU STUDĒT sadaļā ievietota informācija gan skolēniem, gan studēt gribētājiem, gan esošajiem studentiem. Skolēni šajā sadaļā var iepazīties ar fakultātes organizētiem pasākumiem un radošajiem konkursiem, kuros piedaloties un sekmīgi startējot iespējams iegūt papildus punktus uzņemšanā. Studēt gribētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzņemšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Studēt gribētājiem ir iespējams iepazīties ar visvairāk uzdotajiem jautājumiem un atbildēm, iegūt informāciju par Karjeras centra aktivitātēm, sagatavošanas kursiem un nodarbībām skolēniem.

Citas sadaļas - Zinātne, Sadarbība, Par mums. Tajās iegūstama plašāka informācija par LU darbību pētniecībā, par projektiem, konferencēm, par sadarbības partneriem, normatīvajiem aktiem, stratēģiju.

Tīmekļa vietnē <https://www.lu.lv/par-mums/dokumenti/studiju-virzienu-ikgadejie-parskati/> atrodami ikgadējie studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumi un pārskati.

Struktūrvienību (fakultāšu) tīmekļvietnēs tiek sagatavota informācija par konkrētās fakultātes piedāvātajām programmām, par fakultātes zinātnisko darbību. Satura bloki ir tieši tādi kā LU oficiālajā vietnē tikai specifiskāka informācija tiek gatavota tieši par fakultātes aktivitātēm.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes tīmekļvietne ir <https://www.IZPF.lu.lv/> (angļu valodā: <https://www.IZPF.lu.lv/en/>).

IZPF vietne izmanto vienotu LU vizuālo stilu. Fakultātes tīmekļa vietnes primārā mērķauditorija ir esošie un topošie studējošie, absolventi, studējošo un absolventu darba devēji un citi sadarbības partneri, zinātnieki, savukārt sekundārā mērķauditorija ir sabiedrība kopumā. Tīmekļa vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par IZPF darbību digitālā veidā interneta vidē.

Tās struktūru veido sadaļas: GRIBU STUDĒT IZPF; STUDIJAS; PĒTNIECĪBA; PAR MUMS. Sadaļā GRIBU STUDĒT IZPF pieejama informācija par visām virzienā realizētajām studiju programmām, uzņemšanas kārtību, sagatavošanās kursiem nākamajiem studentiem, kā arī stipendijām un kredītiem studentiem. Sadaļā STUDIJAS pieejama informācija šādas apakšsadaļās: Studiju ceļvedis; Prakse un darba piedāvājumi; Erasmus+; Studentu pašpārvalde; Studentu sadzīve; Bibliotēka; Mūžizglītība; Izlaidumi. Sadaļā "Pētniecība" ir pieejamas saites uz Pedagoģijas zinātniskais institūts; Izglītības pētniecības institūts; Pētniecība LU; Pētījumu ētikas komisija, kā arī apakšsadaļas: Projekti; LU Fonda atbalstītie projekti; Konferences (ATEE konference; LU konference; Studentu zinātniskās konferences).

Mājas lapas sadaļā PAR MUMS izveidotas apakšsadaļas: Par fakultāti, Dekanāts, Nodaļas; Studiju metodiķi un lietveži; Institūti; Centri; Sadarbība; Radošā darbība; Fotogalerijas; Zīmols; IZPF dome;

Kontakti; Ziņas.

Mājas lapas sākuma atvērumā redzamas Ziņas un Notikumi (kalendārs).

Informācija par studiju virziena "Psiholoģija" studiju programmām atrodama sekojošās vietnēs:

- par bakalaura studiju programmu

<https://www.lu.lv/studijas/studiju-programmas/bakalaura-limena-studijas/psihologija-1/>

- par profesionālo maģistra studiju programmu

<https://www.lu.lv/studijas/studiju-programmas/magistra-limena-studijas/psihologija-1/>

- par doktora studiju programmu

<https://www.lu.lv/studijas/studiju-programmas/doktorantura/psihologija-1/>

IZPF vietnē informāciju sagatavo un ievieto IZPF sabiedrisko attiecību speciāliste. Informācijas sagatavošana notiek sadarbībā ar IZPF struktūrvienību vadītājiem, studiju programmu direktoriem, mācībspēkiem un pētniekiem. Pēc nepieciešamības un nozīmības IZPF mājas lapas saturs tiek tulkots angļu valodā.

No LU vietnes caur fakultātes vizītkarti var nonākt fakultātes tīmekļvietnē.

Ja informācijas iesniedzējs publicēšanai iesniedz tekstu svešvalodā, kas nav angļu valoda, klāt jāpievieno teksta tulkojums latviešu valodā vai īss kopsavilkums.

LU struktūrvienību vadītāji atbild par savu vadīto struktūrvienību kompetencē esošās informācijas sagatavošanu vietnē, tās pareizību un aktualizēšanu. Atbilstošo studiju programmu direktori seko līdzīgi tam, ka LU mājaslapā sniegtā informācija atbilst oficiālajos reģistros (VIIS, E-platforma) pieejamajai informācijai. Struktūrvienību tīmekļvietņu satura administratori atbild par mājaslapas uzturēšanu, sagatavotās informācijas ievietošanu un regulāru atjaunošanu. Konkrētajai fakultātei atbildīgais par satura ievietošanu ir mārketinga vai sabiedrisko attiecību speciālists vai koordinators, kura pārraudzībā ir esošā tīmekļvietne, vai darbinieks, kas izgājis īso TYPO 3 apmācības kursu satura ievietošanā Informācijas tehnoloģiju departamenta vadībā.

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

LU sistēma studiju virziena un atbilstošo studiju programmu finansēšanai veidota, balstoties uz "Augstskolu likumu", MK 12.12. 2006. noteikumiem Nr.994 "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem", MK 05.07.2016. noteikumiem Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" un citiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Studiju virziena sekmīgai īstenošanai LU jānodrošina pietiekami finanšu līdzekļi visam studiju procesam, tai skaitā mācībspēku atalgojumam, bibliotēkai un citu ar studiju īstenošanu saistītu

resursu nodrošināšanai, kā arī studiju programmas attīstībai. Galvenās ar studiju procesa īstenošanu saistītās izmaksas ir mācībspēku atalgojums un ar studiju procesa organizāciju saistītās izmaksas.

Mācībspēku atalgojums ietver:

- Kontaktstundu (piemēram, lekciju, semināru, praktisko un laboratorijas darbu) izmaksas;
- Patstāvīgo darbu vadīšanas, konsultāciju un eksāmenu izmaksas;
- Metodiskā darba (gatavošanās nodarbībām, jaunu kursu gatavošana, u.tml.) izmaksas;
- Studentu darbu vadīšanas un novērtēšanas, tai skaitā, recenzēšanas izmaksas;
- Prakšu vadīšanas un organizēšanas izmaksas;
- Mācībspēku zinātniskā darba izmaksas, lai nodrošinātu jaunu studiju materiālu izstrādi;

LU ar rektora rīkojumu visai Universitātei ir noteikti mācībspēku atalgojuma veidošanās normatīvi *Normatīvi akadēmiskā personāla darba apjoma plānošanai un uzskaitēi* (apstiprināti ar LU 20.06.2024. rīkojumu Nr.1-4/287). Ņemot vērā studiju specifiku un pieejamos resursus, fakultāšu vadība var noteikt atšķirīgus normatīvus, saskaņojot ar atbilstošās jomas prorektoru.

Ar studiju procesa organizāciju saistītās izmaksas:

- Vispārējā personāla izmaksas ietver studiju īstenošanas atbalsta personāla atalgojuma, fakultātes darbības organizēšanas un nodrošināšanas izmaksas;
- Citas izmaksas ir pārējās ar konkrēto studiju programmu saistītās tiešās izmaksas, piemēram, ārējo pakalpojumu, telpu, papildaprīkojuma noma, transporta noma, u.tml.;
- Infrastruktūras izmaksas - telpu izmaksas, ieskaitot komunālos maksājumus, remontus un uzturēšanu;
- Mantas un pakalpojumu izmaksas ietver studiju programmas materiāltehnisko un metodisko nodrošinājumu, tai skaitā, tehnisko aprīkojumu, uzskates materiālus, profesionālo pilnveidi (piederzes apmaiņas braucieni, mācības), u.tml.;
- Netiešās izmaksas ietver Universitātes kopējās darbības nodrošinājuma (IT, finanses, personāls, mārketing, utt.) izmaksas un ieguldījumu attīstībā.

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU katrai studiju programmai aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā visas iepriekš aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par konkrētas studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Studiju finansēšana LU - finansējuma avoti

Studiju norisei nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto (1) valsts budžeta dotāciju (ņemot vērā IZM noteikto bāzes finansējumu, programmas līmeni un studiju jomu) no Izglītības un Zinātnes ministrijas un (2) studiju maksas.

Studiju maksu LU nosaka, ņemot vērā:

- studiju vietas pašizmaksu, ieverot tajā visas studiju procesa izmaksas;
- studiju maksas līdzīgām programmām citās augstskolās;
- potenciālo maksas studentu interesi par studiju programmu;
- valsts budžeta paredzamo finansējumu studiju vietai;
- LU studējošo pašpārvaldes viedokli;

Studiju maksas tiek noteiktas katra gada nogalē nākošajam akadēmiskajam gadam, lai nodrošinātu savlaicīgu informācijas pieejamību. Maksa studentam studiju laikā nemainās, izņemot, ja programmās maksas atšķiras pa gadiem, bet arī tādā gadījumā tās visas tiek noteiktas, jau uzsākot

studijas. Aprēķinot studiju maksu ārvalstu studējošajiem, netiek noteikti papildus kritēriji. Studējošajiem no ES, EEZ valstīm un Šveices studiju maksa neatšķiras no Latvijā dzīvojošajiem studējošajiem piemērotās studiju maksas. Citu ārvalstu studējošajiem studiju maksu nosaka ar LU Padomes lēmumu, ņemot vērā potenciālo studējošo iespējamo maksātspēju.

Studiju programmu attīstībai (jaunu kursu izstrādei, esošo uzlabošanai, metodoloģiskā nodrošinājuma pilnveidei un citu programmas aspektu attīstībai) var izmantot arī ieņēmumus no mūžizglītības vai citiem pakalpojumiem, kā arī uzkrātos struktūrvienības finanšu līdzekļus. Nepieciešamības gadījumā finansiālu atbalstu var saņemt no LU studiju kvalitātes pilnveides fonda, kur ik gadu LU budžetā tiek rezervēta summa fakultāšu dažādu jautājumu risināšanai, tajā skaitā, jaunu studiju programmu veidošanai un esošo studiju programmu attīstībai.

Netieši studiju programmu attīstībai tiek novirzīti arī akadēmiskajam personālam paredzētie pētniecības finansēšanas avoti, piemēram, zinātniskās darbības veikšana, dalība starptautiskos projektos, zinātnisko rakstu publicēšana, starptautisko projektu pieteikumu sagatavošanai, zinātnisko pasākumu organizēšanai LU, zinātniskās darbības attīstības projektu īstenošanai un ilgtermiņa saistību izpilde u.tml. Piedaloties minētajos pasākumos akadēmiskais personāls ceļ savu profesionālo un pētniecisko kompetenci, nereti iesaistot arī studējošos, kas pozitīvi ietekmē studiju procesa kvalitāti. Tāpat piesaistītais zinātnes finansējums netiešā veidā palīdz nodrošināt studiju procesu arī ieguldot līdzekļus fakultātes infrastruktūras uzturēšanā (no netiešo izdevumu atskaitījumiem), kas tiek izmantota gan pētniecības, gan arī studiju procesa vajadzībām, kā arī no netiešo izdevumu atskaitījumiem vai—ja tas paredzēts attiecīgā projekta tāmē un to atļauj atbilstošā finansējuma noteikumi—arī no tiešajiem izdevumiem atjaunojot un papildinot materiāltehnisko bāzi (piem., datortehniku, datorprogrammas, specializēto izpētes aparāturu), kura pēc projekta noslēguma paliek fakultātes bilancē un kuru iespējams izmantot studiju procesa nodrošināšanai. Pieejamais finansējums pētniecībai nāk pamatā no diviem avotiem: zinātniskās darbības bāzes finansējuma un valsts līmeņa un starptautisko projektu īstenošanai paredzētā finansējuma. Piemēri zinātniskās darbības bāzes finansējuma projektiem un valsts līmeņa un starptautiskajiem projektiem, kas realizēti virziena ietvaros akreditācijas periodā, atrodami doktorantūras programmas aprakstā 3.4.4.1. tabulā.

Datus par pieejamo finansējumu konkrētai studiju programmai, skatīt BSP “Psiholoģija”, PMSP “Psiholoģija” un doktora studiju programmas “Psiholoģija” (turpmāk – DSP “Psiholoģija”) sadaļās.

Studiju finansēšana LU - saņemtā finansējuma pārdale

Visus saņemtos ienākumus no valsts budžeta un studiju maksām, kā arī no citiem studiju procesa finansēšanai izmantojamajiem avotiem, iepriekš veicot netiešo izdevumu atskaitījumus centralizētiem izdevumiem atbilstoši spēkā esošajai pārdales kārtībai, LU novirza izmantošanai fakultātēm.

Kārtējā gada budžeta ietvaros fakultātes patstāvīgi rīkojas ar saņemto finansējumu. Par finanšu resursu racionālu izmantošanu ir atbildīgi fakultātes dekāns un izpilddirektors, kuri veic operatīvo finanšu pārvaldību.

Faktiskā ienesīguma uzskaitē fakultātes līmenī notiek, neizdalot atsevišķi katras programmas vai konkrēta studiju virziena rezultātus. Tajā pat laikā, fakultātes vadība seko līdzī studiju procesa rezultātam, studentu skaita dinamikai un to ietekmējošiem faktoriem, konkrētās programmas pašizmaksas sabalansētībai ar valsts budžeta dotāciju un studiju maksu un, nepieciešamības gadījumā, veic pieļaujāmās korekcijas studiju procesa organizācijā, lai nodrošinātu fakultātes studiju virziena ilgtermiņa dzīvotspēju un attīstību.

Studiju virziena ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

2.3.1.1. tabulā sasummēti prognozējamais studentu skaits, programmas ieņēmumi, izdevumi, rezultāts un rentabilitāte (rezultāts pret ieņēmumiem, %) pa visām realizācijas formām.

2.3.1.1. tabula

Studiju virziena "Psiholoģija" rezultāts

Studiju veids	Kopā	Gada ieņēmumi	Gada izdevumi	Rezultāts	Rentabilitāte
	Stud. skaits	EUR	EUR	EUR	%
BSP PLK	214	485 915	477 230	8 685	2%
BSP NLK	297	623 700	477 123	146 577	24%
MSP PLK	140	348 042	389 932	-41 890	-12%
DSP PLK	13	69 131	105 726	-36 595	-53%
Kopā	664	1 526 788	1 450 012	76 776	5%

Tabulā apskatāmie dati uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu psiholoģijas studiju programmas un nodrošinātu to tālāku attīstību.

Kopumā studiju virziens ir rentabls (5%). BSP pilna laika klātienes studijām rentabilitāte ir 2% un BSP nepilna laika klātienes studijām tā ir 24%. Tajā pat laikā, realizējot PMSP pilna laika klātienes formu tiek prognozēti zaudējumi un negatīva rentabilitāte (-12%) un Doktora studiju programmai tiek prognozēti zaudējumi un negatīva rentabilitāte (-53%). Šos zaudējumus fakultāte plāno finansēt ar abu rentablo programmu ieņēmumiem, bez tam šos zaudējumus fakultāte var finansēt arī no ieņēmumiem, kas saņemti no mūžizglītības u.c. pakalpojumiem, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem, kas ir pietiekami studiju procesa nodrošināšanai. Finansiālu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

Studiju virziena „Psiholoģija” studiju programmas tiek realizētas LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes telpās Imantas 7. līnijā 1, Rīgā. Ēkas kopējā platība ir gandrīz 9000 m². Ēka ir labā tehniskā stāvoklī. Tajā ir 41 auditorijas, kas pielāgotas ērtam studiju procesam, kuru ietilpība ir no 12 līdz 200 personām. Telpu skaitā ir piecas datorklases, kopā 120 darbstacijas, kā arī zīmētava, gleznotava un telpas mākslas un mājturības nodarbībām. Ēkā darbojas bibliotēka ar lasītavu un visa ēka ir nodrošināta ar bezvadu internetu. Studentu vajadzībām paredzēti brīvpieejas datori.

Ēkā ir arī ēdnīca, sporta zāle ar atbilstošu aprīkojumu un inventāru, kas piemērota dažādus

sportisko aktivitāšu nodrošināšanai, plašs pagalms ar rekreācijas zonām, āra sporta laukums. Ēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ir pacēlājs pie kāpnēm un atbilstīgi ierīkota tualete. Telpu novietojums ir ļoti ērts transporta ziņā, tieši blakus atrodas autobusa pietura, dzelzceļa stacija „Zolitūde”, teritorijā atrodas autostāvvietas studentu un mācībspēku vajadzībām. Studējošo, mācībspēku un apmeklētāju ērtībai darbojas informācijas centrs.

Pieejamības un kvalitātes ziņā studiju virzienam paredzētā infrastruktūra uzskatāma par pilnīgi atbilstīgu studiju virziena studiju programmu realizācijai.

Studiju virziena „Psiholoģija” materiāltehnisko bāzi veido LU IZPF materiāltehniskais nodrošinājums. Visas studiju auditorijas ir aprīkotas ar datoriem un multiprojekcijas aparatūru, desmit auditorijas aprīkotas arī ar interaktīvajiem ekrāniem vai interaktīvajām tāfelēm un/vai dokumentu kamerām. No auditorijām, izmantojot portatīvos datorus, tiek nodrošināta iespēja pieslēgties MS Teams vai citai attālinātās pieejas programmai, nodrošinot attālinātu studiju procesa iespējas. Lai nodrošinātu lekciju attālināto straumēšanu divās auditorijās ir nodrošinātas videoieraksta un straumēšanas iekārtas ar mācībspēka video/audio izsekošanas iespējām, ko nodrošina kustīga video kamera. Papildus tam ir iegādātas 10 pārvietojamas platleņķa video kameras ar mikrofoniem, kas nodrošina iespēju filmēt un straumēt lekcijas no auditorijām, kā arī ir iegādāta 360 grādu kamera ar mikrofonu lekciju, semināru, sanāksmju vai diskusiju straumēšanai tiešsaistē. Fakultāte katru gadu atjauno datortehniku un pakāpeniski pāriet uz portatīvo datoru lietošanu, nodrošinot gan klātienē, gan attālināto darbu. Daļa auditoriju ir aprīkotas ar jaunām, mūsdienīgām mēbelēm un aprīkojumu, ir iegādāti 3D printeri, dažāda veida robotikas komplekti un droni, kā arī iekārtota virtuālās realitātes laboratorija, nodrošinot mūsdienīgu mācību vidi un tehnoloģijas.

Fakultātes darba dienās (pirmdiena – sestdiena) fakultātes telpās dežurē datorspeciālists, kurš nodrošina tehnisko atbalstu docētājiem un studentiem.

Tuvāko gadu laikā fakultāte plāno pārcelties uz jauno Rakstu māju LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā, kur tiks iekārtotas mūsdienu prasībām atbilstošas auditorijas un darba telpas ar jaunāko izglītības tehnoloģiju aprīkojumu.

Studentiem tiek nodrošināta E-studiju vide (*Moodle*), kas nodrošina studentiem piekļuvi mācību materiāliem un informācijai arī mājās, kā arī ir iespēja kontaktēties ar mācībspēkiem. IZPF bibliotēkā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus, apstrādāt pētījumu datus, lietojot *IBM SPSS Statistics* programmu, izdrukāt un kopēt nepieciešamos materiālus, iepazīties ar noslēguma darbiem. *SPSS* programmu studenti var ielādēt arī savos datoros. Studentiem datorklasēs ir pieejamas *MS Office* programmatūra.

Studiju virziena un tam atbilstīgo studiju programmu īstenošanai paredzētais materiāltehniskais nodrošinājums un tā pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem vērtējams kā pilnīgi atbilstīgs studiju virziena vajadzībām. LU IZPF infrastruktūra un tajā pieejamais materiāltehniskais nodrošinājums ļauj sekmīgi īstenot Studiju virziena studiju programmas. Gan infrastruktūra, gan materiāli tehniskais nodrošinājums ir labi pieejams mācībspēkiem un studentiem. IZPF infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums ir atbilstošs zinātnisko projektu īstenošanai un pētnieciskajam darbam. Tuvā pārcelšanās uz Rakstu māju un tās modernā infrastruktūra iezīmē labas studiju virziena attīstības perspektīvas.

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību

studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

LU Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LU Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000) un valsts nozīmes bibliotēkas statusā akreditēta līdz 2027.gadam. (Kultūras ministrijas akreditācijas apliecība Nr. 22C).

Pieļuve LU Bibliotēkas informācijas resursiem un pakalpojumiem, darba laiks

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam.

Pakalpojumi tiek sniegti LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēkās saskaņā ar *LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem* (07.01.2021. LU rektora rīkojums Nr. 1-4/9).

Nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots lietotāju ērtībām. Darba dienās no plkst. 9.00-20.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās no plkst. 9.00.-18.00, sestdienās no plkst. 9.00.-17.00. Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka ir pieejamas 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Trīs nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka, kurā izvietots psiholoģijas nozares krājums, izvietota 6 telpās, kuru kopējā platība ir 347,70 m², tā atrodas Rīgā, Imantas 7. līnijā 1. Lietotājiem ir pieejamas 46 darba vietas (17 datorizētas un 29 nedatorizētas darba vietas). Lasītavas studentiem ir ne tikai studiju un pētniecības, bet arī tikšanās un brīvā laika pavadīšanas vieta.

Bezmaksas un maksas pamatpakalpojumi

LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus saskaņā ar noteikto *LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu sarakstu un cenrādi* (apstiprināts ar LU rektora 10.08.2021. rīkojumu Nr. 1-4/387).

Detalizētāka informācija LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē <https://www.biblioteka.lu.lv> sadaļā Pakalpojumi.

Lietotāju apmācības

LU Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu informācijpratību un sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Detalizētāka informācija LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē <https://www.biblioteka.lu.lv> sadaļā Mācības. Virziena akadēmiskais personāls un studējošie tiek regulāri ar e-pasta palīdzību informēti par virzienam atbilstošajiem bibliotēkas jaunieguvumiem un abonētajiem elektroniskajiem resursiem.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma veidošanā prioritāte ir e-resursu iegāde.

Jauno informācijas resursu iegāde krājumā (grāmatu iegāde, datubāzu un periodisko izdevumu abonēšana) tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina

ar LU rīkojumu.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors. Psiholoģijas virziena akadēmiskais personāls veic bibliotēkas resursu pasūtījumus atbilstoši docējamo studiju kursu vajadzībām (parasti mācību grāmatas) un pētnieciskajām interesēm (zinātnisko literatūru, kas nepieciešama pētījumu plānošanai un pētījumu rezultātu analīzei un publicēšanai). Nodaļas personāla pilnsapulcēs akadēmiskā personāla pārstāvji vismaz reizi gadā tiek informēti par iespējām bibliotēkas resursu pasūtīšanai un visiem kursu docētājiem tiek atgādināts par nepieciešamību pārskatīt studiju kursu literatūru un vajadzības gadījumā veikt atbilstošus pasūtījumus.

2024.gadā bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 1,8 milj. informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena īstenošanai

LU Bibliotēkas krājumā ar informācijas resursu atbilstību LU studiju virzienam **“Psiholoģija”** uz 2024. gada 15. aprīli iekļauti **3421** nosaukuma izdevumi **7777** eksemplāros. Drukāto izdevumu krājums ietver grāmatas, seriālizdevumus, periodiskos izdevumus, promocijas darbus nozarē un to kopsavilkumus. **Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā** lietotājiem pieejams pieprasītākais un aktuālākais krājums psiholoģijas nozarē – **1021** nosaukums **1934** eksemplāros (2.3.3.1. tabula).

2.3.3.1. tabula

Drukātie izdevumi LU Bibliotēkas krājumā kopumā studiju virziena **“Psiholoģija”** īstenošanai.

	Drukātie izdevumi LU Bibliotēkas krājumā kopā studiju virziena “Psiholoģija” īstenošanai											
	Izdevumu veids						Pa valodām					
	Grāmatas		Seriālizd., periodiskie izdevumi		Citi izd. veidi		Latviešu		Angļu		Citas	
	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.
Krājums ieskaitot 2018. gadu	2520	4608	81	2014	90	123	925	3043	894	2155	872	1365
Krājums papildināts no 2019. - 2024. gada 15. aprīlim	690	858	11	141	29	33	375	621	261	309	94	102
Krājums kopā LU Bibliotēkā uz 2024. gada 15. aprīli	3210	5466	92	2155	119	156	1300	3664	1155	2464	966	1467
Kopā: 3421 nosaukumi 7777 eksemplāros												
-	No tiem Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā											
-	Izdevumu veids						Pa valodām					
	Grāmatas		Seriālizd., periodiskie izdevumi		Citi izd. veidi		Latviešu		Angļu		Citas	
	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	
Krājums ieskaitot 2018. gadu	745	1497	6	36	-	-	324	981	276	375	150	177
Krājums papildināts no 2019. - 2024. gada 15. aprīlim	260	369	4	26	6	6	207	323	53	68	10	10
Krājums kopā LU Bibliotēkā uz 2024. gada 15. aprīli	1005	1866	10	62	6	6	532	1304	329	443	160	187

Laika posmā no 2019. gada LU Bibliotēkas krājums ir papildināts ar 730 nosaukumu jauniem izdevumiem 1032 eksemplāros, nosaukumu skaits latviešu valodā – 375 jeb 51,4%, angļu valodā – 261 jeb 35,7%, citās valodās – 94 jeb 12,8%.

No tiem Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas krājums minētajā laika posmā papildināts ar 270 nosaukumiem 401 eksemplārā. Nosaukumu skaits latviešu valodā – 207 jeb 76,6%, angļu valodā – 53 jeb 19,6%, citās valodās – 10 jeb 3,7%.

Starp jaunākajiem izdevumiem **Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā** pieejami šādi izdevumi latviešu valodā:

1. **Psihologiskās novērtēšanas skrīninga instrumentu komplekta izstrāde bērnu agrīnās attīstības risku atpazīšanai.** 1. sējums: **Skrīninga konstruktīvo teorētiskais pamatojums un attīstības veicināšanas intervencu pieejamība : kolektīva monogrāfija** / zin. red. Dr.psych. Malgožata Raščevska; rec.: Dr.psych. Anita Pipere, Dr.paed. Dita Bethere, Ph.D. Ģirts Dimdiņš; literārā red. Gita Kļaviņa; angļu kopsavilkuma red. Andra Damberga; vāka un iekšlapu dizainu veidojusi Baiba Lazdiņa. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 287 lpp.: tabulas; 31 cm. Resurss pieejams arī tiešsaistē. ISBN 9789934361791 (iesiets). – **5 eksemplāri.**
2. Ābeltiņa, Marija. **Profesionālā izdegšana: pamanīt un novērst izdegšanu, atgūt darba efektivitāti un dzīvesprieku** / Marija Ābeltiņa; vāka, dizaina un ilustrāciju autors Aigars Truhins; redaktore Ilze Vācere. Rīga : Zvaigzne ABC, [2023]. 258, [3] lpp.: diagrammas, ilustrācijas, shēmas; 23 cm. ISBN 9789934316807 (iesiets). – **2 eksemplāri.**
3. **Attīstības psiholoģija: cilvēka attīstība visas dzīves garumā** / Sandra Sebre, Anika Miltuze; Aigara Truhina zīmējumi, grāmatas un vāka dizains; red. Elīna Vanaga. Rīga: Zvaigzne ABC, [2022]. 639 lpp.: diagrammas, ilustrācijas, tabulas; 22 cm. ISBN 9789934311048 (iesiets). – **42 eksemplāri.**
4. Vidnere, Māra, **Stresa menedžments (sintoniskā stresa vadīšanas modeļa prasmju pašnovērtējums):** papildu sevis pārbaudes materiāls / Māra Vidnere. Rīga: RaKa, [2022]. 47 lpp.: diagrammas, ilustrācijas, tabulas; 30 cm. ISBN 9789984464596 (brošēts). – **1 eksemplārs.**
5. Raščevska, Malgožata, **Domāt precīzi vai daudzveidīgi - konverģenta un diverģenta domāšana: monogrāfija** / Malgožata Raščevska; rec.: Dr.psych. Anita Pipere, Dr.psych. Ingūna Griškēviča, Ph.D. Ģirts Dimdiņš; red. Ieva Zarāne; vāka un iekšlapu dizainu veidojusi Baiba Lazdiņa; LU. Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 118 lpp.: diagrammas, ilustrācijas, shēmas, tabulas; 30 cm. Skolotāju izglītības joma: psiholoģija. Resurss pieejams arī tiešsaistē. ISBN 9789934186745 (brošēts). – **5 eksemplāri.**
6. Šuvajevs, Igors, **Individuālpsiholoģija Latvijā** / Igors Šuvajevs, ievadeseja, tulkojums, komentāri, sastādījums; rec.: Dr.hist. Mārtiņš Mintauris, Dr.phil. Raivis Bičevskis; teksta red. Inta Rozenvalde; mākslinieks, vāka dizains: Modris Brasliņš. Rīga: Zinātne, [2019]. 399 lpp.: faksimili, ilustrācijas, portreti; 22 cm. Dzīļu psiholoģija Latvijā / Igors Šuvajevs; II [2] . ISBN 9789934549755 (iesiets) – **1 eksemplārs.**

Bibliotēkas drukāto izdevumu krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

Krājuma digitalizācijas līmenis

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina brīvu

tiešsaistes piekļuvi LU e-resursu repozitorijam <http://dspace.lu.lv>. Repozitorijā ir apkopotas un publiski pieejamas LU mācībspēku, pētnieku un LU struktūrvienību publikācijas – raksti, promocijas darbi un to kopsavilkumi, konferenču materiāli, ziņojumi, pētījumu un projektu atskaides, žurnāli, rakstu krājumi un citi elektroniskie dokumenti. Lietotāju ērtībām tiek piedāvāta arī repozitorija mobilā versija. Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, LU Bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas nozaru bibliotēku lasītavās.

Šobrīd e-resursu repozitorijā kopumā atrodamas vairāk nekā 1900 publikācijas studiju virzienā "Psiholoģija".

Elektroniskie resursi

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas.

Modernizējot elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēkā ir ieviests jaunākais tehnoloģiju tīmekļa serviss *Primo Discovery* un *SFX*.

Kopumā 2023. gadā LU ir pieejamas 45 e-resursu platformas (e-grāmatu platformas, e-žurnālu datubāzes un atsevišķi iegādātie e-žurnāli, uzziņu resursi un rīki, kā arī jaukta formāta datubāzes). LU pieejamas pārbaudītas 184 atvērtās piekļuves datubāzes ar multi-formāta materiāliem. Katru gadu LU Bibliotēka piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā uz 13.10.2023. LU Bibliotēkā ir iegādātas 1641 e-grāmatas, abonētajā *ProQuest Ebook Central Academic Complete* kolekcijā pieejamas 232 799 e-grāmatas.

LU Bibliotēka regulāri nodrošina izmēģinājuma piekļuvi dažādām datubāzēm, izmēģinājuma resursiem gadā vidēji tiek organizētas aptuveni 15 piekļuves. Apkopotā informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē <https://www.biblioteka.lu.lv/> sadaļā E-resursi no A līdz Z un E-resursi nozarēs, kā arī Mans portāls sadaļā Datubāzes.

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties ar LUIS lietotālvārdu un paroli.

Abonētie studiju virziena "Psiholoģija" e-resursi

Skolas Psiholoģija - e-žurnāls par emocionālo vidi un attiecībām skolā, par saskarsmes jautājumiem starp skolotājiem, skolēniem un vecākiem, par bērnu uzvedību, skolotāja darbu, sevis iepazīšanu, apzināšanu un izprašanu.

Pirmsskolā - e-žurnāls par aktuālo, kas saistīts ar izglītību līdz skolas gaitu uzsākšanai: psihologu ieteikumi, praktiska pirmsskolu pieredze, metodiskie materiāli.

Izglītība un Kultūra - e-žurnāls par Latvijā realizēto izglītības programmu.

Abonētie daudzozaru e-resursi, kas ietver studiju virziena "Psiholoģija" resursus

Cambridge Journals Online - izdevniecības Cambridge University Press daudzozaru e-žurnālu pilnu tekstu datubāze, kas piedāvā iespēju meklēt informāciju vairāk nekā 300 zinātniskajos žurnālos, kā arī saistītajos interneta resursos. Datubāzē pieejami pilnie teksti tādās nozarēs kā kultūra, māksla, filoloģija, filozofija un daudzās citās. Datubāzē zem temata "*Psychology*" ir pieejami 19 e-žurnāli, t.s. *Applied Psycholinguistics*, *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, *Development and Psychopathology*, *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, *The Cognitive Behaviour Therapist* u.c.

APA PsycArticles - datubāze piedāvā vairāk nekā 220 000 pilna teksta zinātniskos rakstus psiholoģijas jomā, ko publicējusi Amerikas Psiholoģijas asociācija (*American Psychological Association*) un tās Izglītības Izdevniecības Fonds (*Educational Publishing Foundation*) un saistītās

organizācijas. Vairums rakstu ir pieejami no žurnāla pirmā numura, un rakstu publicēšanas gadi ir no 1894. gada līdz mūsdienām par dažādiem aspektiem - no atzītu pētnieku jaunatklājumiem līdz psiholoģijas jomas aizsācēju atklājumiem, no vadošo pētnieku jaunatklājumiem līdz uzvedības un sociālo zinātņu vēsturiskajiem pamatiem.

EBSCO Central & Eastern European Academic Source - datubāze piedāvā vairāk nekā 400 žurnālu pilntekstus tādās jomās kā psiholoģija, literatūrzinātne, vēsture un socioloģija un citās, kas attiecas uz Centrāl- un Austrumeiropas valstu reģionu.

JSTOR - žurnālu, grāmatu un pirmavotu datubāze. JSTOR pieejami žurnāli no vadošajām izdevniecībām: *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons* u.c. Žurnālu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem.

Kolekcija **Arts & Sciences I -XII, XIV-XV** piedāvā informācijas resursus humanitārajās, sociālajās un eksaktajās zinātnēs, aptverot nozares: antropoloģija, ekonomika, politoloģija, vēsture, valodas un literatūra, māksla, izglītība u.c.

Kolekcijā **Life Sciences** zem temata "*Social Sciences*" atrodama kategorija "*Psychology*", kurā ir pieejami 34 e-žurnāli.

Latvijas standarts - Latvijas Nacionālās standartizācijas institūcijas dokumentu kopa. Piekluve Latvijas standartu tiešsaistes lasītavai LU Bibliotēkā nodrošināta vairāk nekā 44 000 Latvijas standartu dokumentu pilntekstiem elektroniskā formātā (nacionāliem, adaptētiem Eiropas (EN) un starptautiskiem (ISO, IEC) standartiem un to vēsturiskām versijām bez ICS grupu ierobežojuma). Standartu krājums tiek aktualizēts un papildināts ar standartu pirmpublicējumiem, jaunām versijām, tulkojumiem, to grozījumiem un korigējumiem.

LETA - Ziņas, arhīvs un Nozare.lv - piedāvā iespēju meklēt operatīvi publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV - Latvijas laikrakstu elektronisko versiju bibliotēka nodrošina piekļuvi laikrakstu aktuālajiem un arhīva rakstiem.

Oxford Journals - kolekcija sniedz pieeju vairāk kā 280 autoritatīviem un vadošiem žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs - eksaktajās, sociālajās un humanitārajās zinātnēs. Datubāzē zem temata "*Social Sciences*" lietotājiem ir pieejami vairāki apakštemati, kas atbilst studiju programmai "*Psiholoģija*", piemēram, "*Sociology*", kur ir kategorijas kā "*Health, Illness and Medicine*", "*Social Movements and Social Change*" un "*Gender & Sexuality*". Zem apakštemata "*Interdisciplinary studies*" ir kategorija "*Communication studies*".

ProQuest Dissertations & Theses Global - plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē un satur vairāk nekā 2,3 miljonus darbu dažādās nozarēs. Datubāzē ir atrodami darbi ar atslēgvārdiem "*psychology*", "*psychoanalysis*", "*psychological research*", "*psychosocial development*", u.c.

SAGE Journals Online - izdevniecības SAGE pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 500 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas eksaktās, humanitārās un sociālās zinātnes, t.s. disciplīna kā "*Health Sciences*" zem kuras var atrast tematu "*Psychiatry & Psychology*", kur ir pieejami ir 44 e-žurnāli.

SAGE Research Methods - pētījumu metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu, uzziņu izdevumu, žurnālu rakstu un citu resursu. *SAGE Research Methods* ir nozīmīgs tiešsaistes rīks

pētniekiem. LU ir pieejamas divas no tām – SAGE *Research Methods – Books and Reference* un SAGE *Research Methods Cases*.

ScienceDirect – izdevniecības *Elsevier* datubāze dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā, kā arī humanitārajās un sociālajās zinātnēs. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdotajām publikācijām t.s. žurnāliem un grāmatām. LU pieejami ap 2 650 e-žurnālu pilnie teksti, kas pārsvarā pieejami no 2002. gada līdz jaunākajam e-žurnāla numuram, kā arī vairāk kā 350 e-grāmatas. Datubāzē zem temata “*Psychology*” ir pieejami 207 žurnāli.

Scopus – izdevniecības *Elsevier* daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.

SpringerLink – kompānijas *Springer Nature* žurnālu pilntekstu datubāze. Tā piedāvā Latvijas Universitātes (LU) zinātniskajam, akadēmiskajam personālam un studentiem piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot eksakto, humanitāro un sociālo zinātņu jomas. Datubāzē zem temata “*Psychology*” ir pieejamas vairāk nekā 300 000 rakstu un atvērtās piekļuves e-grāmatu sadaļas.

Taylor & Francis Social Science & Humanities Library – sniedz pieeju pilntekstiem no vairāk nekā 1100 zinātniskajiem žurnāliem. Plašais tematiskais aptvērums iekļauj nozares: uzvedības zinātnes, izglītība, veselība un sociālā aprūpe, socioloģija, antropoloģija, u.c. Datubāzē ir vairākas disciplīnas, piemēram, “*Social Sciences*”, “*Behavioural Sciences*” “*Health and Social Care*” un “*Humanities*”, kas atbilst studiju virzienam “*Psiholoģija*”.

Web of Science – datubāzē ietverta nozīmīgākā zinātniskā informācija par vairāk nekā 12 000 žurnāliem dabaszinātnēs, sociālajās, humanitārajās zinātnēs un mākslā, piedāvājot rakstu bibliogrāfisko un citēšanas informāciju, kopsavilkumus un citu informāciju. Datubāze sastāv no vairākām citēšanas indeksu datubāzēm, kas piedāvā plašas meklēšanas, atlases un rezultātu analīzes iespējas.

Wiley Online Library (WOL) E-Journals Full Collection – e-žurnālu kolekcija, kurā pieejami vairāk nekā 8 miljoni pilntekstu rakstu vairāk nekā 1600 recenzētos daudznozaru žurnālos dažādās nozarēs: pedagoģija, izglītības metodes, socioloģija, psiholoģija un citās nozarēs. Zem kategorijas “*Psychology*” ir vairākas apakškategorijas, kā “*Cognitive Psychology*”, “*Developmental Psychology*”, “*Psychological Methods, Research & Statistics*”, “*Social Psychology*” u.c. Zem kategorijas “*Social & Behavioral Sciences*” ir vairākas apakškategorijas, piemēram, “*Development Studies*”, “*Family & Child Studies*”, “*Social Policy & Welfare*” u.c.

LU Bibliotēkas iegādātās e-grāmatas studiju virzienā “*Psiholoģija*”

ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection – e-grāmatu platforma, kurā pieejami **232 799** izdevumi no LU Bibliotēkas iegādātām un/vai abonētām e-grāmatām, apmēram **8000** e-grāmatas atbilst studiju virzienam “*Psiholoģija*” no pasaulē vadošajām izdevniecībām (piemēram, *McGraw-Hill Education*, *Routledge*, *Sage Publications*, *Emerald Publishing Limited*, *Bloomsbury Publishing*, *John Wiley & Sons* u.c.).

VleBooks – e-grāmatu platforma, kurā pieejama **40** LU Bibliotēkas iegādātās e-grāmatas, kas ietver materiālus studiju virzienam “*Izglītība un pedagoģija*” no pasaulē vadošajām izdevniecībām (piemēram, *Routledge*, *Sage Publications*, *Lawrence Erlbaum Associates*, *Wiley-Blackwell*, *PSYCHOLOGY PRESS* u.c.).

Brīvpieejas resursi

LU Bibliotēka ir apkopojusi informāciju par dažādiem brīvpieejas e-resursiem. Tie ir pieejami sarakstos, kas ir atrodami LU Bibliotēkas tīmekļvietnes sadaļā *E-resursi no A-Z*

(<https://www.biblioteka.lu.lv/resursi/e-resursi-no-a-lidz-z/>) un *E-resursi nozarēs* (<https://www.biblioteka.lu.lv/resursi/e-resursi-nozares/>).

Ieskatam minēti daži no tiem: *Cogent OA, Directory of Open Access Books, Directory of Open Access Journals (DOAJ), F1000 Research, Google Scholar, IPI E-Books, Journals for Free, OAPEN, Pallgrave Open, Periodika.lv, Project Gutenberg, SpringerOpen, Zenodo*.

Datu bāzu izmantošanas statistika

LU Bibliotēka divas reizes gadā izvērtē un analizē abonēto datubāžu izmantojamību. LU abonēto e-resursu statistikas dati par 2023. gada 1. pusi liecina, ka kopumā izmantojamība, salīdzinot ar 2022. gada 2. pusi, ir augusi par 8,9 %. Individuālais izmantojamības pieaugums vērojams ārzemju daudznozaru datubāzēm, piemēram, *JSTOR* ievērojamais izmantošanas kāpums (+60,49%) un *Wiley Online Library E-Journals Full Collection* (+236.94 %). Izteikts individuālais izmantojamības pieaugums ir ievērojams dažām latviešu datubāzēm – *Letonika* (+ 84.73 %) un *LETA arhīvs* (+82,06%).

Bibliotēkas krājums un pieejamie resursi kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai.

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

Mūsdienu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk - IKT) risinājumi sniedz lielas iespējas izglītības procesa attīstībai, kas ļauj īstenot jaunus projektus ieviest jaunas sistēmas, lai studiju process būtu pēc iespējas veiksmīgāks. IKT izmantošana izglītības procesā ir viens no veidiem, kā paaugstināt mācību motivāciju.

LU IT departaments LU studentus un darbiniekus nodrošina ar lietojumprogrammu paketi *MS Office 365*, kas ir mākoņtehnoloģisks risinājums. *Office 365* studentus un darbiniekus nodrošina ar labākajiem rīkiem mūsdienu studiju darbam, piemēram, *Outlook, Forms, OneNote, Sway* kā arī *Office* programmu paketi, kurā ietilpst *Word, Excel* un *Powerpoint* programmas.

Papildus *MS Office 365* LU studenti un darbinieki tiek nodrošināti ar tādu programmatūru kā *SPSS, Question Pro, Autodesk, MathWorks MatLAB, Esri ArcGIS* u.c. Piekļuve ārpus LU telpām šai programmatūras izmantošanai ir nepieciešams izveidot VPN savienojumu ar LU, lai programmatūra varētu piekļūt tīkla licenču servisiem

Attālināta studiju procesa un tālmācības programmu nodrošināšanai tiek izmantota viena no *Office 365* tiešsaistes lietojumprogrammām *Microsoft Teams*, kas nodrošina gan lekciju vadīšanu tiešsaistē, gan lekciju ierakstu veikšanu, gan arī komunikāciju ar studentiem tiešsaistē.

Papildus *MS Teams* programmai attālinātam studiju procesam LU piedāvā saviem studentiem un darbiniekiem LU tīmekļa videokonferenču sistēmu *BigBlueButton* (turpmāk – BBB sistēma), kas ir atvērta koda tīmekļa tiešsaistes videokonferenču sistēma. BBB nodrošina LU tiešsaistes pasākumu organizēšanas LU personālam, tajā skaitā studējošajiem un LU pasākumu apmeklētājiem, un to var lietot kā integrētu risinājumu gan e-studiju sistēmā (tikai kursā reģistrētie lietotāji), gan ārpus e-studiju sistēmas, kur ir jāpieslēdzas LU tīmekļa konferenču serverim tīmekļa pārlūkprogrammā <https://bbb.lu.lv> (informācija angļu valodā).

LU ir pieejamas divas e-izglītības vides – estudijas.lu.lv un edu.lu.lv. E-studiju vide estudijas.lu.lv ir paredzēta studiju procesa nodrošināšanai un pārvaldībai un e-izglītības platforma edu.lu.lv ir izstrādāta e-izglītības projektiem, pasākumiem un kursiem, kā arī tālmācības programmām.

Abām e-izglītības vidēm tiek izmantota atvērtā koda e-studiju vide MOODLE, kas ir modulāra objekt-orientēta dinamiska mācību vide, un šobrīd ir ne tikai metodiski un pedagoģiski efektīvākais, bet gan arī ekonomiski izdevīgākais e-studiju risinājums. Moodle e-studiju vidē ir izveidoti kursi, kuros studentiem ir pieejami nepieciešamie studiju materiāli un aktivitātes. Mācībspēkiem ir iespējams veikt gan studentu vērtēšanu, gan arī reģistrēt studiju apmeklējumu.

Datu glabāšanai studiju procesā gan studentiem, gan arī darbiniekiem LU nodrošina Office 365 mākoņa pakalpojumu *OneDrive* 1TB apjomā. *OneDrive* ir *Microsoft* mākoņa pakalpojums, kas izveido savienojumu ar visiem lietotāja failiem. Tas ļauj saglabāt un aizsargāt failus, tos kopīgot ar citiem lietotājiem un tiem piekļūt no jebkuras atrašanās vietas visās savās ierīcēs.

Datu pārsūtīšanai LU piedāvā saviem studentiem un darbiniekiem lielapjoma failu pārsūtīšanas sistēmu store.lu.lv (informācija angļu valodā). Šī sistēma ļauj sūtīt failus, ko citkārt lieluma dēļ nevar nosūtīt pa e-pastu, taču nav paredzēta ilglaicīgai failu uzglabāšanai.

Studiju virziena ietvaros nozīmīgs resurss gan studiju procesa, gan pētniecības procesa nodrošināšanai ir psiholoģijas laboratorija, kurā studējošajiem un akadēmiskajam personālam pieejama virkne ierīču specifisku uzvedības un fizioloģisko mērījumu veikšanai, piemēram, mobila EEG ierīce *OpenBCI*, ierīces pulsa un ādas galvaniskās reakcijas mērīšanai, autovadīšanas simulators, programmnodrošinājums emociju atpazīšanai no sejas izteiksmēm u.c. Laboratorijas darbu nodrošina laborants, kas gan izglīto studējošos un akadēmisko personālu par pieejamo ierīču un programmnodrošinājuma izmantošanas iespējām, gan arī sniedz tehnisko atbalstu laboratorijas izmantošanā. Laboratorijas aprīkojums tiek izmantots arī kā uzskates līdzeklis studiju kursu docēšanā. Studējošie savos pētījumos plaši izmanto LU nodrošināto *Question Pro* un *SPSS* programatūru. Uz laboratorijas datoriem un *Exploro* platformā gan studējošo pētījumos, gan arī studiju procesa ietvaros tiek izmantoti dažādi datorizēti kognitīvie testi, kas mēra uzmanību, atmiņu, vadības funkcijas, apstrādes ātrumu u.c. kognitīvos procesus. Studējošajiem un akadēmiskajam personālam pētījumu veikšanai IZPF telpās ir pieejama arī VR apartūra (VR brilles ar acu kustību mērīšanas iespēju, kas šobrīd tiek izmantotas, lai veiktu pētījumus studiju virziena ietvaros realizētā Latvijas Zinātnes Padomes (turpmāk – LZP) Fundamentālo un lietišķo pētījumu (FLPP) projektā “Egocentrisma nosliece autovadītāju spriedumos. Individuālās atšķirības un mazināšanas iespējas”. Virzienā studējošajiem ir arī bijušas iespējas savos pētījumos izmantot Datorikas fakultātes Uztveres un kognitīvo sistēmu laboratorijas aprīkojumu un akadēmiskā personāla atbalstu. Izmantojot pieejamo speciālo IKT aprīkojumu, pārskata periodā izstrādāti vismaz 8 noslējuma darbi, no tiem 5 maģistra un 3 bakalaura darbi: maģistra darbi “Frontālo un parietālo smadzeņu zonu iesaiste intuitīvu morālu lēmumu pieņemšanas procesā atrodoties laika trūkuma apstākļos: EEG vilņu izpēte militāras vides kontekstā”, “Trauksmes un trauksmes sensitivitātes saistība ar vadības funkcijām atkarībā no temperatūras telpā”, “Kardiālās interocepcijas precizitātes mērīšanas noturīgums laikā, atšķirības starp dažādiem stāvokļiem un saistība ar trauksmi”, “Afektīvā stāvokļa atpazīšana pieaugušo runā izmantojot balss augstumu un balss intensitāti”, “Skolēnu kognitīvo spēju un akadēmisko sasniegumu saistība ar ilgtermiņa Covid-19 simptomiem”, un bakalaura darbi “Virtuālo sarunu biedru izvēles saistība ar depresijas radītājiem”, “Nenoteiktības nenoturības saistība ar elektrodermālās aktivitātes rādītājiem”, “Ogļskābās gāzes CO2 ietekme uz cilvēka kognitīvajām spējām”. Pārskata periodā izstrādāti arī vismaz 11 bakalaura un vismaz 5 maģistra darbi, kuros izmantoti datorizēti kognitīvie testi, kas mēra uzmanību, atmiņu, vadības funkcijas, apstrādes ātrumu u.c. kognitīvos procesus. Vairāki studējošie pārskata periodā iesaistījušies DF Uztveres un kognitīvo sistēmu laboratorijas (UKSL) pētījumu īstenošanā, piemēram, 2021. g. apgūstot acu kustību mērījumus ar *UKSL Tobii Pro* acu kustību pieraksta ierīci un asistējot

pēcdoktorantūras pētījumā "Medicīniskā saskarne agrīnas mentālas saslimšanas atklāšanai telemedicīnas sistēmā"; 2022.-2023. g. iesaistoties datu vākšanā un kodēšanā pētījumam «Topoloģija un ģeometrija haptiskā telpā» (UKSL pētījumu projekts "Uztvere modalitāšu dažādībā un valence"); 2023. g. iesaistoties pētījumā «Ģeometrisku formu apvienošana un segmentēšana daļās» (UKSL pētījumu projekts "Uztvere modalitāšu dažādībā un valence").

Var secināt, ka studiju virzienā "Psiholoģija" studējošajiem ir pieejams pasaules līmeņa IKT aprīkojums gan pētījumu veikšanai, gan savu pētniecības prasmju apguvei un attīstībai, un studējošie sadarbībā ar akadēmisko personālu šo aprīkojumu arī aktīvi izmanto. Tas sniedz būtisku ieguldījumu gan studiju procesa, gan pētniecības kvalitātes paaugstināšanā studiju virzienā.

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

Normatīvie akti, kur reglamentēts mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības process

- [Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē](#)
- Latvijas Universitātes profesoru padomes nolikums (pieejama Citi pielikumi)
- Kārtība par nevēlēto mācībspēku un zinātnieku pieņemšanu darbā Latvijas Universitātē (pieejama Citi pielikumi)

LU nosacīti pastāv trīs mācībspēku grupas: mācībspēki, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos, mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji (p. i. un viesdocētāji), kā arī stundu pasniedzēji.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši *Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē*. Saskaņā ar nolikumu, LU pastāv šādi akadēmiskie amati: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, lektors, pētnieks, asistents, zinātniskais asistents.

Lēmumi par noteiktu amata vietu izveidošanas nepieciešamību tiek pieņemti fakultātēs. Konkursi uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem tiek izsludināti atklāti. Informācija par konkursu, t.sk., amata darba uzdevumi, tiek publicēti LU mājas lapā <https://www.lu.lv/par-mums/vakances/>, starptautiski izsludinātas vakances <https://www.lu.lv/en/about-us/vacancies/> (informācija pieejama angļu valodā), kā arī Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā un Nodarbinātības valsts aģentūras vakanču portāla. Konkursā var pieteikties jebkura persona, kura atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām.

Akadēmisko amatu pretendentiem ir jānovada atklātā lekcija, kuru vērtē divi recenzenti un sniedz atzinumu par to. Vēlēšanu procedūru īsteno vai nu atbilstošās struktūrvienības lēmējinstītūcija (asistentu, zinātnisko asistentu, pētnieku, vadošo pētnieku, lektoru un docentu gadījumā – fakultātes dome), bet asociēto profesoru un profesoru gadījumā – atbilstošās jomas profesoru padome. Vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Par personālijām – docenti, lektori, asistenti, vadošie pētnieki, pētnieki un zinātniskie asistenti - tiek balsots aizklāti ar vēlēšanu zīmēm. Par profesoriem un asociētajiem profesoriem tiek balsots atklāti (Pamatojoties uz 05.11.2020. pieņemtajiem Augstskolu likuma 33. panta otrās daļas grozījumiem (stājušies spēkā no 01.01.2021.)). Par ievēlētu atzīstams pretendents, kas ir saņēmis vairāk par pusi klātesošo balsstiesīgo locekļu balsu. Saskaņā ar Augstskolu likumu, docētāji tiek ievēlēti amatā

uz 6 gadu termiņu. Beidzoties ievēlēšanas termiņam, fakultāte lemj par nepieciešamību izsludināt jaunu amata konkursu. Ierobežojumi amata termiņa ieņemšanai nepastāv.

Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t.i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. Pārējās prasības jau atšķiras atkarībā no konkrētā akadēmiskā amata, piemēram, lai pretendētu uz docenta amatu, kā prasība izvirzīta doktora zinātniskais grāds, savukārt asociētajiem profesoriem šīs prasības ir vēl augstākas, t.i., jābūt ievērojamai akadēmiskajai un pedagoģiskajai pieredzei, plašam publikāciju skaitam un pieredzei dalībā zinātniskajos projektos.

Ja pēc struktūrvienības priekšlikuma Senāts nolemj konkursu uz amata vietu neizsludināt, var tikt pieņemts darbā viesdocētājs, savukārt, ja fakultātes attīstības plāniem un vajadzībām atbilstošāks ir stundu pasniedzējs, tad ar šo pasniedzēju tiek noslēgts līgums uz noteiktu periodu (parasti uz kursa docēšanas laiku). Lēmumus, kas saistīti ar kandidātu atlasīšanu, uzrunāšanu un pieņemšanu darbā, šajos gadījumos pieņem struktūrvienības, t.i., fakultātes. Centralizēta šajos gadījumos ir tikai kontrole, kas nodrošina, lai struktūrvienības noteiktais atalgojums atbilstu iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.

Ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu LU vadības pārstāvis slēdz darba līgumu uz visu ievēlēšanas laiku.

Mācībspēku atlases principi paredz, ka dažādu līmeņu amatos nodarbināti speciālisti, kam piemīt augsta līmeņa pedagoģiskās prasmes un iemaņas, kas ir universālas visās studiju programmās; pētnieciskā kompetence, kas nozīmīga akadēmiskās programmās un jo īpaši doktora studiju programmas mācībspēkiem; un psihologa profesionālā kvalifikācija, kas ir izšķiroši svarīga profesionālās programmas realizācijā, kā arī praktiskas ievirzes kursos akadēmiskajā bakalaura programmā. Kopumā šajā akreditācijas periodā kopš 2019.gada rudens nav būtisku izmaiņu mācībspēku skaita ziņā, taču notikusi veiksmīga paaudžu nomaiņa.

Akreditācijas periodā psiholoģijas studiju virziena programmās vēlētos akadēmiskos amatos nodarbināti 30 darbinieki, no tiem kā Psiholoģijas nodaļas mācībspēki ievēlēti 19 darbinieki, 2 veido sadarbību ar studentiem, ieņemot pētnieka amatu. Līdztekus studiju programmu īstenošanā iesaistīti vairāk kā 20 stundu pasniedzēji, tipiski tiem raksturīga neliela pedagoģiskā slodze profesionāli orientētosursos, un docēšana psiholoģijas programmās notiek paralēli aktīvai profesionālai darbībai nozarē. Šo mācībspēku piesaiste ir ārkārtīgi būtiska profesionālās maģistra programmas īstenošanai, dodot iespēju studiju gaitā apgūt prasmes pieredzējušu praktiķu vadībā, saistīt akadēmiskās zināšanas psihologu ikdienas praksē sastopamu problēmu risināšanai.

Akreditācijas perioda sākumā psiholoģijas virziena programmās bija nodarbināti 5 profesori, šajā laikā 3 atstājuši profesora amatu (Sandra Beatrice Sebre un Malgožata Raščevska ieguvušas prof.emeritus goda nosaukumu ar LU Senāta 27.03.2023 lēmumu Nr 2-3/1; Guna Svence psiholoģijas programmās darbu neturpina), 4 ievēlēti profesora amatā no jauna (Baiba Martinsone, Anika Miltuze, Aleksands Koļesovs, Ieva Bite), 1 profesors iesaistīts psiholoģijas bakalaura un doktora studiju programmas realizācijā un LU Psiholoģijas profesoru padomē no radniecīgas nozares (Jurgis Šķilters), 2 profesori turpina darbu līdzšinējā amatā (Ivars Austers, Ģirts Dimdiņš) - tātad akreditācijas perioda beigās studiju virziena realizācijā iesaistīti 6 psiholoģijas nozares eksperti profesora amatā. Akreditācijas perioda sākumā nodarbināti 4 asociētie profesori, no kuriem 1 pārtraucis darba attiecības (Aija Dudkina), 3 ievēlēti augstākā (profesora) amatā, 1 no jauna ievēlēts asociētais profesors (Ieva Stokenberga) - akreditācijas perioda beigās studiju virziena realizācijā iesaistīts 1 psiholoģijas nozares eksperts asociētā profesora amatā.

2021. gada 25. februārī tika pieņemti MK noteikumi Nr.129 "Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība". Saskaņā ar tiem 2021. gada 22.jūnijā notika profesora Ivāra Austera, profesores Sandras Beatrices Sebres (ar LU Senāta 27.03.2023 lēmumu Nr 2-3/11 profesore emeritus) un asociētā profesora Aleksandra Koļesova darbības izvērtēšana, ko veica LU Psiholoģijas profesoru padome, savukārt 2024. gada 26. martā notika profesora Ģirta Dimdiņa darbības izvērtēšana. Visu minēto kvalifikācija tika atzīta par atbilstošu ieņemamajam amatam. Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem un tajos ietvertajām prasībām zinātniskām publikācijām un to citējamībai, 2022.gada 3.maijā profesoru amatā no jauna tika ievēlēta Anika Miltuze, savukārt 2024. gada 21. maijā profesoru amatā pirmo reizi tika ievēlēta Ieva Bite un Aleksandrs Koļesovs. Var secināt, ka jaunu, vienotu zinātnisko darbību apliecināšu kritēriju ieviešana nacionālā mērogā nav atstājusi būtisku iespaidu uz psiholoģijas virzienā nodarbināto akadēmisko darbinieku darba vērtējumu, apliecinot akadēmiskā personāla atbilstošu kvalifikāciju. Tā piemēram, MK noteikumi paredz profesora un asociētā profesora amata pretendentiem sociālajās zinātnēs minimālo Hirša indeksu 1, savukārt psiholoģijas studiju virzienā iesaistīto profesoru un asociēto profesoru Hirša indekss *Scopus* un *Web of Science* datubāzēs ir diapazonā no 3 līdz 8 (vidēji 5,57). Profesori un asociētie profesori pārstāv visas 5 psiholoģijas doktora studiju programmā apgūstamās apakšnozares: vispārīgo (kognitīvo), sociālo, klīnisko, attīstības un personības psiholoģiju, nodrošinot augstas kvalitātes studijas pieredzējušu zinātnieku vadībā.

Docentu amatā ievēlēto darbinieku skaits saglabājies nemainīgs - tie ir 9 docenti, no kuriem šī akreditācijas perioda laikā darbu LU pārtraukuši 2, 1 ievēlēts augstākā (asociētā profesora) amatā, un 3 ievēlēti pirmo reizi (Liena Hačatrijana, Solvita Umbraško, Sanita Šaitere). Kopš iepriekšējās akreditācijas 6 docenti ievēlēti amatā atkārtoti, apliecinot savu kvalifikāciju kā nozares profesionāļi, atklātā nodarbībā demonstrējot atbilstošu pedagoģisko sniegumu, apliecinot profesionālo pilnveidi un saskaņojot akadēmiskās izaugsmes plānu turpmākajiem sešiem gadiem, kas ietver darba uzdevumos minētu noteiktu skaitu indeksētās datubāzēs iekļautu publikāciju sagatavošanu. Kopumā var secināt, ka akreditācijas periodā izdevies nodrošināt augsti kvalificētu mācībspēku piesaisti un izaugsmi visās nozīmīgajās apakšnozarēs, kas ļauj realizēt maģistra programmā 4 studiju jomas atbilstoši Psihologu likumā definētajām psihologu darbības jomām.

Akreditācijas periodā par 1 mācībspēku pieaudzis vēlēto lektoru skaits, visi lektori ir doktoranti vai grāda pretendenti. Akreditācijas periodā tika ievēlēti divi pētnieki (PhD un PhD kandidāts), kas līdztekus pētnieciskam darbam sniedza ieguldījumu kā mācībspēki, no kuriem viens turpina darbu psiholoģijas virzienā (Mārtiņš Priedols), bet otrs (Edmunds Vanags) pārtraucis darba attiecības ar LU. Studiju programmas realizācijā ļoti veiksmīgi tiek iesaistīti doktoranti un doktora grāda pretendenti. Psiholoģijas nodaļā vēlēta personāla vidējais vecums ir 48,7 gadi, un puse (11 no 22) no akadēmiskā personāla pārstāvjiem ir jaunāki par 50 gadiem, kas liecina par labu mācībspēku ataudzes potenciālu. Kopumā var secināt, ka ir izdevies saglabāt psiholoģijas studiju virziena mācībspēku kodolu, vienlaikus nodrošinot akadēmiskā personāla ataudzi.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

LU Stratēģijā 2021. – 2027. uzsvērts, ka uz attīstību un izcilību orientētas personāla politikas mērķis ir nodrošināt akadēmiskā un vispārējā personāla attīstību, izaugsmi un atjaunotni, izveidot uz sniegumu balstītu personāla vadības sistēmu, kas ietvers arī konkurētspējīgu un motivējošu personāla atalgojumu, pilnveidot akadēmiskā personāla karjeras attīstības iespējas, izveidot vietējā un ārvalstu akadēmiskā personāla, kā arī jauno talantu piesaistes sistēmu un veicināt starptautisko mobilitāti.

LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumiem Nr. 569 “Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”, kuros 16.punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”, kā arī Ministru kabineta 25.02.2021. noteikumiem Nr. 129 “Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība”.

LU akadēmiskā personāla kvalifikācijas prasības un uzdevumi iekļauti *Nolikumā par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē* (LU Senāta 31.01.2022. lēmums Nr.11), savukārt LU akadēmiskā personāla darba kvalitāte/sniegums tiek vērtēta/-s sasaistē ar *Latvijas Universitātes akadēmiskā darba samaksas nolikumu* (LU Senāta 30.05.2016. lēmums Nr.14) un *Latvijas Universitātes zinātniskā personāla atalgojuma noteikšanas nolikumu* (LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 71).

LU Akadēmiskais departaments, LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes (IZPF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs (PPIC) ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU IZPF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” u.c.

Akreditācijas periodā Psiholoģijas nodaļas mācībspēki aktīvi papildinājuši savu pedagoģisko kompetenci, laika posmā no 2019. līdz 2022.gadam SAM projekta ietvaros 13 mācībspēki piedalījušies kopumā 32 dažādos pedagoģiskās kompetences paaugstināšanasursos, tostarp pilnveidojot prasmes pielietot dažādus nozarei atbilstošus pedagoģiskos risinājumus digitālā vidē, izmantot *Moodle*, efektīvi strādāt tiešsaistē un ar jaukta tipa mācību pieejām, pilnveidojot publikās runas, līderības, digitālās medijpratības, komercializācijas un zinātniskās publicitātes prasmes.

Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu.

Šajā darbā Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem un programmu direktoriem lieti noder ciešā sadarbība ar izglītības zinātņu nozares ekspertiem fakultātes ietvaros.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”.

Akreditācijas periodā 50% mācībspēku ir uzlabojuši savas angļu valodas prasmes, 11 psiholoģijas

nodaļas mācībspēki izmantoja SAM projekta piedāvātās iespējas un apmeklēja 216 h kursu "Akadēmiskā personāla profesionālās angļu valodas prasmju pilnveide darbam studiju vidē" atbilstoši savas valodas prasmju līmenim un 7 ieguva atbilstošu apliecinājumu, nokārtojot pārbaudījumu (no tiem 4 ieguva valodas apguves apliecinājumu C1 līmenī, 2 B2 līmenī, 1 B1 līmenī). Pārējie mācībspēki turpina valodas apguvi citosursos.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti, katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”.

Psiholoģijas studiju virzienā iesaistīto jauno mācībspēku sagatavošanā un pārraudzībā iesaistās pieredzējuši kolēģi - jaunie mācībspēki darbu uzsāk, asistējot pieredzējušākam kolēģim vai docējot paralēlās grupās pieredzējuša kolēģa vadībā, regulāri sazinoties un pārrunājot labo praksi, iespējamās grūtības un to risinājumus. Jaunajiem pasniedzējiem, doktorantiem, atbalstu sniedz viņu promocijas darba vadītājs, savukārt stundu pasniedzējus konsultē programmas direktors.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programma „Akadēmiskā personāla koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība.

Mācībspēku profesionālās kvalifikācijas attīstības un pilnveides nolūkos tiek izmantota atvērto nodarbību pieeja, kurā kolēģi hospitē viens otra vadītās nodarbības vismaz vienu reizi ievēlēšanas periodā. Novērojumi tiek koleģiāli pārrunāti pēc nodarbības, sniedzot atgriezenisko saiti un specifiskus ieteikumus. Tie tiek protokolēti un izmantoti individuālā attīstības plāna veidošanai. Regulāri tiek rīkoti pieredzes apmaiņas semināri, kas veltīti atsevišķiem pedagoģiskā darba aspektiem: piemēram, studentu pastāvīgā darba organizācijai, vērtēšanai, studentu iesaistei mācību vidē.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”.

Mācībspēki, kas strādā ar vienu kursu, saskaņo sava kursa tematisko plānu un veicamos uzdevumus, kā arī iespēju robežās - starppārbaudījumu plānojumu. Jāuzsver, ka pirmā kursa studenti psiholoģijas programmās apgūst kursus, kas veltīti ne tikai akadēmisko, bet arī caurviju kompetenču (komunikācijas un sadarbības prasmju) apguvei, tāpēc adaptācija notiek daudz vieglāk, arī pateicoties mācībspēku saskaņotām prasībām un sadarbības kā vērtības iedzīvināšanai, sākot no pirmajām studiju dienām, kas tipiski veltīta savstarpējam iepazīšanās un saliedēšanas procesam, kā arī detalizētam izklāstam par studiju procesa norisi.

Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes, savstarpēji dalīties pieredzē.

Ar Eiropas Savienības finansējumu laika posmā no 2018. līdz 2023. gadam tika īstenotas vairākas mācību programmas docētājiem:

1. Tiesīsaistes mācību izstrāde un mācību satura digitalizācija (mērķa grupa - akadēmiskais personāls);
2. Inovācijas mācību procesa kvalitātes uzlabošanai (mērķa grupa - akadēmiskais personāls);
3. Akadēmiskais godīgums (mērķa grupa - studiju virzienu un studiju programmu direktori).

No studiju virziena LU organizētajās mācībās par akadēmisko godīgumu iesaistījās Psiholoģijas nodaļas vadītāja Ieva Stokenberga un profesore Anika Miltuze. IZPF līmenī organizētajās mācībās par akadēmisko ētiku iesaistījās virziena akadēmiskā personāla pārstāvji Ģirts Dimdiņš un Ieva Bite.

Visi mācībās iesaistītie virziena pārstāvji tālāk zināšanas nodeva virziena akadēmiskajam personālam. Iegūtās zināšanas tika arī izmantotas jauna studiju kursa–Akadēmiskā un profesionālā ētika psiholoģijā (Psih1108)--izstrādē, pētnieciskās ētikas izvērtēšanas sistēmas izstrādē fakultātes ietvaros, kā arī tiek pielietotas fakultātes ētikas komisijas pētījumiem ar cilvēku iesaisti ikdienas darbā.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Akadēmiskais departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no fakultātes vadības. Raksturīgs, ka arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

LU akadēmiskā personāla profesionālās darbības pilnveides aktivitātes ir iekļautas Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānā 2018. - 2024. gadam.

Lai noskaidrotu LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides vajadzības pedagoģiskās darbības jomā, LU Studiju departaments 2017. g. nogalē un LU SAPP 2020. gada 1. ceturksnī, kā arī 2021. gada pavasarī veica akadēmiskā personāla, t.sk. studiju virzienu vadītāju un studiju programmu direktoru aptauju, kuras rezultāti ņemti vērā, izstrādājot mācību plānu akadēmiskā personāla kompetenču pilnveidei, tai skaitā projekta darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. 1.kārtas "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē", 2.kārtas - "Latvijas Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" motivēts, mūsdienīgs un konkurētspējīgs akadēmiskais personāls" un 3.kārtas "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" ietvaros (turpmāk projekts - "Izaugsme un nodarbinātība") , lai efektīvi tiktu plānota un nodrošināta akadēmiskā personāla kompetenču paaugstināšana. Plānotie sasniegtie rezultāti līdz 2023. gada decembrim:

- pilnveidota LU akadēmiskā personāla piesaistes un atlases sistēma;
- samazināts mācībspēku vidējais vecums un vecuma struktūra tuvojas ES vidējam līmenim^[1], sasniežot rādītāju, ka vismaz 1/3 daļa akadēmiskā personāla ir vecuma grupā no 35 līdz 49 gadiem (psiholoģijas virziena ietvaros puse no vēlētā akadēmiskā personāla ir šajā vecuma diapazonā);
- uzlaboti zinātniskās darbības rādītāji;
- izstrādāts un ieviests akadēmiskā un zinātniskā personāla atjaunotnes un pēctecības sistēmas modelis;
- izstrādāta un ieviesta LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēma.

Plānojot akadēmiskā personāla ataudzi un attīstību, LU vērš vienlīdz lielu uzmanību spējīgāko studentu identificēšanai LU studiju programmās un viņu motivācijai jau studiju laikā iesaistīties akadēmiskajā darbā (saistītā gan ar docēšanu, gan pētniecību). Šajā kontekstā LU ir izstrādājusi prasības un atlases nosacījumus jauno doktorantu piesaistei projekta - "Izaugsme un nodarbinātība" (specifiskā atbalsta mērķis "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās") ietvaros:

1. Akreditētas doktorantūras studiju programmas pēdējā kursā studējošs doktorants, kā arī Latvijas valstspiederīgs doktorants, kas studē ārpus Latvijas akreditētā doktorantūras studiju

- programmā, un zinātniskā grāda pretendents;
2. Sekmīgi apgūts pirmajos divos/trijos studiju gados nepieciešamais kredītpunktu skaits/ zinātniskā grāda pretendents – sekmīgi pabeigta doktorantūra;
 3. Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē ar prezentāciju/ziņojumu;
 4. Vismaz viena zinātniskā raksta publicēšana starptautiskā izdevumā;
 5. Angļu valodas prasmes vismaz C1 līmenī;
 6. Sekmīga promocijas eksāmena angļu valodā nokārtošana;
 7. Promocijas darba vadītāja pozitīva atsauksme par doktorantu kā potenciālu docētāju;
 8. Līdera iezīmes un interese par LU pētniecību un kursu docēšanu.

Domājot par ārvalstu akadēmiskā personāla ataudzi un attīstību, LU ir izstrādājusi prasības un atlases nosacījumus ārvalstu akadēmiskā personāla piesaistei:

1. Personas, kas iepriekšējo piecu gadu laikā bija nodarbinātas akadēmiskā amatā kādā no akreditētām ārvalsts augstskolām;
2. Attiecīgās zinātnes nozares doktora grāds vai tai pielīdzināms doktora zinātniskais grāds;
3. Amatam atbilstoša zinātniskā un akadēmiskā darba pieredze;
4. Prasme darboties e-studiju interneta vidē;
5. Dalība vismaz trijās starptautiskās konferencēs ar prezentāciju/referātu;
6. Publicētas monogrāfijas un zinātniskie raksti, tai skaitā starptautiskos izdevumos ar aprēķinātu citējamību (vismaz trīs);
7. Līdzdalība vai dalība pētniecības projektos;
8. Teicamas svešvalodu, īpaši angļu valodas, zināšanas, prasme lietot tās studiju un metodiskajā darbā.

Doktorantūras studiju programmā šajā akreditācijas periodā uzsākuši studijas 2 psiholoģijas bakalaura programmas absolventi, kuri pēc tam devās studēt maģistrantūrā ārzemēs (Nīderlandē) un ieguva tur maģistra grādu ar specializāciju kognitīvajā neirozinātnē (Anita Zdanoviča) un klīniskajā neiropsiholoģijā (Armands Zelčs). Viens no tiem jau sekmīgi uzsācis darbu psiholoģijas bakalaura programmā, otru plānots iesaistīt docētāja darbā 2024.gada rudenī. Tādā veidā tiek lieliski izmantota iespēja bagātināt psiholoģijas programmu mācībspēku kvalitāti ar ārvalstīs iegūtu augsta līmeņa kvalifikāciju jomās, ko Latvijā pagaidām nevar apgūt. Tiek uzturēti kontakti ar vēl citiem ārvalstīs studējošajiem, lai stiprinātu saikni ar Latvijas Universitāti un varētu nākotnē potenciāli iesaistīt jaunos speciālistus ar augstu kvalifikāciju, starptautisku pieredzi un latviešu valodas zināšanām, kas joprojām ir obligāta prasība darbam LU.

Akreditācijas periodā psiholoģijas studiju virziena realizācijā ar 4 līdz 9 mēnešu darba līgumu ir bijuši iesaistīti 4 augsti kvalificēti viesprofesori (Vims de Mejs, Bandžio Pinna, Či Nakatani, Kīss van Lēvens), sniedzot ieguldījumu visu līmeņu studiju programmās.

Izstrādājot studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, tika apkopota informācija par iesaistīto docētāju izmantotajām izaugsmes veicināšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām pārskata periodā, kuru rezultāti apkopoti 2.3.6.1. tabulā.

2.3.6.1. tabula

Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas) novērtējums

Nr.	Kritēriji/akadēmiskais gads	2019-2023
1.	Valodas prasmju pilnveide	50%

2.	Augstskolu didaktika (apmācības)	21%
3.	Dažādu vasaras skolu apmeklējums	18%
4.	Lekciju un studiju kursu docēšana Erasmus un Erasmus + programmu ietvaros	36%
5.	Dalība Erasmus vai citās personāla pilnveides programmās	18%
6.	Starptautisko zinātnisko konferenču apmeklēšana (klausīšanās)	75%
7.	Nacionālā līmeņa zinātnisko konferenču apmeklēšana (klausīšanās)	75%
8.	Dalība dažādos semināros	96%
9.	Dalība profesionālajās organizācijās	82%
10.	Dalība dažādās darba grupās (normatīvo aktu pilnveide u.c.)	57%
11.	Dalība tālākizglītības organizēšanās un tās nodrošināšanā	57%
12.	Dalība dažādās starptautiska mēroga zinātniskajās redkolēģijās	18%
13.	Dalība dažādās nacionāla mēroga zinātniskajās redkolēģijās	29%
14.	Dalība dažādās starptautiska mēroga organizācijas komitejās	14%
15.	Dalība dažādās nacionāla mēroga organizācijas komitejās	29%
16.	Darbs profesionālo organizāciju eksaminācijas komisijās	32%
17.	Atzinumi dažādām institūcijām	46%
18.	Vieslekciju organizēšana	21%
19.	Datorprasmju, moodle utml. apmācības	43%
<i>Detalizētāka informācija atspoguļota mācībspēku CV (sk. 7. piel.)</i>		

2.3.6.1. tabulā redzama virziena mācībspēku proporcija, kas pārskata periodā vismaz vienreiz izmantojusi attiecīgo didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespēju. Redzams, ka populārākās aktivitātes bijušas dalība dažādos semināros, dalība nacionāla līmeņa un starptautiskās konferencēs, dalība profesionālajās organizācijās, dažādās darba grupās, kā arī tālākizglītības organizēšana un nodrošināšana. Tāpat virziena mācībspēki aktīvi pilnveidojuši savas svešvalodu prasmes un datorprasmes. Kopumā dati rāda aktīvu mācībspēku iesaisti dažādās prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas celšanas aktivitātēs, lai paaugstinātu savu profesionālo

kompetenci, tostarp veltot šādām aktivitātēm ne tikai darba laiku, bet arī savu brīvo laiku un līdzekļus. Šāda mācībspēku iesaiste liecina par akadēmiskā personāla pašpilnveides motivāciju un būtiski veicina virziena studiju darba un pētniecības ilgtspēju.

[1] Eurydice ziņojums "Augstākās izglītības modernizācija Eiropā: akadēmiskais personāls 2017" (Modernisation of Higher Education in Europe: Academic Staff - 2017).

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Lielākajai daļai vēlēto akadēmiskā personāla pārstāvju Psiholoģijas nodaļā ir doktora grāds psiholoģijā, izņemot vienu docētāju, kuram ir doktora grāds pedagogijā un 3 docētājus, kam ir maģistra grāds psiholoģijā (visi ir vai nu doktora studiju programmā studējošie vai doktora grāda pretendenti). Lielākajai daļai citu nodaļu vai fakultāšu docētājiem, kuri ir iesaistīti Psiholoģijas virziena kursu docēšanā, ir doktora grāds docējamajam kursam atbilstīgajā zinātnē. Kā stundu pasniedzēji atsevišķu kursu docēšanā tiek piesaistīti pieredzējuši profesionāļi psiholoģijas jomā vai citās saistītās jomās, kuriem ir vismaz maģistra grāds psiholoģijā vai docējamajam kursam atbilstīgā zinātnē (un tam atbilstīga profesionālā kvalifikācija) un ievērojama praktiskā darba pieredze attiecīgā jomā.

Studiju virziena mācībspēku angļu valodas zināšanas ļauj docēt atsevišķas studiju programmu daļas (studiju kursus) angļu valodā, kas jau vairākus gadus tiek darīts gan bakalaura, gan maģistra studiju programmu līmenī. Doktora studiju programmas realizācijā iesaistīto docētāju angļu valodas zināšanas ļauj šo programmu pilnībā realizēt angļu valodā. Studiju programmās nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā.

Akadēmiskā personāla slodze tiek aprēķināta pēc principa, ka no kopējās gada slodzes 1600 stundu apmērā 1000 stundas tiek veltītas akadēmiskajam darbam un 600 stundas darbam zinātniskās pētniecības projektos. Akadēmiskā darba slodzē ietilpst arī maģistra darbu (24 h/gadā) un promocijas darbu (50 h/gadā) vadīšana un promocijas darbu recenzēšana (20 h/darbu). Lektoriem un asistentiem bez zinātniskā grāda zinātniskajam darbam pielīdzina arī metodisko un pētniecisko darbu jaunu studiju materiālu izstrādāšanai (līdz 20 h/semestri). Ja kāds no mācībspēkiem ieņem arī administratīvo amatu, darbs administratīvajā amatā tiek iekļauts attiecīgā docētāja slodzē, piemēram, studiju programmas vai studiju virziena vadīšanai paredzētas 4 h nedēļā, nodaļas vadīšanai--10 h nedēļā.

Kopumā šāds slodzes sadalījums atbilst izvirzītajiem psiholoģijas virziena attīstības mērķiem - kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs, nodrošināt darba tirgu ar augsta līmeņa psiholoģijas speciālistiem un kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu psiholoģijas un starpdisciplināru pētniecības centru. Slodzes sadalījums dod priekšroku akadēmiskajam darbam, tādējādi par prioritāriem izvirzot pirmos divus mērķus, tomēr nodrošinot laika un cilvēkresursus arī trešā mērķa sistemātiskai sasniegšanai.

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un

psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

LU studējošajiem ir pieejams akadēmiskais atbalsts, karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts.

Akadēmiskā atbalsta mērķis ir nodrošināt studējošajiem informāciju un konsultācijas par studiju jautājumiem visā studiju periodā. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu (studiju programmas saturu, studiju kursu izvēli, LU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem), informēšanu par kursu docētāju konsultācijām, konsultācijas un seminārus par studiju prasmju apgūšanu (pierakstu veikšanu, zinātniskās literatūras lasīšanu, aktīvo klausīšanos, eksāmenu trauksmēm, laika plānošanu un bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu).

Akadēmisko atbalstu studējošiem akadēmiskos jautājumos centralizēti nodrošina LU Studiju servisa departaments un atbildīgās personas fakultātēs: studiju programmas direktors, kurators, mentors, lietvedis, studiju kursu docētāji, kā arī Studentu padome un fakultāšu studentu pašpārvalde. Konsultācijas par bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu nodrošina LU Bibliotēka. 2.3.8.1.tabulā var redzēt studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemērus.

2.3.8.1.tabula

Studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemēri

Struktūrvienības vai personāls	Galvenie uzdevumi
Fakultāšu studentu pašpārvalde	Pārstāv studējošos LU ietvaros un ārpus tās nacionālajā un starptautiskajā līmenī, aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos, līdzdarbojas fakultātes domē, deleģē pārstāvjus studiju virziena padomei, kā novērotāji piedalās pārbaudījumos.
Kurators	Informē studējošos par aktualitātēm studiju procesā, sniedz individuālu atbalstu tiem studējošajiem, kuriem ir grūtības iekļauties LU akadēmiskajā vidē un iniciē adaptācijas un saliedēšanas pasākumus.
Lietvedis, studiju padomnieks	Sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtot studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).
Mentors	Vecāko kursu students, kurš pirmā kursa studentiem palīdz adaptēties studiju vidē un dalās ar savu pieredzi.
Studentu padome (SP)	SP darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses. SP pārstāv studējošo intereses akadēmiskajos jautājumos, ievēlot studējošo pārstāvjus LU lēmējinstīcijās, izskatot jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un tā pilnveidošanu.

Studiju programmas direktors	Organizē un vada studiju programmas izstrādi atbilstoši konkrētās zinātnes vai tautsaimniecības nozares prasībām, sadarbojas ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, izvērtē un apstiprina studējošo izvēlētos individuālos studiju moduļus un individuālos studiju plānus u.c.
Studiju servisa departaments	Organizē uzņemšanas procesu, konsultē fakultātes un studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, mentoru apmācību, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Karjeras attīstības atbalsta mērķis ir ar dažādu pakalpojumu atbalstu nodrošināt indivīdam iespēju jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās. Karjeras attīstības atbalstu nodrošina LU Studiju servisa departamenta Karjeras centrs sadarbībā ar fakultātēm.

Karjeras centrs studējošiem nodrošina šādus pakalpojumus:

- Individuālās konsultācijas turpmāko studiju un profesijas izvēlei, individuālā karjeras plāna izstrāde, atbalsta nodrošināšana pārejai starp dažādiem izglītības līmeņiem un no izglītības uz darba tirgu;
- Semināri karjeras plānošanas prasmju attīstībai („Karjeras plānošanas un attīstības prasmju pilnveidošana”, „Mana pirmā darba intervija”, „Stresa menedžments” u.c.);
- Interneta resurss – Karjeras centra mājas lapa (informācija pieejama gan latviešu, gan angļu valodā) <https://www.karjera.lu.lv/> un <https://www.karjera.lu.lv/en/> (informācija pieejama angļu valodā) nodrošina aktuālo informāciju par karjeras plānošanas jautājumiem, informāciju par profesijām un darba tirgu;
- Elektroniskais resurss „E-karjera” <https://e-karjera.lu.lv/>, kas nodrošina iespēju īsā laikā studējošiem atrast sev prakses un darba vietas, ievietojot savu personīgo CV datu bāzē un darba devējiem atrast darbiniekus, ievietojot datu bāzē informāciju par vakancēm uzņēmumā.

Psiholoģisko atbalstu nodrošina Studiju servisa departaments. Psihologs-konsultants sniedz psiholoģisko atbalstu studējošajiem jebkādu studiju gaitā radušos personisko un mācību problēmu risināšanā (attiecību problēmas, konfliktu risināšana, emocionālās grūtības). Psihologs nodrošina individuālās konsultācijas un konsultācijas pa telefonu.

Studējošajiem no ārvalstīm sadarbībā ar ESN (*Erasmus student network*) tiek rīkoti speciāli pasākumi, lai iepazītos ar vietējiem studentiem, Latvijas kultūru un tradīcijām.

Savukārt sadarbībā ar apvienību “Apeirons” ir veikts infrastruktūras invertējums par pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Iegūtie rezultāti tiek ņemti vērā gan jaunās infrastruktūras izbūvēšanā, gan studiju programmu nodrošinājuma veidošanā.

IZPF darbojas Psiholoģiskās palīdzības centrs, kas sniedz psiholoģisko palīdzību arī studējošajiem, lai noteiktu grūtību cēloņus un palīdzētu rast risinājumus to pārvarēšanā.

Studiju virzienu “Psiholoģija” studentiem nozīmīgu atbalstu ikdienā sniedz gan akadēmiskais, gan vispārējais personāls.

Lai studiju vide būtu sakopta un droša, par to rūpējas saimnieciskais personāls. IZPF saimniecisko personālu ikdienā veido: ēkas pārvaldnieks, ēkas dežurants (3), sētnieks, apkopējas – šie darbinieki ietilpst LU Infrastruktūras apsaimniekošanas nodaļā – nav tieši pakļauti IZPF administrācijai.

Remontstrādnieks, santehniķis, elektriķis u.tml. darbinieki tiek piesaistīti pēc nepieciešamības no LU Infrastruktūras apsaimniekošanas nodaļas. Fakultātes apsardzi nodrošina ārpkalpojums.

Studiju virziena īstenošanā un tieši vai netieši atbalsta sniegšanā studentiem ir iesaistīts arī katrs IZPF vispārējā personāla pārstāvis: dekāne, prodekānes (studiju un zinātnes), izpilddirektors un viņa vietiece, nodaļas vadītāja, studiju virziena vadītājs, programmu direktori, studiju metodiķi, ārējo sakaru koordinatore (Erasmus+), IT speciālists, fakultātes sekretārs.

Nozīmīgu atbalstu studējošajiem nodrošina IZPF Studiju servisa centra metodiķi. Darbā ar studējošajiem viņu pienākums ir:

- konsultēt par studiju procesu, studiju plāniem, nodarbību sarakstiem, kredītpunktu ieguves nosacījumiem;
- konsultēt par studējošā kredītu, studējošā maksas atvieglojumiem, LU struktūru, studiju maksu, iespējamo eksmatrikulāciju utt.;
- konsultēt par individuālās studiju programmas / plāna veidošanu;
- organizēt studentu pierakstīšanos studiju virzieniem / grupām, reģistrēšanos izvēles kursiem;
- sagatavot dokumentāciju studiju formu vai studiju programmu/apakšprogrammu maiņu gadījumos;
- informēt par budžeta finansētajām studiju vietām, rotācijas kārtību.

Tāpat metodiķi palīdz risināt citas individuālas un iesniegumos neatspoguļotas problēmas, palīdzot komunikācijā ar docētājiem, uzklusot studējošo sūdzības vai ierosinājumus, sniedzot padomus, kā rīkoties un kur meklēt atbalstu problēmsituācijās, kas var būt saistītas ne vien ar akadēmiskiem parādiem un finansiāliem sarežģījumiem, bet arī ar attiecībām ar kursabiedriem vai docētājiem, dzīvi galvaspilsētā, profesionālās prakses vietu, pētniecības interesēm, ārpusstudiju aktivitātēm utt.

Studiju virziena studentu intereses pārstāv arī IZPF Studentu pašpārvalde. Tās uzdevums ir pārstāvēt fakultātes studējošos gan LU, gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī, pārstāvēt studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos LU un citās valsts un saimnieciskās iestādēs. Studentu pašpārvalde veicina akadēmisko godīgumu, informējot studentus par plaģiāta draudiem, uzklusa sūdzības un risina problēmas, kā arī fakultātes vai universitātes līmenī risina jautājumus, kas ir saistīti ar studentu tiesībām vai interesēm.

Kopumā studiju virziena studiju programmās studējošajiem ir pieejamas vairākas daudzveidīgas atbalsta formas un pasākumi, kas sekmē studējošo iekļaušanos augstskolā.

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Zinātniskā pētniecība psiholoģijas studiju virziena ietvaros tiek veikta attīstības, izglītības, klīniskās, sociālās, kā arī vispārīgās un kognitīvās psiholoģijas apakšnozarēs. Pārskata periodā pētījumu virzienus un tēmas noteica gan jau esošās pētījumu iestrādes un virziena akadēmiskā personāla pētnieciskās intereses, gan arī līdzekļu pieejamība projektu ietvaros konkrētu tēmu pētniecībai. Lielu lomu pārskata periodā ir spēlējusi akadēmiskā personāla dalība starpdisciplināros pētniecības

projektos, sadarbojoties ar citu zinātņu un publiskā sektora pārstāvjiem. Kā būtiskākie pētījumu virzieni pārskata periodā minami starpdisciplināri pētījumi par COVID-19 dažāda veida sekām, sociāli-emocionālo attīstību un sociāli-emocionālo mācīšanos, politisko uzticēšanos, patriotisma un nacionālisma psiholoģiskajiem aspektiem, autovadītāju uzvedību, studējošo caurviju kompetenču novērtēšanu u.c.

Pārskata periodā psiholoģijas virziena akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības aktivizēšana tika definēta kā viena no virziena attīstības prioritātēm. Psiholoģijas virziena stratēģijas pilnveidošanai veltītā īpašā Psiholoģijas nodaļas personāla sapulcē tika definētas konkrētas darbības pētniecības intensificēšanai ierobežota finansējuma apstākļos ar izmērāmiem rezultātiem. Akadēmiskajam personālam tika dots uzdevums papildus projektu piesaistei aktīvi meklēt iespējas iesaistīties gan jau esošos starptautiskos pētniecības projektos, piedaloties tajos ar pētniecisko datu vākšanu un apstrādi, publikāciju sagatavošanu u. tml., gan arī aktīvi iesaistīties tīklošanas aktivitātēs un projektos, piemēram, *European Cooperation in Science & Technology* (COST) akcijās. Gan pateicoties sistemātiskam darbam pie pētniecības attīstības, gan arī zinātnes finansējuma pieaugumam (salīdzinājumā ar iepriekšējiem akreditācijas periodiem) var apgalvot, ka pētnieciskās darbības aktivizēšanu kā prioritāti ir izdevies sekmīgi realizēt.

Kopumā pētniecības virzienu attīstība pārskata periodā vērtējama kā atbilstīga virziena attīstības mērķim – veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību. Tā arī atbilst attiecīgi LU pamatdarbības attīstības stratēģiskajam mērķim M1, kas vērsts uz LU kā starptautiski atzīta zinātnes centra attīstību un nostiprināšanu. Ņemot vērā būtisku lietišķo un starpdisciplināro pētījumu īpatsvaru, virziena ietvaros veiktā zinātniskā pētniecība arī veicina LU stratēģiskā mērķa M3—Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats—sasniegšanu. Ilgtermiņā šāda pētniecības attīstības dinamika ļaus studiju virzienam kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu psiholoģijas un starpdisciplināru pētniecības centru, specializējoties satiksmes psiholoģijas, izglītības psiholoģijas, ekonomikas psiholoģijas un biheiviorālās ekonomikas un politiskās psiholoģijas pētījumos, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu izstrādē, adaptācijā un standartizācijā. Šis pārskata periods iezīmē uzsvāru maiņu pētniecības prioritātēs virziena ietvaros—ja līdz šim zinātniskā pētniecība tika lielā mērā realizēta, sekojot pieejamā finansējuma iespējām un pakārtojot akadēmiskā personāla zinātniskās intereses aktuālajiem projektiem, tad uzlabojoties situācijai ar zinātnes finansējumu valstī un akadēmiskajam personālam demonstrējot savu pētniecības kapacitāti caur augsta līmeņa publikācijām, paredzams, ka lielāku lomu pētniecībā spēlēs jaunu projektu piesaiste atbilstīgi specifiskām akadēmiskā personāla pētniecības interesēm un pētījumu iestrādēm.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu tiek realizēta četros veidos:

- studējošajiem (īpaši jaunāko kursu studentiem, psiholoģijas ievadkursu un pamatkursu klausītājiem) ir iespējas piedalīties virziena akadēmiskā personāla veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem, gan brīvprātīgi, gan arī atsevišķu kursu ietvaros ar iespēju par dalību nopelnīt kredītpunktus, tādējādi labāk iepazīstot pētniecības procesu;
- studējošie tiek iesaistīti pētniecības darbā kursa darbu, bakalaura darbu, maģistra darbu un

promocijas darbu izstrādes laikā, kā arī dodot iespēju strādāt pētniecības projektos atbilstīga finansējuma pieejamības gadījumā;

- virziena docētāji izmanto gan savu, gan kolēģu pētījumu rezultātus un atziņas kursu docēšanā, atsaucoties uz tiem paralēli un papildus citviet pasaulē veikto pētījumu un atziņu aprakstam, lai ilustrētu konkrētu psiholoģisku fenomenu izpausmes Latvijas kultūrvidē;
- studējošajiem ir iespēja savos pētījumos izmantot psiholoģijas laboratorijas aparāturu un kognitīvo procesu testu baterijas aprīkojumu.

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu atbilst psiholoģijas izglītībā pasaulē pieņemtajai praksei un vērtējama kā atbilstīga studiju virziena attīstības mērķa – veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību – sasniegšanai.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Starptautiskā sadarbība pētniecībā virziena ietvaros ir bijusi diezgan stabila pārskata periodā. Katrā akadēmiskajā gadā bijuši vismaz 3 starptautiski pētniecības projekti, atsevišķos gados arī vairāk. Kā būtiskākie starptautiskie sadarbības piemēri minami Baibas Martinsones vadītie projekti *International Awards Program of the Society for the study of School Psychology (SSSP)* finansētais projekts “Starpkultūru skolas klimata pētījums” sadarbībā ar Konektikutas universitāti ASV, kurā tika veikta skolas klimata aptaujas adaptācija un validācija Latvijā, un starptautiska pētniecības iniciatīva “Globālās perspektīvas par skolotāju labklājību un garīgo veselību pēc COVID-19 pandēmijas” (vadošie partneri Vovikas Universitāte, AK, Tulainas Universitāte, ASV, un Džordžijas Štata Universitāte, ASV), kā arī Erasmus+ projekti ar Baibas Martinsones dalību “Mācīšana būt: Atbalstīt skolotāju profesionālo izaugsmi un labklājību sociālās un emocionālās mācīšanās jomā” un “Mācīšanās būt: prakses un metodoloģiju izstrāde sociālo, emocionālo un veselības prasmju novērtēšanai izglītības sistēmās/Learn2be” un Latvijas Lietuvas Taivānas projekts “Skolas vecuma bērnu interneta lietošana saistībā ar sociāli emocionālo attīstību un vecāku praksi Latvijā, Lietuvā un Taivānā: garengriezuma pētījums” (arī ar Anikas Miltuzes dalību). Tāpat svarīgi minēt Andas Gaitnieces-Putānes un Allas Plaudes dalību ekspertu statusā Eiropas Savienības Erasmus+ programmas Pamatdarbības Nr.2 (KA2) stratēģiskās partnerības projektā “Atbalsts skolotāju pielāgošanās spējām nodrošināt kvalitatīvas tiešsaistes mācības”.

Papildus dalībai pētniecības projektos, pārskata periodā akadēmiskā personāla pārstāvji ir izmantojuši iespējas iesaistīties starptautiskās pētniecības aktivitātēs un tīklos. Kā piemērus var minēt Ģirta Dimdiņa sadarbību ar divām Austrālijas universitāšu pētnieku grupām starpkultūru pētniecības projektu ietvaros–datu vākšanu starptautiskam pētniecības projektam Melburnas Universitātes (Austrālija) pētnieka Broka Bastiana vadībā 2019. gadā un datu vākšanu starptautiskam pētniecības projektam Kvīnslendas Universitātes (Austrālija) pētnieču Jolandas Jetas un Kimas Petersas vadībā, kā arī dalību abu pētījumu rezultātu aprakstīšanā un publicēšanā. Tāpat labs šādas sadarbības piemērs pārskata periodā bija Edmunda Vanaga iesaistīšanās datu vākšanā starptautiskam pētījumam par cilvēku rīcību COVID-19 apstākļos pētniecības projekta *International Collaboration on the Social & Moral Psychology of COVID-19 Project* ietvaros, kuras rezultātā tika publicētas vairākas augsta līmeņa publikācijas.

Nākamajā akreditācijas periodā plānots turpināt attīstīt starptautisko sadarbību zinātniskās pētniecības jomā jau esošajos virzienos: (1) izmantot esošos starptautiskos kontaktus jaunu pētniecības grantu pieteikumu sagatavošanai un iesniegšanai (piemēram, Apvārsnis Eiropa programmas ietvaros), sk. 1.2.1. punktu virziena attīstības plānā; (2) iekļauties jau funkcionējošās starptautiskās pētniecības grupās un jau esošās pētniecības aktivitātēs (piemēram, datu vākšanā starptautiskiem projektiem), sk. 1.7. punktu virziena attīstības plānā; (3) meklēt un veidot jaunus starptautiskos pētniecības kontaktus (piem., COST akciju ietvaros), sk. 1.5. punktu virziena attīstības plānā.

Dalība starptautiskajos pētniecības projektos virziena akadēmiskā personāla pārstāvjiem sniedz gan jaunu pētniecības pieredzi un paplašina kontaktus, radot iespējas nākotnes sadarbībai, gan arī dod iespējas piedalīties augstas kvalitātes publikāciju sagatavošanā gan kā vadošajiem autoriem, gan kā līdzautoriem. Starptautiskā sadarbība zinātniskajā un lietišķajā pētniecībā virziena ietvaros pārskata periodā vērtējama kā laba un atbilstīga studiju virziena attīstības mērķim – veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Kopā pārskata periodā virziena akadēmiskais personāls darbojies 47 dažādos pētniecības projektos, kas finansēti gan LU, gan starptautiskā līmenī (23 no šiem projektiem – kā projektu vadītāji).

Virziena akadēmiskā personāla zinātniskās un lietišķās pētniecības sniegums pārskata periodā vērtējams ļoti pozitīvi. To vislabāk raksturo kopīgais psiholoģijas virziena akadēmiskā personāla indeksēto zinātnisko publikāciju skaita pieaugums pārskata periodā un vēlēta akadēmiskā personāla citējamības rādītāji:

2.4.4.1. tabula

LU IZPF Psiholoģijas nodaļas profesoru un asociēto profesoru kvalifikācijas raksturojums 2023. gada rudens semestris (LZP eksperta tiesības, h - index Web of Science un Scopus datu bāzēs)

Vārds, Uzvārds	Amats	LZP eksp. ties.	WoS indeks. publ. skaits (kopā)	WoS indeks. publ. skaits (2019.-2023.)	h - index Web of Science	Scopus indeks. publ. skaits (kopā)	Scopus indeks. publ. skaits (2019.-2023.)	h - index Scopus
Baiba Martinsone	Prof.	06.09.2026	20	19	5 (vidēji 3,2 citējumi uz vienību)	24	20	7

Ivars Austers	Prof.	<i>atjau-noša-nas proce-sā</i>	17	1	7 (vidēji 102,82 citējumi uz vienību)	18	4	8
Ģirts Dimdiņš	Prof.	05.05.2024	17	9	4 (vidēji 2,71 citējumi uz vienību)	25	16	7
Anika Miltuze	Prof.	06.09.2026	17	7	3 (vidēji 1,47 citējumi uz vienību)	6	6	3
Aleksandrs Koļesovs	Asoc. prof.	07.09.2025	24	18	4 (vidēji 2,88 citējumi uz vienību)	20	17	5
Ieva Bite	Asoc. prof.	<i>atjau-noša-nas proce-sā</i>	10	9	4 (vidēji 3 citējumi uz vienību)	10	10	4
Ieva Stokenberga	Asoc. prof.	10.05.2026	13	9	6 (vidēji 9,69 citējumi uz vienību)	14	11	6
Jurģis Šķilters	Prof.	01.03.2026	32	15	3 (vidēji 0,75 citējumi uz vienību)	32	17	3

Pārskata periodā virziena akadēmiskais personāls un doktorantūrā studējošie publicējuši 196 publikācijas, no tām lielākā daļa ir raksti starptautiskos recenzētos žurnālos (no tiem 86 *Scopus/ Web of Science* datu bāzēs indeksētos izdevumos), kā arī recenzētos starptautisko konferenču krājumos. Tāpat akadēmiskā personāla pārstāvji piedalījušies konferencēs ar 129 referātiem, no tiem 114 bijuši referāti starptautiskās konferencēs. Kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošajām zinātniskās un lietišķās pētniecības aktivitātēm pārskata periodā sk. pielikumā Nr. 8. Pilnu akadēmiskā personāla publikāciju sarakstu sk. Pielikumā Nr. 9.

Kopumā zinātniskās pētniecības aktivitāte virziena ietvaros uzskatāma par augstu un tās rezultāti vērtējami kā atbilstīgi studiju virziena attīstības mērķa – veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību – sasniegšanai. Tomēr zinātniskās pētniecības aktivitātes paaugstināšana un pētniecības virzienu tālāka izvērsšana joprojām ir definēta par vienu no psiholoģijas studiju virziena tuvākās nākotnes attīstības prioritātēm.

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Studējošo iesaistīšana pētniecības projektos spēlē būtisku lomu pētnieciskajā darbībā. Pārskata periodā tikuši izstrādāti un aizstāvēti vairāki bakalaura un maģistra darbi par aktuālo un neseno pētniecības projektu tēmām. Vairāki doktoranti ir iesaistījušies studiju darbā, piemēram, palīdzot docētājiem vadīt seminārus savās kompetences jomās, kā arī vadot kursa darbus un bakalaura darbus, kas tuvi viņu promocijas darbu tēmām. Tādējādi tiek nodrošināta gan bakalaura programmu studentu iesaistīšana aktuālajā pētnieciskajā darbā, gan arī pētnieciskā darba atziņu integrācija mācību procesā.

Sistēma studējošo iesaistīšanai pētnieciskajā darbībā sastāv no šādiem elementiem:

- tāpat kā citviet pasaulē, pētniecības universitātēs pirmajos studiju gados bakalaura programmu studentiem tiek dota iespēja piedalīties akadēmiskā personāla un vecāko kursu studentu veiktajos psiholoģijas pētījumos kā dalībniekiem. Šāda dalība tiek piedāvāta gan kā brīvprātīga iespēja, gan arī kā iespēja daļējai kredītpunktu iegūšanai akadēmiskās prakses kursā, atsevišķos psiholoģijas ievadkursos un apakšnozaru pamatkursos (pēdējā gadījumā tiek nodrošinātas alternatīvas kredītpunktu iegūšanai gadījumā, kad studējošais nevēlas piedalīties konkrētā pētījumā);
- bakalaura programmās, sākot jau ar kursa darba izstrādi, studējošajiem tiek piedāvāti tematiskie loki, kuru ietvaros katrs studējošais var izvēlēties kursa darba (un vēlāk bakalaura darba) tēmu konkrēta docētāja vadībā. Tematiskos lokus katrs docētājs pieskaņo savām pētījumu interesēm, programmām un konkrētiem projektiem. Konkrētu projektu ietvaros docētāji nereti piedāvā jau gatavas bakalaura un maģistra darbu tēmas, kas balstītas uz konkrētiem pētījuma jautājumiem. Atbilstīgie pētījumi tiek veikti kā pilotpētījumi vai atsevišķi pētījumi garākā pētījumu sērijā. Ja viena vadītāja pētījumā iesaistīti vairāki studējošie, pētījuma uzdevumi tiek sadalīti tādā veidā, ka katrs no iesaistītajiem var patstāvīgi pilnvērtīgi izstrādāt savu noslēguma darbu. Ja pētījuma rezultāti tiek publicēti, studējošajam ir iespēja kļūt par publikācijas līdzautoru. Pārskata periodā tikuši publicēti vairāk kā 30 noslēguma darbu (bakalaura un maģistra darbu) rezultāti, pārsvarā žurnālā *Baltic Journal of Psychology*, tāpat arī LU Starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājumā *Human, Technologies, and Quality of Education*. Tematiskie loki tiek atjaunoti katra akadēmiskā gada sākumā un ir pieejami studējošajiem vismaz mēnesi pirms tēmas izvēles termiņa;
- noslēguma darbu izstrāde ir balstīta uz tēmas turpināšanas un attīstības principu. Jau izvēloties kursa darba tēmu, studējošie tiek rosināti domāt par to, kā šī tēma varētu tikt attīstīta empīriskā pētījuma veidā gan bakalaura darbā, gan, iespējams, arī maģistra darbā, jau procesa sākumā veidojot savu individuālu pētījumu programmu, kas caur darba vadītāja

pētnieciskajām interesēm integrēta virziena kopējā pētījumu programmā. Gan bakalaura, gan maģistra darbu izstrādes līmenī studējošie tiek rosināti attīstīt izvēlēto tēmu. Tēmas maiņas gadījumā studējošajiem tiek piedāvāts izvēlēties citu tēmu virziena mācībspēku definēto tematisko loku ietvaros, tādējādi saglabājot potenciālo pienesumu virziena pētniecības programmai kopumā;

- doktorantu plānotās pētniecības tēmas parasti ir piesaistītas promocijas darba vadītāja pētnieciskajām interesēm un atbilstošajai apakšnozarei. Gadījumā, kad promocijas darba vadītājam ir pieejams finansējums pētniecībai, doktorantiem var tikt piedāvāta pētnieka vieta saistībā ar konkrētu projekta tēmu, tieši iesaistot doktorantūras līmenī studējošos pētniecības procesā. Pārskata periodā visos psiholoģijas nodaļā realizētajos pētniecības projektos bijuši iesaistīti doktora studiju programmā studējošie;
- doktoranti tiek iesaistīti studiju procesā kā kursa darbu un bakalaura darbu vadītāji par savam promocijas darbam atbilstīgām vai tuvām tēmām. Doktorantu piedāvātie tematiskie loki tiek iekļauti kopējā virziena mācībspēku tematisko loku sarakstā, kas pieejams studentiem katra akadēmiskā gada sākumā;
- pētniecības grantu nosacījumos (piem., LZP FLPP grantu programmā) tiek izvirzītas prasības studējošo nodarbināšanai pētniecības projektos. Turklāt starp projekta izpildes vērtēšanas kritērijiem parasti ir arī projekta ietvaros izstrādāto noslēguma darbu un promocijas darbu skaits. Šie formālie nosacījumi ir būtisks veicinošs faktors studējošo iesaistei pētniecības projektos un pētniecības procesā vispār.

Esošā sistēma studējošo iesaistīšanai pētnieciskajā darbībā ir vērsta uz pēctecības veidošanu virzienā realizētajā pētniecības darbā un pētniecībai pieejamo resursu maksimizēšanu, vienlaikus nodrošinot studējošajiem akadēmisko brīvību pētniecības tematu un metožu izvēlē. Jāuzsver, ka studējošajiem visos studiju līmeņos tiek nodrošinātas brīvas izvēles iespējas gan darba vadītāja izvēlē, gan tēmas formulējumā nodaļas mācībspēku kompetences ietvaros, kas savukārt atspoguļoti piedāvātajos tematiskajos lokos. Studējošo piesaiste konkrētam pētījumu virzienam vai tēmai balstīta uz ieinteresēšanu un skaidra pētījumu plāna piedāvāšanu, lai nodrošinātu gan studējošo motivāciju, gan neierobežotu zinātniskās jaunrades attīstību virziena ietvaros.

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Pārskata periodā studiju virziena ietvaros veiktās inovācijas bijušas pamatā saistītas ar studiju procesa nodrošināšanu COVID-19 pandēmijas ieviesto ierobežojumu apstākļos. Procesu inovācijas bija vērstas uz ātru pāreju uz attālinātu studiju procesu, kas prasīja gan tehnisko risinājumu (*Zoom*, *MS Teams*) ātru apguvi un ieviešanu, gan arī organizatorisko procesu pārkārtošanu lai nodrošinātu studējošos un personālu ar lietvedības un metodisko atbalstu. Periodos, kad pandēmijas uzliktie ierobežojumi tika atviegloti, tika izstrādāti hibrīdi studiju procesa risinājumi, kur daļa nodarbību notika klātienē, daļa-attālināti. Gan attālināto studiju, gan hibrīdo studiju risinājumi, lai arī radīti apstākļu spiediena rezultātā, sevi vairākos aspektos pierādīja kā efektīvi studiju un administratīvā procesa uzlabojumi, ko pozitīvi novērtēja gan studējošie, gan akadēmiskā personāla pārstāvji. Daļa no šiem risinājumiem (piemēram, sapulču, konsultāciju attālināta norise, klātienē un attālināto nodarbību kombinēšana atkarībā no kursa satura u.c.) ir saglabāti studiju un administratīvajā procesā arī pēc COVID-19 ierobežojumu atcelšanas. Kopumā ņemot šis procesa un organizatoriskās

inovācijas ir padarījušas studiju procesu modernāku, dinamiskāku un elastīgāku.

Otrs inovāciju virziens pārskata periodā ir bijis saistīts ar pētniecības ētikas izvērtēšanas mehānismu izstrādi un ieviešanu LU, IZPF un studiju virziena ietvaros. 2021. gadā tika pieņemta LU Pētījumu ētikas rīcībpolitika, kas saistoša LU personālam un nosaka, ka pētījumu ētikas aspektu izvērtēšanas kārtību studējošo īstenotiem pētījumiem nosaka LU fakultātes, nepieciešamības gadījumā fakultātes domei apstiprinot pētījumu ētikas komitejas nolikumu un sastāvu studējošo pētījumu izvērtēšanai. Pētījumu ar cilvēku iesaisti ētiskie aspekti līdz tam LU tika sistemātiski izvērtēti medicīnas jomā, taču sociālo un humanitāro zinātņu jomā šis izvērtējums tika veikts nesistemātiski un neregulāri. Ētikas rīcībpolitikas pieņemšana lika sakārtot pētnieciskās ētikas izvērtēšanas procesu gan LU, gan IZPF ietvaros. IZPF ietvaros tika izveidota ētikas komisija pētījumiem ar cilvēku iesaisti. Šīs komisijas izveidē un pētījumu ētikas izvērtēšanas procedūru izstrādē aktīvi piedalījās studiju virziena "Psiholoģija" pārstāvji Ģirts Dimdiņš un Ieva Bite, kuri arī darbojas kā šīs komisijas locekļi. Pēc komisijas ieteikuma fakultātē ir izstrādāta vienota un detalizēta procedūra studējošo (izņemot doktorantūras programmās studējošos) pētniecisko ieceru izvērtēšanai no pētniecības ētikas viedokļa. Ir noteikti kritēriji, kas ļauj pētniecisko ieceru ētisko novērtējumu veikt vienkāršotā veidā, studējošajam sadarbībā ar noslēguma darba vadītāju, un kritēriji, kas liek veikt pilnu izvērtējumu komisijas ietvaros, gadījumos, kad pētījums ietver personas datu apstrādi, nepilngadīgu personu iesaisti, riskus pētījuma dalībniekiem, pētījuma dalībnieku maldināšanu vai citas noslēguma darba empīriskajam pētījumam nestandarta situācijas. Liela daļa no komisijā izvērtētajiem pētījumu pieteikumiem ir tieši no psiholoģijas virzienā studējošajiem. Šī studiju un pētniecības procesa inovācija ir ļoti vērtīgs ieguvums studiju virzienam, kas ļauj nodrošināt pētniecības kvalitāti un labas pētniecības prakses ievērošanu. Studiju virziena vadītājs Ģirts Dimdiņš darbojas arī LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu ētikas komitejā gan izvērtējot LU pētnieku un doktorantu pētniecības pieteikumus, gan arī iesaistoties diskusijās par ētikas izvērtējuma procesa un ētikas principiem atbilstošas pētniecības procesa nodrošināšanu, gan arī palīdzot izglītēt LU kolēģus pētniecības ētikas jautājumos. Kopumā ņemot var apgalvot, ka studiju virziena "Psiholoģija" pārstāvji ir bijuši aktīvi iesaistīti pētniecības ētikas procesu inovācijās gan LU, gan fakultātes līmenī, savukārt studiju virzienā realizētās pētnieciskās darbības kvalitāte šo inovāciju rezultātā ir būtiski uzlabojusies.

Pie virziena ietvaros veiktajām inovācijām ir minama arī iniciatīva papildināt maģistra darba vērtēšanas kritērijus ar iespēju studējošajiem izstrādāt maģistra darba populārzinātnisku kopsavilkumu, par ko iespējams saņemt papildus vērtējuma punktu. Šīs inovācijas mērķis ir palīdzēt topošajiem specialistiem mācīties komunicēt ar dažādu sabiedrības grupu pārstāvjiem, popularizējot psiholoģijas zinātnes atziņas un skaidrojot pierādījumus balstītas psiholoģijas prakses principus un metodes.

Kopumā var teikt, ka pārskata periodā studiju virziena "Psiholoģija" ietvaros ir veikta virkne procesa un organizatorisko inovāciju, kā arī studiju virziena pārstāvji bijuši iesaistīti procesa un organizatoriskajās inovācijās fakultātes un LU līmenī, kas kopumā ir veicinājis studiju un pētniecības kvalitātes uzlabošanu studiju virzienā.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti

studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

LU Psiholoģijas nodaļai izveidojusies veiksmīga sadarbība ar vairākām Latvijas un ārvalstu augstskolām psiholoģijas studiju virziena realizācijā. No Latvijas augstskolām kā sadarbības partnerus var minēt Daugavpils Universitāti (DU) un Rīgas Stradiņa universitāti (RSU). Sadarbība ar šo augstskolu pārstāvjiem notiek gan profesionālajās organizācijās, gan pētniecībā, gan doktorantūras studiju ietvaros. Psiholoģijas virziena akadēmiskā personāla sadarbība ar citām augstskolām un organizācijām Latvijā notiek dažādu pētniecības un apmācības projektu (tai skaitā starpnozaru) ietvaros. Piemēram, pārskata periodā psiholoģijas virziena akadēmiskā personāla pārstāvji Ģirts Dimdiņš un Anika Miltuze kā vadošie pētnieki bija iesaistīti pētniecības projektā "Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr. 8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros, kurā darbojās arī pārstāvji no RSU, Rīgas Tehniskās universitātes, Daugavpils Universitātes, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas u.c. augstskolām. Ivars Austers kā vadošais pētnieks darbojas Vidzemes Augstskolas realizētā LZP FLPP projektā "Patriotisms un nacionālisms: izziņa, attieksmes un to ietekme uz demokrātiskas pilsoniskas sabiedrības attīstību". Baiba Martinsone kā eksperte un pasniedzēja piedalījies vairākos projektos, ko LU realizējusi sadarbībā ar Valsts Izglītības Satura Centru un Pārresoru koordinācijas centru. Pārskata periodā Ivars Austers, Jurgis Šķilters un Edmunds Vanags vadījuši vai bijuši iesaistīti virknē lietišķo pētniecības projektu sadarbībā ar tādām organizācijām kā Balta, RIX Technologies, Tet, Tilde.

Eiropas Sociālās Psiholoģijas Asociācijas (EASP) sponsorētā tīklošanās projekta "Sociālās psiholoģijas vēstnieki" (*Social Psychology Ambassadors*) ietvaros Psiholoģijas nodaļas profesors Ģirts Dimdiņš organizēja Latvijas sociālo psihologu apaļā galda diskusiju par nozares problēmām un iespējām. Diskusijā piedalījās pārstāvji no LU, RSU, DU, Rīgas Augstākā reliģijas zinātņu institūta, Vidzemes Augstskolas, Alberta koledžas, Baltijas starptautiskās akadēmijas un SIA CreaTest. Diskusijas gaitā tika apspriestas iespējas veicināt gan starptautisko sadarbību, gan sadarbību Latvijas mērogā un veidotas iestrādes pastāvīga sociālo psihologu tīkla izveidei Latvijā.

Studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri tiek izvēlēti un piesaistīti, balstoties uz aktuālajām studiju virziena attīstības vajadzībām (piemēram, konkrētu studiju kursu satura izstrādē vai pilnveidē, vai konkrēta pētniecības projekta pieteikuma izstrādē vai projekta realizācijā). Sadarbības partneru piesaistes kritēriji ir potenciālo sadarbības partneru pieredze (gan organizācijas, gan individuāli iesaistīto personu pieredze sadarbībai atbilstošās un svarīgās jomās), demonstrētā kompetence (piemēram, organizācijas iepriekš sasniegtie rezultāti sadarbībai atbilstošās un svarīgās jomās) un sadarbības attīstības iespējas nākotnē. Tāpat sadarbības attīstīšanai tiek aktīvi izmantoti citu augstskolu un pētniecības, valsts un uzņēmējdarbības organizāciju izteiktie sadarbības piedāvājumi un iespējas. Sadarbības partneru meklēšana, kontaktu veidošana, sadarbības iestrāžu attīstīšana parasti notiek, izmantojot akadēmiskā personāla pārstāvju profesionālo kontaktu tīklu. Sadarbības iespēju veicināšanai LU Akadēmiskais departaments regulāri apkopo un pārsūta informāciju par tīklošanās aktivitātēm un projektu pieteikumu iespējām.

Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām tiek organizēta trīs galvenajos virzienos. Pirmkārt, darba devēji un profesionālās organizācijas (Latvijas Klīnisko psihologu asociācija, Latvijas Skolu psihologu asociācija, Latvijas Psihologu biedrība, Latvijas Psihologu

apvienība, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība, Latvijas testu komisija) ir aktīvi iesaistītas studējošo prakses organizēšanā profesionālā maģistra studiju programmas ietvaros. Psiholoģijas nodaļai ir izveidojusies ilggadēja sadarbība ar vairākām iestādēm un organizācijām, piemēram ar Krīžu un konsultāciju centru „Skalbes”, „Swedbank”, Rīgas Skolu valdi u.c. Darba devēji un LU psiholoģijas programmu absolventi kā supervizori un prakses vadītāji regulāri tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā. Darba devēji izsaka priekšlikumus studējošo prakses organizācijai, prakses uzdevumiem. Ilgstošā sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām ļauj augstskolai palīdzēt visiem studējošajiem atrast prasībām atbilstīgu prakses vietu.

Otrs būtisks sadarbības virziens ir darba devēju un profesionālo organizāciju pārstāvju iesaistīšanās gala pārbaudījumu komisijās profesionālajās studiju programmās. Tādējādi tiek nodrošināta darbam nepieciešamo kompetenču pārbaude pirms diploma iegūšanas gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās.

Trešais sadarbības virziens ir darba devēju pārstāvja dalība psiholoģijas studiju virziena padomē, kur tādējādi tiek nodrošināta studiju satura atbilstības kontrole darba devēju prasībām un profesionālo organizāciju izvirzītajiem standartiem.

Darba devēju piesaiste notiek, pamatā izmantojot studiju virziena akadēmiskā personāla pārstāvju profesionālo kontaktu tīklu, uzrunājot tos darba devēju pārstāvjus, kuru kompetence vislabāk atbilst studiju procesa attīstības vai pilnveidošanas aktuālajām vajadzībām. Tāpat darba devēju piesaistei tiek izmantots studiju programmu absolventu kontaktu tīkls.

Programmā iesaistītie mācībspēki aktīvi darbojas dažādās Latvijas profesionālajās organizācijās, piemēram, Latvijas Psihologu apvienībā, Latvijas testu komisijā, Latvijas Skolu psihologu asociācijā, Latvijas Klīnisko psihologu asociācijā.

Sadarbība ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolām, darba devējiem un nozares profesionālajām organizācijām nodrošina virzību uz studiju virziena attīstības mērķa M1—veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību—sasniegšanu, atspoguļojot atbilstošo uzdevumu (1.5., 1.7., 1.8. punkti Pielikumā Nr. 3) izpildi. Sadarbības projektu rezultāti ļauj pilnveidot studiju kursu saturu, kas, tāpat kā darba devēju pārstāvju iesaiste studiju procesā, veicina studiju virziena attīstības mērķa M2—paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu satura kvalitāti, nodrošināt studējošo piesaisti, paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs, kā arī maksimāli izmantot studējošo un mācībspēku mobilitātes programmas, veicinot studējošo un mācībspēku līdzdalību tajās—izpildi. Kopumā sadarbība ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolām, darba devējiem un nozares profesionālajām organizācijām atbilst psiholoģijas virziena attīstības plānam un vērtējama kā laba.

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Ar ārzemju augstskolām un organizācijām sadarbība notiek gan starppersonu, gan organizāciju līmenī. Kā piemēru var minēt Psiholoģijas nodaļas profesora Ģirta Dimdiņa sadarbību ar divām Austrālijas universitāšu pētnieku grupām starpkultūru pētniecības projektu ietvaros – datu vākšanu starptautiskam pētniecības projektam Melburnas Universitātes (Austrālija) pētnieka Broka Bastiana vadībā 2019. gadā un datu vākšanu starptautiskam pētniecības projektam Kvīnslendas Universitātes (Austrālija) pētnieču Jolandas Jetenas un Kimas Petersas vadībā, kā arī dalību abu pētījumu rezultātu aprakstīšanā un publicēšanā. Pārskata periodā Ģirts Dimdiņš un Ivars Austers iesaistījās Eiropas Sociālās Psiholoģijas Asociācijas (EASP) sponsorētā tīklošanās projektā “Sociālās psiholoģijas vēstnieki” (*Social Psychology Ambassadors*) ar mērķi popularizēt sociālās psiholoģijas apakšnozari un veicināt sadarbību sociālās psiholoģijas pētniecībā Centrālās un Austrumeiropas valstīs. Šajā projektā bez Latvijas pārstāvjiem piedalījās pārstāvji no Bosnijas un Hercegovinas, Čehijas, Horvātijas, Kosovas, Rumānijas, Serbijas, Slovākijas, Ukrainas un Ungārijas. Projekta gaitā tika organizēti lokāli tīklošanās pasākumi katrā no projekta dalībvalstīm, kā arī kopīga apaļā galda diskusija Belgradas Universitātē 2023. gada pavasarī. Projekta rezultātā tika veidota un stiprināta sadarbība gan projekta dalībvalstu pārstāvju starpā, gan arī veidoti, paplašināti un nostiprināti pētnieku tīkli dalībvalstu iekšienē.

Starpvalstu sadarbības kontekstā īpaši izceļama ir psiholoģijas nozares profesores Baibas Martinsones darbība, kura pārskata periodā piedalījies 8 starptautiskos projektos, uzstājusies ar virkni vieslekciju Itālijā, Meksikā, Portugālē, Taivānā, aktīvi veidojusi zinātniskos kontaktus dažādās Eiropas valstīs un Austrālijā, piedalījies Erasmus+ *Blended Intensive Programmes* (BIP) programmu organizēšanā un realizēšanā, bijusi vairāku starptautisku konferenču zinātniskās redkolēģijas locekle un 2024. gada Starptautiskās Skolu psihologu asociācijas 45. Konferences Latvijas Universitātē, Rīgā organizācijas komitejas vadītāja. Kopš 2023. profesore Martinsone ir Eiropas komisijas Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta neformālās ekspertu grupas Atbalstošas mācību vides veidošanai riska grupām un labklājības veicināšanai skolās locekle. Lielākā daļa no psiholoģijas virziena akadēmiskā personāla pārskata periodā bijuši iesaistīti starptautiskās sadarbības aktivitātēs, piedaloties starptautiskos projektos, konferencēs, vai izejošās mobilitātes aktivitātēs. Starptautiskās sadarbības pozitīvo dinamiku pārskata periodā raksturo arī noslēgto Erasmus+ divpusējās sadarbības līgumu skaita palielināšanās no 16 pārskata perioda sākumā līdz 29 pārskata perioda noslēgumā.

Būtisks elements starptautiskajā sadarbībā pārskata periodā ir bijusi virziena mācībspēku un doktorantu dalība IZPF Doktorantūras skolā „Indivīdu, grupu un organizāciju attīstība psiholoģisko, izglītības un sociālo faktoru mijiedarbības ietekmē”. Doktorantūras skolas ietvaros notikušas vairākas pasaules līmeņa speciālistu vieslekcijas par psiholoģijas virzienam aktuālām tēmām, piemēram, prof. Baibas Martinsones tiešsaistes lekcija “Sociāli emocionālā mācīšanās klīniskās psiholoģijas skatījumā”, Judītes Rozentāles (METC – MASHAV mācību centra direktores, Izraēla) tiešsaistes lekcija “SEL – Sociāli emocionālā mācīšanās – vitāls ceļojums”, profesora Bandžio Pinnas lekcijas “Objektu un seju uztvere – singularitātes rašanās”, “Formas un krāsas sintakses veidošanās – redzes, mākslas un bioloģijas likumsakarības”, “Kontūru ilūziju loģika un fenomenoloģija”, “Jaunie Geštalta principi uztverē – no grupēšanas līdz nozīmei”, asociātā profesora Indriķa Krama lekcija “Personība no biologa skatu punkta” u.c.

Tāpat doktorantūras skolas ietvaros akadēmiskās attīstības projekta Nr. 2019/01d LU doktorantūras attīstībai ietvaros tika organizēti divi augsta līmeņa pasākumi: 2019. g. septembrī dalība starptautiskā konferencē „Iespēju tilts”, kurā lekcijas lasīja Stenfordas universitātes profesore Kerola Dveka (*Carol Dweck*) “Growth mindset – kā attīstīt izaugsmes domāšanu”, LU profesors Ivars Austers par izaugsmes domāšanas pētījumu Latvijā un Mārtins Rentons, UK „Challenging Learning” mācību un attīstības departamenta vadītājs par elastīgas domāšanas veidošanu mācību procesā; 2019. g. novembrī Viļņas universitātes asociētās profesores Vilmantes Pakalniskienes vieslekcija

„Ievads struktūrvienādojumu modelēšanā“, divu dienu mācību semināri „SVM lietošanas mācības“ un konsultācijas doktorantiem par promocijas pētījumu dizainiem.

Vairāki virziena akadēmiskā personāla pārstāvji aktīvi darbojas dažādās starptautiskās asociācijās, piemēram, Starptautiskajā starpkultūru psiholoģijas asociācijā (IACCP), Starptautiskajā uzvedības attīstības pētījumu biedrībā (ISSBD), Starptautiskajā testu komisijā (ITC), Starptautiskajā skolu psiholoģijas asociācijā (ISPA), Eiropas Attīstības psiholoģijas asociācijā (EADP), Eiropas Psiholoģiskās novērtēšanas asociācijā (EAPA), Starptautiskajā politikas psiholoģijas biedrībā (ISPP). Dalība šajās organizācijās dod iespēju sekot jaunumiem psiholoģijas zinātnē un ir labs pamats tālākās sadarbības un kopīgu projektu attīstībai. Dalība starptautiskajās profesionālajās un pētniecības organizācijās ir cieši saistīta ar finansējuma pieejamību un nereti atkarīga no dalības starptautiskajās konferencēs (kur organizācijas dalības maksa mēdz būt iekļauta reģistrācijas maksā).

Studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie starptautiskās sadarbības partneri tiek izvēlēti un piesaistīti, balstoties uz aktuālajām studiju virziena attīstības vajadzībām un iespējām (piemēram, konkrēta pētniecības vai mācību projekta realizācijā). Sadarbības partneru piesaistes kritēriji ir potenciālo sadarbības partneru pieredze (gan organizācijas, gan individuāli iesaistīto personu pieredze sadarbībai atbilstošās un svarīgās jomās), demonstrētā kompetence (piemēram, organizācijas iepriekš sasniegtie rezultāti sadarbībai atbilstošās un svarīgās jomās) un sadarbības attīstības iespējas nākotnē. Tāpat sadarbības attīstīšanai tiek aktīvi izmantoti ārvalstu augstskolu un pētniecības organizāciju izteiktie sadarbības piedāvājumi un iespējas. Sadarbības partneru meklēšana, kontaktu veidošana, sadarbības iestrāžu attīstīšana parasti notiek, izmantojot tīklošanās iespējas starptautiskās konferencēs, iepriekšējo sadarbības partneru kontaktu tīklu, starptautisko asociāciju izmantotās informācijas apmaiņas un kontaktu veidošanas iespējas. Sadarbības iespēju veicināšanai LU Akadēmiskais departaments regulāri apkopo un pārsūta informāciju par starptautiskajām tīklošanās aktivitātēm un projektu pieteikumu iespējām.

Sadarbība ar ārvalstu organizācijām un institūcijām veicina studiju virziena attīstības mērķa M1—veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību—sasniegšanu, atspoguļojot atbilstošo uzdevumu (1.5., 1.7. punkti Pielikumā Nr. 3) izpildi. Sadarbības projektu rezultāti ļauj pilnveidot studiju kursu saturu, kas, tāpat kā darba devēju pārstāvju iesaiste studiju procesā, veicina studiju virziena attīstības mērķa M2—paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu satura kvalitāti, nodrošināt studējošo piesaisti, paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs, kā arī maksimāli izmantot studējošo un mācībspēku mobilitātes programmas, veicinot studējošo un mācībspēku līdzdalību tajās—izpildi (sk. 2.11., 2.12., 2.13. punktus Pielikumā Nr. 3). Sadarbība ar ārvalstu organizācijām un institūcijām vērtējama kā sekmīga un nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Ārvalstu studējošo piesaiste regulāri tiek veikta universitātes līmenī organizētu studējošo apmaiņas programmu (piemēram, Erasmus+) ietvaros. Programmu direktori apkopo informāciju par katrā

semestrī docētajiem kursiem virziena ietvaros, kurus to docētāji var piedāvāt ārvalstu studentiem angļu valodā. Šo informāciju fakultātes līmenī apkopo starptautisko apmaiņas programmu koordinators, un tālāk universitātes līmenī tā tiek izplatīta attiecīgajā semestrī iebraukušajiem ārvalstu studentiem. Ārvalstu studējošie sazinās ar konkrētā kursa docētāju sīkākas informācijas iegūšanai. Docētāji informatīvās tikšanās ar ārvalstu studējošajiem organizē individuāli vai grupās, pēc docētāja ieskatiem un atkarībā no interesi izrādījušo studentu skaita. Pēc vienošanās par optimālāko studiju formu (pilna laika lekciju/semināru, grupu darba vai individuālā darba veidā) ārvalstu studenti reģistrējas atbilstīgajam kursam. Šobrīd ārvalstu studējošajiem studijas psiholoģijas virzienā ir viegli pieejamas individuālai apguvei studijuursos angļu valodā izmantotās literatūras dēļ. Personāla svešvalodu zināšanas ir labas, visi pasniedzēji brīvi lasa un kopumā labi runā angļu vai vācu valodā, ļoti labā angļu valodā var vadīt lekcijas apmēram 50 % mācībspēku. Esošajā situācijā darbs ar ārvalstu studentiem notiek galvenokārt paralēli darbam ar pārējiem studentiem, kas notiek valsts valodā. Lai gūtu maksimālu pievienoto vērtību studiju virzienam no ārvalstu studējošo iesaistes (piemēram, pieredzes apmaiņas veidā starp vietējiem un ārvalstu studentiem) būtu svarīgi kursu docēt abām plūsmām vienlaikus. Tā kā ārvalstu studējošie galvenokārt ierodas īstermiņa (1 semestra) apmaiņas programmās bez valsts valodas zināšanām, šī mērķa sasniegšanai angļu valodā docētajosursos jāiesaista vietējie studenti. Lai to panāktu, pārskata periodā vairāki B un C daļas izvēles kursi tika docēti tikai angļu valodā, un var apgalvot, ka mērķis tika sasniegts, jo vietējie studenti tiešām aktīvi iesaistījās studiju darbā un komunikācijā ar viesstudentiem angļu valodā. Kopumā ņemot, esošā ārvalstu studējošo piesaistes sistēma uzskatāma par efektīvu un atbilstīgu psiholoģijas studiju virziena attīstības mērķim – kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs. Turpinot iet uz šo mērķi, nākamajā akreditācijas periodā plānots psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmu akreditēt gan latviešu, gan angļu valodā, kas ļautu piesaistīt vairāk studējošo no ārvalstīm, ieskaitot studējošos grāda iegūšanai.

Studējošo mobilitātes veicināšana ir bijusi viena no virziena attīstības prioritātēm pārskata periodā un ir viens no svarīgākajiem attīstības uzdevumiem arī nākamajam periodam. Par spīti COVID-19 radītajiem ierobežojumiem mobilitātes iespējām, virziena ietvaros tikušas realizētas vairākas iniciatīvas studējošo un mācībspēku mobilitātes veicināšanai. Kā būtiskākās minamas divas Blended Intensive Learning programmas 2022. un 2023. gadā – “Pašregulācija un labbūtība: integrēta perspektīva” ar Čieti Peckaras Universitāti Itālijā un “Uzvedības un labbūtības bio-psiho-sociālie pamati”, ko organizēja Latvijas Universitāte (partneri Čieti Peckaras Universitāte, Itālija, Tallinas Universitāte, Igaunija; Mykolas Romeris Universitāte, Lietuva), kā arī studentu grupu apmaiņa ar Tallinas Universitāti 2023. un 2024. gadā. Šāda veida īslaicīgās intensīvās studentu apmaiņas programmās iespējams panākt daudz aktīvāku studējošo iesaisti nekā individuālās studentu apmaiņas iespējās, kas parasti tiek piedāvātas Erasmus+ ietvaros. Attiecībā uz individuālās mobilitātes iespējām, studējošo atsauce ir zemāka. Studējošie gan bakalaura, gan maģistra, gan doktora studiju programmu līmenī regulāri tiek informēti par mobilitātes iespējām. Programmu direktori sadarbībā ar kursu docētājiem ir nodrošinājuši maksimālas iespējas integrēt ārvalstu augstskolās apgūtos kursus virzienā realizētajās studiju programmās gan caur kursu pielīdzināšanu, gan arī maksimāli atvieglojot studentiem akadēmisko saistību izpildi pēc atgriešanās no studijām ārvalstīs. Kopumā pozitīvo studējošo izejošās mobilitātes dinamiku, šajā akreditācijas periodā negatīvi ietekmēja COVID-19 radītie ierobežojumi, līdz ar to kopīgie individuālās mobilitātes rādītāji absolūtos skaitļos vērtējami kā ne visai augsti un būtu jāuzlabo. Kā būtisks faktors, kas, līdzīgi kā iepriekšējā akreditācijas periodā, kavē izejošo mobilitāti, minams fakts, ka daudzi no studentiem ne tikai nepilna laika klātienē, bet arī pilna laika klātienē studiju programmās paralēli mācībām strādā vai aktīvi cenšas atrast darbu. Mobilitātes periodi ārvalstīs var radīt draudus zaudēt darbu un/vai apgrūtināt darba atrašanu, kas mazina studējošo motivāciju izmantot piedāvātās mobilitātes iespējas. Kā risinājums studējošo mobilitātes rādītāju tālākai uzlabošanai primāri minama tālāka

grupu mobilitātes iespēju attīstīšana, kas ne tikai ir vieglāka studējošajiem no organizatoriskā un praktiskā viedokļa, bet arī ļauj labāk iesaistīties mobilitātes programmās atbilstoši savām specifiskajām studiju un pētniecības interesēm. Īstermiņa mobilitātes un BIP programmas ir salīdzinoši nesen pieejamas Erasmus+ mobilitātes iespējas, kas virziena ietvaros jau ir maksimāli izmantotas un tiks aktīvi izmantotas arī turpmāk.

Ārvalstu studējošos pilna laika studijām (ne mobilitātes ietvaros) turpmāk plānots piesaistīt, izmantojot LU Komunikācijas departamenta Mārketinga nodaļas organizētās aktivitātes, kas ietver LU tīmekļvietņu meklētājsistēmu optimizācijas (SEO) procesus un interneta reklāmu un statistikas rīkus, pozitīva LU starptautiskā tēla veidošanu un specifiski mērķētas LU reklāmas kampaņas. Tāpat plānots atsaukties jau esošajai potenciālo studējošo interesei, kas regulāri kontaktējas ar profesionālā maģistra un doktora programmu direktoriem par studiju iespējām LU atbilstošā psiholoģijas grāda iegūšanai.

Ārvalstu mācībspēku piesaiste virziena ietvaros notiek, balstoties uz individuāliem kontaktiem. Ārvalstu mācībspēki tiek piesaistīti tajosursos, kur vietējo mācībspēku resursi ir ierobežoti, kā arī tajās jomās, kur šāda piesaiste ļauj studējošajiem iepazīties ar jaunāko pētījumu rezultātiem un praktiskajām metodēm, pārsvarā maģistra un doktora studiju programmās. Vairākosursos sadarbība ar ārvalstu mācībspēkiem ir regulāra un ilgstoša. Pārskata periodā studiju kursu docēšanā un studējošo konsultēšanā regulāri piedalījušies Jans Praško (Čehija) 2019-2023 12 x (janvāris, februāris, maijs, oktobris katru gadu) doktorantūras studiju programmā, Eduardo Kīgans (Argentīna, 2023.g.jūnijs) DSP, Helēna Makdonalda (ASV, 2023.g.aprīlis) DSP, Vims de Mejs (Beļģija), februāris - jūnijs, 2019 un oktobris, 2019 - janvāris, 2020 (9 mēneši) - bakalaura studiju programmā un profesionālā maģistra studiju programmā, Bandžio Pinna (Itālija) septembris 2020.- maijs, 2021 (9 mēneši) - BSP, PMSP, Kīss van Lēvens (Beļģija) septembris - oktobris, 2023 - DSP, PMSP, 4), Či Nakatani (Beļģija) septembris - oktobris, 2023 - DSP, PMSP. Papildus docētājiem, kas bijuši iesaistīti konkrētu kursu pasniegšanā, ir bijusi virkne ārvalstu mācībspēku vieslekciju, kuras iekļautas kā mācību materiāls dažādu studiju kursu sastāvā, vai kuras ir bijusi iespēja apmeklēt dažādās studiju programmās studējošajiem. Šādas vieslekcijas ir lasījuši, piemēram, 1) Ālto universitātes (Somija) profesors Īro Jēskelainens, Lundas Universitātes (Zviedrija) un Lēvenas Katoļu Universitātes (Beļģija) pētnieks Dr. Andrejs Nikolajevs, Rijekas Universitātes (Horvātija) profesore Sanja Tataloviča Vorkapiča. Doktorantiem papildus uzskaitītajam ir iespēja apmeklēt vieslekcijas IZPF Doktorantūras skolā „Indivīdu, grupu un organizāciju attīstība psiholoģisko, izglītības un sociālo faktoru mijiedarbības ietekmē”.

Esošā ārvalstu mācībspēku piesaistes sistēma uzskatāma par efektīvu un atbilstīgu psiholoģijas studiju virziena attīstības mērķim – kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs. Tā ļauj sistemātiski uzlabot psiholoģijas virziena studiju programmu kvalitāti, piesaistot studiju kursu docēšanā pasaules līmeņa pētniekus un psiholoģijas praktiķus.

Mācībspēku izejošā mobilitāte šajā pārskata periodā bija definēta kā viena no studiju virziena attīstības prioritātēm. Akreditācijas perioda sākumā tika izveidots mobilitātes plāns, kas paredzēja vismaz divu akadēmiskā personāla pārstāvja iesaistīšanos izejošās mobilitātes aktivitātēs katrā akadēmiskā gada laikā, bet kā vēlāmais mērķis bija definēta 3-4 mācībspēku iesaiste katrā akadēmiskā gada laikā. Pārskata periodā būtiski pieaudzis noslēgto divpusējo Erasmus+ līgumu par psiholoģijas virzienā studējošo un mācībspēku apmaiņu skaits – no 16 pārskata perioda sākumā līdz 29 pārskata perioda noslēgumā. Lai arī COVID-19 ierobežojumi traucēja sākotnējā mobilitātes plāna ieviešanu, visa pārskata perioda griezumā mācībspēku izejošā mobilitāte vērtējama kā kopumā laba un ar pozitīvu dinamiku. Mācībspēku mobilitātes veicināšanu paredzēts iekļaut kā prioritāti virziena attīstības plānā arī nākamajā pārskata periodā.

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Studiju virziena iepriekšējā akreditācijā 2019. gadā ekspertu sniegtās rekomendācijas iespējams iedalīt trīs grupās. Viens rekomendāciju veids saistīts ar konkrētiem uzlabojumiem studiju procesā, kur norādīta nepieciešamība veikt konkrētas darbības vai darbību kopumus ar uzreiz saskatāmu rezultātu (piemēram, novērtēt uzņemšanas kritēriju efektivitāti, vai izstrādāt absolventu aptaujas sistēmu). Otra veida rekomendācijas saistītas ar vispārīgiem uzlabojumiem studiju procesos, kur rekomendāciju ieviešana pati par sevi ir process bez viennozīmīgi izmērāma gala rezultāta (piemēram, īstenot pētījumos balstītu pasniegšanu gan bakalaura, gan maģistra studiju līmenī, uzlabot un sabalansēt pētniecības rezultātus visos akadēmiskā personāla līmeņos, vai uzlabot situāciju ar personāla un studējošo mobilitāti). Trešā veida rekomendācijas saistītas ar procesiem un lēmumiem LU līmenī, ko nav iespējams tieši ietekmēt studiju virziena ietvaros (piemēram, novērtēt studentu kursu vērtēšanas sistēmas ētiskos aspektus vai atjaunot pētniecības infrastruktūru). Pārskata periodā ir veikts mērķtiecīgs un sistemātisks darbs visu sniegto rekomendāciju ieviešanai. Ir ieviestas visas rekomendācijas, kur rezultātu iespējams mērīt ar konkrētiem nodevumiem, piemēram, mainīti (uzlaboti) uzņemšanas kritēriji, izstrādātas jaunas absolventu un darba devēju aptaujas. Ir veiktas sistemātiskas darbības to rekomendāciju ieviešanai, kuras saistītas ar nepārtrauktu procesu uzlabošanu, piemēram, ir ievērojami uzlabojusies pētniecības intensitāte un tās rezultātu kvalitāte, kas atspoguļojas aktīvo zinātnisko projektu un indeksētu zinātnisko publikāciju skaita pieaugumā, kā arī mobilitātes rādītāju uzlabojumā. Jāpiebilst, ka attiecībā uz mobilitātes rādītāju uzlabojumu, rekomendācijas ieviešanu apgrūtināja COVID-19 ierobežojumi vairāku gadu garumā, kas neļāva pilnībā realizēt izveidoto mobilitātes plānu. Arī attiecībā uz tām rekomendācijām, kuru ieviešana atkarīga no LU līmenī pieņemtajiem lēmumiem, ir veikts sistemātisks darbs to izpildei. Piemēram, bakalaura studiju programmas direktore iesaistījās LU darba grupā, kas strādāja pie kursu novērtēšanas aptaujas pilnveides. Psiholoģijas nodaļas vadītāja ir aktīvi piedalījies Psiholoģijas nodaļas un psiholoģijas laboratorijas telpu plānošanā "Rakstu Mājas" projektā.

Rezumējot var teikt, ka iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešana tikusi veikta pēc psiholoģijas studiju virziena padomes apstiprinātā plāna. Rekomendāciju ieviešanai nepieciešamās darbības no studiju virziena un programmu vadības puses ir veiktas, un rekomendāciju ieviešanas plāns uzskatāms par kopumā izpildītu.

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.

(Nav attiecināms:)

Pielikumi

I - Informācija par augstskolu/ koledžu		
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja attiecināms)		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	1_pielikums_Saraksts_ar_galvenajiem_augstskolas_ieksejiem_normativajiem_aktiem_un_regulejumiem_LV_ENG_16-12.docx	Annex_1_List_of_the_Main_Internal_Normative_Acts_and_Regulations_of_the_UL-16-12.docx
Augstskolas/koledžas pārvaldības struktūra	2_pielikums_LU_parvaldibas_struktura.docx	2_Structure of the UL Governance.docx.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns	3_pielikums_Virziena_attistibas_plans.docx	Annex_3.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	4_pielikums_virziena_parvaldibas_shema_.docx	Annex_4.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	Vienosanas_par_studentu_parnemsanu_DU_RSU.docx	Agreement_student_takeover_DU_RSU.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	22.05.2024 - 71-61_12 - Rektora apliecinājums par kompensāciju SV.edoc	LU_17.05.2024_Rectors_declaration.docx
Studiju līguma tipveida paraugs	Studiju_ligumi.zip	Study_agreements.zip
II - Studiju virziena raksturojums - 2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte		
Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze	5_pielikums_Aptauju_rezultatu_analize.docx	Annex_5.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	6_pielikums_macibspeku_saraksts.xlsx	Annex_6.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	7_pielikums_CV_gala.docx	Annex_7.docx
Augstskolas/koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstītu apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	29.04.2024 - 30-37_9 - Apliecinājums - Valsts valoda - Psiholoģija.edoc	IZPF_29.04.2024_Declaration_state_language.docx
Augstskolas/koledžas apliecinājumu par studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadaļijums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	29.04.2024 - 30-37_10 - Apliecinājums - Angļu val. B2 - Psiholoģija.edoc	IZPF_29.04.2024_Declaration_English_B2.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietiskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā	8_pielikums_kvantitativie_dati_petnieciba.docx	Annex_8.docx
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts pārskata periodu	9_pielikums_macibspeku_publicaciju_saraksts_docx.docx	Annex_9.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām, t.sk. par prakses nodrošināšanas līgumiem	10_pielikums_Sadarbibas_ligumi.docx	Annex_10_contracts.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	11_pielikums_Arzemju studenti_un_macibspeki.docx	Annex_11.docx
Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	12_pielikums_Mobilitate_Visi_docx.docx	Annex_12.docx
Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti	13_pielikums_Macibspeku_mobilitate.docx	Annex_13.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām gan iepriekšējā akreditācijā, gan licencēšanas un / vai izmaiņu novērtēšanas procedūrās un/ vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā	14_pielikums_rekomendaciju_ieviesana.docx	Annex_14_Recommendations.docx
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	Iesniegums AIC studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšanai.edoc	Application_eng_16-12-2024.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs		
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Latvijas Universitātes profesoru padomes nolikums	latvijas_universitates_profesoru_padomes_nolikums.pdf
Kārtība par nevēlēto mācībspēku un zinātnieku pieņemšanu darbā Latvijas Universitātē	Kartiba_par_neveleto_macibspeku_un_zinatnieku_pienemšanu_darba_LU.pdf
LU Kvalitātes vadības rokasgrāmata.pdf	V15_LV_LU_KVS_rokasgramata.pdf
LU Quality Management Manual	V15_ENG_LU_QMS_Manual.pdf
Rīkojuma izraksts "Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē" / Excerpt of the Order "On Changes in the Study Credit Point Accounting System in the University of Latvia" (only in Latvian)	Izraksts_rikojums.edoc
1. Average workload.pdf	Average workload.pdf
2.1. Job_Description_Doctoral_Student_English.docx	Job_Description_Doctoral_Student_English.docx
2.2. Amata apraksts_doktorants.docx	Amata_apraksts_doktorants.docx
3.1. PhD_Employment_contract_sample.docx	PhD_Employment_contract_sample.docx
3.2. Dokt_ligums_paraugs.pdf	Dokt_ligums_paraugs.pdf

Psiholoģija (47313)

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Psiholoģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47313</i>
Studiju programmas veids	<i>Otrā cikla (profesionālā maģistra) studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Laura</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Pirsko</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>laura.pirsko@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.Psych.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī padziļināt studentu teorētisko zināšanu līmeni un izpratni par psiholoģijas zinātni un pētniecību, lai iegūtā kompetence sekmētu tautsaimniecības attīstību, nodrošinātu konkurētspēju darba tirgū, veicinātu informācijas tehnoloģiju izmantošanu darba pienākumu veikšanai un motivētu mūžizglītībai, iegūstot profesionālo maģistra grādu, studējot, psihologa profesionālās darbībai atbilstošā studiju jomā: klīniskā un veselības psiholoģija, izglītības un skolu psiholoģija, darba un organizāciju psiholoģija, juridiskā psiholoģija.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa profesijas standarta prasībām.</i> <i>2. Sekmēt spējas pielietot un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas metodes.</i> <i>3. Veicināt augstu profesionālās ētikas standartu realizāciju.</i> <i>4. Veicināt spējas izprast, salīdzināt un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas.</i> <i>5. Sekmēt spējas analizēt psiholoģijas zinātnes likumsakarības, mijiedarbību starp bioloģiskiem, psiholoģiskiem un sociāliem procesiem.</i> <i>6. Veicināt prasmi izstrādāt zinātniski radošu un pētniecības pamatprincipiem atbilstošu patstāvīgu psiholoģisku pētījumu.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <p>1. Demonstrē padziļinātas zināšanas psiholoģijā un tās nozarēs, izprotot psiholoģiju kā zinātņi un profesionālo darbības sfēru klīniskajā un veselības, izglītības un skolu, juridiskajā vai darba un organizāciju psiholoģijā, kritiski izvērtējot teorijas, likumsakarības un problēmas dažādu nozaru saskarē.</p> <p>Prasmes:</p> <p>2. Pielieto psihologa profesijas standartā noteiktās profesionālās darbības veikšanas prasmes: psiholoģiskās konsultēšanas un palīdzības, psiholoģiskās izpētes prasmes.</p> <p>3. Veic psiholoģiskus pētījumus ar atbilstošām metodēm, raksta pārskatu par pētījuma rezultātiem zinātniska raksta formā, kā arī prezentē pētījuma rezultātus.</p> <p>4. Demonstrē efektīvu komunikāciju un kontakta veidošanu, izmanto analītisko domāšanu un zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemas atbildību par profesionālo attīstību un psiholoģisko labklājību, formulē un prezentē psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, kā arī strādā individuāli, komandā vai vadot citus.</p> <p>Kompetence:</p> <p>5. Patstāvīgi ievāc, analizē un izmanto informāciju darbā ar klientiem, ievērojot psiholoģijas ētikas principus, pieņem lēmumus un risina profesionālas problēmas, kā arī izvērtē savas darbības ietekmi uz sabiedrību, veicina psihologu profesijas un psiholoģijas zinātnes attīstību, kā arī un turpina profesionālo izaugsmi.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Pirmā cikla augstākā izglītība psiholoģijā.
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Psichologs

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātie - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	120

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Pirmā cikla augstākā izglītība psiholoģijā. Studijām angļu valodā angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Psihologs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Atbilstoši mūsdienu prasībām, tika mainīts studiju rezultātu skaits no 12 uz 5, lai tie būtu vieglāk saprotami gan studentiem, gan pasniedzējiem, nodrošinot skaidru izpratni, kas tiek sagaidīts. Vienlaikus tas palīdz koncentrēties uz būtiskāko studiju procesā, kā arī padara novērtēšanas procesu vienkāršāku un objektīvāku, jo ir vieglāk salīdzināt studiju rezultātus ar citiem studiju programmu raksturojošiem un aprakstošiem parametriem. Līdz ar to šie studiju rezultāti precīzāk un skaidrāk raksturo būtiskās zināšanas, prasmes un kompetenci, ko studentiem pēc programmas pabeigšanas ir jāspēj demonstrēt.

Nākamajā akreditācijas periodā saskaņā ar studiju virziena attīstības plānu profesionālā maģistra studiju programma "Psiholoģija" tiks piedāvāta arī ārvalstu studentiem, jo tā pilnībā ir sagatavota angļu valodā. Līdz ar to tiek arī veiktas izmaiņas studiju programmas parametros, tiek iekļauta pilna laika klātie angļu valodā, ar studiju ilgumu 2 gadi. Uzņemšanas prasības angļu valodas plūsmā tiek papildinātas ar prasību B2 angļu valodas līmenim. Šāds lēmums pieņemts, ņemot vērā pieaugušo ārvalstu studentu interesi par iespējām studēt LU psiholoģijas profesionālajā maģistra programmā. Piedevām, šāds profesionālās programmas piedāvājums nav bieži sastopams citās Eiropas un pasaules augstskolās, kas norāda uz šīs programmas konkurētspēju starp citām psiholoģijas maģistra programmām. Ņemot vērā, ka ārvalstu studentiem studiju maksa ir augstāka, tad attīstot programmas angļu valodas plūsmu, nākotnē būtu iespējams paaugstināt programmas rentabilitāti bez nozīmīgas esošās studiju maksas paaugstināšanas. Piedevām, tas nodrošinās programmas tālāku attīstību, globalizāciju un palielinās studentu mobilitāti, jo Erasmus+ apmaiņas programmas studentiem būs pieejams plašāks studiju kursu klāsts, kā arī veidosies iespēja dažādiem jauniem sadarbības un zinātnes projektiem.

Lai nodrošinātu LU studiju uzskaites vienības jeb kredītpunkta pāreju uz Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu (turpmāk – ECTS), atbilstoši Augstskolu likuma pārejas noteikumu 93. punktam, saskaņā ar rīkojumu "Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē" (LU 31.01.2024. rīkojumu Nr. 1-4/45), sākot ar 2024. gada rudens semestri noteikts, ka: augstākā līmeņa (otrā cikla) studiju programmās 1 ECTS kredītpunktam atbilst 25 -27 stundas studiju darba apjoma, tai skaitā 8 -12 kontaktstundas pilna laika klātienē studijās (sadalā citi pielikumi pievienots rīkojuma izraksts *Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē*, kas nosaka vienam KP ECTS atbilstošo studiju darba stundu skaitu (pieejams tikai latviešu valodā)).

Iepriekšējā akreditācijas periodā, nav veiktas satura izmaiņas. Gatavojot programmu nākamajam akreditācijas posmam ir veiktas strukturālas izmaiņas, kas padara programmu ērtāk lietojamu gan studentiem, gan mācībspēkiem un administratīvajam personālam. Iepriekšējā akreditācijas periodā apgūstamie studiju kursi tika veidoti pēc moduļu principa, veidojot lielapjoma studiju kursus, kas ietver plaša spektra tēmas. Katrai specializācijai bija viens 15 kredītpunktu un 9 kredītpunktu kurss. Šāds modelis izrādījās neefektīvs gan no studentu, gan pasniedzēju perspektīvas, jo lielā informācijas apjoma dēļ, bija salīdzinoši grūti orientēties studiju e-vidē, arī gala vērtējums

veidošanās bieži nebija skaidri pārskatāma. Konsultējoties ar Studiju virziena padomi, tika nolemts lielapjoma studiju kursus sadalīt 3-6 kredītpunktuursos, atbilstoši kursa studiju saturam. Vienīgās saturiskās izmaiņas ir saistītas ar izglītības un skolu specializācijas kursu "Izglītības vide un starppersonu attiecības". Studenti vairākkārt studiju satura novērtēšanas aptaujās bija izteikuši vēlmi apgūt kognitīvi biheiviorālās terapijas pamatprincipus, kas tiek docēts klīniskās un veselības psiholoģijas specializācijas studentiem. Izvērtējot Izglītības un skolu specializācijas B daļas kursus, tika konstatētas, ka kursa "Izglītības vides un starppersonu attiecības" saturs daļēji pārklājas gan ar studiju kursa "Konfliktu risināšana un mediācijas psiholoģija", gan "Preventīvais darbs izglītības iestādē", tādēļ tika pieņemts lēmums atteikties no kursa "Izglītības vides un starppersonu attiecības", dodot iespēju Izglītības un skolu psiholoģijas studentiem apgūt "Kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas pamatprincipus", kas palīdzēs attīstīt konsultēšanas prasmes un paplašinās pielietojamo tehniku klāstu.

Iepriekšējā akreditācijas periodā, programmas plānu veidoja obligātās izvēles, ierobežotas izvēles obligātā daļa un brīvā daļa. Lai studiju programma atbilstu Augstskolu likuma 6.un 55.pantam, nākamajā akreditācijas periodā no ierobežotas brīvās izvēles kursa daļas 3KP tiek pārcelti uz brīvās izvēles daļu, vienlaicīgi tas nozīmē, ka ierobežotas izvēles brīvā daļa samazinās par 3KP. Līdz ar to nākamajā akreditācijas periodā studiju programma sastāvēs no 3 daļām: obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas. Kredītpunktu apjoms katrā no daļām paliek nemainīgs.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Profesionālā maģistra studiju programma "Psiholoģija" pilnībā atbilst psiholoģijas virzienam. Sasniedzot studiju programmas mērķus un īstenojot tās uzdevumus tiek veicināta virziena mērķu sasniegšana gan attiecībā uz zinātnes izcilību (labākie maģistra darbi tiek virzīti publicēšanai, studenti gan studiju laikā tiek iesaistīti dažādos zinātnes projektos, tiek sagatavoti doktorantūras studijām), gan studiju attīstību (programmā docēti kursi nemītīgi tiek papildināti gan ar jaunākajām zinātnes atziņām, gan izmantotas mūsdienīgas mācīšanas metodes, veicināta studentu un mācībspēku mobilitātes un ārvalstu labās prakses integrācija), gan ieguldījumu sabiedrībā (studenti programmas ietvaros mācās komunicēt ar sabiedrību par jaunākajām zinātniskajām atziņām, iesaistās lietišķajā pētniecībā sabiedrībā aktuālu jautājumu risināšanai, nodrošina psiholoģiskās palīdzības pieejamību izejot praksi LU Psiholoģiskās palīdzības centrā).

PMSP "Psiholoģija" ir augsts lietderīgums, gan vērtējot no studējošā (gan latviešu, gan angļu plūsmā), gan valsts perspektīvas. Iegūtās zināšanas un kvalifikācija paver plašas darba iespējas gan veidojot savu karjeru kā psihologam, gan pielietojot apgūtās zināšanas un prasmes dažādās sfērās. Psihologu profesionālās darbības rezultātā cilvēki ar dažādām emocionālām grūtībām var saņemt palīdzību, kas veicina viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Studējot psiholoģiju, veidojas dziļa izpratne par cilvēka uzvedību, domāšanu un emocijām. Šīs zināšanas ir iespējams pielietot ļoti plaši, dažādās tautsaimniecības nozarēs. Piedevām, psiholoģijas studijas veicina kritisko domāšanu, analītisko spēju attīstību un emocionālo inteligenci. Kopumā psihologi spēlē svarīgu lomu sabiedrības attīstībā, piedaloties psiholoģisko problēmu risināšanā, atbalstot cilvēkus dažādās dzīves situācijās un veicinot sabiedrības labklājību. Psihologi ne tikai palīdz uzlabot sabiedrības

mentālo veselību un emocionālo labklājību, samazinot psiholoģisko problēmu un garīgo saslimšanu izplatību, kas pozitīvi ietekmē sabiedrības veselību, bet arī piedalās pētniecībā un politikas veidošanā, kas balstīta uz cilvēku uzvedības un vajadzību izpēti.

Studiju ilgums programmā ir 2 gadi, kur studiju apjoms veido 120 kredītpunkti (studiju līguma paraugus pie virziena obligātajiem pielikumiem). Šāds studiju ilgums ir atbilstošs Psihologu likuma 3.pantā noteiktajām izglītības prasībām: "...augstākās izglītības diploms par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 KP (kredītpunkti norādīti pirms grozījumiem dažādos normatīvos aktos par pāreju uz Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu) apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma". LU psiholoģijas virzienā realizētās bakalaura un maģistra programmas pilnībā atbilst valstī noteiktajam psihologu izglītības standartam. Vienlaikus tas ir arī saskaņā ar Augstskolu likuma 59. pantā noteikto par otrā cikla augstāko izglītību. Sekmīgi pabeidzot, PMSP „Psiholoģija”, tiek iegūts profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija (sk.3.1.2 sadaļas pielikumā diploma paraugu), kas ļauj absolventam veiksmīgi uzsākt profesionālo darbību psiholoģijā, jo studiju procesā viņš ir ieguvis gan teorētiskās zināšanas, gan praktiskās iemaņas, lai spētu veikt psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), psihologa atzinuma sagatavošanu, konsultēšanu un individuāli, grupā vai organizācijā sniegtu psiholoģisko palīdzību, izmantojot profesionālās zināšanas un zinātniski pamatotas metodes, kas saskan ar profesionālās kvalifikācijas mērķiem un uzdevumiem. Lai to nodrošinātu šajā studiju programmā tiek uzņemti tikai tie studenti, kas jau ir ieguvuši sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā vai pirmā cikla augstākā izglītība psiholoģijā, kā arī studiju laikā studentiem tiek piedāvāti atbilstoši teorētiskie kursi un prakse. Programmai piešķirtais LR izglītības klasifikācijas kods atbilst 2.līmeņa profesionālai augstākajai izglītībai, kura nodrošina 5.līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu un profesionālo maģistra grādu. Kopsavelkot programmas nosaukums, kods, iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija, kā arī programmas uzdevumi, studiju rezultāti un uzņemšanas prasības ir savstarpēji sasaistīti un viens no otra loģiski izrietoši.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Profesionālā psiholoģijas maģistra studijas sniedz plašākas zināšanas un prasmes, kas ļauj specializēties konkrētās tēmās: klīniskajā un veselības, darba un organizāciju, izglītības un skolu, kā arī juridiskajā jomā. Liela loma studiju procesā ir atvēlēta praktiskas pieredzes gūšanai, kas palīdzēt integrēt un pielietot teorētiskās zināšanas. Piedevām, maģistra grāds psiholoģijā ir obligāts priekšnosacījums, lai iesaistītos darba tirgū, kurā psihologa profesija ir ļoti pieprasīta. Analizējot aktuālo situāciju darba tirgū, tika konstatēts, ka darba piedāvājumu portālā <https://www.kurdarbs.lv/> ir 43 vakances psihologiem, bet portālā <https://www.visidarbi.lv/> 59 vakances psihologiem (situācija uz 24.10.2023), kas viennozīmīgi norāda uz lielu speciālistu trūkumu darba tirgū. Šāda situācija ir vērojama jau vairāku gadu garumā. Absolventu aptauja liecina, ka visi, kuri ir vēlējušies ir atraduši darbu kā psihologi vai uzsākuši darbu jomā, kur ir iespējams izmantot psiholoģijas maģistra programmā iegūtās zināšanas. Lielākā daļa ir uzsākuši darbu kā psihologi privātp praksēs vai koppraksēs, veselības jomā, psiholoģiskās palīdzības un atbalsta centros, valsts aizsardzības un/vai sociālā sfērā, kas kopumā padara psiholoģisko palīdzību pieejamāku. Absolventiem, kuri programmu apguvuši angļu valodā, būs tikpat plašas nodarbinātības iespējas kā tiem, kuri studējuši latviešu valodas plūsmā. Pabeidzot studijas, viņi var uzsākt darba gaitas, ievērojot attiecīgās valsts normatīvos aktus. Eiropas Savienības studenti, kuri

izvēlēties turpināt dzīvi Latvijā, būs jāsertificējas saskaņā ar Psihologu likumā noteikto, papildus kārtojot latviēsu valodas valsts eksāmenu. Savukārt tiem studentiem, kuri pēc absolvēšanas atgriezīsies savās mītnes valstīs, lielākoties būs jāizpilda noteiktas procedūras, kuras katrā valstī var būt nedaudz atšķirīgas. Ņemot vērā, ka studenri būs absolvējuši Latvijā akreditētu studiju programmu, tad diplomu atzišanai mītnes valstīs nevajadzētu radīt grūtības. Kopumā iegūtā izglītība neierobežo absolventa iespējas uzsākt karjeras veidošanu kā psihologam, taču viņiem būs jāņem vērā savas mītnes valsts noteiktais regulējums.

Profesionālā maģistra studiju programma "Psiholoģija" sniedz vairākus ieguldījumus tautsaimniecībā un sabiedrībai kopumā. Mūsdienās garīgā veselība tiek uzskatīta par vienu no centrālajiem cilvēku labklājības aspektiem. Psihologi sniedz emocionālu atbalstu, palīdz risināt psiholoģiskas grūtības, kuras veicina adaptēšanos un augstāku funkcionēšanu sabiedrībā, tādējādi veicinot darbaspējīgo indivīdu skaitu, kas palīdz valstij augt un attīstīties. Tā rezultātā paaugstinās gan indivīda, gan visas kopienas labklājība, samazinās garīgās saslimšanas un uzlabojas sabiedrības emocionālās veselības rādītāji. Psihologi strādā ļoti dažādās jomās, tās ir saistītas gan ar nodarbinātību, gan sociālās atstumtības risku mazināšanu, izglītības, tiesībsargājošo un veselības aprūpes sistēmu, kā arī iesaistītu uzņēmējdarbības attīstībā. Visas šīs jomas ir saistītas ar sabiedrības veselību un attīstību, kas vistiešākajā veidā pozitīvi ietekmē tautsaimniecības attīstību.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Pēdējos 5 gados imatrikulēto studentu skaitam ir vērojama pozitīva dinamika, imatrikulēto studentu skaits ir pieaudzis par 35 studentiem (2019./20. ak.g. – 55, 2024./25. ak.g. – 90). Nemainīgi vislielākā interese ir par klīniskās un veselības studiju jomu (vidēji 50 studenti šajā akreditācijas periodā), pārējās studiju jomās studentu skaits sadalās vienmērīgi, tipiski līdz 10 studentiem. Studentu pieaugums maģistra programmā ir skaidrojams, gan ar studentu skaitu pieaugumu bakalaura programmā, gan arī par interesi par profesiju un speciālistu pieprasījumu darba tirgū. Tas spoguļo pieaugošo pieprasījumu pēc psiholoģiskajiem pakalpojumiem, kas savukārt palielina pieprasījumu pēc kvalificētiem psihologiem. Piedevām, psiholoģija ir daudzpusīga disciplīna, kas paver plašas karjeras iespējas dažādās jomās. Arī sabiedrībā kopumā ir vērojama neizsīkstoša interese par jautājumiem, kas saistīti ar psiholoģiju un garīgo veselību. Tas viss kopumā veido labu profesijas prestižu, un daudzi jaunieši vēlas savu karjeru veidot saistībā ar psiholoģiju.

Svārstīgs ir atskaitīto studentu skaits (2019./20. ak.g. – 6, 2022./23. ak.g. – 2, 2023./24. – 8). Dotie rādītāji nav interpretējami viena akadēmiskā gada ietvaros, jo bieži eksmatrikulācijas rīkojumi tiek sagatavoti daudz vēlāk, nekā studenti ir pieņēmuši lēmumu pārtraukt studijas. Piemēram, 2022./2023. akadēmiskajā gadā no 27 eksmatrikulētajiem studentiem 12 attiecas uz 2021./2022. ak.g., savukārt no šī gada 7 uz iepriekšējo utt. Kopumā, vērtējot šo rādītāju, no visiem imatrikulētajiem studentiem studijas nepabeidz aptuveni piektā daļa (9,4%), kas vērtējams kā optimāls rādītājs. Vairāk nekā puse no visiem eksmatrikulētajiem studentiem ir tie, kas bija devušies studiju pārtraukumos un pēc tam neatgriezās studiju procesā. Ar katru no studentiem, kas izvēlas pārtraukt studijas tiek veiktas pārrunās, ja tas ir atbilstoši, tad tiek meklēti individuāli atbalsta pasākumi, lai studijas tiktu turpinātas. Studiju procesa pārtraukšana galvenokārt ir saistīta ar diviem faktoriem: 1) studenti bakalaura programmas laikā ir guvuši vispārīgu priekšstatu par psiholoģiju kā zinātnes nozari, un viņu priekšstats par psihologa darbu ir virspusējs. Uzsākot studijas profesionālajā maģistra programmā, viņiem rodas precīzāks priekšstats par

profesionālajām kompetencēm un daļa no studentiem saprot, ka šī profesija viņiem nav piemērota. Tas bieži vien sakrīt arī ar viņu profesionālo darbību, kuru viņi ir uzsākuši paralēli studijām, un līdz ar to, izlemj savu karjeru veidot citā sfērā; 2) Ņemot vērā, ka maģistra programmā studē dažāda vecuma pieaugušie, no kuriem lielākā daļa arī maksā par studijām, gandrīz visi ir strādājoši, daļai ir arī mazi bērni, kā rezultātā mācību un pārējās dzīves slodze ir pārāk liela, un tiek pieņemts lēmums par studiju pārtraukšanu. Daļa no šiem studentiem vēlāk atjaunojas. Gandrīz visi, kuri tiek eksmatrikulēti noslēguma pārbaudījuma nenokārtošanas dēļ, vēlāk atjaunojas un veiksmīgi nokārto. Specifiskas stratēģijas, lai samazinātu studentu atbirumu nav plānotas, jo studentu atskaitīšanas biežākais iemesls ir “nespēja izpildīt programmas prasības”, kas nozīmē, ka students ir pārtraucis studijas un tā rezultātā nav nokārtojis attiecīgā semestra kursus. Kopumā augstas studiju prasības ir arī viens no studiju programmas kvalitātes rādītājiem, kas nodrošina, ka sasniedzot studiju rezultātus tiek iegūts apliecinājums, ka viņiem ir pietiekams zināšanu apjoms, kā arī profesionālajai kompetencei atbilstošas spējas un prasmes, kas ļauj uzsākt profesionālo karjeru psihologa profesijā. Kopumā gan imatrikulēto studentu, gan maģistra grādu ieguvušo studentu skaitam ir pozitīva dinamika, kas vērtējams kā viens no programmas labvēlīgas attīstības rādītājiem.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma ir izveidota atbilstoši pašreizējai psihologa profesijas attīstībai Latvijā un pasaulē (programmas plānu skatīt 21. pielikumu). 2018.gada 1.janvārī ir stājies spēkā Psihologu likums, kur 3.pantā ir noteikts, ka veikt patstāvīgu psihologa profesionālo darbību var persona, kas ieguvusi augstāko izglītību akreditētā bakalaura studiju programmā un akreditētā maģistra studiju programmā psiholoģijā vismaz 200 kredītpunktu (kredītpunkti norādīti pirms grozījumiem Augstskolu likumā par pāreju uz Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu) apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir bijusi profesionālā studiju programma. Tāpat likumā ir noteiktas 6 profesionālās darbības jomas: izglītības un skolu psiholoģija, darba un organizāciju psiholoģija, klīniskā un veselības psiholoģija, juridiskā psiholoģija, konsultatīvā psiholoģija un militārā psiholoģija. Līdz ar to jau iepriekšējā akreditācijas periodā tika izveidots gan bakalaura, gan maģistra programmas plāns, kas atbilstu likumā

noteiktajām prasībām un pašreiz nav pamata veikt būtiskas saturiskas izmaiņas.

LU PMSP „Psiholoģija” ir iespēja pēc izvēles padziļināti pilnveidot profesionālo kompetenci 4 studiju jomās (studiju jomu nosaukumi ir formulēti atbilstoši Psihologu likumā noteiktajām profesionālās darbības jomām): izglītības un skolu psiholoģija, darba un organizāciju psiholoģija, klīniskā un veselības psiholoģija un juridiskā psiholoģija. Šajos virzienos ir vislielākais pieprasījums Latvijas darba tirgū. Studenti, kas nolēmuši savu profesionālo karjeru attīstīt Militārās psiholoģijas jomā, saņemtu atbilstošās zināšanas, viņiem tiek piedāvāts izvēles kurss “Militārā psiholoģija”. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma pilnībā atbilst 2023.gada 13.jūnija LR MK noteikumi Nr.305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” (sk.17.pielikumu), tai ir atbilstošs kopējais kredītpunktu apjoms (120KP). Lai arī visi kursi atspoguļo jaunākos sasniegumus nozarē, obligātajā saturā iekļauti kursi (vairāk kā 8 KP apjomā), kas īpaši fokusējas gan vispārīgā, gan specializāciju līmenī, uz padziļinātu jaunāko sasniegumu teorētisko zināšanu un prasmju apguvi. Obligāto daļu veido studiju kursi, kas sniedz pamatzināšanas, prasmes un kompetenci saistībā ar likumā noteikto psihologa profesionālo darbību, t.i. spēju veikt psiholoģisko izpēti un konsultēšanu, kā arī šajā sadaļā ir iekļauti studiju kursi, kas veicina kvalitatīvu maģistra darba izstrādi. Padziļinātas zināšanas, prasmes un kompetenci, kas saistītas ar konkrēto profesionālo darbības jomu atbilstoši izvēlētajai studiju specializācijai studenti apgūst B daļas studiju kursus. Papildus studentiem ir iespēja izvēlēties brīvās izvēles B daļas studiju kursus 9 kredītpunktu apjomā un 3KP C daļas studiju kursā, kuros viņi var gūt zināšanas, prasmes un kompetenci ārpus izvēlētajās studiju specializācijas, tādējādi palielinot savu konkurētspēju darba tirgū. Visi studiju kursi ir vērsti uz studiju programmas rezultātu sasniegšanu, ko apstiprina studiju kursu rezultātu kartēšana. Tā viennozīmīgi atspoguļo, ka visi programmas rezultāti tiek sasniegti caur atsevišķu studiju kursu rezultātiem. Visplašāk nosegti ir tie programmas rezultāti, kas ir saistīti ar profesionālo iemaņu un prasmju attīstīšanu, kas ir atbilstoši profesionālai programmai. Taču vienlaikus tiek sasniegti arī tie rezultāti, kas attīsta un pilnveido pētniecisko kompetenci. Kā arī visi studiju kursi un atbilst Psihologu likumā (sk.19.pielikumu) un Psihologa profesijas standartā (sk.18.pielikumu) noteiktajām prasībām. Lielāko daļu profesijas standartā iekļauto pamatzināšanu, maģistra programmas studenti, jau ir apguvuši bakalaura studiju programmas laikā. Maģistra studiju programmas analīzē, par atbilstību psihologu profesijas standartam, ir iekļauti visi programmas studiju kursi, t.sk. ierobežotas izvēles kursi, kuru mērķis nav veidot pamatkompetences, bet gan padziļināt izpratni, prasmes un iemaņas. Līdz ar to studentiem, atbilstoši savām profesionālajām interesēm, ir iespēja padziļināt kādu no psihologu profesijas standartā iekļautajām kompetencēm, taču, ja students šo studiju kursu nav izvēlējis, tad obligātās daļas kursi nosedz visas standartā noteiktās kompetences. Kopsavelkot PMSP “Psiholoģija” ir izveidota atbilstoši Psihologu likumam un Psihologa profesijas standartam.

Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam viena no prioritātēm ir veicināt stipras ģimenes, veselus un aktīvus, cilvēkus, kā rīcības virziena mērķis nosakot psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību. Šī mērķa sasniegšana vistiešākajā veidā ir saistīta ar psiholoģisko pakalpojumu nodrošināšanai. Līdz ar to var prognozēt, ka psihologu pieprasījums darba tirgū pārskatāmā nākotnē nemazināsies un psihologa profesijas attīstība ir svarīga valstiskā kontekstā. Līdz ar to arī atbilstoši sagatavoti augsta līmeņa speciālisti būs nepieciešami gan izglītības, gan sociālajā, gan veselības aprūpes un tiesību sargājošajā sfērās. Tik pat svarīga ir arī zinātnes attīstība, lai iegūtu augsta līmeņa pētījumus par tautsaimniecībā svarīgiem psiholoģiskiem aspektiem. Visi šie aspekti ir ņemti vērā, veidojot studiju programmas saturu.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Maģistra darba izstrāde ir ļoti nozīmīgs process, kura laikā tiek pilnveidotas un apliecinātas zināšanas psiholoģijā gan teorētiskajā, gan profesionālajā jomā. Maģistra darba mērķis ir dot iespēju maģistrantam izvēlēties sev interesējošu un aktuālu pētniecības jomu, kas balstīta psiholoģijas zinātnes sasniegumos un atziņās. Zināšanas, prasmes un kompetences, kuras tiek attīstītas un papildinātas, izstrādājot maģistra darbu, ir ļoti būtiskas psihologa tālākā darbībā: tās dod iespēju turpināt pētniecisku darbu vai nu akadēmiskā/pētnieciskā kontekstā, piemēram, doktorantūrā un vēlāk patstāvīgā akadēmiskā/pētnieciskā darbībā, vai arī piedaloties fundamentālajā vai lietišķajā pētniecībā valsts, pašvaldības vai nevalstiskajā sektorā; vienlaikus tās dod būtisku pamatu psihologa tālākai profesionālai darbībai, it īpaši veicot psiholoģisku izpēti vai novērtēšanu gan indivīdiem, gan grupām; kā arī maģistra darba izstrādes process veicina analītiskās un integrētās domāšanas attīstību, kas attīsta spēju pieņemt lēmumus, izvērtējot informāciju un izmantojot dažādas pieejas. Šī ir viena no psihologa profesijas standartā noteiktajām vispārējām prasmēm un attieksmēm.

Lai sasniegtu mērķi, ka izstrādātais maģistra darbs ir balstīts psiholoģijas zinātnes sasniegumos un atziņās, tā izstrāde ir organizēta trīs secīgos posmos, kas noslēdzas ar maģistra darba aizstāvēšanu. Katrs izstrādes posms, paredz noteiktu uzdevumu veikšanu un sadarbību ar darba vadītāju:

1.posms. Studiju kurss "Maģistra darbs I" (2.semestris), kura laikā studentiem ir organizētas lekcijas un semināri par pētījumu metodoloģiju, studiju kursa noslēgumā students izstrādā maģistra darba pētījuma projektu, kurā zinātniski pamato izvēlētas tēmas aktualitāti, sociālo un zinātnisko nozīmību, oriģinalitāti un jēgpilnumu.

2.posms. Studiju kurss "Maģistra darbs II" (3.semestris), kura laikā students izstrādā pētījuma teorētisko pamatojumu, balstoties pēdējo gadu publikācijās un izveido pētījuma dizainu.

3.posms. Studiju kurss "Maģistra darbs III" (4.semestris), kura laikā studenti veic pētījumu, iegūto datu apstrādi un interpretāciju. Šis posms noslēdzas ar Maģistra darba aizstāvēšanu. Izcilāko maģistra darbu autoriem tiek piedāvāta iespēja iesniegt publikāciju "Baltijas psiholoģijas žurnālam". Katru gadu tiek sagatavotas vairākas veiksmīgas publikācijas.

Kopumā šis process nodrošina, ka maģistra grāda piešķiršana ir balstīta psiholoģijas zinātnes nozares sasniegumos un atziņās.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma ir izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiek panākts ar atsevišķu kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Atsevišķu kursu docēšanai, iespēju robežās, var tikt piesaistīti ārzemju vieslektori, kā arī studentiem regulāri tiek piedāvātas ārzemju lektoru lekcijas par dažādām ar psiholoģiju saistītām tēmām, kas ļauj studentiem paplašināt savas zināšanas un ieraudzīt jaunas profesionālās iespējas un pētnieciskos virzienus. Studijas tiek veidotas, ievērojot studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principus. Ņemot vērā studentu vajadzību daudzveidību, katrs pasniedzējs studiju kursa ietvaros izmanto piemērotus mācīšanās veidus, atbilstoši apstākļiem pielāgo daudzveidīgas pedagoģiskās metodes (lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, prasmju treniņi, lomu spēles, grupu darbi, darbnīcas, projektu izstrādes, pārraudzību, tieša studenta darbu ar klientiem vērošanu u.c.), sniedzot vadību un atbalstu ne tikai lekcijās, bet arī konsultācijās. Lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi, tādējādi radot demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Semināri ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām un/vai zinātniskiem rakstiem, tie notiek diskusiju, un studentu gatavotu prezentāciju veidā, kā arī izmantojot grupu darbu, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes, tādējādi pilnveidojot problēmrisināšanas prasmes. Praktiskajās nodarbībās fokuss ir gan uz studējošā praktisko iemaņu trenēšanu psihologa darbam (izmantojot lomu spēles, pārraudzību, praktiskā darba ierakstus), gan pašpieredzi un emocionālā brieduma veicināšanu (veicot pašrefleksiju, piedaloties personiskās pieredzes grupās un veicot individuālus uzdevumus). Lai pārbaudītu lekcijās un semināros iegūtās zināšanas un to pielietojumu, tiek izmantoti kontroldarbi, testi, praktiskie darbi, patstāvīgie darbi, esejas, ziņojumi un referāti, kas ļauj novērtēt studentu iegūtās zināšanas mācību procesa laikā.

Atbilstoši Augstskolu likumam viens kredītpunkts atbilst 25—30 stundu studiju darba apjomam, kas veido 8-11 kontakstundas vienam kredītpunktam. Vairāk kontakstundas ir tiem studiju kursiem, kuri tiešā veidā attīsta psihologa pamatprasmes psiholoģiskajā konsultēšanā un psiholoģiskajā izpētē, kas līdz ar ti izveido lielāku studiju darba apjomu. Savukārt mazāk kontakstundas ir teorētiskajiem kursiem, kuros studentiem ir lielāka iespēja strādāt patstāvīgi. Gan latviešu, gan angļu plūsmas studenti tiks noslogoti vienādā mērā.

Programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā (atbilstoši "Latvijas Universitātes Studiju kursu izstrādes un aktualizācijas noteikumiem (LU 29.02.2024. rīkojums Nr.1-4/95)). Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan praktiskas, kā arī dažādu šo vērtēšanas metožu kombinācijas. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Katra kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums, rakstisks un/vai mutvārdu pārbaudījums, tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguvesursos studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Vienlaikus tiek izmantotas arī tādas pārbaudes formas kā konsultēšanas procesa ieraksti, izpētes atzinumu izstrāde, gadījumu risināšana, uzstāšanās ar prezentācijām semināros, esejas u.c. Praktisko iemaņu treniņos tiek izmantota atgriezeniskās saites un vērtējums ne tikai no docētāja, bet arī citiem studentiem. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana (prezentācija) tiek izmantotas kā atskaites (vērtēšanas) formas dažādos kursa apguves etapos un, lai apliecinātu kursa apguves līmeni.

Maģistra darba izstrāde un vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma dizaina aizstāvēšana, praktiskās daļas aizstāvēšana, un noslēgumā maģistra darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi

studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un sniegt nepieciešamo atbalstu, kā arī nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un psihologa-pārrauga atzinums par pārraudzību apmeklējumu un darbu pārraudzības laikā. Kopumā docētāji ir izstrādājuši un attīstījuši atbilstošu un daudzveidīgu vērtēšanas sistēmu, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija.

Studiju procesā pasniedzēji izmanto metodes, pārbaudes veidus un vērtēšanas kritērijus, kas atbilst studiju mērķiem un plānotajiem studiju rezultātiem, tādēļ liela uzmanība tiek pievērsta studiju rezultātu precīzai formulēšanai. Ievērojot studentcentrēto pieeju tiek veidots dialogs, gan mutvārdu atgriezeniskās formas, gan anonīmi aizpildītu studiju kursu novērtēšanas aptauju formā, starp pasniedzējiem un studentiem par to, kā ir strukturēts studiju saturs, kāda ir mācību organizācija un kādas metodes tiek izmantotas. Labi izveidotie studiju rezultāti, veicina studentu izpratni par savu mācīšanos, pašnovērtējumu, atbildību un sapratni par saņemto vērtējumu.

Ja rodas domstarpības starp mācībspēku un studentu, tad pastāv procedūra kā to risināt, kas ir noteikta ar "Noteikumiem par studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu un izskatīšanu Latvijas Universitātē" (LU 28.09.2022. rīkojums Nr. 1-4/501).

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Profesionālās maģistru studijas programmas "Psihologija" ietvaros studiju prakse tiek realizēta saskaņā ar prakses nolikumu (skatīt 23.pielikumu "Prakses nolikumi"), kas izstrādāts saskaņā ar Noteikumiem par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu (MK 13.06.2023.noteikumi Nr. 305), Latvijas Universitātes Studiju programmu nolikumu (LU Senāta 26.02.2024. lēmums Nr. 2-3/13), LU studējošo prakses organizēšanas noteikumiem (LU 25.11.2019. rīkojums Nr. 1/417) un Psihologa profesijas standartam (saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 12. jūnija sēdē, protokols Nr. 4). Studiju prakse tiek realizēta visos mācību semestros. 1.semestrī studenti trenē prasmes, kas saistītas ar atsevišķu psiholoģiskās izpētes metožu lietojumu, psiholoģisko intervēšanu (6 KP). 2.semestrī, prakses laikā, studenti attīsta prasmes vienlaicīgi izmantot vairākas psiholoģiskās izpētes metodes (9 KP). 3.semestrī (15 KP) un 4. semestrī (9KP), studenti praksi iziet studiju jomai atbilstošā institūcijā, veicot gan psiholoģisko izpēti, gan psiholoģisko konsultēšanu. Visas programmā iekļautās prakses ir vērstas uz to, lai teorētiskajosursos iegūtās zināšanas studenti mācītos pielietot praksē. Vistiešākā veidā studenti praksē realizē Psiholoģiskās izpētes un Psiholoģiskās konsultēšanas kursus gūtās zināšanas. Ja students nav nokārtojis šos kursus, tad viņš netiek pielaists praksei. Visās praksēs studenti tiek dalīti nelielās prakses pārraudzības grupās (5-10 studenti). Katram studentam prakses pārraudzības laikā ir iespēja pārrunāt savu darbu prakses ietvaros, saņemot individuālus ieteikumus un atbalstu no pārrauga. Pārraudzībās tiek izmantoti arī praktiskā darba audio un video ieraksti. Tiek analizēti gan izpētes atzinumi, gan psiholoģiskās konsultēšanas process. Prakses laikā studenti padziļināti iepazīstas arī ar dažādām konsultēšanas un izpētes metodēm, par kurām gatavo prezentācijas prakses semināru laikā. Piedevām, studentiem tiek īpaši piedāvāti papildus prakses

semināri, lai paplašinātu un padziļinātu zināšanas par noteiktām tēmām: Ētikas dilemmu risināšana, Pirmskolas bērnu un pieaugušo intelekta izpētes metodes, Vecāku un bērnu attiecību izpēte, Grupu nodarbību vadīšana, Smilšu spēles tehniku izmantošana konsultēšanā, Valodas attīstība, diagnostika un atbalsta pasākumi, Disociāciju izpēte, Bērni ar kaitējošu seksuālu uzvedību un bērnu seksuāla izmantošana e-vidē un sekstings, Eksistenciālās terapijas tehniku izmantošana konsultēšanā, psiholoģiskās palīdzības pieejamības veicināšana.

Lai studentiem nodrošinātu daudzveidīgas prakses iespējas, ir noslēgts ilgtermiņa sadarbības līgumi ar Bērnu klīniskās universitātes slimnīcu. Ar citām prakses vietām katru gadu tiek slēgti terminētie līgumi (skatīt 10.pielikumu Sadarbības līgumi). Jau daudzu gadu garumā ir veiksmīga sadarbība ar dažādām organizācijām, kas ļauj nodrošināt praksi atbilstoši izvēlētajai jomai. Lielākoties tiek izmantoti trīspusējie prakses sadarbības līgumi. Pieprasījums no organizācijām pēc psiholoģijas profesionālās maģistru studijas programmas studentiem ir liels, jo darba vietās ir liels speciālistu iztrūkums. Organizācijas saskata ieguvumu, piedāvājot prakses vietas un tādējādi piesaistes un atlasot sev darbiniekus. No programmas puses nav liela ieinteresētība slēgt vairāk ilgtermiņa sadarbības līgumus, jo ņemot vērā lielo pieprasījumu, studenti ne vienmēr vēlas doties praksē uz piedāvātajām prakses vietām, un tādējādi rodas grūtības realizēt apņemšanos no LU puses. Piedevām, ir pierādījies, ka šīs ilgtermiņa sadarbības līgumu noslēgšanas, nenodrošina šo apņemšanās pildīšanu no organizācijas puses, kas piedāvā prakses vietu. Ja viņiem situācija mainās, tad vienošanās viegli tiek lauza. Tādēļ esošais izveidotais modelis, bez lieka procesa komplicēšanas, studentiem ļauj nokļūt prakses vietās, kur viņi tiek gaidīti un profesionāli atbalstīti prasmju un iemaņu attīstīšanai. Visos gadījumos, ja rodas grūtības ar prakses vietas atrašanu, tad programmas direktors un prakses vadītājs palīdz studentam nonākt prakses vietā. Šāds risinājuma modelis tiks izmantots arī ārvalstu studentiem.

Visiem profesionālās maģistra studiju programmas "Psiholoģija" studentiem ir iespēja iziet praksi jomai atbilstošā prakses vietā, lai pilnveidotu gan psiholoģiskās izpētes, gan psiholoģiskās konsultēšanas prasmes. Lielākai daļai (131 students) klīniskās un veselības jomas studentu prakse vieta ir LU Psiholoģiskās palīdzības centrā (PPC), kur viņiem tiek piedāvāts reāls psihologa darbs tiešā pārraugu uzraudzībā, pilnveidojot un attīstot savas prasmes ne tikai izpētē un konsultēšanā, bet arī atbalsta grupu vadīšanā. PPC pakalpojums ir pieejams ikvienam, piedevām tas tiek nodrošināts gan klātienē, gan attālināti. Gan pēdējā kursa studenti, gan absolventi šo prakses iespēju bieži atzīmē kā ļoti pozitīvu aspektu, kas piešķiris studiju procesam īpašu vērtību. paaugstina apmierinātību ar studiju procesu kopumā. Nākamajā akreditācijas periodā, uzsākot darbu ar ārvalstu studentiem, klīniskās un veselības jomas studentiem arī būs iespēja iziet praksi PPC, jo jau šobrīd ir augsts pieprasījums pēc konsultantiem, kuri strādātu angļu valodā. Vienlaikus studentiem ir arī iespēja doties uz citām prakses vietām, kas vairāk atbilst viņu profesionālajām interesēm vai atrodas tuvāk dzīves vietai. Noturīga sadarbība ļoti daudzu gadu garumā ir izveidojusies ar Nodibinājumu "Centrs Dardedze", Bērnu klīnisko universitātes slimnīcu, SIA "Bērnu un pusaudžu resursu centrs", RTU, kur mūsu programmas studenti ir iesaistīti psiholoģiskā atbalsta nodrošināšanā šīs augstskolas studentiem u.c. (skatīt 3.2.4. sadaļas pielikumu).

Izglītības un skolu jomas prakse notiek dažādās izglītības iestādēs (pirmskolas izglītības, vispārējās izglītības, speciālās izglītības profesionālās izglītības iestādēs). Šajā akreditācijas periodā prakses ir izietas 17 dažādās izglītības iestādēs (piemēram, Jelgavas Spīdolas valsts ģimnāzija, Rīgas 254 pirmsskola, Tukuma novada speciālās izglītības iestāde, Ventspils 2. pamatskola, Zentas Mauriņas Grobiņas vidusskola, Smiltenes vidusskola u.c.), kur studenti cieši sadarbojas ar izglītības un skolu psihologiem, veicot tipiskus izglītības un skolas psihologa pienākumus. Bez izpētes un konsultēšanas, studenti arī praktizējas korekcijas plānu, tematisku vecāku sapulču un grupas nodarbību vadīšanā. Nākamajā akreditācijas periodā, uzsākot darbu ar ārvalstu studentiem, izglītības un skolu jomas studenti varēs iziet praksi starptautiskajās skolās, kurās pamatmācību

valoda ir angļu valoda.

Savukārt Juridiskās psiholoģijas jomas prakse notiek dažādās organizācijās, kas saistītas ar tiesību aizsardzības jomu. Šo iestāžu klāsts ir ierobežots, taču ar tām visām ir izveidota sadarbības, gan ar Valsts un pašvaldības policiju, Probācijas dienestu, Ieslodzījumu lietu pārvaldi. COVID-19 pandēmijas laikā, vislielākās grūtības ar atbilstošu prakses vietas atrašanu bija tieši juridiskās jomas studentiem, jo tās pilnībā atteicās ielaist jebkādu cilvēku, kas nepieder organizācijai. Tas bija atbilstoši ierobežojumiem, kurus noteica balstoties uz aktuālo epidemioloģisko situāciju. Taču, pat neskatoties uz visām grūtībām, visi prakses uzdevumi tika izpildīti, izmantojot tos periodus, kad ierobežojumi mazinājās, taču tie bija jāveic īsākā laika periodā. Šobrīd situācija ir normalizējusies un visi juridiskās jomas studenti bez grūtībām nonāks prakses vietās. Nākamajā akreditācijas periodā, uzsākot darbu ar ārvalstu studentiem, juridiskās jomas studenti varēs iziet "Bērnu mājā", kas ir Bērnu tiesību aizsardzības centra veidota organizācija, un paredzēta seksuālās vardarbības upuru tiesiskai aizsardzībai un psiholoģiskās palīdzības nodrošināšanai.

Darba un organizāciju jomas studenti lielākoties savu praksi realizē dažādu jomu biznesa organizācijās, piemēram, VAS Starptautiskā lidosta "Rīga", AS Swedbank, (kas abi ir ilggadēji sadarbības partneri prakses vietu nodrošināšanā), AS Putnu fabrika Ķekava, SIA MAXIMA, SIA Rīgas Brīvostas Flote, Tele2, SIA DDB Worldwide Latvia u.c. Atsevišķos gadījumos prakse ir izieta arī cita veida organizācijās, piemēram, VAS Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs. Darba un organizācijas jomas studenti prakses laikā ne tikai veic dažādus organizācijas attīstības aspektu izpēti, bet arī konsultē darbiniekus par karjeras attīstības iespējām, piedalās personāla atlasē un izstrādā pasākuma plānus, kas palīdz mazināt izdegšanas riskus organizācijā. Nākamajā akreditācijas periodā, uzsākot darbu ar ārvalstu studentiem, darba un organizācijas jomas studenti varēs iziet praksi starptautisko uzņēmumos, kuros pamatsaziņas valoda ir angļu. Latvijā ir pieejami daudzi šādi uzņēmumi, kas ir ieinteresēti studentu piesaistē.

Kopumā studenti praksi novērtē atzinīgi, aktuālās akreditācijas posmā visos gados vērtējumi par praksi ir samērā stabili, tie svārstās starp 6-6,5 ballēm no 7, kas kopumā norāda, ka studenti ir apmierināti ar piedāvātajām prakses iespējām un iegūtajām prasmēm un kompetencēm.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Profesionālā maģistra studiju programmā „Psiholoģija” noslēguma darbs ir maģistra darbs, ko studenti izstrādā atbilstoši sev interesējošai tēmai. Laika posmā no 2019./20. ak.g. līdz 2023./24. ak.g. ir aizstāvēti 249 maģistra darbi, kas ir aptuveni par 30% vairāk nekā iepriekšējā akreditācijas periodā.

Analizējot maģistra darba tēmas atbilstoši psiholoģijas nozarēm, tiek konstatēts, ka visvairāk 66% maģistra darbu ir saistīti ar klīnisko psiholoģiju. Šajā nozarē ir veikti pētījumi saistībā ar psihiskajām un somatiskajām saslimšanām, piemēram, depresija, trauksme, autismu, garīgas attīstības

traucējumiem, atkarībām u.c.. Aptuveni desmitā daļa maģistra darbu ir veltīti par traumatisku notikumu pētniecībai, īpaši bērnības vardarbības pieredzes, saistību ar dažādiem psiholoģiskās labklājības faktoriem un traumatisko sekas attīstību (piemēram, Kognitīvie izkropļojumi, seksuāla kauna izjūtas un pagātnes vardarbības pieredzes saistība ieslodzījumā esošiem dzimumnoziedzniekiem, kuri veikuši noziegumu pret nepilngadīgajiem). Gandrīz tikpat daudz darbu ir veltīti ķermeņa tēla, uztveres un ēšanas traucējumi dažādām saistībām (piemēram, Maskulinitātes saistība ar kompulsīvu pārēšanos, ruminēšanu un kompulsīvu trenēšanos vīriešiem). Visi šie pētījumi ir svarīgi psihologu praktiskajā darbā, kas palīdz izprast traucējumu būtību, veidot piemērotāku intervenci, kā arī veidojot preventīvus pasākumus. Reaģējot uz aktuālām norisēm Latvijā un pasaule, 7 % darbu tika izstrādāti par tēmām, kas saistīti ar COVID-19 pandēmiju, gan pētot pārslimošanas sekas, adaptēšanos ierobežojumiem un pielāgošanos attālinātajam darbam (piemēram, Vecāku pašnovērtētais stress un tā pārvarēšana ar COVID-19 pandēmiju saistītās pirmās ārkārtas situācijas laikā Latvijā). Vēl viena tēmu grupa, kas ir attīstījusies reaģējot uz aktualitātēm sabiedrībā ir maģistra darbi, kuros tiek pētīta kibervide, viedierīču lietošana un moderno tehnoloģiju izmantošanu (piemēram, Vadības funkciju un ruminēšanas saistība ar sociālās trauksmes rādītājiem kibervidē un klātienē). Tāpat tiek turpināta pētniecība saistībā ar ģimenes psiholoģiju, partnerattiecībām un bērnu radīšanu un audzināšanu (piemēram, Dzimtas vēstures zināšanu saistība ar identitātes stilu un dzīvesspēku 16-19 gadus veciem pusaudžiem). Šai psiholoģijas nozarei veltīti 15% no visiem darbiem. Šī pētījumu grupa ir ļoti nozīmīga sabiedrībai, jo pašlaik veidojas jauni attiecību modeļi - kāds no ģimenes ilgstoši strādā, mācās citā valstī, partnerattiecības kļūst īslaicīgākas, Latvijas sabiedrībā ar vien vairāk tiek pieņemtas un atzītas viendzimuma partnerattiecības utt.. Līdz ar to pētījumi, kas veikti saistībā ar ģimenes psiholoģiju, palīdz veidot veselīgāku ģimenes vidi, atrast mūsdienām atbilstošākas bērnu audzināšanas pieejas, attīstīt vecāku kompetenci, līdzsvarot lomu sadalījumu ģimenē.

Salīdzinoši daudz darbu - 21% no visiem - tiek izstrādāti sociālajā psiholoģijā. Šajā nozarē ir veikti pētījumi saistībā ar organizāciju kultūru, lojalitāti, spriedumu izdarīšanu, stereotipiem dažādās grupās, morāli, prokrastināciju u.c. (piemēram, Atbilstības dzimumu normām, pārrunu stila un interešu fokusa saistība ar pretreakcijas efektu; Pamata vērtību un kontroles lokusa loma indivīda autentiskuma izjūtā). Piektā daļa no visiem šajā nozarē izstrādātajiem darbiem ir saistīta ar dažādu profesijas pārstāvju izdegšanas riskiem (piemēram, Uzņēmēju degsmes un metakognitīvo prasmju saistība ar izdegšanu). Visi minētie aspekti palīdz labāk izprast sociālos fenomenus, prognozēt cilvēku uzvedību dažādos apstākļos un veidot efektīvas intervences sabiedrības labklājības paaugstināšanai.

Izglītības psiholoģijas nozarē izstrādāti - 9% no visiem maģistra darbiem. Šajā nozarē ir pētīta skolēnu emocionālā kompetence, skolas klimats, vecāku iesaiste, pedagogu labbūtība, skolas un ģimenes kultūras saskaņotība (piemēram, Sociāli emocionālo prasmju, uzvedības un emocionālo problēmu un akadēmiskā snieguma savstarpējās sakarības sākumskolas vecuma bērniem). Neliels maģistra darbu skaits (līdz 5%) tiek izstrādāts arī citās psiholoģijas nozarēs, piemēram, juridiskā psiholoģija, personības psiholoģijā, attīstības psiholoģijā, kognitīvajā psiholoģijā, militārā psiholoģija, sporta psiholoģija u.c. Pateicoties psiholoģijas laboratorijas izveidei un sadarbībai ar citām laboratorijām 5 maģistra darbi ir izstrādāti, kas ietver dažādus fizioloģiskos un cita veida mērījumus (piemēram, Frontālo un parietālo smadzeņu zonu iesaiste intuitīvu morālu lēmumu pieņemšanas procesā atrodoties laika trūkuma apstākļos: EEG vilņu izpēte militāras vides kontekstā). Vairāki maģistra darbi ir veltīti psiholoģiskās izpētes instrumentu adaptācijai un standartizācijai, kā arī ir izstrādāti jauni pētniecības instrumenti (piemēram, Pilnveidotās bērnu jutīguma novērtējuma aptaujas vecākiem uzticamība un faktoriālā validitāte), kas paver pētniecības iespējas ne tikai studentiem, bet arī citiem pētniekiem, kā arī šie instrumenti ir plaši izmantojami psihologu praktiskajā darbībā. Kaut arī šādu darbu skaits ir neliels, kuros tiek mērīta dažādu intervenču efektivitāte (piemēram, Medicīniskās spēles efektivitāte bērnu trauksmes mazināšanai pirms

medicīniskās manipulācijas un bērna uzvedības novērtējums), to praktiskā pielietojamība ļoti augsta. Lai pētījumu iegūtās atziņas nonāktu gan pie citiem pētniekiem un sabiedrības kopumā, studenti tiek mudināti gan sagatavot un iesniegt publikācijas par saviem maģistra darbiem, gan veidot savu darbu populārzinātniskās versijas un izmantojot sociālos tīklus informēt plašāku sabiedrību.

Maģistra darbu vērtējums svārstās no 3-10 ballēm. Vērtējumu izliek maģistra darba aizstāvēšanas komisija, kuru veido gan profesionālās jomas pārstāvji, gan akadēmiskais personāls. Maģistra darbu vērtēšanai ir izstrādāti stingri kritēriji. Pirms vērtējuma izlikšanas komisija iepazīstas gan ar maģistra darba vadītāja atsauksmi, gan maģistra darba recenzenta recenziju. Visbiežāk, 33% gadījumu, studenti saņem vērtējumi 9 jeb teicami, 21% gadījumu 8 jeb ļoti labi, 17 % gadījumu 7 jeb labi un 16 % gadījumu 10 jeb izcili. 4% studentu ir saņēmuši vērtējumi 5 jeb viduvēji un tikai 1% studentu ir zemākais sekmīgais vērtējums 4 jeb gandrīz viduvēji. 0,6% studentu nav izdevies aizstāvēt maģistra darbu un saņemt sekmīgu vērtējumu. Kopumā, vidējais maģistra darba vērtējums ir 8,14 balles un divām trešdaļām studentu vērtējums par viņu izstrādāto maģistra darbu svārstās no 7-10 ballēm, kas norāda, ka studentu maģistra darbi ir izstrādāti augstā līmenī.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

PMSP "Psihologija" ir izvietota LU IZPF telpās, kas atrodas Rīgā, Imantas 7. līnijā. Kopumā telpas ir ļoti aprīkotas mācību procesam, tās ir mājīgi iekārtotas, taču lielākā daļā auditoriju ir maza ietilpība, kas apgrūtinu darbu ar lielām grupām. Pašlaik LU akadēmiskajā centrā tiek būvēta "Rakstu māja", uz kuru tiks pārvietota arī Psihologijas nodaļa un līdz ar to pavisam drīz būs pieejamas plašas un modernas mācību telpas.

Jebkuram studentam ir pieejama LU bibliotēka, kuras viena no daļām atrodas fakultātes telpās. Tajā ir pieejamas ļoti plašs gan drukāto, gan elektronisko izdevumu klāsts. Docētājiem ir iespējams pasūtīt kursu nodrošināšanai nepieciešamās grāmatas un tās tiek iegādātas. Mācību procesā lielākoties tiek izmantotas e-literatūra, kura ir pieejama LU abonētajā *ProQuest Ebook Central Academic Complete* kolekcijā (232 799 e-grāmatas). Latvijā izdotie mācību līdzekļi tiek iepirkti un studentiem ir pieejami pietiekamā eksemplāru skaitā. Īpaši nozīmīga studentu zinātnisko darbu izstrādei un izmantošanai visos studijuursos ir abonētā datu bāze "Psych Articles", kas piedāvā vairāk nekā 220 000 pilna teksta zinātniskos rakstus psiholoģijas jomā. Šī datu bāze piedāvā ērtu un organizētu veidu, kā meklēt informāciju par visdažādākajiem jautājumiem, lai veidotu literatūras pārskatus un apkopojumus. Līdz ar to LU bibliotēka ir nodrošinājusi studijām nepieciešamo mācību un zinātnisko literatūru gan latviešu, gan angļu valodas plūsmas studentus.

Studentiem studiju laikā ir iespēja izmantot gan brīvpieejas datorus, gan *MS Office* programmatūru un pieeju *SPSS* datu apstrādes programmai, kas ir ļoti nozīmīga pētījumu datu apstrādei. Līdz ar to studentiem ir iespēja strādāt ar atbilstošu programmatūru, gan izstrādājot studiju kursu darbus, gan veicot pētījumus.

Psiholoģijas nodaļas psiholoģijas laboratorijā ir pieejamas dažādas ierīces specifisku fizioloģisko mērījumu veikšanai, pieejami datorizētie testi, virtuālā realitātes ierīces, specifiskas uzvedības novēšanas ierīces. Ir nodrošināts laborants, kas studentiem palīdz apgūt darbu ar šīm ierīcēm un atbalsta pētījuma veikšanā. Tā rezultātā ir izstrādāti 3 maģistra darbi, kuros tika veikti gan smadzeņu viļņu, gan fizioloģisko reakciju mērījumi.

Psiholoģijas nodaļa ir izveidojusi Psiholoģiskās palīdzības centru, kurā ikvienam ir iespēja saņemt psiholoģisku atbalstu. Vienlaikus tā ir 2.kursa klīniskās un veselības psiholoģijas jomas studentu prakses vieta. Psiholoģiskās palīdzības centrā studentiem ir ne vien iespēja attīstīt profesionālās kompetences, bet arī attīstīt jaunas psiholoģiskās pieejas un nodarboties ar lietišķo pētniecību.

2.3.2 sadaļā minētais infrastruktūras un materiāli tehniskais nodrošinājums ir pietiekams studiju programmas mērķa realizācijai un studiju rezultātu sasniegšanai, kas norāda uz to, ka profesionālā maģistru studiju programmai ir viss nepieciešamais nodrošinājums, lai realizētu studiju programmu, sasniegtu tās mērķus un studiju rezultātus.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Programmas ieņēmumi

Studiju programmas "Psiholoģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas un studiju maksu.

1) valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2023./2024. akadēmiskajam gadam noteikta 2801,4 EUR maģistra studiju programmas pilna laika klātienes studijām;

2) studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktoros, kas 2023./2024. akadēmiskajam gadam noteikta pilna laika klātienes studijām 2400 EUR gadā;

Ņemot vērā augstāk minēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 348 042 EUR gadā.

Pārskats par studējošo sadalījumu pa studiju veidiem un gada ieņēmumiem attēlots 3.3.3.1. tabulā.

3.3.3.1. tabula

Programmas studentu skaits un gada ieņēmumi

Studiju veids	LV budžeta	LV maksas	ES/EEZ/Š*	Citi** maksas	Kopā	Valsts dotācija	Maksa LV un ES/EEZ/Š pilsoņiem	Maksa citu valstu pilsoņiem	Gada ieņēmumi
	skaits	skaits	skaits	skaits	skaits	EUR	EUR	EUR	EUR
	1	2	3	4	5	6	7	8	1*6+(2+3)*7+4*8
PMSP PLK	30	110			140	2801,4	2 400	4 000	348 042
Kopā	30	110			140				348 042

* ES/EEZ/Š - Eiropas Savienība/ Eiropas Ekonomikas zona / Šveices konfederācija

** Citi - ārpus ES/ EEZ/ Šveices konfederācijas

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Maģistra programmas izmaksas pilna laika klātieņi (PLK)

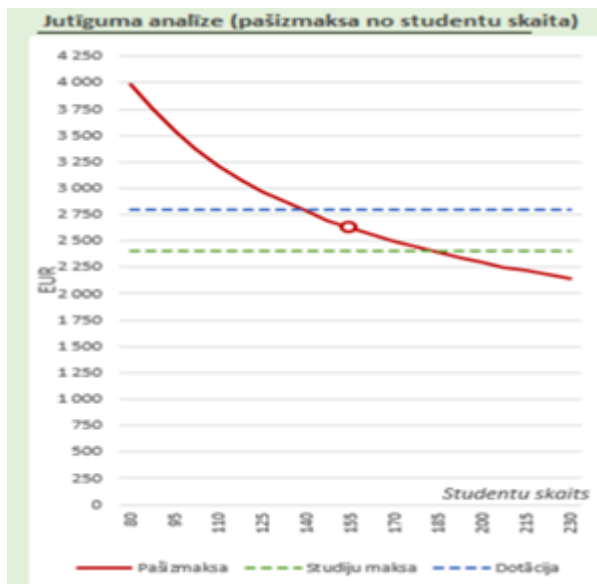
Aprēķiniem profesionālajā maģistra studiju programmas "Psiholoģija" PLK īstenotāji izmanto 2023/2024. akadēmiskā gada datus - studējošo skaitu uz 01.10.2023. - 140 studenti, plānu/normatīvus un iesaistītā akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātieņi aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 2785 EUR gadā. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 389 932 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā

3.3.3.2.tabula

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	56%
Vispārējais personāls	12%
Citas izmaksas	
Infrastrukturā izdevumi	5%
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26%
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta vidējā svērtā studiju maksa (zaļā līnija).

3.3.3.1. attēls. Maģistra profesionālās studiju programmas “Psiholoģija” PLK pašizmaksa no studentu skaita

Lai programma būtu rentabla, minimālajam maksas studentu skaitam jābūt vismaz 182 (sarkanās un zaļās līnijas krustpunkts) vai budžeta studentu skaitam vismaz 140 (sarkanās un zilās līnijas krustpunkts).

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

3.3.3.3. tabulā sasummēti prognozējamais studentu skaits, programmas ieņēmumi, izdevumi, rezultāts un rentabilitāte (rezultāts pret ieņēmumiem, %). Realizējot MPSP pilna laika klātienes formu tiek prognozēti zaudējumi un negatīva rentabilitāte (-12%). Viena studenta studiju procesa izmaksas ir 2785,23EUR (pašareizējā studiju maksa 2400,00EUR, valsts dotācija 2801,40EUR). Lai maģistru studiju programma kļūtu rentabla, būtu nepieciešams būtiski paaugstināt studiju maksu (par vismaz 400EUR), kas iepretim studentu maksātspējai šo programmu padarītu nepievilcīgāku.

Nākamajā akreditācijas periodā ir plānots uzsākt programmas realizāciju arī angļu valodā, piesaistot ārvalstu studentus, kuriem studiju maksa ir noteikta 4000,00EUR. Aprēķinot studiju maksu ārvalstu studējošajiem, netiek noteikti papildus kritēriji. Studējošajiem no ES, EEZ valstīm un Šveices studiju maksa neatšķiras no Latvijā dzīvojošajiem studējošajiem piemērotās studiju maksas. Citu ārvalstu studējošajiem studiju maksu nosaka ar LU Padomes lēmumu, ņemot vērā potenciālo studējošo iespējamo maksātspēju. Tiek plānots, ka nākotnē, attīstot angļu valodas plūsmas programmu, tiks paaugstināta programmas rentabilitāte bez nozīmīgas studiju maksas paaugstināšanas Latvijas un ES/EEZ studentiem. Kopumā studiju virziens ir rentabls, pateicoties BSP pilna laika klātienes un nepilna laika klātienes studiju formām, kas pārsniedz studiju izmaksas. Šobrīd programmas zaudējumus fakultāte plāno finansēt ar abu rentablu programmu ieņēmumiem, bez tam arī šos zaudējumus fakultāte var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no mūžizglītības u.c. pakalpojumiem, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem, kas ir pietiekami studiju procesa nodrošināšanai. Finanšiālu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

3.3.3.3. tabula

Programmas rezultāts

Studiju veids	Kopā	Gada ieņēmumi	Gada izdevumi	Rezultāts	Rentabilitāte
---------------	------	---------------	---------------	-----------	---------------

	Stud. skaits	EUR	EUR	EUR	%
PMSP PLK	140	348 042	389 932	-41 890	-12%
Kopā	140	348 042	389 932	-41890	-12%

Lai nodrošinātu rentablu studiju programmu īstenošanu, ir noteikts minimālais students skaits, veidojot jaunas studentu grupas, kā arī pēc iespējas efektīvāk tiek organizēts studiju process gan klātienē, gan attālināti. Studiju maksas un izmaksas fakultāte izvērtē katru gadu un, ņemot vērā izmaksu palielinājumu, tiek pārskatīta studiju maksa.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

PMSP „Psihologija” ir iesaistīti 34 mācībspēki, no kuriem 13 ir IZPF Psiholoģijas nodaļas mācībspēki. No visiem programmā iesaistītajiem mācībspēkiem 6 ir profesori, 8 docenti, 2 lektori un 18 pasniedzēji. No visiem mācībspēkiem 16 ir ar doktora grādu, 4 ir doktoranti, 16 ar maģistra grādu un 1 ārsts. Papildus mācībspēki ir nepieciešami, lai studentiem sniegtu zināšanas, prasmes un kompetenci, kas nepieciešamas veicot psihologa profesionālo darbību un juridiskās psiholoģijas jomas studenti apgūtu pamatzināšanas tiesību zinātnē. Visi šie pieaicinātie mācībspēki ir atzīti profesionāļi savā darbības laukā. 7 programmā iesaistītie pasniedzēji kā tālākizglītību ir apguvuši kādu no psihoterapijas virzieniem (kognitīvi-biheviorālā psihoterapija, sistēmiskā ģimenes psihoterapija, eksistenciālā psihoterapija, psihodinamiskā psihoterapija, psihodrama, smilšu spēles un terapeitisko spēli).

Kopumā mācībspēku sastāvs veido spēcīgu komandu, kas spēj attīstīt gan pētnieciskās, gan psihologa profesijas standartā noteiktās kompetences. Sasniedzamie studiju rezultāti paredz attīstīt, gan pētniecisko, gan profesionālo kompetenci, tādēļ mācībspēku komandu veido 13 mācībspēki, kas ir iesaistīti aktīvā pētnieciskā darbībā (viņu Hirša indekss *Scopus* un *Web of Science* datubāzēs ir diapazonā no 3 līdz 8) un 25 veic aktīvu profesionālo darbību, lielākā daļa no viņiem ir atzīti speciālisti savā profesionālās darbības jomā. Tā piemēram, studiju kursiem *Testu izstrāde un adaptācija*, *Sociālā izziņa*, ir piesaistīti psiholoģijas nodaļā strādājošie profesori ar aktīvu pētniecisko darbību, bet kursiem *Psiholoģiskā izpēte un metodes*, *Psiholoģiskā konsultēšana un psihoterapijas pamati* - jomas profesionāļi. Visiem mācībspēkiem ir atbilstošas angļu valodas zināšanas (15% - C2, 59% -C1, 26% -B2 angļu valodas līmenis), lai varētu strādāt ar studentiem angļu plūsmā. Visi psiholoģijas profesionālās maģistra studiju programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir ar atbilstošu kvalifikāciju un atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Profesionālās maģistra studiju programmas "Psiholoģija" īstenošanā ir iesaistīts plašs docētāju spektrs, kas pārstāv gan akadēmisko, gan profesionālo vidi. Šajā akreditācijas periodā mācībspēku izmaiņas ir bijušas salīdzinoši nelielas. Nelielas mācībspēku svārstības ir saistītas gan ar docētāju došanos radošajos atvaļinājumos, gan ar to, ka pārskata perioda akadēmiskajā gadā netika uzņemti studenti juridiskās psiholoģijas jomā (2021./22 ak.g). Mācībspēku sastāva izmaiņas ir saistītas arī ar divu profesoru emeritēšanos, kā arī divi mācībspēki ir pārtraukuši darba attiecības. Ievēlēts arī viens profesors. Šajā akadēmiskajā gadā ir pieaudzis imatrikulēto studentu skaits, līdz ar to ir piesaistīti papildus mācībspēki, lai programma tiktu realizēta atbilstošā kvalitātē. Programmas īstenošanā iesaistītie gan mācībspēki, kas aktīvi veic pētniecisko darbību, un līdz ar to spēj nodrošināt augstu kvalitāti zināšanu apgūvē saistībā ar jaunākajām zinātniskajām atziņām attiecīgajā jomā, gan psiholoģijas jomā atzīti profesionāļi, kas gan tiešā, gan pastarpinātā veidā dalās ar savu praktiskā darba pieredzi, un līdz ar to pilnveido studentu prasmes. Kopumā mācībspēku sastāva izmaiņas ir nelielas un atbilstošas aktuālajai situācijai, kas nav būtiski ietekmējušas studiju rezultātu sasniegšanu, programmā iesaistītie mācībspēki spēj studentiem izveidot atbilstošas kompetences un līdz ar to sasniegt studiju rezultātus.

Tabula 3.4.2.1.

Mācībspēku sastāvs pārskata periodā

Nr.p.k.	Rādītājs	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
1.	Mācībspēku skaits, t.sk.:	37	39	30	31	32	34
1.1.	profesori	7	9	6	5	5	6
1.2.	asociētie profesori	1	1	2	1	1	0
1.3.	docenti	10	10	7	8	8	8
1.4.	lektori	1	3	3	2	2	2
1.5.	vēlētie mācībspēki - ārvalstu pilsoņi	0	0	0	0	0	0
1.6.	citi mācībspēki, t.sk.:	18	16	12	15	16	18
1.6.1.	doktoranti	6	7	7	5	3	3

2.	Akadēmiskā personāla skaits ar doktora grādu	22	24	18	16	16	16
3.	Studējošo un mācībspēku skaita attiecība	4,2	3,8	4,7	4	4,5	4,9

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Lai nodrošinātu mācībspēku savstarpējo sadarbību kursa satura veidošanā, reizi mēnesī tiek rīkotas Psiholoģijas nodaļas sapulces, kurā piedalās visi nodaļas docētāji, un līdz ar to ir iespēja pārrunāt un saskaņot studiju kursa saturus, pārrunāt aktualitātes. Programmas direktors veic regulāras pārrunas gan ar mācībspēkiem, gan studentiem par studiju kursa saturu. Ja nepieciešamas izmaiņas, programmas direktors šo informāciju nodod attiecīgajiem mācībspēkiem un seko līdzi, lai tiktu veiktas attiecīgās izmaiņas, un studiju kursa kvalitāte paaugstinātos. Rodoties grūtībām,

piemēram, iepriekšējā akreditācijas periodā, saistībā ar COVID-19 pandēmiju, bija nepieciešamība pāriet uz attālināto studiju procesu, notika aktīva gan individuāla, gan grupu komunikācija, lai maksimāli pielāgotos apstākļiem un apgūto IT tehnoloģijas, kas bija nepieciešamas kursu docēšanai. Līdz ar to, neskatoties uz negaidīto situāciju, visi studiju kursi tika realizēti labā kvalitātē, sasniedzot atbilstošos studiju rezultātus. Piedevām, reizi gadā programmas direktors pēc attiecīgā kursa docēšanas veic pārrunas ar mācībspēku, ar mērķi noskaidrot un analizēt veiksmīgos prakses piemērus, kā arī pārrunāt kursa attīstību nākamajā akadēmiskajā gadā.

2024.gada 1.oktobrī IZPF PMSP „Psiholoģija” studē 165 studenti, kuriem studiju kursus nodrošina 36 mācībspēki, kas nozīmē, ka studentu mācībspēku proporcija ir 5:1. Vienlaikus šis skaitlis nav informatīvs, jo pasniedzējiem ir dažāda iesaistītība gan attiecībā uz slodzes apjomu, gan veicamajiem pienākumiem. Noslēgumu darba izstrādē ir iesaistīti 20 psiholoģijas pasniedzēji, veidojot studentu mācībspēku proporciju 8,2:1, kas nozīmē, ka viena akadēmiskā gada ietvaros viens mācībspēks vada vidēji 4 maģistra darbus. Kopumā mācībspēku skaits pret studentu skaitu ir pietiekams, lai sasniegtu visus studiju rezultātus.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	DIPLOMS_2024_PROFESIONALAIS_MAGISTRIS_PSIHOLOGS_ECTS.zip	PMSP_Diploma_Diploma_supplement_2.7z
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16_pielikums_studentu skaits_PMSP.docx	Annex_16_PMSP.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	17_pielikums_Atbitiba_izglibas_standartam_PMSP.docx	Annex_17_PMSP.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām	18_pielikums_atbitiba_profesijas_standartam_PMSP.docx	Annex_18_PMSP_Compliance with Standard.docx
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam	19_pielikums_atbitiba_normativajam_regulejumam_PMSP.docx	Annex_19_Normative_regulations_PMSP.docx
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	20_Kursu_kartejums_PMSP.xlsx	Annex_20_PMSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	21_pielikums_studiju_plani_PMSP.docx	Annex_21_PMSP.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	22_pielikums_kursu_apraksti_PMSP.docx	Annex_22_Course_descriptions_PMSP.docx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	23_pielikums_Prakses_nolikums_PMSP.docx	Annex_23_Internship_PMSP.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Psiholoģija (51313)

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Psiholoģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>51313</i>
Studiju programmas veids	<i>Trešā cikla (zinātnes doktora) studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Ivars</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Austers</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>ivars.austers@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Ph.D.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Psiholoģijas doktora studiju programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus četrās psiholoģijas apakšnozarēs: vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, sociālā/organizāciju psiholoģija, kuri spēj izstrādāt un veikt oriģinālus pētījumus, uztvert un piedāvāt psihologa praksēm nepieciešamās inovatīvas izstrādes un publicēt promocijas darba rezultātus Web of Science, SCOPUS vai citās pazīstamās starptautiskās datu bāzēs iekļautajos izdevumos.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Veicināt zinātnisku pētījumu īstenošanu pārstāvētajās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs;</i> <i>2. Veicināt pētnieciskam, akadēmiskam un profesionālam darbam nepieciešamo kompetenču apgūšanu, īpašu uzmanību veltot zinātnisku publikāciju sagatavošanai un iesniegšanai Web of Science un Scopus indeksētos izdevumos, psihologa profesionālo iemaņu un pētniecības integrācijai.</i> <i>3. Veicināt doktorantu savstarpējo, Latvijas un starptautiska mēroga sadarbību pētniecības, profesionālās un akadēmiskās darbības jomā.</i> <i>4. Veicināt doktorantu personības izaugsmi un mūžizglītības motivāciju.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pārzina un izprot fundamentālās un jaunākās psiholoģijas zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu datu apstrādes metodes, kā arī pētniecības jautājumu risināšanu noteiktā apakšnozarē un dažādu jomu saskarē; 2. spēj kritiski vērtēt, analizēt un salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas gan specializācijas apakšnozarē, gan psiholoģijas zinātnes kontekstā kopumā, izdarīt zinātniski pamatotus secinājumus no jauniegūtiem novatoriska pētījuma rezultātiem un spēj demonstrēt dziļu izpratni par psiholoģijas zinātnes svarīgākajiem jēdzieniem un likumsakarībām un plašāka spektra mūsdienu zināšanas vismaz vienā psiholoģijas apakšnozarē. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. spēj patstāvīgi vērtēt un izvēlēties zinātniskam pētījumam atbilstīgas metodes, izstrādāt pētījuma plānu/dizainu, kā arī vadīt pētnieciskā darba izstrādi, būt līderis, iesaistot pamatstudiju vai maģistra līmeņa studentus pētījumā; 4. spēj veikt ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai to lietošanai praksē, īstenojot oriģinālu pētījumu, no kura daļa ir starptautiski recenzētu publikāciju līmenī; 5. spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt ar plašākām zinātniskām aprindām un sabiedrību kopumā par savas apakšnozares tematiem, piedalīties ar ziņojumu starptautiskā konferencē; 6. spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenojot promocijas darba izstrādi; 7. spēj pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus neskaidros apstākļos. <p>Kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. spēj izstrādāt un īstenot inovatīvu pētījumu, veicot patstāvīgu un kritisku zinātniskās informācijas atlasīšanu, analīzi un sintēzi, nodrošinot pētījuma rezultātu starptautisku publicitāti, kā arī spēj izmantot mūsdienu tehnoloģijas pētniecības jautājumu risināšanā; 9. spēj izprast un lietot psiholoģisko pētījumu ētikas principus un novērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz sociālo vidi jeb sabiedrību, piedalīties psiholoģijas zinātnes jomas attīstībā un popularizēšanā; 10. spēj docēt psiholoģijas kursus augstskolā.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	216

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Otrā cikla augstākā izglītība sociālajās, humanitārajās, izglītības zinātnēs, dabaszinātnēs (matemātikā, datorzinātnē un informātikā, fizikā un astronomijā, ķīmijā, zemes zinātnēs, fiziskā ģeogrāfijā un vides zinātnēs, bioloģijā), inženierzinātnēs, vai tam pielīdzināta augstākā izglītība; iestājpārbaudījums.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (Ph.D.) sociālajās zinātnēs</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātiene - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>3</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>216</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Otrā cikla augstākā izglītība sociālajās, humanitārajās, izglītības zinātnēs, dabaszinātnēs (matemātikā, datorzinātnē un informātikā, fizikā un astronomijā, ķīmijā, zemes zinātnēs, fiziskā ģeogrāfijā un vides zinātnēs, bioloģijā), inženierzinātnēs, vai tam pielīdzināta augstākā izglītība; iestājpārbaudījums. Studijām angļu valodā nepieciešamas angļu valodas prasmes vismaz B2 līmenī.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (Ph.D.) sociālajās zinātnēs</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Būtiskas izmaiņas, kas notikušas studiju programmā, ir saistītas ar MK grozījumiem Nr. 522, 14.08.2018. "Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1001 "Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji", kas paredz, ka turpmāk Latvijas promocijas padomes piešķir nevis doktora grādu attiecīgā nozarē, piemēram, šīs programmas gadījumā līdz šim tika piešķirts doktora grāds psiholoģijā - *dr.psych*, bet promocijas darbu aizstāvējušie iegūs zinātnes doktora grādu *Ph.D.*

Lai nodrošinātu LU studiju uzskaites vienības jeb kredītpunkta pāreju uz Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu, atbilstoši Augstskolu likuma pārejas noteikumu 93. punktam, saskaņā ar rīkojumu "Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē" (LU 31.01.2024. rīkojumu Nr. 1-4/45), sākot ar 2024. gada rudens semestri noteikts, ka doktorantūras (trešā cikla) studiju programmās 1 ECTS kredītpunktam atbilst 25 - 27 stundas studiju darba apjoma, kontaktstundu skaitu nosakot atbilstoši sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Sadaļā citi pielikumi pievienots rīkojuma izraksts *Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē*, kas nosaka vienam KP ECTS atbilstošo studiju darba stundu skaitu (pieejams tikai latviešu valodā).

Tāpat ir nedaudz izmainīti kursu apjomi. Kursos PsihD002 Promocijas darbs psiholoģijā II (pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā) un PsihD005 Promocijas darbs psiholoģijā V (pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē) KP skaits samazināts par 1 KP un tagad šie ir 6 ECTS kursi. Turpretīursos PsihD004 Promocijas darbs psiholoģijā IV (empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) un PsihD006 Promocijas darbs psiholoģijā VI (zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem) KP skaits ir palielināts par 1 KP un tagad šie ir 6 ECTS kursi.

Ar doktorantūras padomes lēmumu tikušas mainītas DSP uzņemšanas prasības, dodot iespēju studiju programmā uzņemt arī kvalificētus pretendētus bez iepriekšējas formālās izglītības psiholoģijā, vienlaikus pilnveidojot iestājpārbaudījumus, lai nodrošinātu pretendentu zināšanu un izpratnes pārbaudi par psiholoģijas zinātnes un pētījumu metodoloģijas principiem. Šīs izmaiņas dos iespēju paplašināt programmas reflektantu loku, vienlaikus dažādojot programmas ietvaros realizētās pētniecības virzienus un programmā studējošo kompetences, kopumā paaugstinot studiju programmas attīstības potenciālu, kvalitāti un ilgtspēju.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Psiholoģijas doktora studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi. Doktora studiju programma papildina un balstās uz bakalaura un maģistra studijām vairākos veidos. (1) Zināšanu dziļums: lai gan bakalaura un maģistra studijas nodrošina plašu pamatu noteiktā jomā vai disciplīnā, doktorantūras studijas ļauj studentiem fokusēti iedziļināties konkrētā pētniecības tēmā vai interešu jomā. Doktoranti veic oriģinālus pētījumus, veicina zināšanu pilnveidošanu savā jomā un iegūst zināšanas specializētā jomā. (2) Pētniecības prasmju tālāka attīstība: doktorantūras studiju programma uzsver progresīvu pētniecības prasmju attīstību, tostarp kritisko domāšanu, problēmu risināšanu, eksperimentālo plānošanu, datu analīzi un zinātnisko rakstīšanu. Šīs prasmes parasti tiek pilnveidotas, izstrādājot promocijas darba projektu un promocijas darbu, kas kalpo kā doktorantūras programmas kulminācija.

DSP saturs un realizācija ir cieši saistīta ar LU stratēģisko mērķu un tiem atbilstošu studiju virziena mērķu realizāciju:

- DSP sniedz būtisku pievienoto vērtību pētniecības attīstībai studiju virziena ietvaros, piemēram, caur doktorantu iesaisti pētniecības projektos un promocijas darbu izstrādes ietvaros veikto pētījumu integrāciju virziena ietvaros realizēto pētījumu virzienos (LU stratēģiskais mērķis M1. Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs, atbilstošais virziena attīstības mērķis Veicināt virzienā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem, kā arī aktivizēt un pilnveidot psiholoģijas laboratorijas darbību);
- DSP sniedz būtisku ieguldījumu visu studiju programmu kvalitātes paaugstināšanai, gan integrējot doktorantu veikto pētījumu rezultātus studiju kursu saturā, gan iesaistot doktorantus studiju kursu docēšanā gan studiju virziena ietvaros, gan arī citās LU struktūrvienībās un studiju virzienos, gan piesaistot viespasniedzējus, kas nereti papildus DSP docētajiem kursiem lasa lekcijas arī virziena akadēmiskajam personālam un citās studiju programmās studējošajiem vai piedāvā specifiskas konsultācijas (LU stratēģiskais mērķis M2. Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja, atbilstošais virziena attīstības mērķis Paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu satura kvalitāti, nodrošināt studējošo piesaisti, paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs, kā arī maksimāli izmantot studējošo un mācībspēku mobilitātes programmas, veicinot studējošo un mācībspēku līdzdalību tajās);
- Promocijas darbu izstrādes ietvaros veiktie pētījumi (sk. 3.2.6. nodaļu) ir ne tikai ar augstu zinātnisko vērtību, bet arī būtisku praktisko pielietojamību sabiedrībai svarīgu problēmu risināšanā (LU stratēģiskais mērķis M3. Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats, atbilstošais virziena attīstības mērķis Sniegt ieguldījumu sabiedrības izglītošanā par psiholoģijas zinātnes atziņām un to pielietojumu, kā arī palielināt mācībspēku un studējošo iesaisti lietišķajā pētniecībā sabiedrībā aktuālu jautājumu risināšanai);
- DSP ir primārais mehānisms jauno docētāju sagatavošanai virziena attīstībai un akadēmiskā personāla ataudzes nodrošināšanai, gan iesaistot doktorantus jau esošo studiju kursu docēšanā un pētniecības virzienu realizācijā, gan ļaujot doktorantiem un grāda pretendentiem izstrādāt jaunus kursus un attīstīt savas pētniecības intereses, kas pēc DSP pabeigšanas ļauj jaunajiem speciālistiem uzreiz integrēties studiju virziena realizācijā, vienlaikus attīstot un pilnveidojot savas pedagoģiskās un pētnieciskās intereses un kompetences (LU stratēģiskais mērķis M4. Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika, atbilstošais virziena attīstības mērķis Nodrošināt kvalitatīva akadēmiskā personāla piesaisti, noturēšanu un izaugsmi).

Psiholoģijas doktora studiju programmas mērķis un uzdevumi, un studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst 8. EKI līmenim („Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”). LU piešķirtais doktora grāds psiholoģijā ir atzīts Eiropā, ASV un citās valstīs. DSP “Psiholoģija” atbilst MK noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 51. un 313. punktam.

Uzņemšanas prasības: DSP Psiholoģija tiek uzņemti studenti ar atbilstošu iepriekšējo izglītību (Otrā cikla augstākā izglītība sociālajās, humanitārajās, izglītības zinātnēs, dabaszinātnēs (matemātikā, datorzinātnē un informātikā, fizikā un astronomijā, ķīmijā, zemes zinātnēs, fiziskā ģeogrāfijā un vides zinātnēs, bioloģijā), inženierzinātnēs, vai tam pielīdzināta augstākā izglītība. Iestāj pārbaudījums. Studijām angļu valodā nepieciešams angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī.). Pēc pieteikumu saņemšanas studentu motivācija un atbilstība studijām tiek vērtēta mutiskās iestājpārrunās, kurās piedalās PDP. Topošie studentu atbilstība tiek vērtēta, vadoties pēc LU Uzņemšanas kritērijiem LU doktora studiju programmās. Punkti tiek piešķirti sekojošās jomās: studenta maģistra studiju vidējā svērtā atzīme, maģistra darba vērtējums, zinātnisko publikāciju skaits par plānoto promocijas darba tēmu, ieguldījums zinātniskās darbības jomā, uzstāšanās ar referātu starptautiskajās zinātniskajās konferencēs par plānoto promocijas darba tēmu, dalība starptautiskajos, LZP, LU, citu augstskolu pētniecības projektos par plānoto promocijas darba tēmu, darba stāžs saistībā ar promocijas darba tēmu vai saistība ar darbu LU, stažēšanās/studijas ārvalstu augstskolās un pētniecības institūcijās, promocijas darba aktualitāte un atbilstība LU un Latvijas zinātnes prioritārajiem pētījumu virzieniem, zinātniskais vadītājs strādā pie plānotā promocijas darba tēmas, pētījuma pieteikuma zinātniskā kvalitāte plānotajam promocijas darbam, pārrunu rezultāti, pretendenta motivācija.

Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms:

Studiju programma tiek realizēta PLK 3 studiju gados (6 semestros). Studiju apjoms – 216 KP. Studiju programmas ietvaros kursi ir sabalansēti, lai studentiem nodrošinātu vienmērīgu akadēmisko slodzi visu studiju gadu laikā. Studijas ir 48 nedēļas gadā, līdz ar to kopējais studiju apjoms ir 72 ECTS gadā.

Šādas studiju formas lietderīguma analīze:

Doktora studiju programma sniedz iespēju veikt oriģinālus pētījumus, tādējādi sekmējot zinātnes attīstību psiholoģijas jomā un radot rezultātus ar augstu zinātnisko un praktisko vērtību, risinot sabiedrībai aktuālas problēmas, piemēram, izglītībā, mentālajā veselībā un darbaspēka vadībā. Programma attīsta doktorantu pētniecības prasmes, tostarp metodoloģiju, datu analīzi un zinātnisko rakstīšanu, kas ir būtiskas akadēmiskajā un profesionālajā darbā, tādējādi padarot absolventus konkurētspējīgus vietējā un starptautiskā darba tirgū.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Latvijas Universitātes Psiholoģijas doktorantūra īsteno pētniecībai un akadēmiskai videi svarīgus apakšnozaru virzienus, kas netiek realizēti citās Latvijas augstskolās. Tikai LU ir klīniskās psiholoģijas, attīstības psiholoģijas, un vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas virzieni doktorantūrā.

LU piedāvātais sociālās/ organizāciju psiholoģijas virziens, atšķirībā no Daugavpils Universitātē piedāvātā sociālās psiholoģijas virziena, ir īpaši pieprasīts uzņēmējdarbības vidē.

LU programmas absolventi strādā izglītības un veselības aprūpes iestādēs. Lai veicinātu augsti

profesionālu speciālistu ienākšanu veselības aprūpes vidē, LU doktorantūra klīniskās psiholoģijas virziena ietvaros īsteno KBT (kognitīvi biheiviorālā psihoterapija) specializāciju, kas ir unikāla Baltijas valstīs. Tādējādi LU veicina tādu pētījumu izstrādi, kas ļauj pārbaudīt psihoterapijas metožu efektivitāti un vienlaikus pozitīvi ietekmē profesionālo psihologu/psihoterapeitu praksi.

Visi pārskata perioda absolventi vai vēl studējošie doktoranti ir nodarbināti psiholoģijas nozarē. Tie ir augstskolu docētāji, vadošie pētnieki, eksperti, pašnodarbināti konsultējoši psihologi, klīniskie psihologi veselības aprūpes iestādēs vai KBT psihoterapeiti. Vairāki LU doktorantūras absolventi strādā RSU par docētājiem. Vairāki doktoranti sekmīgi strādā LZP FLPP grantu projektos un LU efektīvās sadarbības projektos.

Kopumā pēdējo gadu programmas absolventi strādā vairākās Latvijas augstskolās, valsts iestādēs un privātajos uzņēmumos: [Latvijas Universitātes Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes Psiholoģijas nodaļā](#); [Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedrā](#).

DSP "Psiholoģija" sniedz būtisku ieguldījumu kopējās sabiedrības labklājības attīstībā, nodrošinot augsti kvalificētus speciālistus, kuri palīdz iedzīvotāju psihoemocionālās labbūtības un veselības veicināšanā. Vesela, darbspējīga sabiedrība ir būtisks stabilas ekonomikas elements. Laba garīgā veselība un emocionālā labsajūta var samazināt garīgo saslimšanu un ar to saistītos veselības aprūpes izdevumus, tādējādi veicinot efektīvāku veselības sistēmas darbību un resursu pārvaldību, kā arī sekmē valsts kopējo cilvēkkapitāla paaugstināšanos.

DSP "Psiholoģija" absolventi nodrošina augstas kvalitātes garīgās veselības pakalpojumus, kā arī veicina Psiholoģijas nozares akadēmisko zināšanu pārnešanu un attīstību. Augsti kvalificēti psihologi, kādus sagatavo DSP "Psiholoģija", ar savu ekspertīzi palīdz mazināt sociālās atstumtības riskus, veicina dažādu sabiedrības grupu iekļaušanu un sociālo līdzsvaru sabiedrībā, veicina sabiedrības kritiskās domāšanas attīstību, kas ir būtisks sociālās labklājības un ekonomiskās stabilitātes aspekts. Programma sagatavo speciālistus, kuri spēj piedāvāt atbalstu dažādās tautsaimniecībai un valsts ekonomikai nozīmīgās nozarēs, tostarp veselības aprūpes, izglītības, nodarbinātības, sociālās integrācijas, militārās u.t.t. Augsti kvalificēts psiholoģiskais atbalsts veicina uzņēmējdarbības attīstību, uzņēmēju un darbinieku labklājību, organizāciju efektivitāti un inovāciju attīstību.

Ja Latvijas Universitātes Psiholoģijas doktora studiju programmu apgūst angļu valodā, absolventi var veiksmīgi strādāt dažādās starptautiskās un lokālās profesionālajās jomās. Augstākajā izglītībā un pētniecībā absolventi var kļūt par universitāšu mācībspēkiem un pētniekiem, strādājot psiholoģijas vai ar to saistītās jomās dažādās valstīs, kā arī vadīt zinātniskos pētījumus un piedalīties starptautiskos projektos un grantu programmās. Veselības aprūpes un psihoterapijas jomā absolventi var kļūt par klīniskiem psihologiem un kognitīvi biheiviorālās terapijas (CBT) psihoterapeitiem veselības aprūpes iestādēs, kur CBT ir starptautiski atzīta un pieprasīta specializācija, vai arī sniegt psiholoģiskus pakalpojumus privātajā praksē, atbalstot klientus dažādās kultūrās un sabiedrībās. Sociālās un organizāciju psiholoģijas speciālisti var piedāvāt savas prasmes uzņēmējdarbības vidē, veicinot darbinieku labklājību, organizāciju efektivitāti un inovāciju attīstību. Valsts un nevalstiskajās organizācijās absolventi var darboties kā eksperti un padomdevēji valsts pārvaldē un politikas plānošanā, koncentrējoties uz sabiedrības garīgo veselību un labklājību, vai arī strādāt nevalstiskajās organizācijās, kas īsteno sociālās labklājības un integrācijas projektus. Starptautiskās organizācijās, piemēram, Pasaulē Veselības organizācijā (WHO), UNICEF vai UNESCO, augsti kvalificēti psihologi var palīdzēt izstrādāt politikas un programmas mentālās veselības un sociālās labklājības jomās. Privātajā sektorā un inovāciju jomā absolventi var kļūt par cilvēkresursu vadības ekspertiem un uzņēmējdarbības konsultantiem, kā arī piedalīties psiholoģisko aplikāciju un platformu izstrādē. Angliski runājoša vide atver plašākas iespējas absolventiem strādāt dažādās valstīs un iesaistīties starptautiskajos tīklos, kur pieprasījums pēc augsti kvalificētiem

psiholoģijas speciālistiem un pētniekiem pastāvīgi pieaug.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Doktorantu skaita dinamika atbilst iepriekšējo gadu dinamikai, ik gadu uzņemot 3-6 jaunus doktorantus, kas ļauj nodrošināt programmas ilgtspēju. Tiks turpināts darbs ar grāda pretendentiem un promocijas darbu vadītājiem, lai veicinātu savlaicīgu promocijas darbu pabeigšanu, iesniegšanu un aizstāvēšanu. Pārskata periodā tika atskaitīti vairāki studenti, kuri ir pabeiguši mācību kursus, bet COVID-19 pandēmijas dēļ ir iekavējusies datu vākšana un eksperimentu veikšana. Taču nākotnē šie promocijas darbi tiks pabeigti, studentiem atjaunojoties studiju programmā. Pārskata periodā angļu valodā studēja viens students, kurš pārskata rakstīšanas laikā atrodas akadēmiskajā atvaļinājumā. Pārskata periodā visi studenti mācījās pilna laika klātienē. Detalizētu informāciju par doktorantu skaita dinamiku skat. 16. pielikumā.

Finansiālās grūtības ir galvenais studiju pārtraukšanas iemesls. Doktorantūras studijas bieži ir laikietilpīgas un prasa pilnas slodzes iesaisti, kas ierobežo iespējas pelnīt iztiku. Ja stipendijas vai citi finansējuma avoti ir nepietiekami, studenti var justies spiesti atteikties no studijām, lai koncentrētos uz finansiālu stabilitāti.

Pārskata periodā doktora programmas studenti pa psiholoģijas apakšnozarēm veidoja sekojošu sadalījumu: vispārīgā/kognitīvā psiholoģija - 2; attīstības psiholoģija - 1; sociālā psiholoģija/organizāciju psiholoģija - 7; klīniskā psiholoģija - 10.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursus/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Psiholoģijas doktora studiju programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un

mācībspēkus, kuri spēj izstrādāt un veikt oriģinālus pētījumus, uztvert un piedāvāt psihologa praksēm nepieciešamās inovatīvas izstrādes, tādēļ studiju programmas attīstība ir mērķtiecīgi virzīta uz to, lai varētu nodrošināt divējādus augsta līmeņa speciālistus Latvijas darba tirgū – tādus, kuri varētu būt kompetenti pētnieki, docētāji, un tādus, kuri varētu būt kompetenti profesionālie psihologi.

Mērķa sasniegšana tiek sekmēta visa studiju procesa laikā: studiju pirmajā gadā profesoru vadībā vairāku A daļas studiju kursu ietvaros doktoranti paplašina savu izpratni par psiholoģijas zinātnes jaunākajām pētniecības konceptuālajām nostādnēm un teorijām, apgūst komplicētākas kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes, ietverot multivariatīvās statistikas metodes, datu analīzes programmu R, komunikāciju angļu valodā zinātniskās konferencēs. Šie kursi un aktivitātes ir vērstas uz promocijas darba izstrādi, zinātnisko rakstu sagatavošanu publicēšanai, līderības prasmju attīstību pētniecības jomā. Promocijas darbu vadītāju regulāras diskusijas ar doktorantiem nozaru darba grupās (regulāri apakšnozares diskusiju semināri, plānoti nodarbību sarakstā, notiek visus trijus studiju gadus vienu reizi divās nedēļās Promocijas darba izstrādes kursu ietvaros) veicina kritisko domāšanu, analītisku un neatkarīgu spriestspēju, gatavību uzņemties atbildību par dažādām dzīves situācijām.

Tā kā uzņemšanas prasībās norādītas plašas jomas, kādās var būt iegūta iepriekšējā izglītība, vajadzības gadījumā tiek nodrošināts individuāls kursu saturs, tā nodrošinot, ka rezultātā visi doktoranti sasniedz vienlīdzīgus programmas rezultātus.

Lai nostiprinātu doktorantu komunikācijas un sadarbības prasmes, kā arī sekmētu pētniecības internacionalizāciju (kas ir viens no programmas mērķiem, kā arī ietver programmas uzdevumus: veicināt zinātnisku pētījumu īstenošanu pārstāvētajās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs; veicināt pētnieciskam, akadēmiskam un profesionālam darbam nepieciešamo kompetenču apgūšanu, īpašu uzmanību veltot zinātnisku publikāciju sagatavošanai un iesniegšanai Web of Science un Scopus indeksētos izdevumos, psihologa profesionālo iemaņu un pētniecības integrācijai; veicināt doktorantu savstarpējo, Latvijas un starptautiska mēroga sadarbību pētniecības, profesionālās un akadēmiskās darbības jomā; veicināt doktorantu personības izaugsmi un mūžizglītības motivāciju), doktoranti jau pirmajā studiju gadā piedalās ar ziņojumiem LU Akadēmiskajā konferencē un vasarā dodas uz kādu Eiropas valstu starptautisku psiholoģijas konferenci, tādējādi gūstot vispusīgu priekšstatu par psiholoģijas pētniecības līmeni, plašumu un metodoloģisko daudzveidību. Starptautiskas konferences tiek finansētas no LU attīstības projekta līdzekļiem doktorantūrai (netiek maksāta dienas nauda).

Pētniecības internacionalizāciju tiek sekmēta arī ar visu DSP "Psiholoģija" studentu aktīvu iesaisti doktorantūras skolas "Indivīdu, grupu un organizāciju attīstība psiholoģisko, izglītības un sociālo faktoru mijiedarbības ietekmē" aktivitātēs. Piemēram, 2024. gadā notika sekojošas lekcijas/semināri: Ireta Čekse vadīja lekcijas "Kvalitatīvās pētniecības metodes izmantošanas iespējas promocijas darbā" un "Pilsoniskās izglītības pētījums ICCS 2022: Eiropas aptaujas rezultātu paziņošana." Ivars Austers organizēja un vadīja semināru "Atmiņas procesu izpēte reālistiskos vizuālos kontekstos, izmantojot EEG un acu kustību koreģistrāciju" sadarbībā ar Andreju R. Nikolajevu no Lunda Atmiņas laboratorijas, Lunda Universitātes Psiholoģijas departamenta. Baiba Martinsone organizēja semināru "Galvenās komponentes analīze (PCA) doktora pētījumos" kopā ar profesori Aušru Rutkieni no Vitauta Dižā Universitātes Lietuvā, kā arī organizēja un vadīja lekciju-semināru "Skolas klimats un vienlīdzība" sadarbībā ar profesoru Serdžo Di Sano no D'Annunzio Universitātes Kjeti-Peskārā, Itālijā.

Programmas kopīgais 216 KP apjoms sadalās šādi: promocijas darba izstrāde – 150 KP; A daļas kursi – 27 KP; promocijas eksāmeni – 15 KP; B daļas izvēles kursi – 24 KP. (skat. 21. pielikumu).

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Gan doktorantūras kursu docētāji, gan promocijas darbu vadītāji ir pieredzējuši zinātnieki, kuri regulāri publicējas *Scopus/Web of Science* indeksētos izdevumos, viņu Hirša indekss (*Scopus*) ir vismaz 2, bet lielākajai daļai robežās no 6 – 8. Tāpat visi ir LZP eksperti attiecīgajā psiholoģijas apakšnozarē. Visiem docētājiem un promocijas darbu vadītājiem ir pamatīga pieredze gan valsts, gan kā starptautiski finansētu projektu vadītājiem, gan pētniekiem. Galvenie pētniecības virzieni ir vispārīgajā, klīniskajā, kognitīvajā, personības un sociālajā psiholoģijā. Pārskata periodā puse no programmas studentiem bija nodarbināti promocijas darbu vadītāju projektos, tai skaitā LZP grantu un Erasmus+ projektos. Tāpat regulāri tiek organizētas ārzemju universitāšu pētnieku lekcijas. Tāpat arī tiek organizēti īpaši ārzemju docētāju kursi jaunākajās pētniecības metodēs, kā neiropsiholoģijas mērījumos un par psiholoģiju zinātnes filozofijas perspektīvā.

Doktora studiju programma būtiski veicina pētniecības attīstību, radot jaunas zināšanas un metodes, kas bagātina akadēmisko vidi un profesionālo praksi. Tā kalpo kā zinātniskās izaugsmes platforma, sniedzot ieguldījumu arī bakalaura un maģistra studiju kvalitātes paaugstināšanā, jo doktoranti bieži iesaistās šo līmeņu studiju programmās kā pasniedzēji vai pētnieki. Programma veicina starpdisciplināru pieeju un kritiskās domāšanas attīstību, kas caurstrāvo izglītības sistēmu kopumā. Absolventi ar augsti kvalificētu ekspertīzi palīdz uzlabot mācību saturu un praktisko pieeju visos izglītības līmeņos. Rezultātā tiek sekmēta akadēmisko zināšanu pārnese un inovāciju ieviešana, veicinot izglītības un pētniecības mijiedarbību.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri.

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē. Vecāko kursu studenti tiek iesaistīti jaunāko kursu studiju procesa vadīšanā (bakalaura studiju programmas ietvaros, *peer teaching-learning*).

Semināri studijuursos veicina studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas.

Attiecībā uz dažāda satura mācību kursiem, kredītpunktu sadalījums un stundu attiecība tiek pielāgota kursa mērķim, metodēm un nepieciešamajām prasmēm.

Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (Moodle), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi lai veicinātu docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem.

Summējot, novērtēšanas metodes kā kritērijus izmanto programmas studentu spēju iekļauties mūsdienu zinātnes profesionālajā dzīvē (pārzinot nozares vadošās teorijas un literatūru), strādāt par pētniekiem – sākot no aktuālo pētniecības problēmu izvirzīšanas, to pārvēršanu pētījumu jautājumos, hipotēzes, pēc tam radīt atbilstoši pētījuma dizainu ar atbilstošām metodēm, veikt pētījumu, analizēt ievāktos datus, un visu paveikto aprakstīt atbilstoši augstākās raudzes zinātniskās komunikācijas prasībām.

Minētās studiju metodes ir vienādas gan latviešu, gan angļu valodas mācību versijai.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu

uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Studiju virzienā ir sava promocijas padome. Studiju ietvaros doktoranti patstāvīgi izstrādā promocijas darbu. Atbilstīgi MK Noteikumiem Nr. 1001, 27.12.2005. promocijas darbs var būt:

- disertācija;
- tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa. Publikācijām jābūt publicētām vai pieņemtām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datu bāzēs;
- monogrāfija – recenzēta zinātniska grāmata, kas veltīta vienai tēmai, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs, satur bibliogrāfiju un kopsavilkumu svešvalodā.

Beidzot teorētiskās studijas visiem doktorantiem tie rīkota promocijas darba priekšizstāvēšana – t. i., promocijas darba recenzēšana un publiska apspriešana psiholoģijas doktorantūras padomē (PDP). Ja nepieciešams veikt promocija darba uzlabojumus vai papildinājumus, PDP virza darbu atkārtotai priekšizstāvēšanai (pēc nepieciešamības studiju laikā, vai pēc tām). Veiksmīgas priekšizstāvēšanās rezultātā studenti tiek aicināti darbu virzīti promocijai. Studenti tiek mudināti darbu promocijai iesniegt ne vēlāk kā divu gadu laikā pēc sekmīga teorētisko studiju noslēguma un sekmīgas priekšizstāvēšanās. Darba virzīšana promocijai notiek sadarbībā ar Psiholoģijas nozares promocijas padomi, iesniedzot normatīvos noteiktos dokumentus. Darba izstrādes laikā, arī pēc teorētisko studiju absolvēšanas studentiem ir pieejamas promocijas darba vadītāju, PDP konsultācijas kā arī tehniskā palīdzība no promocijas padomes sekretāres, saistībā ar darba virzīšanu promocijai.

Pēc promocijas darba aizstāvēšanas LU Psiholoģijas promocijas padomē tiek piešķirts zinātnes doktora grāds *PhD*. Sociālajās zinātnēs. Grādu piešķir četrās psiholoģijas apakšnozarēs: klīniskā psiholoģija, vispārīgā/kognitīvā psiholoģija, attīstības psiholoģija un sociālā/organizāciju. Šīs vadošās un būtiskākās mūsdienu psiholoģijas apakšnozares. Psiholoģijas promocijas padomes sastāvā ir tikai LZP eksperti, un promocijas darbu recenzē trīs eksperti, kuri tiek izvēlēti pēc principa – viens ārvalstu eksperts, viens kādas citas Latvijas universitātes psiholoģijas nozares eksperts un viens LU Promocijas padomes loceklis.

Kopumā virzība promocijai ir vērtējama kā tehniski skaidrs, sakārtots un atklāts process. Virzības laikā doktora zinātniskā grāda pretendents ir pieejams gan tehniskais, gan akadēmiskais atbalsts.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Zemāk uzskaitītas un īsi analizētas pārskata periodā aizstāvētās promocijas darbu tēmas. Katram

no šiem pētījumiem ir sava zinātniskā nozīmība un potenciāls pozitīvi ietekmēt sabiedrību un pētījumam atbilstošās zinātnes jomas. Promocijas darbi šajā akreditācijas periodā pārstāv klīnisko un sociālo psiholoģiju. Kaut gan jāpiebilst, ka vismaz puse attiecas arī vismaz vienu citu nozari, parasti vispārīgo psiholoģiju, taču zinātnisko grādu vienlaikus divās nozarēs nav iespējams piešķirt.

Pārskata periodā tika aizstāvēti promocijas darbi par sekojošām tēmām:

- Dažādu izdegšanas modeļu savstarpējās sakarības un sakarības ar psihiskās veselības, iesaistes darbā faktoriem un shēmu terapijas konstruktiem;
- Darba izpildi prognozējošie psiholoģiskie raksturlielumi atsevišķās darba jomās;
- Bērnības vardarbības pieredze, disociācijas un depresijas simptomi saistībā ar suicidalitāti un suicīda mēģinājumiem;
- Izmaiņas skolotāju un 3.-6. klašu skolēnu uztvertajā skolas klimatā un skolēnu sociāli emocionālajā kompetencē pēc piedalīšanās sociāli emocionālās mācīšanās programmā;
- Sociāli emocionālā kompetence, sociālais atbalsts un attiecības ar vecākiem, skolotājiem un vienaudžiem: pusaudžu pašuzvertie integratīvie depresijas riska un aizsagājošie faktori;
- Prokrastinācijas, diskontēšanas un personības iezīmju saistība ar veselības uzvedību;
- Depresijas simptomu un kodola afekta saistība ar kognitīvajām funkcijām;
- Nemonogāmu indivīdu motivācija iesaistīties seksuālās attiecībās.

Tālākie punkti pamato šo promocijas darbu aktualitāti, un līdz ar to arī aktualitāti darba tirgū.

1. Psiholoģiskie konstrukti: visās tēmās tiek pētītas dažādi psiholoģiskie konstrukti vai parādības, piemēram, izdegšana, darba rezultāti, vardarbība bērnībā, disociatīvie simptomi, pašnāvība, sociāli emocionālā kompetence, vilcināšanās, depresijas simptomi, galvenā ietekme, personības iezīmes un kognitīvās funkcijas.
2. Metodoloģisko pieeju daudzveidība: promocijas darbos tiek izmantotas dažādas metodoloģiskās pieejas, piemēram, kvantitatīvās aptaujas, psiholoģiskie novērtējumi, intervijas un datu analīzes metodes (piemēram, regresijas analīze, korelācijas analīze, strukturālo vienādojumu modelēšana), lai izpētītu sakarības starp dažādiem mainīgajiem lielumiem.
3. Lietišķais aspekts: šīs tēmas ietilpst lietišķās psiholoģijas jomā, koncentrējoties uz reālās pasaules psiholoģisko parādību izpratni un risināšanu un to ietekmi uz garīgo veselību, labklājību un uzvedību dažādos kontekstos (piemēram, darba vietā, skolā, starppersonu attiecībās).
4. Starpdisciplināra perspektīva: lai gan šīs tēmas pamatā sakņojas psiholoģijā, tās daļēji ir saistītas ar atziņām citām disciplīnām, piemēram -- socioloģijas, izglītības, neirozinātnes un sabiedrības veselības, kas ļauj sniegt visaptverošu izpratni par pētāmajām parādībām.

Visi promocijas darbi tika novērtēti kā kvalitatīvi uzrakstīti, visas recenzijas bija pozitīvas. Visos gadījumos visi promocijas padomes locekļi nešauboties balsoja par doktora zinātniskā grāda piešķiršanu pretendentiem. Visos gadījumos vismaz viena publikācija par promocijas darbu ir *Web of Science / Scopus* datu bāzē indeksēta, vairākām disertācijām šajās datu bāzēs publicēti vismaz divi raksti par promocijas darba tēmu.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju

programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Doktora studiju programma "Psiholoģija" ir izvietota LU IZPF telpās, kas atrodas Rīgā, Imantas 7. līnijā un Kalpaka bulvārī 4. Kopumā telpas ir labi aprīkotas mācību procesam, tās ir mājīgi iekārtotas. Pašlaik LU akadēmiskajā centrā tiek būvēta "Rakstu māja", uz kuru tiks pārvietota arī psiholoģijas nodaļa un līdz ar to pavisam drīz būs pieejamas plašas un modernas mācību telpas.

Jebkuram doktorantam ir pieejama LU bibliotēka, kuras viena no daļām atrodas fakultātes telpās. Tajā ir pieejamas ļoti plašs gan drukāto, gan elektronisko izdevumu klāsts. Docētājiem ir iespējams pasūtīt kursu nodrošināšanai nepieciešamās grāmatas un tās tiek iegādātas. Mācību procesā lielākoties tiek izmantotas e-literatūra, kura ir pieejama LU abonētajā *ProQuest Ebook Central Academic Complete* kolekcijā (232 799 e-grāmatas). Latvijā izdotie mācību līdzekļi tiek iepirkti un studentiem ir pieejami pietiekamā eksemplāru skaitā. Īpaši nozīmīga studentu zinātnisko darbu izstrādei un izmantošanai visos studijuursos ir abonētā datu bāze "Psych Articles", kas piedāvā vairāk nekā 220 000 pilna teksta zinātniskos rakstus psiholoģijas jomā. Šī datu bāze piedāvā ērtu un organizētu veidu, kā meklēt informāciju par visdažādākajiem jautājumiem, lai veidotu literatūras pārskatus un apkopojumus. Līdz ar to LU bibliotēka ir nodrošinājusi studijām nepieciešamo mācību un zinātnisko literatūru.

Studentiem studiju laikā ir iespēja izmantot gan brīvpieejas datorus, gan *MS Office* programmatūru un pieeju *SPSS* datu apstrādes programmai, gan R datu apstrādes programmai, kas ir ļoti nozīmīga pētījumu datu apstrādei. Līdz ar to studentiem ir iespēja strādāt ar atbilstošu programmatūru gan veicot pētījumus, gan rakstot savus promocijas darbus.

Psiholoģijas nodaļas psiholoģijas laboratorijā ir pieejamas dažādas ierīces specifisku fizioloģisko mērījumu veikšanai, pieejami datorizētie testi, virtuālā realitātes ierīces, specifiskas uzvedības novēšanas ierīces. Ir nodrošināts laborants, kas doktorantiem palīdz strādāt darbu ar šīm ierīcēm un tehniski atbalsta pētījuma veikšanas procesā.

Minētais infrastruktūras un materiāli tehniskais nodrošinājums ir pietiekams studiju programmas mērķa realizācijai un studiju rezultātu sasniegšanai, kas norāda uz to, ka doktora studiju programmai ir viss nepieciešamais nodrošinājums, lai realizētu studiju programmu, sasniegtu tās mērķus un studiju rezultātus gan latviski, gan angļiski. .

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Doktora studiju programmas studiju un zinātnes bāze tiek veidota sadarbojoties ar citām institūcijām Latvijas Universitātes iekšienē (piemēram, Datorikas fakultātes Uztveres un kognitīvo sistēmu laboratoriju (kopēji organizētas ārzemju profesoru vieslekcijas, laboratorijas pētnieku kompetences izmantošana strādājot pie kognitīvi orientētu datu apstrādes un interpretācijas), Bioloģijas fakultāti (vieslekciju organizēšana), Biznesa. vadības un ekonomikas fakultāti (kopējs darbs pie pētniecības projektiem iesaistot doktorantūras studentus). Tāpat ir notikusi starpinstitucionāli sadarbības projekti ar Rīgas Stradiņa universitāti un Vidzemes augstskolu Valsts pētījumu programmas ietvaros (iesaistot doktorantūras studentus). Tāpat notiek sadarbība ar Rīgas

Ekonomikas augstskolu organizējot kursu zinātniskajā komunikācijā – to docē šīs augstskolas profesors Arnis Sauka, viens no labākajiem zinātniskās komunikācijas pasniedzējiem Latvijā.

Ir sākusies un turpinās sadarbība ar Lēvenes universitātes profesoriem kognitīvas psiholoģijas jomā, piemēram, profesori van der Lēvens un Nakatani 2023. rudenī konsultēja studentus kā algoti Latvijas Universitātes viesprofesori, un šobrīd turpina to darīt iesākto projektu ietvaros.

Tāpat doktorantūras studenti strādā promocijas darbu vadītāju pētniecības projektos (pārskata periodā – profesoru Martinsones, Dimdiņa un Austera liela mēroga, LZP FLPP vai Erasmus+ finansētos, projektos).

Tāpat viena disertācija tika izstrādāta sadarbojoties Latvijas Universitātei un uzņēmumam Tet, konkrēti, tika izstrādāta darbinieku novērtēšanas sistēma.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Programmas ieņēmumi

DSP “Psiholoģija” īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas un studiju maksu.

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2023./2024. akadēmiskajam gadam noteikta 5602,8 EUR doktora studiju programmas pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktorus, kas /2024. akadēmiskajam gadam noteikta doktora pilna laika klātienes studijām 2500 EUR gadā* un 5000 EUR gadā**.

Aprēķinot studiju maksu ārvalstu studējošajiem, netiek noteikti papildus kritēriji. Studējošajiem no ES, EEZ valstīm un Šveices studiju maksa neatšķiras no Latvijā dzīvojošajiem studējošajiem piemērotās studiju maksas. Citu ārvalstu studējošajiem studiju maksu nosaka ar LU Padomes lēmumu, ņemot vērā potenciālo studējošo iespējamo maksāspēju.

Ņemot vērā augstāk minēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 69 131 EUR gadā.

Pārskats par studējošo sadalījumu pa studiju veidiem un gada ieņēmumiem attēlots 3.3.3.1. tabulā.

3.3.3.1. tabula

Programmas studentu skaits un gada ieņēmumi

Studiju veids	LV budžeta	LV maksas	ES/EEZ/Š*	Citi** maksas	Kopā	Valsts dotācija	Maksa LV un ES/EEZ/Š pilsoņiem	Maksa citu valstu pilsoņiem	Gada ieņēmumi
	skaits	skaits	skaits	skaits	skaits	EUR	EUR	EUR	EUR

	1	2	3	4	5	6	7	8	$1*6+(2+3)*7+4*8$
DSP PLK	11	1	1		13	5602,8	2 500	5 000	69 131
Kopā	11	1	1		13	5602,8	2 500	5 000	69 131

* ES/EEZ/Š - Eiropas Savienība/ Eiropas Ekonomikas zona / Šveices konfederācija

** Citi - ārpus ES/ EEZ/ Šveices konfederācijas

Programmas izmaksas

Programmas izmaksas attiecas gan uz studijām latviski, gan angļiski. Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātās metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Doktora programmas izmaksas pilna laika klātienē (PLK)

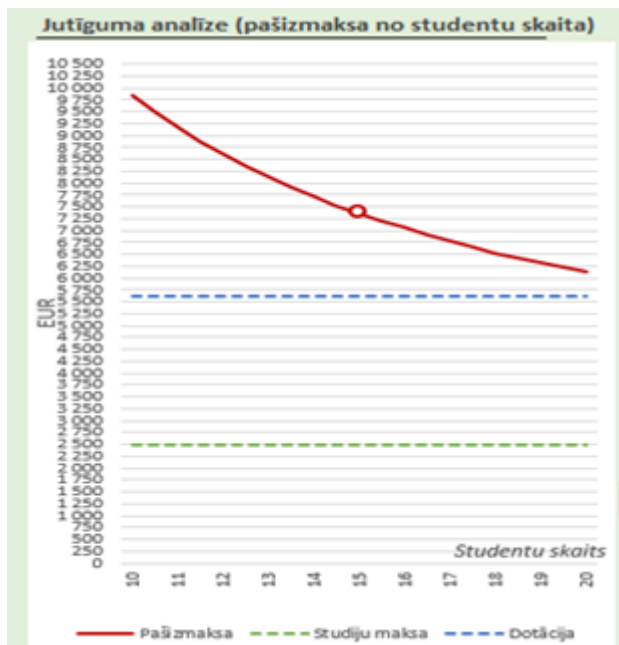
Aprēķiniem doktora studiju programmas "Psiholoģija" PLK īstenotāji izmanto 2023/2024. akadēmiskā gada datus - studējošo skaitu uz 01.10.2023. - 13 studenti, plānu/normatīvus un iesaistītā akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienē aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 8133 EUR gadā. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 105 726 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā.

3.3.3.2. tabula

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	56%
Vispārējais personāls	12%
Citas izmaksas	-
Infrastrukturā izdevumi	5%
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26%
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta vidējā svērtā studiju maksa (zaļā līnija).

3.3.3.1. attēls. **Doktora studiju programmas “Psiholoģija” PLK pašizmaksa no studentu skaita**

Lai programma būtu rentabla, tai ir būtiski jāpalielina studiju maksa un valsts budžeta dotācija, kā arī, iespēju robežās jāpalielina studējošo skaits.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

3.3.3.3. tabulā sasummēti prognozējamais studentu skaits, programmas ieņēmumi, izdevumi, rezultāts un rentabilitāte (rezultāts pret ieņēmumiem, %) pa visām realizācijas formām.

3.3.3.3. tabula

Programmas rezultāts

Studiju veids	Kopā	Gada ieņēmumi	Gada izdevumi	Rezultāts	Rentabilitāte
	Stud. skaits	EUR	EUR	EUR	%
DSP PLK	13	69 131	105 726	-36 595	-53%
Kopā	13	69 131	105 726	-36 595	-53%

Doktora studiju programmai tiek prognozēti zaudējumi un negatīva rentabilitāte (-53%). Šos zaudējumus fakultāte plāno finansēt ar abu rentablu programmu ieņēmumiem, bez tam šos zaudējumus fakultāte var finansēt arī no ieņēmumiem, kas saņemti no mūžizglītības u.c. pakalpojumiem, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem, kas ir pietiekami studiju procesa nodrošināšanai. Finanšu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

Lai nodrošinātu rentablu studiju programmu īstenošanu, ir noteikts minimālais students skaits, veidojot jaunas studentu grupas, kā arī pēc iespējas efektīvāk tiek organizēts studiju process gan klātienē, gan attālināti. Fakultāte arī cer uz valsts atbalsta palielinājumu nākotnē, palielinot valsts dotācijas apmēru, lai segtu studiju programmu izmaksas.

Studiju maksas un izmaksas fakultāte izvērtē katru gadu un, ņemot vērā izmaksu palielinājumu un

studentu maksāspēju, tiek pārskatīta studiju maksa.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Visi doktora studiju programmā iesaistītie docētāji ir ar doktora grādu. Lielākā daļa programmā iesaistīto docētāju strādā vai nu pašu, vai citu augsta līmeņa pētnieku vadītos pētniecības projektos, regulāri publicējas *Web of Science / Scopus* indeksētos izdevumos, par savu zinātnisko darbību regulāri referē starptautiskās zinātniskās konferencēs. Visi šie fakti liecina par mācībspēku augsto kvalifikāciju, kas ļauj studentus mācīt atbilstoši nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Tāpat viesprofesori ir savu atbilstošo nozaru vadoši zinātnieki ar Hirša indeksu lielāku kā 25. Zemāk 3.4.1.1. tabulā norādīti DSP mācībspēku LZP eksperta tiesību termiņi. Visi programmā iesaistītie pasniedzēji pārvalda angļu valodu vismaz B2 līmenī, kas ļauj īstenot programmu gan latviski, gan angļiski. Šie fakti liecina, ka mācībspēku kvalifikācija atbilst programmas sasniedzamo rezultātu nodrošināšanai.

3.4.1.1. tabula

Doktora studiju programmas "Psiholoģija" mācībspēku LZP eksperta tiesību termiņi

Nr. p.k.	Vārds, Uzvārds	Zinātnes nozare, kurā ir eksperta statuss	Amats	LZP Eksperta tiesības
1.	Baiba Martinsone	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	06.09.2026
2.	Ivars Austers	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	12.06.2027
3.	Ģirts Dimdiņš	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	08.05.2027
4.	Anika Miltuze	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	06.09.2026
5.	Aleksandrs Koļesovs	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	07.09.2025
6.	Ieva Bite	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	10.04.2027

7.	Ieva Stokenberga	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Asoc.prof.	10.05.2026
8.	Jurģis Šķilters	Sociālās zinātnes - Psiholoģija	Prof.	01.03.2026
KOPĀ: 10 mācībspēki				

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā divas profesores ir emeritējušās, bet viņu vietā klāt nākušas divas asociētās profesores un divi profesori. Tāpat veselu semestri studiju programmā strādāja divi viesprofesori no *Katholieke Universiteit Leuven*. Mācību spēku kvalitāte tādējādi kopumā nav pasliktinājusies, kognitīvajā (vispārīgajā) psiholoģijā ir uzlabojusies, jo *Katholieke Universiteit Leuven* - viesprofesori mācīja divus kursus kognitīvajā psiholoģijā.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

DSP īstenošanā iesaistītie akadēmiskā personāla pārstāvji pārskata periodā publicējuši ap 80 publikācijām, kas indeksētas datubāzēs *Scopus* vai *WoS CC*.

TOP 10 publikācijas (piemēri, publikācijas izvēlētas kā pārstāvošas tās psiholoģijas apakšnozares, kurās iespējams specializēties doktorantūras studiju laikā, plus, tās ir publicētas svarīgos nozares žurnālos):

Abeltina, M., Stokenberga, I., Skudra, J., Rascevska, M., & Kolesovs, A. (2020). Burnout Clinical Subtypes Questionnaire (BCSQ-36): reliability and validity study in Latvia. *Psychology, Health & Medicine*, 25(sup1), 1-12. <https://doi.org/10.1080/13548506.2019.1710544>

Austers, I., Dimdins, G., Priedols, M., Gaina, V., & Leja, V. (2024). The opposing roles of patriotism and nationalism in explaining trust in a political system. *Social Sciences & Humanities Open*, 10, 101131.

Baranski, E., Gardiner, G., Lee, D., Funder, D. C., & Members of the International Situations Project (2021). Who in the world is trying to change their personality traits? Volitional personality change among college students in six continents. *Journal of Personality and Social Psychology*, 121(5),

1140-1156. <https://doi.org/10.1037/pspp0000389>

Kirkland, K., Van Lange, P. A. M., Van Doesum, N. J., Acevedo-Triana, C., Amiot, C. E., Ausmees, L., Baguma, P., Barry, O., Becker, M., Bilewicz, M., Boonyasiriwat, W., Castelain, T., Costantini, G., Dimdins, G., Espinosa, A., Finchilescu, G., Fischer, R., Friese, M., Gomez, A., . . . Bastian, B. (2022). Social mindfulness predicts concern for nature and immigrants across 36 nations. *Scientific Reports*, *12*(1), 22102. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-25538-y>

Martinsone, B., & Žydzīnaite, V. (2023). Teachers' contributions to the school climate and using empathy at work: implications from qualitative research in two European countries. *Frontiers in Psychology*. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1160546

Priedols, M., & Dimdins, G. (2023). Evaluation of misinformation among pro-Ukrainian Latvians – the role of prior attitude, analytical thinking, and emotions. *Frontiers in Psychology*, *14*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1165039>

Putnins, T. and A. Sauka (2020). Why Does Entrepreneurial Orientation Affect Company Performance? *Strategic Entrepreneurship Journal*, *14*(4), 711-735.

Sebre, S., Pakalniškienė, V., Jusienė, R., Wu, J. C., Miltze, A., Martinsone, B., & Lazdiņa, E. (2023). Children's Problematic Use of the Internet in Biological and Social Context: A One-Year Longitudinal Study. *Journal of Child and Family Studies*. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s10826-022-02527-3>

Sandra B. Sebre, Ieva Bite, Anika Miltuze, Aleksandrs Kolesovs (2022). Children's relationship problems and the role of adaptive functioning, emotion dysregulation and parental cognitive restructuring / // *European Journal of Developmental Psychology* (31 May 2022), p.1-17. <https://doi.org/10.1080/17405629.2022.2084067>

Pinna, B., Porcheddu, D., & Skilters, J. (2022). Similarity and Dissimilarity in Perceptual Organization: On the Complexity of the Gestalt Principle of Similarity. *Vision*, *6*(3), 39. <https://doi.org/10.3390/vision6030039>

Wu, J.C.L., Sebre, S.B., Jusienė, R., Pakalniškienė, V., Miltuze, A. & Li, Y. (2021). Personal and Family Sociodemographic Correlates of Types of Online Activities in School-Aged Children: a Multicountry Study. *Child Indicators Research*, <https://doi.org/10.1007/s12187-021-09805-4>

Vērtējot publikāciju skaitu un kvalitāti pārskata periodā, ir novērojama pozitīva dinamika vairākos aspektos. Pirmkārt, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, būtiski audzis ne tikai publikāciju skaits, bet arī publikāciju kvalitāte, piemēram, Q1 un Q2 žurnālos publicēto rakstu īpatsvars. Otrkārt, ir novērojama tendence, ka publikācijas tiek sagatavotas un publicētas lielāku pētniecības projektu ietvaros, kur katra projekta ietvarā nereti tapušas vairākas augsta līmeņa publikācijas. Treškārt, ir pieaudzis tādu publikāciju skaits, kur DSP akadēmiskā personāla pārstāvji ir līdzautori starptautiskās autoru grupās, demonstrējot veikto pētījumu starptautisko nozīmību, kā arī radot labas iespējas un iestrādes turpmākai sadarbībai gan pētniecībā, gan arī DSP satura pilnveidē. Jāatzīmē arī, ka augstas kvalitātes publikāciju skaita palielināšanās uzlabo iespējas tālāka pētniecības finansējuma piesaistei, liekot pamatu pozitīvai pētniecības un publikāciju dinamikai nākotnē. Kopumā ņemot, publikāciju skaits un kvalitāte apliecina DSP realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla pētniecisko kompetenci un iesaisti starptautiskajā pētniecības apritē.

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata

periodu.

Pārskats par studiju virziena akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos sniegts sekojošajā tabulā:

3.4.4.1. tabula

Pārskats par studiju virziena akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos

Akadēmiskā personāla pārstāvis	Projekta vadība	Dalība projektā	Finansējuma apmērs (EUR)
Baiba Martinsone	2022. – 2023. Starptautiska pētniecības iniciatīva <i>Global perspectives on teachers' wellbeing and mental health following the COVID-19 Pandemic</i> (vadošie partneri <i>University of Warwick, UK, Tulane University, USA un Georgia StatenUniversity, USA</i>), vadītāja Latvijā, pētniece		Pro bono
Baiba Martinsone	2022. Starptautiska pētniecības iniciatīva <i>Multi-cultural adaptation and validation of School Cultural Congruity questionnaire</i> (vadošais partneris <i>University of California, USA</i>), vadītāja Latvijā, pētniece		Pro bono
Baiba Martinsone	2016. – 2020. <i>International Awards Program of the Society for the study of School Psychology (SSSP) funded project "Cross cultural school climate study"</i> sadarbībā ar <i>University of Connecticut USA</i> ; Skolas klimata aptaujas adaptācijas un validācijas projekta vadītāja Latvijā		Pro bono
Baiba Martinsone		2021. – 2024. Erasmus+ projekts "Teaching to be: Supporting teachers' professional growth and wellbeing in the field of social and emotional learning" (626155-EPP-1-2022-2-LT-EPPKA3-PI-POLICY), vecākā eksperte, vadošā pētniece	226 673
Baiba Martinsone		2018. – 2021. Latvijas Lietuvas Taivānas projekts "School-aged Children's Internet Use in Relation to Socioemotional Development and Parenting Practices in Latvia, Lithuania and Taiwan: A Longitudinal Study" (Valsts finansējums) Līg. Nr. LV_LT_TW/2018/2; LU reģistrācijas Nr. ZD2018/20569, vadošā pētniece	20 000
Baiba Martinsone		2017. – 2020. Erasmus+ projekts "Learning to be: Development of Practices and Methodologies for Assessing Social, Emotional and Health Skills within Educational Systems/Learn2be" (582955-EPP-1-2016-2-LT-EPPKA3-PI-POLICY), eksperte, vadošā pētniece	230 000

Baiba Martinsone	2019. – 2022. Erasmus+ projekta “Garīgās veselības veicināšana skolās” projekta identifikācijas Nr. 606689-EPP-1-2018-2-IT-EPPKA3-PI-POLICY, LU reģistrācijas Nr. ZD 2019/20787) projekta vadītāja, vadošā pētniece		278 076
Ivars Austers	2018. LU un AS Balta efektīvas sadarbības projekts Viedtālrunu lietošana un autovadīšanas kvalitāte. Projekta vadītājs.		12 000
Ivars Austers	2019. – 2020. LU un Tet efektīvas sadarbības projekts Darbinieku piemērotības un potenciālās attīstības novērtēšanas metodes. Projekta vadītājs.		102 000
Ivars Austers	2022. LU PPMF projekts Autovadītāju psiholoģiskā skatupunkta skalas veidošana. Sekundārā validitātes pārbaude. Projekta vadītājs.		8000
Ivars Austers	2023. – 2025. LZP grants lzp-2022/1-0374 Egocentrisma nosliece autovadītāju spriedumos. Individuālās atšķirības un mazināšanas iespējas. Projekta vadītājs, vadošais pētnieks.		300 000
Ivars Austers		2023. – 2025. LZP grants lzp-2022/1-0456 Patriotisms un nacionālisms: izziņa, attieksmes un to ietekme uz demokrātiskas pilsoniskas sabiedrības attīstību. Vadošais pētnieks.	300 000
Ivars Austers	2023. LU bāzes finansējuma projekts ““Virs vidējā” efekts riskantas uzvedības skaidrojums”, projekta vadītājs.		8000
	2024. LU bāzes finansējuma projekts “Palīdzības sniegšana pretstatā palīdzības saņemšanai. Psiholoģiskie aspekti”, projekta vadītājs.		8000
Ģirts Dimdiņš	2023. LU bāzes finansējuma projekts “Uzticēšanās informācijas avotam kā heuristika, pieņemot lēmumus par informācijas kvalitāti”, projekta vadītājs		8000
Ģirts Dimdiņš	2022. LU bāzes finansējuma projekts “Pseido-dziļdomīgu muļķību uztvere un politiskā uzticēšanās”, projekta vadītājs		8000
Ģirts Dimdiņš	2018.-2021. FLPP projekts “Politiskās uzticēšanās psiholoģiska modeļa izstrāde un pārbaude” (lzp-2018/1-0402), projekta vadītājs		240 000
Ģirts Dimdiņš		2022.-2023. “Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā” ESF projekta Nr. 8.3.6.2. “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana” ietvaros. 2. kārtā. 8.3.6.2/17/I/001 (Nr. ESS2022/442), vadošais pētnieks	300 000
Jurģis Šķilters	“Uztvere modalitāšu daudzveidībā un valencē”, Latvijas Universitātes fonda pētniecības projekts Jāņa Eglītes piemiņai		22 686

Jurģis Šķilters		2018. – 2019. LU sadarbības projekts "Zināšanu pārneses kognitīvie aspekti mākoņpakalpojumu vidē balstītos mācību risinājumos"	21 000
Jurģis Šķilters		2017. – 2019. LU Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāte (BVEF) un SIA RIX Technologies pētniecības projekts "Cilvēka un datora mijiedarbības kognitīvie un uzvedības aspekti elektronisko pakalpojumu un elektronisko mācību materiālu izstrādē"; projekta numurs: ESP-16/19.	19 000
Jurģis Šķilters		2017. – 2019. SIA Tilde un LU sadarbības projekts ("Praktiskas ievirzes pētījumi"; projekta iesniegums Nr.1.1.1.1/16/A/215) "Neironu tīkli fleksīvo dabisko valodu apstrādei"	690 672
Jurģis Šķilters		2019. – Vadošais pētnieks e-LADDA projekts "Agrīna valodu attīstība digitālajā laikmetā", ko koordinē Norvēģijas Zinātnes un tehnoloģijas universitāte Tronheimā	3 820 152
Aleksandrs Koļesovs	01.2021.-12.2021. LU, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, Projekta No. Y5-AZ22-ZF-N-040 apakšprojekts "Piederības Latvijai psiholoģisko sastāvdaļu loma uztvertā sociālā konteksta un emigrācijas nodomu mijiedarbībā universitātes studentiem". Projekta vadītājs.		6100
Aleksandrs Koļesovs		2022.-2024., FLPP, No. Izp-2021/1-0442, "SARS-CoV-2 un Covid-19 konteksti hepatobiliārās sistēmas patoloģijām, to histoloģiskais, bioķīmiskais, radioloģiskais un klīniskais raksturojums un šo patoloģiju prevencijas iespējas". Pētnieks (datu analīze).	299 999
Aleksandrs Koļesovs		2020.-2021. VPP, No. VPP-COVID-2020/1-0023, "Covid-19 infekcijas klīniskās, bioķīmiskās, imūnģenētiskās paradigmas, un to korelācija ar sociāli demogrāfiskiem, etioloģiskiem, patoģenētiskiem, diagnostiskiem, terapeitiskiem un prognostiskiem nozīmīgiem vadlīnijās iekļaujamajiem faktoriem". Darba grupas vadītājs (sociāli demogrāfisko un medicīnas datu analīze).	497 580
Ieva Stokenberga	2024.-2026. Erasmus+ projekts "Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation", LU daļas vadītāja		444 438
Ieva Stokenberga	2024. LU bāzes finansējuma projekts "DSM-5 personības aptaujas adaptācija un validizācija Latvijas kultūrvidē", projekta vadītāja		8000

Vērtējot DSP īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos, novērojama pozitīva dinamika gan projektu skaita, gan finansējuma apjoma, gan arī pētniecības tēmu dažādības ziņā. Gan projektu skaits, gan finansējuma apjoms ir būtiski pieaudzis, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu. Projektu daudzums un to dažādība sniedz iespējas doktorantu iesaistei pētniecībā gan projektu zinātnisko grupu ietvaros, gan dodot iespēju integrēt promocijas darbu izstrādes

ievaros veiktos pētījumus ar projektu ietvaros veiktajiem pētījumiem. Kopumā ņemot, projektu skaits un kvalitāte apliecina DSP realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla pētniecisko kompetenci un spēju iesaistīties un dot pievienoto vērtību gan fundamentālos, gan starpdisciplināros, gan lietišķas ievirzes pētījumos.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Šobrīd studējošo un mācībspēku attiecība doktora studiju programmā ir 15 (studenti)/10 (docētāji).

Šāds mācībspēku un studentu sadalījums nodrošina daudzpusīgu intelektuālo resursu pieejamību studentiem, kā arī daudzpusīgu skatījumu. Studentiem un docētājiem veidojas ciešākas, koleģiālākas attiecības attiecīgi tiek veicināta pozitīva vide sadarbībai dažādos projektos, dziļākas diskusijas un pieredzes apmaiņas. Ciešā mācībspēku un studentu mijiedarbība veicina sadarbību un iespējas koriģēt studiju kursa saturu un metodes, pielāgojot to specifiskās studentu grupas īpatnībām un vajadzībām. Sasaiste starp studiju kursiem veidojas secīgi un plūstoši. Mācībspēku sadarbība tiek veicināta gan savstarpējās doktorantūras semināru diskusijās, PNP sēdēs, projektos, zinātniskajās konferencēs u.c. Sadarbība tiek veicināta un nostiprināta gan klātienēs pasākumos, gan izmantojot tiešsaistes komunikācijas platformas.

Tāpat ir izveidots mehānisms mācībspēku savstarpējai sadarbībai studiju programmas īstenošanā, kas nodrošina studiju programmas mērķu sasniegšanu un studiju kursu savstarpēju sasaisti studiju programmas ietvaros. Konkrēti – mācībspēki sadarbojas pētniecības projektu ietvaros, kuros tiek iesaistīti arī doktorantūras studenti. Tāpat būtisku daļu no studiju kursiem māca vairāki pasniedzēji, tā no vienas puses nodrošinot studentiem atšķirīgus zinātnieku skatījumus uz vienu un to pašu problēmu, un no otras puses veicinot mācībspēku sadarbību.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	DIPLOMS_2024_DOKTORA_PSIHOLOGIJA.docx	DIPLOMS_2024_DOKTORS_ENG.docx
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16_pielikums_studentu_skaits_DSP.docx	Annex_16_DSP.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam	19_pielikums_atbilstiba_normativajam_regulejumam_DSP.docx	Annex_19_Normative_regulations PhD.docx
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	20_pielikums_kursu_kartejums_DSP.xlsx	Annex_20_DSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	21_pielikums_studiju_plani_DSP.docx	Annex_21_DSP.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	22_pielikums_kursu_apraksti_DSP.pdf	annex_22_course_descriptions_dsp_psychology.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu	29.04.2024 - 30-37_8 - Apliecinājums - 5 doktori - Psihologija.edoc	IZPF_29.04.2024_Apliecinājums - 5 doktori_ENG.docx
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	29.04.2024 - 30-37_11 - Apliecinājums - 55.pants - Psihologija.edoc	IZPF_29042024_Apliecinājums - 55_pants_ENG.docx

Psiholoģija (43313)

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Psiholoģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>43313</i>
Studiju programmas veids	<i>Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Anda</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Upmane</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>anda.upmane@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.Psych.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatzglītību psiholoģijā, attīstīt pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt vispārējai nodarbinātībai aktuālās prasmes kā kritiskā domāšana, informācijas tehnoloģiju lietošanas prasmes, sociāli komunikatīvās, sadarbības un organizatoriskās prasmes, un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Pēc programmas sekmīgas apgūšanas paveras iespējas tālākām psiholoģijas un citu sociālo, humanitāro un izglītības zinātņu augstākā līmeņa studijām kā Latvijā, tā arī ārvalstīs.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā. 2. Veicināt studējošo izpratni par psiholoģiju kā zinātni un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un vērtēt dažādas psiholoģijas teorijas un to dažādos starpnozaru aspektus. 3. Veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstīgu un korektu pētījumu psiholoģijā. 4. Veicināt profesionālās un akadēmiskās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā darbā. 5. Veicināt studējošo aktīvu iesaistīšanos psiholoģijas jomas zinātniskajās un praktiskajās aktivitātēs. 6. Veicināt psiholoģijas studentu vispārējai nodarbinātībai aktuālo prasmju pilnveidi, personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītībai un mūžizglītībai.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Zināšanas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Izprot psiholoģijas zinātnes svarīgākos jēdzienus un likumsakarības gan nozares, gan starpnozaru aspektā.</i> <i>Izprot psiholoģijas pētījumu veikšanas, pētījuma datu apstrādes un interpretācijas principus.</i> <p><i>Prasmes</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Kritiski vērtē, analizē un salīdzina dažādas psiholoģijas teorijas, argumentēti diskutē par psiholoģijas zinātnei atbilstīgu informāciju, problēmām un to risinājumiem gan ar speciālistiem, gan nespeciālistiem.</i> <i>Plāno un īsteno zinātnisku pētījumu, pielietojot iegūtās zināšanas un informācijas tehnoloģiju prasmes.</i> <i>Demonstrē veiksmīgas kontakta veidošanas, efektīvas komunikācijas, lēmumu pieņemšanas, sadarbības un prezentācijas prasmes.</i> <i>Seko psiholoģijas zinātnes aktualitātēm un atbilstoši savām interesēm virza pašreizējo un tālāko mācīšanos un plāno profesionālo pilnveidi.</i> <p><i>Kompetence</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Patstāvīgi iegūst, atlasa, analizē un kritiski izvērtē informāciju no dažādiem avotiem un to izmanto zinātniskās izpētes darbā.</i> <i>Balstoties uz empīriski pamatotām zināšanām psiholoģijā un citās sociālajās zinātnēs, pieņem lēmumus un, ievērojot ētikas principus, savas kompetences robežās risina problēmas.</i>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<i>Bakalaura darbs</i>

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>3</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>180</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds psiholoģijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>—</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātiene - 3 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>3</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>5</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>180</i>

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas būtiskas izmaiņas programmas kopējos parametros nav notikušas un nav paredzētas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros. Ir precizēts programmas mērķis, vadoties pēc iepriekšējās akreditācijas ekspertu ieteikumiem, iekļaujot tajā vispārējai nodarbinātībai nozīmīgas prasmes. Tāpat ir pārskatīti un precizēti programmas uzdevumu un sasniedzamo rezultātu formulējumi.

Atbilstīgi Augstskolu likuma 59. pantam programmā iegūstamais bakalaura grāds tiek definēts kā pirmā cikla augstākā izglītība. No 2024. gada Augstskolu likumā paredzēts, ka notiek pāreja uz ECTS - Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu. Līdz ar to programmas parametros tiek uzrādīts programmas apjoms 180 KP jau šajā - ECTS sistēmā. Arī studiju programmas plāns un ziņojuma teksts veidots atbilstīgi šai jaunajai sistēmai.

Lai nodrošinātu Latvijas Universitātes studiju uzskaites vienības jeb kredītpunkta pāreju uz Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu (turpmāk - ECTS), atbilstoši Augstskolu likuma pārejas noteikumu 93. punktam, saskaņā ar rīkojumu "Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē" (LU 31.01.2024. rīkojumu Nr. 1-4/45), sākot ar 2024. gada rudens semestri noteikts, ka pamatstudiju (pirmā cikla) programmās 1 ECTS kredītpunktam atbilst 25 -27 stundas studiju darba apjoma, tai skaitā:

- 10 - 12 kontaktstundas pilna laika klātienes studijās;
- 5 - 12 kontaktstundas nepilna laika klātienes studijās.

Sadaļā "citi pielikumi" pievienots rīkojuma izraksts *Par studiju kredītpunkta uzskaites sistēmas maiņu Latvijas Universitātē*, kas nosaka vienam KP atbilstošo ECTS studiju darba stundu skaitu (pieejams tikai latviešu valodā).

Programmas saturā ir veiktas vairākas izmaiņas gan akreditācijas periodā, gan, gatavojot programmu atkārtotai akreditācijai. Izmaiņas tika veiktas, balstoties uz studējošo sniegto kursu vērtējumu analīzi, studējošo ieteikumiem kursu piedāvājuma paplašināšanā un, analizējot kursu saturu un iespējamo tā pārklāšanos, kā arī, izvērtējot kursu izkārtojumu pa studiju semestriem.

2022.gadā ar IZPF Domes lēmumu Nr30-2/46, 31.02.2022. programmā tika iekļauts kurss "Akadēmiskā un profesionālā ētika psiholoģijā", 3 KP, (PsihB029), aizvietojošot kursu "Ievads socioloģijā psihologiem" (Soci1066).

Savukārt 2023. gadā ar IZPF Domes lēmumu Nr. 30-2/28, 24.02.2023. izvēles daļas kursu daudzveidības nodrošināšanai programmas B izvēles daļā 6.semestrī tika iekļauts vēl viens kurss PsihB021, 6 KP, "Psihoseksualitāte un seksuālā izglītošana".

Ar IZPF Domes lēmumu Nr. 30-1/9 28.06.2023. programmas B izvēles daļā 5.semestrī docētā kursa "Sociālā psiholoģija: sociālās sistēmas un indivīda uzvedība", 6 KP, (Psih1083) vietā tika iekļauti kursi "Vides psiholoģija" (PsihB012) 3 KP un "Politiskā psiholoģija" (PsihB025) 3 KP. Tas dod iespēju šos mazāka apjoma kursus piedāvāt arī citu specialitāšu studējošajiem kā brīvās izvēles (C) daļas

kursus.

Atkārtotai akreditācijai sagatavotajā programmā ir paredzēts atteikties no kursa "Ievads psiholoģijas zinātnē II" (Psih1070), jo šī kursa saturs pārklājas ar citiem kursiem. Savukārt tiks paplašināta brīvās izvēles B daļa, dodot iespēju studentiem izvēlēties kursus 30 KP apjomā iepriekšējo 18 KP vietā no kopā piedāvātajiem izvēles kursiem 48 KP apjomā. Studējošie aptaujās ir norādījuši uz šādu nepieciešamību. Tāpat arī šī daļa nākotnē tiks vēl paplašināta ar jaunu kursu piedāvājumu.

Vairāku kursu docēšana paredzēta citos semestros, sekojot pirmā kursa studējošo vēlmei iekļaut vairāk psiholoģijas nozares kursus pēc iespējas ātrāk. Tā jau pirmajā semestrī ir paredzēts kurss "Komunikācijas prasmju treniņš" un otrajā semestrī kurss "Personības psiholoģija", kas iepriekš tika docēti attiecīgi otrajā un trešajā semestrī. Ņemot vērā studējošo lielo noslodzi 6.semestrī, kas saistīta ar bakalaura darba izstrādi, kurss "Neiropsiholoģija" ir paredzēts jau 4. semestrī, iepriekš plānā tas bija 6. semestrī. Kurss "Organizāciju psiholoģija" ir plānots 3. semestrī, iepriekš tas tika docēts 4. semestrī.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju programma tieši atbilst studiju virziena mērķim īstenojot visu studiju līmeņu programmas psiholoģijā, jo tā ir akadēmiskā bakalaura programma 180 KP apjomā, kas tiek realizēta trīs (NLK 3 gadi un 5 mēneši) gadu laikā, iegūstot bakalaura grādu psiholoģijā (bez kvalifikācijas), un dod pamatizglītību psiholoģijā, kas paver iespējas tālākai izglītībai psiholoģijas profesionālā maģistra programmā, ja absolvents vēlas iegūt psihologa kvalifikāciju. Šāds bakalaura programmas apjoms un ilgums ir arī citām līdzīgām programmām Latvijā (RSU, DU) un Eiropā (piemēram, Leidenes Universitāte, Bergenas Universitāte u.c.). LU Psiholoģijas bakalaura studiju programma ir būvēta atbilstīgi psiholoģijas pamatizglītības principiem, kas tiek izmantoti lielā daļā bakalaura līmeņa programmu.

Programmas apjoms un ilgums uzskatāms par optimālu izvīzīto mērķu sasniegšanai. PLK studējošie programmu apgūst 3 gadu laikā, apmeklējot nodarbības 4 dienas nedēļā, savukārt NLK studējošajiem mācības ir divas pilnas dienas nedēļā, attiecīgi studiju ilgums ir 3 gadi un 5 mēneši. NLK studiju forma dod iespēju apvienot studijas ar darbu, tādējādi piesaistot programmai daudz plašāku studēt gribētāju skaitu. NLK studējošie bieži ir ar jau iegūtu iepriekšēju izglītību. Tā kā kopējais studiju ilgums NLK formā ir garāks, kopējā studiju slodze ir strādājošam cilvēkam piemērotāka. NLK studējošajiem ir mazāks kontaktstundu skaits uz 1 KP kā PLK studējošajiem, attiecīgi lielāks ir patstāvīgo darbu apjoms kursu apguvei. Neatkarīgi no studiju formas, studējošajiem ir vienādas prasības un viņi sasniedz vienādus studiju kursu un programmas rezultātus. Kursu gala pārbaudījumi ir identiski. Tāpat neatšķiras arī prasības akadēmiskās prakses kursā, kursa un bakalaura darba prasības. Tā kā tiek sasniegti vienādi studiju rezultāti, netiek ierobežota studējošo vēlme mainīt studiju formu, ko studējošie arī izmanto (vidēji 5-10 studenti gadā). Tas dod iespēju elastīgi pielāgot studiju režīmu studējošā vajadzībām un mazināt potenciālo atbirumu un atbilst studiju virziena mērķim – veicināt studējošo labbūtību. Paralēla PLK un NLK

studiju formu īstenošana uzskatāma par lietderīgu un efektīvu un palīdz īstenot studiju virziena mērķi – nodrošināt studējošo piesaisti. Tieši bakalaura programmā ir lielākais studentu skaits psiholoģijas virzienā.

Optimizējot nodarbību plānojumu un efektīvāk izmantojot pasniedzēju resursus, viena studiju diena (ceturtdiena) PLK un NLK studentiem sakrīt, šajā dienā parasti notiek lekcijas lielā auditorijā abām studiju formām kopā.

Studiju programmā iekļauto kursu sasniedzamie rezultāti atbilst visiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. To apliecina veiktā kursu kartēšana (skat.20.pielikumu).

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi. Uzņemšanas nosacījums studiju programmā ir vidējā izglītība un tas ir pietiekams nosacījums, lai varētu realizēt studiju programmas mērķus. Uzsākot studijas, nav nepieciešamas priekšzināšanas psiholoģijā vai kādā citā jomā. Programma ir būvēta tā, lai nepieciešamās zināšanas un prasmes studējošais apgūtu pakāpeniski, sākot ar pamatkursu, psihs bioloģisko pamatu un pētniecības metodoloģijas apguvi, paralēli trenējot vispārējās komunikatīvās prasmes un apgūstot psiholoģijas apakšnozaru kursus, studējošais iegūst nepieciešamās prasmes pētījuma veikšanai un spēj izstrādāt bakalaura darbu.

Psiholoģijas bakalaura studiju programmā studenti iegūst zināšanas par psiholoģijas pamatnostādņēm, principiem, struktūru un metodoloģiju, psiholoģijas attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālām problēmām galveno psiholoģijas apakšnozaru ietvaros, kas ļauj izprast psiholoģijas zinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā. Līdz ar to tiek realizēts programmas mērķis un programmas beidzēji var sniegt ieguldījumu sabiedrības izglītošanā par psiholoģijas zinātnes atziņām, kas, savukārt, atbilst studiju virziena mērķim.

Studiju programmas nosaukumu, iegūstamo grādu, kā arī studiju programmas parametrus reglamentē Ministru kabineta (MK) noteikumi Nr. 240 (15.10.2023.) par valsts akadēmiskās izglītības standartu un MK noteikumi Nr. 322. (13.06.2017) par Latvijas izglītības klasifikāciju. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst sestajam LKI/EKI līmenim, kas ir bakalaura studiju līmenis. BSP "Psiholoģija" programmas kods 43313 ir atbilstīgs MK noteikumiem Nr.322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas ir piemērots Latvijas izglītības kvalifikācijas struktūras sestajam kvalifikācijas līmenim. Programmas koda daļa 43 atbilst akadēmiskajam bakalaura grādam, koda daļā 313 atbilst izglītības programmu grupai "Psiholoģija".

Atbilstīgi MK noteikumiem Nr. 240 (03.10.2023. redakcijā) par valsts akadēmiskās izglītības standartu, BSP "Psiholoģija" saturs nodrošina zinātniski pamatotu plaša profila studiju rezultātu sasniegšanu, jo programma sniedz empīriski pamatotas zināšanas, veicina informācijas kritisku izvērtēšanu un informētu lēmumu pieņemšanu. Programmā ir ietvertas psiholoģijas pamatnostādnes, principi, struktūra un metodoloģija, vēsture un aktuālās problēmas, tāpat arī tiek akcentēts starpnozaru aspekts, piedāvājot gan bioloģijas, gan kritiskās domāšanas, gan svešvalodas kursus. Psiholoģijas jomā būtiski studiju rezultāti ir arī vispārējai nodarbinātībai nozīmīgo un komunikatīvo prasmju attīstība, kas ir būtiska psiholoģijas bakalaura studiju programmas daļa. Līdz ar to var secināt, ka programmas saturs atbilst MK noteikumos izvirzītajam bakalaura programmas obligātajam saturam.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas apguve ir obligāts nosacījums, lai pēc tai sekojošas profesionālā maģistra studiju programmas apguves atbilstoši Psihologu likuma prasībām, būtu iespējams iegūt psihologa sertifikātu un strādāt par psihologu. Līdz ar to psiholoģijas bakalaura studiju programmu no absolventu nodarbinātības perspektīvas var vērtēt kā nepieciešamu un ilgtspējīgu.

Tā kā iespējas strādāt profesijā pēc bakalaura grāda iegūšanas vēl nav, programmas mērķos ir iekļautas nozīmīgas vispārējai nodarbinātībai nepieciešamas prasmes, kas dod iespēju pēc programmas beigšanas absolventam izvēlēties daudzveidīgas nodarbinātības iespējas. Piemēram, programmas absolventi var strādāt socioloģisko pētījumu firmās, veicot intervijas, apstrādājot datus, var strādāt klientu apkalpošanas jomā. Turklāt indivīdam ar psiholoģijas zināšanām un prasmēm darbības sfēra ir ļoti plaša arī ārpus sociālo un humanitāro zinātņu tipiskā darba tirgus – psiholoģijas programmas absolvents ar savām specifiskajām zināšanām palīdz citu zinātņu nozaru projektu realizēšanā un problēmu risināšanā. Jāatzīmē, ka viens no programmas uzdevumiem ir veicināt absolventu tālākizglītību, tātad tie programmas absolventi, kuri turpina studijas, ir augsti motivēti profesionālajai darbībai un, iespējams, paši radīs jaunas darba vietas. Augstākā izglītība psiholoģijas jomā ir būtiska sabiedrībai, jo tā dod iespēju iegūt augstāko izglītību arī tiem studentiem, kuri nevēlas saistīt savu karjeru ar psihologa profesiju, bet vēlas padziļināt izpratni par cilvēku, uzlabot komunikācijas spējas – apgūt zināšanas, kas būs noderīgas ļoti daudzās un dažādās darbības sfērās. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka programmas absolventi var turpināt izglītību arī citās sociālo, humanitāro un izglītības zinātņu augstākā līmeņa studiju programmās (piemēram, sabiedrības vadībā, filoloģijā, pedagoģijā, bibliotēkzinātnēs, diplomātijā, komunikāciju zinātnēs, politikas zinātnē, socioloģijā, teoloģijā, filozofijā, vēsturē u.c.), jo psiholoģijas bakalaura studiju programma nodrošina plašas zināšanas un prasmes starpnozaru aspektā, attīsta studējošo vispārējo kompetenci.

Psiholoģijas bakalaura programmas absolventi apgūst vispārējai nodarbinātībai nozīmīgas zināšanas un prasmes, kas viņu tālākajā profesionālajā darbībā var palīdzēt sabiedrībai un tautsaimniecībai kopumā:

1. *Sapratne par cilvēka uzvedību, labbūtību, attiecībām*: Studējot psiholoģiju, tiek padziļināta izpratne par cilvēka domāšanu, uzvedību, motivāciju, emocijām un tiek trenētas emociju un stresa vadības prasmes. Šīs zināšanas un prasmes ir nozīmīgas daudzās nozarēs, piemēram, sabiedrības pārvaldē, veselības aprūpē, sociālajā aprūpē u.c., kur tās palīdz uzlabot darbu ar klientiem un risināt konfliktsituācijas.
2. *Empātija un starppersonu komunikācijas prasmes*: Psiholoģijas studijas palīdz attīstīt empātiju un spēju saredzēt situāciju no citas perspektīvas, mazinot stereotipus, aizspriedumus un veidojot iekļaujošāku sabiedrību, tādējādi dodot pienesumu sabiedrības integrācijas jomā. Tāpat arī starppersonu komunikācijas prasmju attīstīšana ir būtiska visās nozarēs, kas saskaras ar klientu apkalpošanu, cilvēku resursu vadību u.c.
3. *Kritiskā domāšana un problēmu risināšana*: Psiholoģijas studenti apgūst kritisko domāšanu un analītiskās prasmes, kas ir būtiskas jebkurā darba vietā. Šīs prasmes ļauj efektīvi risināt problēmas un pieņemt informētus lēmumus.
4. *Pētniecības un datu apstrādes prasmes*: Psiholoģijas bakalaura programma ietver plašu apmācību pētījuma metodoloģijā, pētījuma veikšanā, datu apstrādē. Šīs prasmes ir noderīgas gan akadēmiskajā, gan profesionālajā vidē, kur vien ir nepieciešama pētījumu veikšana, datu vākšana, informācijas apkopošana.

2023. gadā veiktā absolventu aptauja rāda, ka 20% programmas beidzēju ir uzsākuši un 8% meklē darbu jomās, kur var izmantot psiholoģijas zināšanas, piemēram, klientu apkalpošanā, sociālajā

dienestā, asistējot bērniem ar īpašām vajadzībām, skolotāja palīgs, mentālās veselības mentors, personāldaļas speciālists. Bet 54% strādā un 10% meklē darbu ar psiholoģiju nesaistītā jomā vai atbilstoši savai citai kvalifikācijai, piemēram, jurists, biroja vadītājs, administrators bankā, datu analītiķis. 8% norāda, ka noteiktu iemeslu dēļ šobrīd nestrādā un nemeklē darbu. Programmas absolventi bieži izvēlas psiholoģijas bakalaura studijas, lai papildinātu zināšanas, prasmes un kompetences jau esošajās darba vietās, piemēram, skolotāja, ārsta palīga, projektu vadītāja un sociālā darbinieka amatos. Jāņem vērā, ka 55% absolventu jau ir uzsākuši studijas psiholoģijas profesionālā maģistra programmā un 15% plāno tās uzsākt. 12% absolventu studē vai plāno turpināt studijas arī citās nozarēs, piemēram, biostatistika, neirobioloģija, medicīna, personāla vadība, IT.

Kopumā absolventu nodarbinātības situācija ir vērtējama kā laba, lielākā daļa pēc studiju beigšanas ir nodarbināti un/vai turpina izglītību.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Pēdējo desmit gadu laikā psiholoģijas bakalaura programmas studentu skaits ir pieaudzis no 93 (2013.gadā) līdz 511 (2023.gadā). Kopš iepriekšējās akreditācijas 2019. gadā, kad studentu skaits bija 339, tas ir pieaudzis par 180 studentiem, tātad, vairāk par 50 % (skat. 16. pielikumu). Katru gadu kopš iepriekšējās akreditācijas programmā tiek uzņemti 75-90 studenti gan pilna, gan nepilna laika klātienēs grupās, tātad, kopā ik gadu studijas uzsāk ap 150 studentu, kas ir maksimālais noteiktais studentu skaits, ko iespējams uzņemt.

Interese par psiholoģijas bakalaura studijām sabiedrībā ir ļoti augsta, pēdējos 4 gadus pēc iesniegto pieteikumu skaita psiholoģijas bakalaura programma ir to skaitā, kur ir visvairāk iesniegto pieteikumu Latvijas Universitātē. Piemēram, 2024. gadā uz PLK bija 964 pieteikumi, bet uz NLK - 579. Pie tik augsta konkursa ir iespējams uzņemt labākos pretendētus ar augstākām sekmēm.

Lai arī sabiedrībā aug izpratne par psihologa profesiju, joprojām ne visi reflektanti un uzņemtie studenti apzinās visus izaicinājumus, ko šī profesija un studijas psiholoģijā nes. Lai arī studējošie vēlas studēt psiholoģijas bakalaura programmā, daļai studējošo ir idealizēts priekšstats un nereālistiskas gaidas par psiholoģijas studijām un psihologa profesiju, tāpēc tikai likumsakarīgi, ka ir vērojams arī studentu atbirums.

Atbiruma tendence pa gadiem ir visai līdzīga, LU apkopotie statistikas dati rāda, ka ap 60-80 studentu (visā programmā) ik gadu tiek atskaitīti. Vidēji tas ir 12-15% no studējošo skaita programmā. Tomēr reālā atbiruma situācija nedaudz atšķiras arī uzskaites metodikas specifikas dēļ un patiesais studijas pārtraukšo skaits ir mazāks. Pēc pašu vēlēšanās visbiežāk studijas pārtrauc pirmā kursa studenti, ik gadu tie ir ap 15-20. Katru gadu apmēram 5-10% studējošo pārtrauc studijas pirms bakalaura darba izstrādes (biežāk NLK), tomēr lielākā daļa šo studentu atjaunojas bakalaura darba izstrādei nākamajā semestrī un studijas pabeidz. NLK grupā lielākoties studējošajiem šī ir jau otrā vai trešā izglītība, viņi apvieno studijas ar darbu un ģimeni, tas izskaidro, kāpēc šajā grupā kopumā visos gados atbirums ir nedaudz lielāks kā PLK grupā. Jāatzīmē, ka elastīga iespēja mainīt studiju formu no PLK uz NLK daudzos gadījumos ir novērsusi studējošo atbirumu. Piemēram, PLK studējošais, kura materiālā situācija pasliktinās, pārejot uz NLK, spēj savienot mācības ar darbu un studijas nav jāpārtrauc. Lielākais atbirums bija vērojams 2021.gadā, tas ir saistāms ar ilgstošu mācību procesu COVID-19 apstākļos, kas lielai daļai studējošo nesa līdzī

izaicinājumus arī darba un ģimenes jomās, tāpēc studijas tika pārtrauktas, visbiežāk, nespējot izpildīt programmas prasības. Kopumā nespēja izpildīt programmas prasības ir biežākais studiju pārtraukšanas iemesls, kas nav vērtējams viennozīmīgi kā negatīvs faktors. Iespējams, daļai studējošo programmas prasības ir par augstu un viņu mācīšanās prasmes nav piemērotas vai ir citi personiski iemesli, kuru dēļ studijas zaudē savu prioritāti. Tomēr augstas studiju prasības ir jāapskata arī kā viens no studiju programmas kvalitātes rādītājiem, un, attiecīgi, uz atbirumu ir iespējams skatīties arī kā uz dabisku procesu, kurā studijas turpināt un studiju rezultātus sasniegt var spējīgākie un motivētākie studenti.

Katram studentam, kurš ir nolēmis pārtraukt studijas, tiek lūgts aizpildīt aptauju par studiju pārtraukšanas iemesliem. Visbiežāk tiek norādīti personiski iemesli (ģimenes apstākļi, veselības problēmas u.c.), nespēja apvienot studijas ar darbu, finansiālas grūtības, kā arī motivācijas trūkums studiju turpināšanai, tikai ļoti retos gadījumos kā iemesls tiek minētas konkrētas problēmas studiju procesā. Ar šiem studentiem vienmēr tiek pārrunāti studiju pārtraukšanas iemesli un 4 gadījumos pēc šādām pārrunām studējošie tomēr nolēma studijas turpināt.

Lai arī ir vērojams studentu atbirums, vienlaikus ir arī tendence atjaunoties studijās pēc gada vai diviem. Katru gadu 10-15 iepriekš eksmatrikulētie studenti atjaunojas studijām. Tā, piemēram, 2019. gadā NLK 1. kursā studēja 66 studenti, bet pēc gada šajā kursā bija 80 studējošo, jo vairāki iepriekš eksmatrikulētie studijas atsāka. Diemžēl nav pieejama precīza uzskaitē par šiem studentiem. Katru gadu vidēji 5 studenti uz LU pārnāk no citām Latvijas augstskolām. 2024.gadā 2 studenti pārnāca arī no citām Eiropas augstskolām.

Kopumā var secināt, ka studentu skaita dinamika ir stabila un nav nepieciešamas specifiskas papildus darbības atbiruma mazināšanai.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Kā redzams 21. pielikumā, programmas kopējais apjoms ir 180 kredītpunkti.

To veido:

1) Obligātā daļa, kas ietver studiju kursus 147 KP apmērā. Obligātajā daļā iekļauti:

- *studiju kursi* 126 KP apmērā, kuru apguve nodrošina pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi, kas atbilst studiju programmas mērķim – dot iespēju apgūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā. Tāpat ir iekļauti kursi, kuros tiek padziļinātas zināšanas dažādās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs, kā arī atklātas psiholoģijas zinātnes aktualitātes starpnozaru aspektā, sociāli komunikatīvo prasmju trenēšanas kursi, kuru sasniedzamie rezultāti paredz arī programmā noteikto vispārējai nodarbinātībai atbilstošu prasmju trenēšanu, kas atbilst programmas mērķim.
- *akadēmiskā prakse* (6 KP), kuras uzdevumus studējošie secīgi veic visā studiju periodā, nodrošinot programmas sasniedzamajos rezultātos norādīto prasmi sekot psiholoģijas zinātnes aktualitātēm un plānot profesionālo pilnveidi.
- *bakalaura darbs* (15 KP), kuru studenti izstrādā pēdējā studiju gada laikā, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījumu datu apstrādi, analīzi un interpretāciju, tādējādi apliecinot pētniecības iemaņu un prasmju attīstību, kas ir viens no programmas mērķiem un atbilst sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

2) Ierobežotās izvēles daļa, ko veido:

- studiju kursi 30 KP apmērā, kurus studenti var izvēlēties no piedāvātajiem 48 KP atbilstīgi savām pētnieciskajām un tālākajām profesionālajām interesēm, kas sasaucas arī ar programmā sasniedzamajiem rezultātiem – prasmi virzīt mācīšanos un plānot profesionālo pilnveidi. Brīvās izvēles daļas kursi ir ciešā sasaistē ar psiholoģijas zinātnes pamatkursiem, kas ir iekļauti obligātajā daļā un ļauj padziļināti iepazīties ar vairākām studentu interesējošām psiholoģijas zinātnes apakšnozarēm. Šāds princips palīdz studiju jomas izvēlē turpmākajās studijās maģistrantūrā. Ierobežotās izvēles daļā studējošajiem tiek piedāvāti arī divi studiju kursi angļu valodā, kopā 9 KP apjomā.

3) Brīvās izvēles daļa ietver 3 KP. Students var brīvi izvēlēties sevi interesējošu kursu no LU vai citu augstskolu kursu piedāvājuma. Šo kursu izvēle arī var palīdzēt pilnveidot vispārējai nodarbinātībai nepieciešamās prasmes, jo studējošie šos kursus izvēlas atbilstoši savam nodarbinātības plānam.

Studiju plāns aptver trīs studiju gadus (sešus akadēmiskos semestrus) pilna laika klātienes studijās un 3 studiju gadus un 5 mēnešus (jeb septiņus akadēmiskos semestrus) nepilna laika klātienes studijās. Pirmajos divos studiju gados studenti galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādējādi veidojot pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas priekšstatu. Otrā studiju gada noslēgumā studenti izstrādā pirmo zinātnisko pētījumu – kursa darbu. Trešajā studiju gadā studenti apgūst priekšmetus, kas papildina priekšstatu par dažādām psiholoģijas nozarēm un apakšnozarēm, bet noslēgumā aizstāv bakalaura darbu. Darbs pie bakalaura darba izstrādes sākas jau no trešā studiju gada sākuma. Visu studiju laiku studējošie ir veic dažāda līmeņa prakses uzdevumus (skat.23. pielikumu).

Var secināt, kas studiju programmā iekļauto kursu mērķi un sasniedzamie rezultāti ir atbilstīgi programmas mērķim: dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, attīstīt pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt vispārējai nodarbinātībai aktuālās prasmes.

Programmas apjoms ir saskaņots arī ar Psihologu likuma (Psihologu likums. Latvijas Vēstnesis, 75, 12.04.2017. <https://likumi.lv/ta/id/290115>) normām, kas paredz, ka tiesības veikt psihologa profesionālo darbību apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu (300 ECTS) apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma, reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā.

Psiholoģijas studiju virzienā ir iekļauta profesionālā maģistra studiju programma 120 KP apjomā, kas kopā ar bakalaura programmu nodrošina likumā noteikto psihologa profesionālajai darbībai nepieciešamo izglītību. Tātad, programmā iekļautie kursi sniedz pamatzināšanas psiholoģijā, kas noteiktas psihologa profesijas standartā (skat.19.pielikumu).

Psiholoģijas zinātne nepārtraukti attīstās, jaunākie pētījumi un atziņas tiek iekļauti studiju kursu saturā. Docētāji regulāri atjauno kursu saturu un ieteicamo literatūru, vadoties no aktualitātēm nozarē. Piemēram, attīstoties jaunām datu analīzes metodēm un tehnoloģijām, tās tiek iekļautas attiecīgajosursos. Katrā kursā tiek veicināts, lai studējošie pārskata jaunākos pētījumus un ir informēti par aktuālāko nozarē. Kursu saturs un docēšanas forma tiek koriģēts arī, vadoties no studentu sniegtā kursu vērtējuma/ieteikumiem un absolventu ieteikumiem, piemēram, paplašinot praktisko darbu proporciju vai iekļaujot daudzveidīgākas informācijas tehnoloģiju izmantošanas iespējas studiju procesā. Tāpat arī pēc studentu ieteikuma pirmajā studiju gadā tiks vairāk iekļauti nozares kursi. Psiholoģijas bakalaura programmas darba devēji vairāk vērtē absolventu vispārējai nodarbinātībai nepieciešamās prasmes un īpaši augstu novērtē absolventu sociāli komunikatīvās prasmes, tāpēc to pilnveidi programmā ir paredzēta sākt vēl ātrāk, lai studiju laikā tās pietiekami nostiprinātu.

Iepriekšminētie pasākumi palīdz nodrošināt, ka studiju kursi saglabā aktualitāti un atbilst gan studentu vajadzībām, gan darba tirgus un nozares prasībām, kā arī jaunākajiem zinātniskajiem atklājumiem psiholoģijā.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas.

Jāuzsver, ka docētāji izmanto lekciju ne tikai par priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazās grupās. Aktīvās mācību metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulē studentu personības

izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien biežāk, jo studentiem kļūst pieejamāks arvien plašāks mācību literatūras klāsts, ko viņi paši var izlasīt.

Metožu izvēle ir cieši saistīta ar studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Piemēram, ja mērķis ir attīstīt studentu pētnieciskās prasmes, tiek izmantotas aktīvas mācīšanās metodes, piemēram, projektu darbi, eksperimenti un pētījumi. Komunikācijas prasmju attīstīšanai studenti veic intervijas un tās analizē. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu un pētījumu izstrāde, šīs metodes veicina lēmumu pieņemšanas prasmju attīstību. Integrējot pētniecības elementus studijuursos, studenti var iegūt praktisku pētniecības pieredzi un attīstīt kritisko domāšanu un analītiskās prasmes. Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Atbilstoši Augstskolu likumam viens kredītpunkts atbilst 25–30 stundu studiju darba apjomam, kas veido 8-11 kontaktsundas vienam kredītpunktam. Visbiežāk programmā tiek izvēlētas 8 kontaktstundas vienam kredītpunktam, šo izvēli pamato studiju gada plānojums ar 16 kalendārajām nedēļām semestrī. Šādā veidā iespējams visefektīvāk plānot nodarbību sarakstu. Tā kā daļa lekciju tiek plānotas PLK un NLK studentiekopā, abās studiju plūsmās šī kontaktstundu proporcija ir vienāda.

Semināri studijuursos veicina studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus.

Docētāji izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Docētāji aktīvi izmanto iespējas apgūt jaunas pieejas un metodes kursu docēšanā, apmeklējot augstskolu didaktikas un datorprasmju pilnveides programmas. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai plaši tiek izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (Moodle), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā šajā vidē ir veicami studiju uzdevumi un ir iespēja pildīt pašpārbaudes testus. Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ir studentiem pieejami e-studiju vidē.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi lai veicinātu docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzišana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programma tiek īstenota tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmas direktori.

Specifiski programmā studentcentrēta pieeja tiek veicināta šādos veidos:

- 1) studiju procesā tiek ņemta vērā un respektēta studentu vajadzību daudzveidība (rūpes par adaptāciju studiju sākumā, individuāla pieeja studiju procesā, akadēmiskā un atbalsta personāla iesaistīšanās studentu problēmu risināšanā, iespējas studēt pēc individuāla plāna);
- 2) atbilstīgi iespējām tiek realizēti dažādi studiju programmas realizēšanas veidi (piedāvājot studijas gan pilna, gan nepilna laika klātienē un iespēju tās mainīt pēc nepieciešamības un studenta vajadzībām);
- 3) atbilstīgi apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes;
- 4) balstoties uz studējošo aptaujās paustajiem viedokļiem, regulāri tiek veikts pedagoģisko metožu novērtējums, lai atrastu optimālāko veidu studiju kursu un studiju programmas mērķu sasniegšanai;
- 5) tiek veicināta studentu tieksme būt patstāvīgiem, vienlaikus nodrošinot mācībspēku un atbalsta personāla vadību un atbalstu;
- 6) tiek veicināta abpusēja cieņa studentu un mācībspēku attiecībās, problēmsituāciju un konfliktsituāciju gadījumā iesaistoties studiju programmas direktoram un/vai nodaļas vadībai.

Psihologijas bakalaura studiju programmā izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Zināšanu novērtēšanā semestra laikā tiek izmantoti kontroldarbu un patstāvīgo darbu vērtējums. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50 % no kopējā kursa vērtējuma. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk par 10 % no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un patstāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra laikā paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizēto kursa sadaļu apguves līmeni, tāpat arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek ziņots studentiem pirmo divu nodarbību laikā.

Bakalaura studiju programmas kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Katrā studiju kursa aprakstā ir skaidri definēti vērtēšanas kritēriji un sasniegtie rezultāti katram vērtējumam.

Beidzot jebkuru studiju kursu, studenti kārtu eksāmenu. Pašlaik 90 % eksāmenu studenti kārtu rakstiski – tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj novērtēt iegūto zināšanu praktisko lietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos mācībuursos, piemēram, svešvalodā.

Kursa un bakalaura darbiem ir izstrādāti īpaši vērtēšanas kritēriji. Bakalaura darba vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstrāvēšanas, praktiskās daļas priekšizstrāvēšanas un noslēgumā bakalaura darba galīgās aizstāvēšanas. Šāda daudzpakāpju vērtēšanas sistēma ļauj sekot studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai un panākt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi un tiktu sasniegts viens no studiju programmas plānotajiem rezultātiem – spēja patstāvīgi un korekti izstrādāt psihologijas pētniecības pamatprincipiem un psihologijas ētikas principiem atbilstīgu pētījumu psiholoģijā.

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija. Akadēmiskais personāls ir pieejams studentiem konsultācijām klātienē vai attālināti 1,5 stundas nedēļā, kā arī sniedz atbildes uz jautājumiem e-pastā vai e-studiju vidē. Katru gadu tiek analizēts, vai kursu gala vērtējums (ballēs) kopumā sniedz pietiekamu izkliedi.

Secinājumi par vērtēšanas sistēmu:

1) docētāji pārziņā pārbaudes un eksaminācijas metodes, fokusējās ne tikai uz zināšanu atreferēšanu, bet izmanto dažādas problēmsituāciju analīzes metodes, kas ļauj novērtēt prasmi iegūtās zināšanas izmantot;

2) vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti studiju kursu aprakstos, e-studiju vidē, prezentēti auditorijās;

3) visos studijuursos iesniegtajos patstāvīgos, mājas darbos un kontroldarbos studenti saņem individuālu atgriezenisko saiti, ja nepieciešams, sniedzot padomus saistībā ar mācīšanās procesu;

4) ja studējošais kārto pārbaudes darbu trešo reizi, lai izvairītos no subjektīviem lēmumiem, eksāmenu pieņem vērtēšanas komisija trīs docētāju sastāvā;

5) studiju programmas docētāji tiecas uz to, lai vērtēšana būtu konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiktu īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām.

Kopumā, studiju kursu izvēlētajās īstenošanas metodes un vērtēšanas procedūras tiek izvēlētas, ņemot vērā studiju programmas mērķus un prasmes, kuras studentiem jāiegūst, lai veiksmīgi darbotos savā izvēlētajā nozarē vai profesionālajā jomā un sniegtu pievienoto vērtību sabiedrībai.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Tā kā Psiholoģijas bakalaura studiju programma ir akadēmiska bakalaura programma, saskaņā ar LU Studiju programmu nolikumu no 2019./2020. gada programmā ir iekļauts kurss „Akadēmiskā prakse psiholoģijā”. Akadēmiskās prakses nolikums ir apstiprināts IZPF Domes sēdē 18.04.2024., lēmums Nr. 30-1/5.

Akadēmiskā prakses psiholoģijā mērķis ir nostiprināt psiholoģijas studentu pētnieciskā darba iemaņas, veicināt zinātnisko aktualitāšu izpratni psiholoģijā un iepazīstināt ar psihologa karjeras iespējām. Prakses uzdevumi nav piesaistīti prakses vietām, bet tie jāveic individuāli visā studiju laikā, pēdējā gadā praksi noslēdzot ar prakses atskaites iesniegšanu un pieredzes apmaiņas semināru.

Prakses uzdevumi:

1. apmeklēt dažādas psiholoģijas nozares zinātniskās un profesionālās aktivitātes
2. piedalīties pētniecības datu vākšanā un apstrādē.
3. iepazīties ar psihologa karjeras iespējām dažādās profesionālās darbības jomās.

Prakses uzdevumi ir cieši saistīti ar studiju programmas uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Lai veicinātu psiholoģijas zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni un mudinātu sekot psiholoģijas zinātnes aktualitātēm, prakses laikā studējošie kā klausītāji piedalās psiholoģijas zinātniskajās konferencēs, promocijas darbu, maģistra darbu un bakalaura darbu aizstāvēšanā,

semināros, apmācībās, vieslekcijās.

Prakses laikā, ievācot psiholoģisko pētījumu datus un piedaloties pētījumos kā dalībnieki, studējošie nostiprina pētnieciskās prasmes un apliecina izpratni par pētījumu ētiku. Tas veicina arī sadarbības, un komunikācijas prasmju attīstību.

Lai veicinātu tālāko profesionālo pilnveidi un plānotu karjeru psiholoģijas jomā, prakses laikā notiek semināri, kuros dažādu jomu pārstāvji diskutē ar studentiem par savu profesionālo pieredzi.

Tātad programmā ietvertā akadēmiskā prakse vistiešākajā veidā ir saistīta ar sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Laika posmā no 2019. gada rudens līdz 2024. gada pavasarim Psiholoģijas bakalaura studiju programmā ir aizstāvēti 421 bakalaura darbi. Bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana notiek saskaņā ar stingri reglamentētu procedūru, kas detalizēti izklāstīta bakalaura darba metodiskajos norādījumos (skat. <https://www.ppmf.lu.lv/studijas/studiju-celvedis/studiju-darbu-noformesanas-noteikumi/>).

3.2.6.1. tabula.

Bakalaura darbu tēmu sadalījums pa psiholoģijas zinātnes nozarēm

<i>Psiholoģijas zinātnes nozare</i>	<i>Darbu skaits (N=421)</i>	<i>Piemēri</i>
Personības psiholoģija	146	<ul style="list-style-type: none">● <i>Maternitātes nozīmības un pašvērtējuma saistība sievietēm bez bērniem.</i>● <i>Seksuālās objektifikācijas saistība ar pornogrāfijas patēriņu vīriešiem un sievietēm</i>● <i>Lielā piecinieka personības iezīmes kā antivakcinēšanās pārliecību prognozētājas</i>● <i>Ķermeņa tēla uztvere, pašcieņa un motīvi veikt kosmētiskās ķirurģijas procedūras sievietēm</i>● <i>Rūpju par sevi un psiholoģiskās labklājības saistība ar COVID-19 pandēmijas ietekmes pašnovērtējumu</i>

Attīstības psiholoģija	60	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Autonomijas saistība ar psiholoģisko labklājību un vientulību senioriem</i> ● <i>Pusaudžu Tik Tok lietošanas paradumi saistībā ar identitātes stiliem un motivāciju lietot Tik Tok</i> ● <i>Bērnu vecumā no 16 līdz 30 mēnešiem autiskā spektra traucējumu pazīmju saistība ar miega grūtībām un vecāku stresa līmeni</i>
Klīniskā un veselības psiholoģija	55	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Pirmā tipa cukura diabēta pacientu aprūpes režīma ievērošana saistībā ar uztverto sociālo atbalstu un diabēta aprūpes pašefektivitāti</i> ● <i>Piedošana un sēru izpausmes sievietēm pēc perinatālā zaudējuma</i> ● <i>Sekundārās traumas, stresa pārvarēšanas stratēģiju un aizstājošās posttraumatiskās izaugsmes saistības krīzes tālruņa konsultantiem</i>
Darba un organizāciju psiholoģija	40	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Darba stresa saistība ar izdegšanu un iesaisti darbā attālinātā darba veicējiem Covid-19 pandēmijas laikā</i> ● <i>Izdegšanas, iesaistes darbā, apmierinātības ar darbu, nodoma aiziet no darba un uztvertā organizācijas atbalsta sakarības Latvijas skolotājiem</i> ● <i>Darba devēju stereotipu par cilvēkiem ar kriminālu pagātni saistība ar risku izvērtējumu organizācijai un gatavību pieņemt darbā</i>
Sociālā psiholoģija	41	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Morāles intuitīvo pamatu svarīguma un morāles faktoru saistība ar lojalitāti militārā vidē</i> ● <i>Tiešās un netiešās saskarsmes ar LGBT+ pārstāvjiem un grupas normu saistība ar attieksmi pret homoseksualitāti jauniešu vidū</i> ● <i>Romantisko partneru kā auto pasažieru komentāri par auto vadītāja braukšanu, to saistība ar attiecību kvalitāti un riskantu auto vadīšanu.</i>
Ģimenes psiholoģija	28	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Sākumskolas bērnu vecāku apmierinātības ar pāru attiecībām saistība ar priekšstatiem par bērnu kopīgu audzināšanu</i> ● <i>Saistības starp vecāku audzināšanas pieeju, attieksmi un komunikāciju par adopciju un bērnu uzvedības problēmām adoptētāju ģimenēs</i> ● <i>Vecvecāku iesaistīšanās mazbērnu audzināšanā saistība ar emocionālo klimatu trīs paaudžu ģimenēs</i>
Kognitīvā psiholoģija	22	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Ogļskābās gāzes CO2 ietekme uz cilvēka kognitīvajām spējām</i> ● <i>Miegainības, miega ilguma un vizuālās darba atmiņas saistība pusaudžiem</i> ● <i>Garastāvokļa mediēta fona mūzikas ietekme uz selektīvo uzmanību un vadības funkcijām</i>

Sporta psiholoģija	16	<ul style="list-style-type: none"> ● Asu izjūtu meklēšana un mentālā noturība skrējēju grupā ● Jauno atlētu motivācijas sportot saistība ar nodomu aiziet no sporta
Pedagoģiskā psiholoģija	12	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Metakognitīvo mācību stratēģiju lietošanas saistība ar akadēmisko pašefektivitāti bakalaura līmeņa studentiem</i> ● <i>Skolotāju zināšanu, komforta izjūtas un attieksmes pret seksuālo izglītību saistība ar pārliecību par savu spēju veikt seksuālo izglītību</i>

Studenti lielākoties izvēlas rakstīt bakalaura darbus par personības psiholoģijas tēmām, kas aptver visdažādākos indivīdu funkcionēšanas aspektus, un šīs tēmas bieži pārklājas ar klīniskās, attīstības un sociālās psiholoģijas tēmām. Studentus šajā jomā interesē dzīves spēks, emociju regulācija, pašefektivitāte, izdegšana, trauksme, līdzjūtība pret sevi, prosociāla uzvedība, sociālo tīklu lietošana u.c. Tās ir tēmas, kas skar efektīvu funkcionēšanu sabiedrībā un ir cieši saistītas ar indivīda emocionālo labklājību. Šīs tēmas ir vienlīdz aktuālas arī jaunākajos psiholoģijas zinātnes pētījumos un paplašina priekšstatu par dažādu personības faktoru mijiedarbību. Sekojot aktualitātēm valstī un sabiedrībā, studenti izvēlas pētīt gan vakcinācijas pretiniekus, gan ir izstrādāti 13 darbi par dažādiem personības faktoriem COVID-19 pandēmijas laikā un darbi par kara draudu izraisītajām bailēm.

Liela daļa darbu tiek izstrādāta attīstības psiholoģijā, kur ļoti dažādos aspektos apskata aktuālas tēmas dažādām vecuma grupām kā bērnu un vecāku attiecības, brāļu un māsu attiecības, sociālo tīklu lietošanas paradumi, uzvedības problēmas, ķermeņa tēls, narkotisko vielu lietošana, seksualitāte u.c. Šīs tēmas ir nozīmīgas un aktuālas gan pētniecībā, gan skar būtiskus jautājumus, ar ko saskaras bērni, jaunieši, topošie pieaugušie viņu vecāki un skolotāji ikdienā.

Stabila interese ir par tēmām, kas skar visdažādākos klīniskās un veselības psiholoģijas jautājumus. Daudz tiek apskatīta vardarbības pieredze bērnībā un tās sekas pieaugušo dzīvē. Tāpat dažādi traumatiski notikumi un to sekas, piemēram, perinatālais zaudējums, onkoloģiskas slimības, pēcdzemdību depresija, nīrgāšanās. Pētījumi tiek veikti dažādās izlasēs, apskatot gan policistu, gan ieslodzīto, gan hronisku slimnieku, gan psihiatrijas pacientu tuvinieku, gan smēķētāju grupas. Šo grupu un tēmu izpēte ir svarīga, lai vairotu izpratni par šo indivīdu psiholoģisko stāvokli un mazinātu stigmatizāciju, kas bieži vērojama attiecībā uz dažādām klīniskām grupām.

Darba un organizāciju psiholoģijas tēmu aktualitāte studējošo darbos pieaug. Tiek apskatīta darbinieku izdegšana, maiņu darba specifika, uzmāksšanās darba vietā, darba stress, iesaiste darbā, vadītāju un padoto attiecības u.c. Vairāki darbi ir par darba specifiku attālināta darba apstākļos un darba-ģimenes konfliktu, šīs tēmas īpaši aktualizējās COVID-19 pandēmijas laikā un studenti operatīvi reaģēja, pievēršoties to pētniecībai.

Daudzveidīga tēmu izvēle ir sociālās psiholoģijas jomā, pētījumi skar dažādas grupas sabiedrībā, piemēram, vēlētājus, adoptētājus, homoseksuālus cilvēkus, autovadītājus, pircējus u.c.. Tiek apskatīta morālā spriešana, vērtības, sociālā salīdzināšana, patērētāju uzvedība, sociālo mediju lietošana, agresīva autovadīšana un citi jautājumi. Pētījumi sociālajā psiholoģijā palīdz saprast, kas motivē indivīdus, kādas ir viņu vajadzības un kādi sociāli faktori nosaka lēmumu pieņemšanu. Tas, savukārt, ir svarīgi sabiedriskās domas veidošanai.

Ģimenes psiholoģijas jomā visbiežāk studenti pēta pāru savstarpējās attiecības un faktorus, kas ietekmē apmierinātību ar partnerattiecībām, piemēram, konfliktus, seksualitāti, humoru, pienākumu sadali. Tiek apskatīti arī sabiedrībā aktualizējušies jautājumi par attiecībām ģimenē pandēmijas laikā, attāluma attiecībām, attiecībām homoseksuālos pāros, un mobilo ierīču lietošanu pāra komunikācijā. Pētījumi vairo izpratni par faktoriem, kas var uzlabot attiecības ģimenē un ir

būtiski arī dažādu atbalsta programmu izstrādes pamatojumam.

Nedaudz mazāk populāri ir pētījumi kognitīvajā psiholoģijā, tomēr šajā jomā vienmēr darbojas azartiski studenti, tiek veikti komplicēti mērījumi, eksperimenti, īpaši pievēršoties tēmām par miega kvalitāti ietekmējošiem faktoriem, miega saistību ar kognitīvajām spējām, autovadīšanas kvalitāti, pedagogu uzmanību, jauniešu atmiņu u.c. Šādi pētījumi ir īpaši nepieciešami, lai pamatotu nepieciešamību mainīt miega paradumus vispārējās funkcionēšanas uzlabošanai.

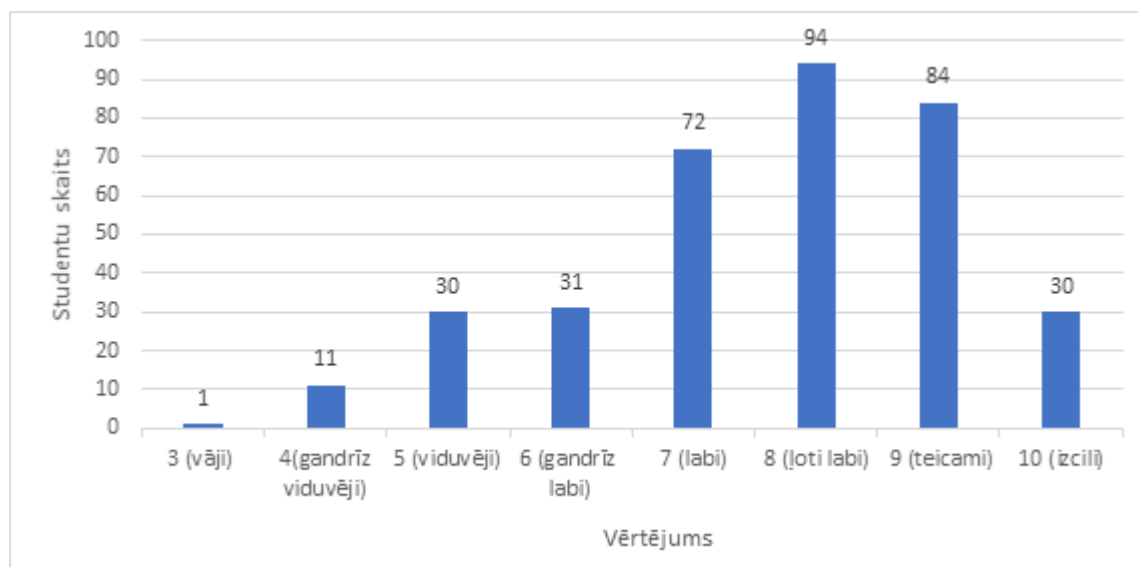
Pozitīvi, ka studenti interesējas arī par sporta psiholoģiju, kas Latvijā ir salīdzinoši mazāk populāra psihologu darbības joma kvalificētu speciālistu trūkuma dēļ, un šie studenti izrāda interesi darboties šajā jomā arī turpmāk.

Atsevišķi var izdalīt arī pētījumus pedagoģiskajā psiholoģijā, kas skar mācīšanās stratēģijas, akadēmisko pašefektivitāti, akadēmiskos sasniegumus, skolas klimatu, skolotāju profesionālos izaicinājumus. Šī ir īpaši nozīmīga starpnozaru pētījumu kategorija un psihologu pētījumi var būt ļoti noderīgi arī izglītības jomā strādājošajiem.

Jāsecina, ka studenti izvēlas sociāli aktuālas un praktiski nozīmīgas tēmas, kas paplašina jau pētniecībā zināmo un sniedz padziļinātu izpratni par specifiskiem jautājumiem Latvijā.

Bakalaura darba tēmas izvēle ir cieši saistīta ar studenta tālākajām profesionālajām interesēm, piemēram, tie, kas jau bakalaura darbā pēta sociālās un organizāciju psiholoģijas tēmas, arī maģistra programmā izvēlas specializēties organizāciju psiholoģijā, savukārt klīniskās, attīstības, ģimenes psiholoģijas tēmu pētnieki biežāk specializējas klīniskajā un izglītības jomā psiholoģijas profesionālā maģistra programmā.

3.2.6.1. attēlā atspoguļoti apkopotie dati no 8 aizstāvēšanas sēžu protokoliem no 2019.gada rudens līdz 2023.gada pavasarim. 2024. gadā ir aizstāvēti vēl 88 bakalaura darbi un vērtējumu sadalījums kopumā ir ļoti līdzīgs. Bakalaura darbu aizstāvēšana notiek divas reizes gadā. Analizējot studentu bakalaura darbu vērtējumu sadalījumu, var secināt, ka līkne ir vairāk nobīdīta uz labo pusi, biežāk saņemtie vērtējumi ir „ļoti labi”, „teicami” un „labi”, ko saņēmušas divas trešdaļas absolventu. Pa gadiem un semestriem būtiskas līknes izmaiņas nav vērojamas. Katru gadu izcilu vērtējumu vidēji saņem 8 studenti. Tie ir darbi, kur studenti uzrāda izcilu sniegumu, uzrādot pētniecības iemaņas, kas pārsniedz bakalaura darba prasības. Šie studenti saņem arī rektora atzinības rakstu par izcili izstrādātu bakalaura darbu psiholoģijā. Vērtēšanā tiek izmantots viss atzīmju spektrs. Pozitīvi, ka apmēram 30 % beidzēju bakalaura darba gala vērtējumi ir teicami un izcili.

3.2.6.1.att. **Noslēguma darbu vērtējumu sadalījums**

Par noslēguma darbu kvalitāti liecina arī fakts, ka pēdējos gados vairāki Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventi ir publicējuši savu noslēguma darbu rezultātus „Baltijas psiholoģijas žurnālā” zinātnisko publikāciju formātā.

Tātad, var secināt, ka studentu noslēguma darbu tēmas ir aktuālas psiholoģijas zinātnē, dod reālu ieguldījumu darba tirgū, kā arī vērtēšana atbilst objektivitātes kritērijiem.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

BSP “Psiholoģija” īstenošanai tiek izmantotas IZPF telpas (līdz LU Rakstu mājas uzcelšanai) Rīgā, Imantas 7. Līnijā.

LU bibliotēkā ir pieejamas ļoti plašs gan drukāto, gan elektronisko izdevumu klāsts. Docētājiem ir iespējams pasūtīt kursu nodrošināšanai nepieciešamās grāmatas un tās tiek iegādātas. Tomēr pie tik liela studentu skaita nav iespējams nodrošināt drukāto mācību līdzekļu eksemplārus pietiekamā skaitā, tāpēc kā kursu obligāto literatūru docētāji piedāvā grāmatas, kas pieejamas abonētajā *ProQuest Ebook Central Academic Complete* kolekcijā (232 799 e-grāmatas). Latvijā izdotie mācību līdzekļi tiek iepirkti un studentiem ir pieejami pietiekamā eksemplāru skaitā.

Īpaši nozīmīga studentu zinātnisko darbu izstrādei un izmantošanai visos studijuursos ir abonētā datu bāze “Psych Articles”, kas piedāvā vairāk nekā 220 000 pilna teksta zinātniskos rakstus psiholoģijas jomā. Šī datu bāze piedāvā ērtu un organizētu veidu, kā meklēt informāciju par visdažādākajiem jautājumiem, lai veidotu literatūras pārskatus, kas nepieciešami kursa darba un bakalaura darba rakstīšanai un citu studiju darbu izstrādei. Izmantojot šo datu bāzi, studenti attīsta studiju rezultātos paredzētās kritiskās domāšanas prasmes, kas nepieciešamas, lai izvērtētu pētījumus un pārbaudītu informācijas ticamību.

LU piedāvā studējošajiem studiju procesā izmantot *MS Office* programmatūru un pieeju *SPSS* datu apstrādes programmai, kas ir neaizstājama pētījumu datu apstrādei. Tās izmantošana nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, jo nodrošina psiholoģijas pētījumu veikšanai atbilstošas datu apstrādes iespējas.

Psiholoģijas nodaļas psiholoģijas laboratorija piedāvā iespējas studējošajiem izmantot dažādas ierīces specifisku fizioloģisko mērījumu veikšanai, kā arī ir pieejami datorizētie testi, kurus studējošie izmanto arī noslēguma darbu izstrādē. Pārskata periodā izstrādāti vismaz 11 bakalaura darbi, kuros izmantoti datorizēti kognitīvie testi, kas mēra uzmanību, atmiņu, vadības funkcijas, apstrādes ātrumu u.c. kognitīvos procesus.

LU psiholoģiskās palīdzības centrs dod iespēju saņemt psiholoģisko palīdzību arī bakalaura programmas studentiem, kas palīdz gan adaptācijas procesā, gan mācīšanās grūtību gadījumos, gan personisko problēmu risināšanā un sniedz pieredzi par profesionālo darbību.

2.3.2 sadaļā minētais infrastruktūras un materiāli tehniskais nodrošinājums ir pietiekams studiju programmas mērķa realizācijai un studiju rezultātu sasniegšanai.

Kopumā studiju programmai ir viss nepieciešamais nodrošinājums, lai realizētu studiju programmu, sasniegtu tās mērķus un studiju rezultātus.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Programmas ieņēmumi

Studiju programmas "Psiholoģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas un studiju maksu.

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2023./2024. akadēmiskajam gadam noteikta 1868,6 EUR bakalaura studiju programmas pilna laika klātienes studijām.
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas /2024. akadēmiskajam gadam noteikta:
- pilna laika klātienes studijām 2400 EUR gadā;
- nepilna laika klātienes studijām 2100 EUR gadā

Ņemot vērā augstāk minēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 1 109 615 EUR gadā.

Pārskats par studējošo sadalījumu pa studiju veidiem un gada ieņēmumiem attēlots 3.3.3.1. tabulā.

3.3.3.1. tabula

Programmas studentu skaits un gada ieņēmumi

Studiju veids	LV budžeta	LV maksas	ES/EEZ/Š* maksas	Citi** maksas	Kopā	Valsts dotācija	Maksa LV un ES/EEZ/Š pilsoņiem	Maksa citu valstu pilsoņiem	Gada ieņēmumi
	skaits	skaits	skaits	skaits	skaits	EUR	EUR	EUR	EUR
	1	2	3	4	5	6	7	8	1*6+(2+3)*7+4*8
BSP PLK	52	162			214	1 868,6	2 400	3 200	485 915

BSP NLK		297			297		2 100	3 000	623 700
Kopā	52	459			511				1 109 615

* ES/EEZ/Š - Eiropas Savienība/ Eiropas Ekonomikas zona / Šveices konfederācija

** Citi - ārpus ES/ EEZ/ Šveices konfederācijas

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Bakalaura programmas izmaksas pilna laika klātienei (PLK)

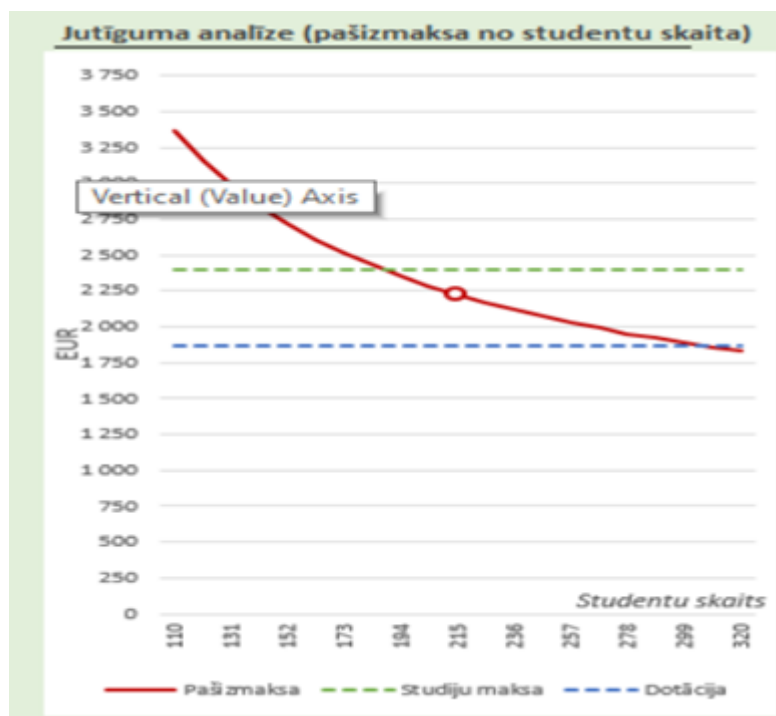
Aprēķiniem bakalaura studiju programmas "Psiholoģija" PLK īstenotāji izmanto 2023/2024. akadēmiskā gada datus - studējošo skaitu uz 01.10.2023. - 214 studenti, plānu/normatīvus un iesaistītā akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienē aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 2230 EUR gadā. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 477 230 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā

3.3.3.2. tabula

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	56%
Vispārējais personāls	12%
Citas izmaksas	-
Infrastrukturā izdevumi	5%
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26%
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1 attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta vidējā svērtā studiju maksa (zaļā līnija).

3.3.3.1. attēls. **Bakalaura studiju programmas “Psihologija” PLK pašizmaksa no studentu skaita**

Lai programma būtu rentabla, minimālajam maksas studentu skaitam jābūt vismaz 190 (sarkanās un zaļās līnijas krustpunktā) vai budžeta studentu skaitam vismaz 320 (sarkanās un zilās līnijas krustpunktā).

Bakalaura programmas izmaksas nepilna laika klātienē (NLK)

Aprēķiniem bakalaura studiju programmas “Psihologija” NLK īstenošanai izmanto 2023/2024. akadēmiskā gada datus - studējošo skaitu uz 01.10.2023. - 297 studenti, plānu/normatīvus un iesaistītā akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienē aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 1606 EUR gadā. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 477 123 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.3. tabulā

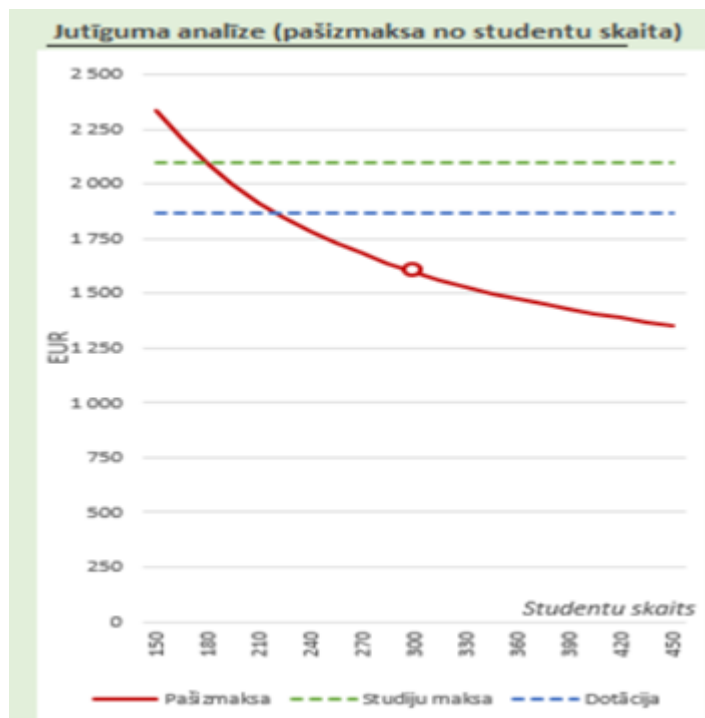
3.3.3.3. tabula

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	51%
Vispārējais personāls	11%
Citas izmaksas	6%
Infrastrukturā izdevumi	5%
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26%

KOPĀ IZMAKSAS**100%**

3.3.3.2. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta vidējā svērtā studiju maksa (zaļā līnija).

3.3.3.2. attēls. **Bakalaura studiju programmas "Psihologija" NLK pašizmaksa no studentu skaita**

Lai programma būtu rentabla, minimālajam maksas studentu skaitam jābūt vismaz 187 (sarkanās un zaļās līnijas krustpunkt) vai budžeta studentu skaitam vismaz 228 (sarkanās un zilās līnijas krustpunkts).

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

3.3.3.4. tabulā sasummēti prognozējamais studentu skaits, programmas ieņēmumi, izdevumi, rezultāts un rentabilitāte (rezultāts pret ieņēmumiem, %) pa abām realizācijas formām.

3.3.3.4. tabula

Programmas rezultāts

Studiju veids	Kopā	Gada ieņēmumi	Gada izdevumi	Rezultāts	Rentabilitāte
	Stud. skaits	EUR	EUR	EUR	%
BSP PLK	214	485 915	477 230	8 685	2%
BSP NLK	297	623 700	477 123	146 577	24%
Kopā	651	1 109 615	894 353	155 262	14%

Tabulā apskatāmie dati uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmas un nodrošinātu to tālāku attīstību.

Kopumā studiju programma ir rentabla - Bakalaura studiju programmas Pilna laika klātienēs

studijām (2%) un nepilna laika klātienē (24%).

Lai nodrošinātu rentablu studiju programmu īstenošanu, ir noteikts minimālais students skaits, veidojot jaunas studentu grupas, kā arī pēc iespējas efektīvāk tiek organizēts studiju process gan klātienē, gan attālināti.

Studiju maksas un izmaksas fakultāte izvērtē katru gadu un, ņemot vērā izmaksu palielinājumu, tiek pārskatīta studiju maksa.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas realizācijā kopumā ir iesaistīti 27 docētāji.

16 no tiem ir IZPF Psiholoģijas nodaļas mācībspēki (4 profesori, 1 asociētais profesors, 7 docenti, 2 lektori, 1 pētnieks; 1 zinātniskā asistenta p.i., 12 docētājiem ir doktora grāds, 4 studē doktorantūrā).

6 docētāji ir citu LU fakultāšu/nodaļu mācībspēki (divi profesori, viens docents, 3 lektori).

5 docētāji ir piesaistīti programmai par stundu pasniedzējiem, no tiem 2 ar doktora grādu un 3 ar maģistra grādu.

Kopumā 17 programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir doktora zinātniskais grāds.

Tātad kopā programmas realizācijā piedalās 7 profesori un asociētie profesori, kas atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām par to, ka „Akadēmisko studiju programmu obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās kopā ne mazāk kā pieci attiecīgajā augstskolā ievēlēti profesori un asociētie profesori.” (<https://likumi.lv/doc.php?id=37967>).

11 docētāji ir arī praktizējoši psihologi vai psihoterapeiti, viņi nodrošina praktiski orientētos kursus programmā, tādējādi demonstrējot teorijas un prakses reālu sasaisti. Šo docētāju darbu studējošie vienmēr ļoti augstu novērtē kursu noslēguma aptaujās.

Studiju programmas mācībspēki arī iesaista studējošos savos pētniecības projektos, 10 studenti ir aizstāvējuši bakalaura darbus, izmantojot projektā ievāktos pētījuma datus.

Studiju programmas realizācijā iesaistīts akadēmiskais personāls ar kursa saturam atbilstīgu izglītību, zinātnisko kompetenci un kvalifikāciju un angļu valodas zināšanām vismaz B2 līmenī. 6 docētāju angļu valodas zināšanas ir C2 līmenī, un 15 – C1 līmenī.

Mācībspēku kvalifikācija ir vērtējama kā atbilstīga, jo kopumā programmas īstenošanā ir iesaistīti gan mācībspēki, kuri aktīvi veic pētniecisko darbību, tātad spēj nodrošināt augstu kvalitāti zināšanu apgūvē saistībā ar jaunākajām zinātniskajām atziņām attiecīgajā jomā, gan psiholoģijas jomā atzīti

profesionāļi, kuri gan tiešā, gan pastarpinātā veidā dalās ar savu praktiskā darba pieredzi, pilnveidojot studentu prasmes.

Kopumā programmā iesaistītie mācībspēki spēj studentiem izveidot atbilstīgas kompetences, sasniedzot izvirzītos studiju rezultātus.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Kā redzams tabulā 3.4.2.1. pārskata periodā programmā iesaistīto mācībspēku sastāvs ir nedaudz mainījies, tomēr kopumā izmaiņas nav uzskatāmas par būtiskām un līdzīga proporcija akadēmisko amatu sadalījumā saglabājas visus gadus. Divi no programmā iesaistītajiem profesoriem ir pensionējušies, savukārt ievēlēti divi jauni profesori. Viens asociētais profesors no citas fakultātes neturpina darbu programmā, viņa vadītos kursus pārņem Psiholoģijas Nodaļas mācībspēki, nodrošināt ciešāku sasaisti ar nozari. Ievēlēts arī viens jauns asociētais profesors. Visi programmā iesaistītie profesori un asociētie profesori ir aktīvi pētniecībā, viņu Hirša indekss *Scopus* un *Web of Science* datubāzēs ir diapazonā no 3 līdz 8.

Tabula 3.4.2.1.

Mācībspēku sastāvs pārskata periodā

Nr.p.k.	Rādītājs	2019 /2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
1.	Mācībspēku skaits, t.sk.:	25	28	29	28	27
1.1.	profesori	6	6	3	3	6
1.2.	asociētie profesori	3	3	4	4	1
1.3.	docenti	8	7	9	10	9
1.4.	lektori	3	4	5	5	4
1.5.	vēlētie mācībspēki – ārvalstu pilsoņi					
1.6.	citi mācībspēki, t.sk.:	5	8	8	6	7
1.6.1.	<i>doktoranti</i>	1	4	5	5	4
2.	Akadēmiskā personāla skaits ar doktora grādu	19	18	17	17	17
3.	Studējošo un mācībspēku skaita attiecība	17,8	14,6	16,7	18,3	18,9

Aizstāvot doktora disertāciju, pētnieka amatā un docenta p.i. turpina darboties iepriekš lektora amatā vēlētais docētājs. Programmā darbojas arī cits pētnieka amatā ievēlēts *PhD* kandidāts. Divi iepriekš kā stundu pasniedzēji strādājoši kolēģi ir ievēlēti lektora amatā, abi turpina studijas psiholoģijas doktora programmā. Ievēlēts arī viens jauns docents. Viena docente ir pensionējusies

un viena nolēmusi pārtraukt darba attiecības ar LU. Šo kolēģu docētos kursus pārņem citi docētāji, arī stundu pasniedzēji ar maģistra un doktora zinātnisko grādu. Pozitīva tendence ir, ka programmas realizācijā tiek iesaistīti doktoranti un doktora grāda pretendenti, tas veicina personāla ataudzi. Piemēram, bakalaura programmā darbu neiropsiholoģijas kursa docēšanā uzsākusi bijusī bakalaura programmas absolvente, kas maģistra studijas kognitīvajā neirozinātnē pabeidza Nīderlandē. Tā kā šādu specializāciju Latvijā vēl nevar apgūt, šī ir būtiska iespēja bagātināt bakalaura programmas saturu ar nozarē aktuālākajām tendencēm. Programmā darbu uzsāk arī stundu pasniedzēja ar doktora grādu. Kopumā docētāju sastāvs programmā ir atjaunināts, kopš iepriekšējās akreditācijas programmas kursus vada 8 citi docētāji kā iepriekš. Tā ir vērtējama kā pozitīva pieredze, jo katrs jauns docētājs ienes jaunu skatījumu un pilnveido docēto kursu.

Neraugoties uz mācībspēku izmaiņām, visus kursus docē speciālisti ar atbilstošu kvalifikāciju un pieredzi nozarē, spējot realizēt programmas mērķi un sasniegt studiju rezultātus.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Lai nodrošinātu mācībspēku savstarpējo sadarbību kursu satura veidošanā, reizi mēnesī tiek rīkotas Psiholoģijas nodaļas sapulces, kurās piedalās visi nodaļas pasniedzēji, tā radot iespēju pārrunāt un saskaņot studiju kursu saturu. Programmas direktors veic regulāras pārrunas un veido darba grupas gan ar mācībspēkiem, gan studentiem par studiju kursa saturu, kas ļauj nepārtraukti uzlabot studiju kvalitāti.

Kursu aktualizācijā tiek ņemti vērā arī studentu aptauju rezultāti. Aptaujas ir nozīmīgs instruments, kas dod iespēju studējošajiem ietekmēt studiju procesa uzlabošanu, sniedzot atgriezenisko saiti gan mācībspēkiem, gan programmas direktoram. Studiju programmas direktors katru semestri analizē studiju kursu novērtējumus, izmantojot apkopotos aptauju rezultātus, un, ja nepieciešams, veic sarunas ar pasniedzējiem, lai veiktu nepieciešamās izmaiņas kursa saturā vai organizācijā.

Kopš iepriekšējās akreditācijas ir ieguldīts liels darbs noslīguma darbu vērtēšanas kritēriju līdzsvarošanai un darba grupā niansēti pārstrādāti bakalaura darba izstrādes metodiskie norādījumi. Analizējot noslīguma darbu atsauksmes un recenzijas, var secināt, ka pēdējos 3 gados pasniedzēju vērtējumi ir saskaņoti un ļoti reti atšķiras vairāk par 2 ballēm, kas ir uzskatāms par būtisku uzlabojumu darbu vērtēšanas standartos.

Pārskata periodā notika semināri, kur docētāji dalījās par studiju procesā izmantotajiem pedagoģiskajiem paņēmieniem un savstarpēji diskutēja par dažādu problēmsituāciju risināšanu. Īpaši aktuāli tas bija, uzsākot attālināto studiju procesu, kad kolēģi dalījās ar inovatīviem risinājumiem, tādējādi veicinot arī citu kolēģu efektīvāku darbu. Tā ir vērtējama kā ļoti veiksmīga prakse, kas tiek turpināta. 2024. gadā aktuāla kļuva MI rīku pieejamība, tāpēc pasniedzēji apmainās ar efektīvākajiem risinājumiem, kā pilnveidot pārbaudes darbus un iekļaut MI rīkus studiju procesā.

Programmā tiek docēti vairāki studiju kursi, kurus vada divi vai vairāki pasniedzēji, vai nu strādājot ar paralēlām grupām vai docējot dažādas kursa tēmas vai, dalot lekciju un semināru vadīšanu. Šo pasniedzēju vidū ir īpaši svarīgi, lai kursa docēšanas nosacījumi būtu saskaņoti, tāpēc regulāri notiek kursā iesaistīto pasniedzēju formālas un bieži arī neformālas tikšanās.

Kursu plānojums pa semestriem ir veidots pēctecīgs, paredzot arī, ka paralēli docējamajosursos atsevišķas tēmas iespējams apskatīt no dažādiem rakursiem. Akreditētajā programmā kopumā ir izdevies labi nodrošināt kursu satura nepārklāšanos. Tomēr, darba grupu diskusijās ir atklātasursos dublējošās tēmas, tāpēc ir veiktas izmaiņas programmā uz jauno akreditāciju.

2024.gada oktobrī uz 477 studentiem bija 27 mācībspēki, kas, formāli rēķinot, veido attiecību 1/18. Tas ir labs rādītājs rentablai programmas īstenošanai, tomēr studentu skaits ir pieaudzis, tāpēc būtu aktuāli palielināt mācībspēku skaitu, lai varētu nodrošināt vairākas paralēlas semināru grupas ar mazāku studentu skaitu tajās.

Kopumā var secināt, ka Latvijas Universitātes bakalaura studiju programma "Psiholoģija" vērtējama kā konkurētspējīga un ilgtspējīga psiholoģijas pamatlīmeņa programma gan no mūsdienu zinātnes, gan darba tirgus skatu punkta Latvijā un ārvalstīs.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	BSP_Diploms_Diploma_pielikums.zip	BSP_Diploma_Diploma_supplement.zip
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16_pielikums_studentu skaits_BSP.docx	Annex_16_BSP.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	17_pielikums_BSP.docx	Annex 17_BSP.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam	19_pielikums_atbilstiba_normativajam_regulejumam.docx	Annex 19_Normative_regulations.docx
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	20_pielikums_Kursu_kartejums_BSP.xlsx	Annex_20_BSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	21_pielikums_studiju_plani_BSP.docx	Annex 21_BSP.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	22_pielikums_kursu_apraksti_BSP.docx	annex_22_course_descriptions_bsp_psychology.docx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	23_pielikums_Prakses_nolikums_BSP.docx	Annex 23_Internship_BSP.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	29.04.2024 - 30-37_11 - Apliecinajums - 55.pants - Psihologija.edoc	IZPF_29042024_Apliecinajums - 55_pants_ENG.docx